

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.
ORAZ GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.
W 2018 ROKU

MARZEC 2019

Zgodnie z zapisami par 71 pkt. 8 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2018 r., poz. 757 z późniejszymi zmianami), sprawozdanie Zarządu na temat działalności Banku i Grupy zostało sporządzone w formie jednego dokumentu. Przedstawione w niniejszym dokumencie informacje odnoszą się do Grupy (włączając Bank) lub wyłącznie do Banku tak, jak wskazano w poszczególnych rozdziałach, tabelach i opisach.

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	5
1.	CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.	5
2.	HISTORIA GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.	5
3.	NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA W 2018 ROKU.....	5
4.	STRATEGIA NA LATA 2019-2021 - PERSPEKTYWY ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.	6
5.	NAGRODY I WYRÓŻNIENIA.....	8
II.	GOSPODARKA POLSKA W 2018 ROKU	8
1.	GŁÓWNE TENDENCJE MAKROEKONOMICZNE	9
2.	RYNEK PIENIĘŻNY I WALUTOWY.....	10
3.	RYNEK KAPITAŁOWY	10
4.	SEKTOR BANKOWY	12
5.	POTENCJALNE ZAGROŻENIA W ŚWIATOWEJ I POLSKIEJ GOSPODARCE W 2019 ROKU	13
III.	SCHEMAT ORGANIZACYJNY GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.	14
IV.	STRUKTURA ORGANIZACYJNA GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.	16
V.	PODSTAWOWE DANE FINANSOWE BANKU I GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.	16
1.	SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE PODSTAWOWYCH DANYCH FINANSOWYCH BANKU I GRUPY	16
2.	WYNIKI FINANSOWE BANKU I GRUPY W 2018 ROKU	17
VI.	DZIAŁALNOŚĆ GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A. W 2018 ROKU	24
1.	KREDYTY I INNE ZAANGAŻOWANIA OBCIĄŻONE RYZYKIEM	24
2.	FUNDUSZE ZEWNĘTRZNE.....	28
3.	STOPY PROCENTOWE	29
4.	SEGMENT BANKOWOŚCI INSTYTUCJONALNEJ	29
5.	SEGMENT BANKOWOŚCI DETALICZNEJ	36
6.	ROZWÓJ KANAŁÓW DYSTRYBUCJI.....	38
7.	ZMIANY W ZAKRESIE TECHNOLOGII INFORMATYCZNYCH	39
8.	ZAANGAŻOWANIA KAPITAŁOWE BANKU	41
VII.	ISTOTNE CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.	43
1.	ISTOTNE CZYNNIKI RYZYKA I ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z OTOCZENIEM GRUPY.....	43
2.	ISTOTNE CZYNNIKI RYZYKA I ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z GRUPĄ I JEJ DZIAŁALNOŚCIĄ.....	48
VIII.	ZAANGAŻOWANIE SPOŁECZNE I MECENAT KULTURALNY BANKU	55
1.	SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ BIZNESU (CSR).....	55
2.	MECENAT KULTURALNY I SPONSORING	61
IX.	INFORMACJE INWESTORSKIE	62
1.	STRUKTURA AKCJONARIATU I NOTOWANIA AKCJI BANKU NA GPW	62
2.	DYWIDENDA	63
3.	RATING.....	64

4.	RELACJE INWESTORSKIE W BANKU	64
X.	OŚWIADCZENIE BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A. O STOSOWANIU W BANKU ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO W 2018 ROKU.....	65
1.	ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO, KTÓRE STOSUJE BANK HANDLOWY W WARSZAWIE S.A.	65
2.	INFORMACJA O STOSOWANIU ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO DLA INSTYTUCJI NADZOROWANYCH.....	66
3.	OPIS GŁÓWNYCH CECH STOSOWANYCH W BANKU SYSTEMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ I ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W ODNIESIENIU DO PROCESU SPORZĄDZANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH I SKONSOLIDOWANYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	67
4.	AKCJONARIUSZE POSIADAJĄCY ZNACZNE PAKIETY AKCJI	68
5.	POSIADACZE WSZELKICH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH, KTÓRE DAJĄ SPECJALNE UPRAWNIENIA KONTROLNE, WRAZ Z OPISEM TYCH UPRAWNIENI	68
6.	OGRANICZENIA ODNOŚNIE DO WYKONYWANIA PRAWA GŁOSU.....	68
7.	OGRANICZENIA DOTYCZĄCE PRZENOSZENIA PRAWA WŁASNOŚCI PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	68
8.	ZASADY POWOŁYWANIA I ODWOŁYWANIA CZŁONKÓW ZARZĄDU ORAZ ZAKRES ICH UPRAWNIENI	68
9.	ZMIANY STATUTU SPÓŁKI	69
10.	OPIS SPOSOBU DZIAŁANIA WALNEGO ZGROMADZENIA I JEGO ZASADNICZYCH UPRAWNIENI ORAZ PRAW AKCJONARIUSZY I SPOSOBU ICH WYKONYWANIA	69
11.	SKŁAD OSOBOWY I ZMIANY W ZARZĄDZIE I RADZIE NADZORCZEJ BANKU W 2018 ROKU, OPIS DZIAŁANIA ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ ORAZ ICH KOMITETÓW	72
12.	DOBRE PRAKTYKI W DOMU MAKLERSKIM BANKU HANDLOWEGO S.A. - SPÓŁKI Z GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU.....	85
13.	POLITYKA RÓŻNORODNOŚCI.....	86
XI.	INNE INFORMACJE O WŁADZACH BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A. I ZASADY ZARZĄDZANIA	87
1.	INFORMACJE DOTYCZĄCE POLITYKI W ZAKRESIE WYNAGRODZEŃ	87
2.	WYNAGRODZENIA I NAGRODY, ŁĄCZNIE Z WYNAGRODZENIAMI Z ZYSKU WYPŁACONE OSOBOM ZARZĄDZAJĄCYM I NADZORUJĄCYM.....	87
3.	INFORMACJE O ŁĄCZNEJ LICZBIE I WARTOŚCI NOMINALNEJ AKCJI BANKU ORAZ AKCJI I UDZIAŁÓW W JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH BANKU, BĘDĄCYCH W POSIADANIU CZŁONKÓW ZARZĄDU ORAZ CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ	89
4.	INFORMACJE O WSZELKICH UMOWACH ZAWARTYCH MIĘDZY BANKIEM A CZŁONKAMI ZARZĄDU, PRZEWIDUJĄCYCH REKOMPENSATĘ W PRZYPADKU ICH REZYGNACJI LUB ZWOLNIENIA Z ZAJMOWANEGO STANOWISKA BEZ WAŻNEJ PRZYCZYNY LUB GDY ICH ODWOŁANIE LUB ZWOLNIENIE NASTĘPUJE Z POWODU POŁĄCZENIA BANKU PRZEZ PRZEJĘCIE	90
5.	ZASADY ZARZĄDZANIA	90
XII.	UMOWY ZAWARTE Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA I PRZEGLĄDU SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	90
XIII.	ZDARZENIA PO DACIE BILANSOWEJ	91
XIV.	OŚWIADCZENIA ZARZĄDU BANKU	91

I. Wstęp

1. Charakterystyka działalności Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Bank Handlowy w Warszawie S.A. jest bankiem strategicznie skoncentrowanym na zdefiniowany rynek docelowy z obszarów Bankowości Instytucjonalnej i Detalicznej.

W ramach segmentu Bankowości instytucjonalnej Citi Handlowy koncentruje się na utrzymywaniu wiodącej pozycji wśród banków obsługujących międzynarodowe korporacje oraz największe firmy krajowe. Przedsiębiorstwa z sektora MSP stanowią kolejną grupę klientów istotnych z punktu widzenia Grupy. Koncentracja na akwizycji nowych klientów przy jednoczesnym pogłębianiu relacji z obecnymi klientami z wybranych branż, jak również zapewnienie wsparcia dla klientów rozwijających działalność poza granicami kraju (inicjatywa Emerging Market Champions) stanowią klucz do dalszego budowania pozycji rynkowej Grupy. Grupa stawia sobie za cel pełnienie roli Strategicznego Partnera polskich przedsiębiorstw, aktywnie wspierającego ekspansję polskiego przemysłu. Wyraźnie widoczne jest to w zakresie oferty produktowej Banku, w której szczególnie ważne miejsce zajmują transakcje walutowe, a także produkty związane z finansowaniem i zabezpieczaniem handlu. Ponadto Bank dąży do utrzymania statusu jednego z najbezpieczniejszych miejsc przechowywania oszczędności klientów instytucjonalnych, które dostarcza wielu nowoczesnych i użytecznych rozwiązań w zakresie rachunków operacyjnych i zarządzania bieżącymi finansami przedsiębiorstw.

Stabilna pozycja kapitałowa Banku, jak również wyróżniająca go sieć powiązań międzynarodowych jest również doceniana przez klientów segmentu detalicznego. Bank wykorzystuje związaną z tym przewagę konkurencyjną do umacniania się na pozycji lidera w obszarze bankowości klientów zamożnych. W tym celu Bank nieustannie rozwija ofertę dla klientów Citigold oraz wdrożoną pod koniec 2015 roku unikalną na rynku ofertę dla najbardziej zamożnych klientów – Citigold Private Client. W segmencie detalicznym, Bank koncentruje się na produktach inwestycyjnych i unikalnym sposobie wynagradzania klientów, którzy decydują się na skorzystanie z oferty Banku w zakresie produktów zarządzania majątkiem online. Międzynarodowe powiązania Banku umożliwiają wzbogacenie oferty dla klientów indywidualnych dostarczając im unikalnych doświadczeń w obszarze bankowości globalnej.

Duże znaczenie dla Banku odgrywają także pozostali klienci indywidualni, zwłaszcza tzw. grupy klientów aspirujących, dla których Bank rozwija specjalną ofertę Citi Priority. Citi Handlowy udoskonala oferowane rozwiązania pakietowe, pogłębiając relacje depozytowe klientów z tego segmentu z Bankiem i jednocześnie adresując ich potrzeby kredytowe.

Ponadto Citi Handlowy jest niekwestionowanym liderem na rynku kart kredytowych, oferując produkty z globalnej palety produktowej Citi, akceptowane na całym świecie i dostarczające wyjątkowych wartości dla klienta, np. w formie programów lojalnościowych. Bank stawia sobie za cel dalsze zwiększenie udziału w rynku niezabezpieczonych produktów kredytowych poprzez zaspokajanie potrzeb kredytowych coraz większej liczby klientów dzięki konkurencyjnej ofercie pożyczki gotówkowej czy produktów ratalnych, a także innowacyjnym, szybkim procesom.

Z kolei Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. jest jednym z najaktywniejszych uczestników polskiego rynku kapitałowego i zajmuje czołową pozycję pod względem udziału w obrotach Giełdy Papierów Wartościowych.

2. Historia Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Bank Handlowy w Warszawie S.A. założony w 1870 roku jest najstarszym bankiem komercyjnym w Polsce i jednym z najstarszych, nieprzerwanie działających, banków w Europie. Przez ponad 148 lat istnienia stał się znaną marką. Od 2001 roku Bank jest częścią globalnej instytucji finansowej Citigroup i działa w Polsce pod marką Citi Handlowy.

Dzisiaj Bank Handlowy w Warszawie S.A. oferuje pod marką Citi Handlowy bogaty i nowoczesny asortyment produktów i usług bankowości korporacyjnej, inwestycyjnej i detalicznej. Przynależność do Citi, wiodącej instytucji finansowej na świecie, zapewnia klientom Citi Handlowy dostęp do usług finansowych w ponad 100 krajach.

Citigroup to wiodąca globalna firma świadcząca usługi finansowe. Obsługuje około 200 milionów klientów indywidualnych, korporacyjnych, rządowych i instytucjonalnych w ponad 100 krajach. Zapewnia bogaty wachlarz produktów i usług finansowych, takich jak: bankowość komercyjna i inwestycyjna, bankowość detaliczna, kredytowanie, ubezpieczenia, usługi na rynku papierów wartościowych i zarządzanie aktywami. Dodatkowe informacje można uzyskać na stronie internetowej www.citigroup.com

3. Najważniejsze wydarzenia w 2018 roku

Rok 2018 był rokiem realizacji strategii wzrostu w kluczowych dla Grupy obszarach, czego potwierdzeniem są następujące osiągnięcia i wydarzenia:

- **Wysokie tempo akcji kredytowej Banku: klienci instytucjonalni +13% r./r.** (wzrost aktywów we wszystkich segmentach: klienci korporacyjni +16% r./r., klienci globalni +16% r./r., bankowość przedsiębiorstw +6% r./r.) oraz **klienci detaliczni +5% r./r.** (rekordowa sprzedaż kredytów hipotecznych – 357 mln zł, tj. +12% r./r.);
- **Konsekwny rozwój bankowości realcyjnej:** wzrost wolumenów depozytów klientów detalicznych +15% r./r., dzięki akwizycji nowych klientów w strategicznej grupie klientów – Citi Private Client +8% r./r.;
- **Wskaźniki rentowności znacznie powyżej sektora bankowego:** ROE – 10,0% vs. 7,2% w sektorze bankowym oraz ROA – 1,40% vs. 0,80% w sektorze bankowym;
- **Digitalizacja modelu bankowości detalicznej:**
 - **Wzrost liczby cyfrowych użytkowników** – z bankowości mobilnej korzysta o 22% więcej osób niż na koniec 2017 roku;

- **Digitalizacja akwizycji** – niemal dwukrotna sprzedaż produktów gotówkowych sprzedawanych za pośrednictwem profilowanych ofert na platformie CitiBank Online w porównaniu do końca 2017 roku
- **Start usługi płatności telefonem Google Pay;**
- **Uruchomienie Programu Korzyści Citi Specials** – przywileje dostępne z kartami Banku takie jak rabaty na zakupy, udostępnienie nowego programu lojalnościowego i limitowane oferty, co w konsekwencji spowodowało wzrost transakcyjności kart Banku o 5% r./r.;
- **Utrzymanie wiodącej pozycji na rynku FX** – wzrost wolumenów FX o 3% r./r., które to transakcje w większości są zawierane za pośrednictwem platformy Citi FX Pulse. Przez platformę Citi FX Pulse oferowany jest dostęp do ponad 130 walut, co stanowi atrakcyjne rozwiązanie dla przedsiębiorstw z branży e-commerce;
- **Zaprojektowanie na rynku pierwszej karty korporacyjnej dla kadry zarządzającej** – karta Business Executive jest unikatowym rozwiązaniem na rynku polskim, łączący w sobie dostęp do systemów bankowości Citi z pakietem benefitów i korzyści, m.in. fast track, priority pass, iPass, ułatwiający prowadzenie międzynarodowego biznesu w transparentny i przyjazny sposób;
- **Bezpieczeństwo kapitałowe** Banku utrzymane na wysokim poziomie: wysoka jakość aktywów i kapitałów, współczynnik Tier 1 na poziomie 16,8%. Wskaźnik Tier 1 znajduje się o ok. 5,2 p.p.¹ powyżej nowych minimalnych progów kapitałowych
- **Budowanie wartości dla akcjonariuszy** – bezpieczeństwo i stabilna pozycja Banku potwierdzone konsekwentną polityką dywidendy. Jednocześnie, Bank utrzymał także notowanie w kolejnej edycji RESPECT Index, indeksu GPW, skupiającego najbardziej zaangażowane społecznie firmy. Citi Handlowy jest jednym z dwóch banków, które utrzymują się na liście od pierwszej edycji zestawienia.

4. Strategia na lata 2019-2021 - perspektywy rozwoju Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

4.1 Ogólne cele rozwoju grupy

W grudniu 2018 roku Rada Nadzorcza Banku zatwierdziła nową Strategię Grupy Banku Handlowego w Warszawie S.A. na lata 2019-2021. Głównym założeniem Strategii jest wzrost działalności klientowskiej, która ma przyczynić się do osiągnięcia następujących celów finansowych:

- Wysoki jednocyfrowy średnioroczny wzrost wolumenów kredytowych w segmencie bankowości detalicznej i średni jednocyfrowy średnioroczny wzrost wolumenów kredytowych w segmencie bankowości instytucjonalnej;
- Wysoki jednocyfrowy średnioroczny wzrost przychodów na działalności klientowskiej;
- Utrzymywanie wskaźnika ROE powyżej 10% w okresie 2019 – 2021 (w roku 2021 celem Banku jest przekroczenie poziomu 12%), o ile nie będą miały miejsca przyszłe zdarzenia prawne, regulacyjne lub podatkowe, które będą mogły mieć wpływ na osiągnięcie tego wskaźnika.

W celu osiągnięcia średniorocznego wzrostu przychodów klientowskich na poziomie około 8% w okresie objętym strategią, Grupa będzie wdrażać nowe inicjatywy strategiczne w segmencie klientów instytucjonalnych i detalicznych. Jednocześnie będzie wykorzystywać dotychczasowe przewagi konkurencyjne dla uzyskania wzrostu w następujących obszarach: niezabezpieczone kredyty detaliczne, wymiana walutowa i zarządzanie gotówką, usługi Wealth Management oraz oferta dla klientów poszukujących globalnego partnera finansowego.

Grupa znajduje się w dobrym momencie dla zwiększenia dynamiki wzrostu. Dzieje się tak za sprawą silnej pozycji kapitałowej i dobrej jakości portfela kredytowego, a przy tym wysokiej płynności, co daje Grupie solidne fundamenty do zdrowego wzrostu. Ponadto istotną przewagą konkurencyjną jest globalny zasięg i unikalna oferta dla klientów prowadzących działalność międzynarodową, podróżujących i inwestujących na rynkach światowych. Ważnym elementem niezbędnym dla powodzenia nowej strategii jest także zaufanie klientów.

Grupa będzie tworzyć bankowość kontekstową zarówno w wymiarze korporacyjnym jak i detalicznym. Jedną ze strategicznych grup docelowych będą firmy ekonomii jutra, z wysokim potencjałem wzrostu (tzw. MME plus). Grupa dostarczać będzie tego typu podmiotom kompleksowe rozwiązania finansowe, które pozwolą im na szybką adaptację modelu biznesowego do dynamicznie zmieniającej się skali działalności. Klienci indywidualni natomiast będą otrzymywali precyzyjnie dopasowane propozycje rozwiązań w momencie, kiedy ich potrzebują. Dzięki konsekwentnej inwestycji w zarządzanie danymi, Grupa będzie docierała do swoich klientów z rozwiązaniami, które wpisują się będą w ich aktualną potrzebę, a z dynamicznie rosnącymi firmami dzielić się będzie wiedzą z międzynarodowych rynków, oferując możliwość skalowania biznesu.

Bank będzie wykorzystywał i rozwijał nowe technologie (m.in. z obszaru sztucznej inteligencji, machine learning, biometrii czy zarządzania i analizy dużych zbiorów danych) dla zwiększenia skuteczności w dotarciu do klienta oraz dla poprawy jakości świadczonych usług. Dodatkowo Grupa koncentrować się będzie na dalszym dygitalizowaniu i upraszczaniu dokumentacji oraz na automatyzacji procesów zarówno w sferze kontaktu z klientem jak i w ramach wewnętrznych procedur.

W strategii Grupy na lata 2019-2021 kluczowym elementem jest nowa kultura organizacyjna. Wdrażane będą inicjatywy, których celem jest wprowadzenie istotnych zmian na rzecz zwiększenia elastyczności godzin i miejsca pracy, wzmocnienia dialogu międzypokoleniowego, promocji kultury akceptacji dla różnorodności zespołów, zachowania równowagi pomiędzy życiem prywatnym i pracą, stworzenia nowych ścieżek rozwoju, m.in. poprzez zwiększenie mobilności pracowników w ramach struktur Grupy i Citi oraz wzmocnienie kultury uznania codziennych dokonań i sukcesów.

¹ Obecnie minimalny wymóg kapitałowy dla Grupy wynosi 11,6% Tier 1 po utrzymaniu bufora OSII na poziomie 0,25%.

4.2 Bankowość instytucjonalna

W segmencie bankowości instytucjonalnej Bank jest wiodącym podmiotem świadczącym usługi na rzecz międzynarodowych korporacji oraz największych przedsiębiorstw lokalnych. Strategia segmentu przewiduje podjęcie inicjatyw mających na celu wzrost przychodów związanych z działalnością klientowską. Do najistotniejszych inicjatyw w tym zakresie należy zmiana podejścia do obsługi szybko rozwijających się firm nowej gospodarki (MME+). Są to podmioty, które rozważają rozwój swojej działalności w sposób nieorganiczny oraz poszukują bardziej złożonych rozwiązań bankowych. Bank posiada w swojej ofercie wieloproduktowe rozwiązania spełniające oczekiwania tego typu klientów (m.in. w zakresie rynków kapitałowych, instrumentów dłużnych, międzynarodowego zarządzania gotówką) oraz jest przygotowany do udzielenia finansowania w tym zakresie. Wykorzystując zaawansowaną analizę danych, Bank jest w stanie rozpoznać tego typu firmy na wczesnym etapie ich rozwoju i zaoferować odpowiednie rozwiązania, także wykorzystując swój globalny charakter i know-how z wielu rynków na świecie. Ponadto Grupa widzi istotny potencjał przychodowy w ramach udziału w transakcjach transformacyjnych największych korporacyjnych między innymi z udziałem funduszy Private Equity (np. transakcje LBO, IPO i M&A). Grupa planuje także utrzymanie pozycji lidera w segmencie firm globalnych.

4.3 Działalność maklerska

Kluczowym czynnikiem, który ma przełożenie na wyniki osiągane przez DMBH, jest aktywność inwestycyjna ze strony inwestorów instytucjonalnych, która z kolei uzależniona jest od koniunktury na rynku akcji oraz napływu środków. Po 10 latach globalnej hossy na rynkach kapitałowych obecnie jesteśmy w okresie przejściowej dekonunktury. Po bardzo trudnym roku 2018, w którym na rynku polskim oberwaliśmy dwucyfrowe spadki indeksów giełdowych, bardzo małą aktywność na rynku IPO i nadszarpnięte zaufanie inwestorów giełdowych, rok 2019 powinien przynieść poprawę. Wprowadzenie PPK, które nabierze tempa w drugiej połowie 2019 roku powinno mieć pozytywny wpływ na polski rynek kapitałowy szczególnie w dłuższej perspektywie (pełna implementacja PPK powinna się zakończyć w 2021 roku).

Równoległe do zmian regulacyjnych (w tym w szczególności MIFID II), na rynku krajowym rośnie koncentracja oraz udział zdalnych członków GPW. Największe podmioty konkurują coraz bardziej agresywnie w segmencie klientów instytucjonalnych, który historycznie był głównym obszarem działalności DMBH. DMBH realizuje projekty technologiczne, których celem jest dalsza automatyzacja i usprawnianie procesów oraz rozwój w kierunku oferowania rozwiązań, zapewniających efektywną kosztowo obsługę krajowych i międzynarodowych klientów instytucjonalnych, którzy są zainteresowani handlem algorytmicznym oraz realizacją transakcji typu high volume.

W obliczu zachodzących zmian na rynku usług maklerskich dla klientów instytucjonalnych, szczególnie istotny jest dla Grupy rozwój segmentu klientów detalicznych, z sukcesem realizowany w ostatnich latach, gdzie istnieje szansa na dalszą poprawę efektywności współpracy pomiędzy DMBH a Bankiem.

Kolejnym istotnym obszarem jest działalność na rynku operacji kapitałowych, gdzie Grupa zamierza aktywnie uczestniczyć realizując transakcje IPO i SPO.

4.4 Bankowość detaliczna

W 2019 roku Bank będzie kontynuował realizację strategii w zakresie segmentacji klientów oraz modelu biznesowego. Bank zamierza rozwijać ofertę produktów i usług w taki sposób, aby dostarczać jak największą wartość i w jak największym stopniu zaspokajać potrzeby finansowe klientów z docelowych segmentów. Bank będzie także kontynuował strategię digitalizacji produktów i usług, dostarczając swoim klientom innowacyjne i dopasowane rozwiązania.

Jednym z celów strategicznych będzie dążenie do ugruntowania pozycji lidera w obszarze bankowości klientów zamożnych. W tym celu Bank będzie w dalszym ciągu rozwijał ofertę dla klientów Citigold oraz wdrożoną pod koniec 2015 roku unikalną na rynku ofertę dla najbardziej zamożnych klientów – Citigold Private Client (CPC). Bank planuje zwiększyć portfel klientów z tych segmentów dzięki aktywnej akwizycji oraz pogłębianiu relacji z istniejącymi klientami. Bank planuje poszerzyć wachlarz produktów dostępnych dla klientów, zarówno w tradycyjnym kanale opiekunów jak i na platformach elektronicznych. Bank dokona przeglądu benefitów oferowanych klientom i uaktualni je, by w jak najlepszym stopniu odpowiadały ich zmieniającym się potrzebom. Dla tych grup klientów Bank będzie także kontynuował współpracę z innymi podmiotami Citi na świecie w celu dostarczania najwyższej jakości rozwiązań w obszarze bankowości globalnej.

Bank będzie nadal koncentrował się na pozyskiwaniu tzw. klientów aspirujących do zamożnych, rozwijając specjalnie dla nich ofertę Citi Priority. Klienci aspirujący otrzymają możliwość poznania szerokiej oferty doradczej i produktowej.

Bank będzie dążył do wzmocnienia pozycji lidera na rynku kart kredytowych, oferując produkty z globalnej palety Citi, akceptowane na całym świecie i oferujące wyjątkowe wartości dla klienta, np. Program CitiSpecials. W 2019 Bank planuje także uruchomić program partnerstw strategicznych. Poprzez partnerstwa strategiczne bank ma na celu wzmocnienie wartości kreowanej dla klientów, a przez to istotne zwiększenie akwizycji nowych klientów.

Istotnym celem w 2019 roku będzie również zwiększenie udziału w rynku niezabezpieczonych produktów kredytowych poprzez zaspokajanie potrzeb kredytowych coraz większej liczby klientów dzięki konkurencyjnej ofercie pożyczki gotówkowej czy produktów ratalnych.

Bank zamierza kontynuować realizację strategii w zakresie sieci oddziałów detalicznych, koncentrując obecność swoich placówek w największych miastach Polski. Jednocześnie, bank będzie inwestował w dalszy rozwój platform elektronicznych, traktując je jako główny kanał obsługi i coraz ważniejsze źródło pozyskiwania nowych klientów. W 2019 bank udostępni dla klientów nową wersję aplikacji mobilnej, a także uruchomi w pełni zdalny proces pozyskania karty kredytowej i pożyczki gotówkowej umożliwiający weryfikację tożsamości w oparciu o biometrię twarzy.

Bank będzie także kontynuował automatyzację operacji bankowych mając na celu optymalizację kosztów oraz poprawę doświadczeń klientów dzięki skróceniu i uproszczeniu procesów.

Dużym wyzwaniem i strategicznym celem Banku w 2019 roku będzie biznesowe przygotowanie do wdrożenia oraz

wykorzystania potencjalnych korzyści wynikających z regulacji PSD2.

5. Nagrody i wyróżnienia

W 2018 roku Bank, DMBH i Fundację Kronenberga przy Citi Handlowy uhonorowano prestiżowymi tytułami i nagrodami:

- Citi Handlowy trzeci rok z rzędu został wyróżniony tytułem „**Etycznej Firmy**” **Pulsu Biznesu** i tym samym znalazł się jako jedyny bank w **specjalnej kategorii „Super Etycznej Firmy”**. Prawo do posługiwania się takim określeniem zyskało jeszcze tylko osiem firm. Idea konkursu zakłada wyróżnienie marek dla których etyka jest kluczowym i nieodzownym elementem funkcjonowania na rynku. Citi Handlowy od początku istnienia konkursu konsekwentnie trafia do grona laureatów, którzy w sposób najbardziej kompleksowy i systemowy wykazują największą aktywność na rzecz budowy i wzmacniania kultury organizacyjnej opartej na etyce i wartościach.
- Citi Handlowy po raz dwunasty znalazł się w zestawieniu **RESPECT Index**, pierwszym w Europie Środkowo-Wschodniej indeksie spółek odpowiedzialnych, zainicjowanym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie. Bank jest jedną z nielicznych spółek giełdowych nagradzanych w ten sposób nieprzerwanie od momentu powstania Indeksu w 2009 roku. Ocenianym obszarem są tu działania w obszarze zrównoważonego rozwoju, wpisane w długofalowe strategie biznesowe.
- Citi Handlowy zwyciężył w konkursie Ministerstwa Finansów na pełnienie funkcji **Dealera Skarbowych Papierów Wartościowych (DSPW)** w 2018 roku. To kolejne z serii zwycięstwo Banku w tym prestiżowym konkursie organizowanym od 2002 roku i potwierdzenie silnej pozycji w tym segmencie rynku.
- Citi Handlowy został uhonorowany tytułem najlepszego banku cyfrowego w Polsce w rankingu „**World’s Best Consumer Digital Banks In Central & Eastern Europe 2018**”, przygotowanego przez renomowany amerykański magazyn Global Finance. To zaszczytne wyróżnienie Citi Handlowy otrzymał za najwyższej jakości usługi bankowości elektronicznej dla klientów detalicznych. Osiągnięcia w tym zakresie potwierdza liczba klientów banku korzystających z bankowości mobilnej – w I półroczu 2018 roku wzrosła o 32%.
- Prestiżowy brytyjski magazyn finansowy **Euromoney** po raz kolejny wyróżnił bank Citi Handlowy. W 15. edycji dorocznego badania rynku bankowości prywatnej bank został doceniony w dwóch kategoriach: za najlepszą ofertę private banking oraz najlepszą ofertę dla klientów globalnych.
- Bankowość prywatna Citi Handlowy święciła triumfy także w prestiżowym krajowym rankingu magazynu **Forbes „Idealne banki dla najbogatszych”**, w którym oferta Citi Handlowy uzyskała najwyższą notę 5 gwiazdek. Doceniono globalny charakter banku, oferującego usługi klientom prowadzącym interesy na całym świecie. Doceniono mobilność oferty i autorską ofertę dla biznesu w dynamicznie rozwijającym się segmencie e-commerce.
- Nowatorska, oparta na współpracy z największymi graczami rynku e-commerce strategia akwizycji Karty Kredytowej Citi Handlowy otrzymała główną nagrodę w konkursie **Innovation Award**, organizowanym przez Stowarzyszenie Komunikacji Marketingowej SAR w kategorii „Model biznesowy”. Wyróżnienie to potwierdza skuteczność wdrożonej w 2017 roku strategii banku, opartej zarówno na dopasowaniu oferty do potrzeb klienta, jak i coraz większej automatyzacji procesu. Współpraca z największymi portalami z branży e-commerce przyniosła wzrost sprzedaży Karty Kredytowej rok do roku o 26% w kanałach cyfrowych.
- Po raz trzeci z rzędu kapituła rankingu **Złoty Bankier** uznała Kartę Kredytową Citi Simplicity za najlepszą na rynku. W 9. edycji konkursu na najwyższym podium znalazła się również Pożyczka Gotówkowa Citi Handlowy. Karta kredytowa to od 20 lat flagowy produkt Citi Handlowy, doceniany przez klientów za jasne i przejrzyste zasady oraz wyjątkową funkcjonalność, uznawaną na całym świecie.
- Prezes Citi Handlowy został wyróżniony w pierwszej w Polsce edycji konkursu **Male Champion of Change**. Tytuł Male Champion of Change przyznawany jest osobom, które mają na swoim koncie wybitne zasługi w zakresie budowania różnorodności oraz wspierania kobiet. Statuetki Male Champion of Change przyznano podczas IX edycji konkursu Bizneswoman Roku organizowanej przez Fundację Sukces Pisany Szminką.
- W IX edycji konkursu „**Wyróżnienie Białej Wstążki**” organizowanego pod hasłem „Nie bądź obojętny - Stop przemocy wobec kobiet”, Citi Handlowy otrzymał nagrodę w kategorii „Pracodawca – sponsor”. Nagrodę Bank otrzymał „za pomoc w readaptacji Ośrodka SOWA, mądry wolontariat pracowniczy i długofalową, niekończącą się pomoc i wsparcie fundacji Centrum Praw Kobiet”.
- W tegorocznej, **16. edycji raportu Forum Odpowiedzialnego Biznesu znalazło się 15 inicjatyw CSR Citi w Polsce**. Publikacja "Odpowiedzialny Biznes w Polsce. Dobre Praktyki" stanowi jedyne tego typu opracowanie, podsumowujące najważniejsze inicjatywy z zakresu CSR w Polsce. Wśród praktyk długoletnich uwzględniono m.in. takie inicjatywy, jak: Program Wolontariatu Pracowniczego Citi, badanie „Postawy Polaków wobec finansów” oraz Nagrodę im. prof. Aleksandra Gieysztora.
- W **Rankingu Odpowiedzialnych Firm 2018** organizowanym przez Gazetę Prawną Citi Handlowy uzyskał poziom kryształowy, który skupia dojrzałe, aktywne firmy w zakresie CSR.

II. Gospodarka polska w 2018 roku

1. Główne tendencje makroekonomiczne

Otoczenie zewnętrzne

Rok 2018 przyniósł niewielkie spowolnienie globalnego wzrostu gospodarczego, który jednak pozostał blisko najwyższych poziomów od lat 2010-2011. Optymizm rozbudzony w 2017 roku znalazł odzwierciedlenie w stopniowo poprawiających się prognozach wzrostu gospodarczego na ubiegły rok przez pierwszą część 2018 roku. Jednak w drugiej części roku dane makroekonomiczne zaczęły zaskakiwać negatywnie, co prowadziło do obniżenia prognoz. Pogorszenie nastrojów było powodowane narastającym konfliktem handlowym między Stanami Zjednoczonymi a Chinami, słabszymi wynikami w przetwórstwie w Niemczech oraz wygasaniem fiskalnego pakietu stymulującego w USA. W rezultacie światowy wzrost gospodarczy prawdopodobnie wyhamował do 3,2% r/r z 3,3%, na co złożyło się przyspieszenie wzrostu PKB w Stanach Zjednoczonych do 2,9% z 2,3% oraz wyhamowania wzrostu w strefie euro do 1,8% z 2,5% i w Chinach do 6,6% z 6,9%. Dobrym wynikiem amerykańskiej gospodarki towarzyszyła kontynuacja zacieśniania polityki pieniężnej przez amerykański bank centralny. Jednocześnie Europejski Bank Centralny wraz z końcem ubiegłego roku zakończył program skupu aktywów. Z kolei polityka budżetowa nowego rządu we Włoszech doprowadziła do napięć z Unią Europejską oraz do wzrostu rentowności włoskich obligacji. Z powodu podwyżek stóp procentowych rosły także rentowności obligacji amerykańskich. W 2019 roku spodziewamy się wyhamowania globalnego wzrostu PKB do 2,9%, przy spowolnieniu wzrostu w USA do 2,6% oraz w strefie euro do 1,0%.

Produkt Krajowy Brutto

Produkt Krajowy Brutto wzrósł w 2018 roku o 5,1% wobec 4,8% w 2017 roku. Wzrost gospodarczy zaskakiwał pozytywnie drugi rok z rzędu niemal w każdym kolejnym kwartale. Głównym motorem wzrostu pozostał popyt krajowy, który przyspieszył do 5,5% z 4,9% za sprawą dalszego ożywienia inwestycji do 7,3% z 3,9%. Ożywieniu w nakładach na środki trwałe towarzyszył wzrost napływu środków unijnych częściowo odzwierciedlony w szybszym wzroście produkcji budowlanej o 21,2% r/r, wobec 10,9% w 2017 roku. Jednocześnie, sprzedaż detaliczna wyhamowała do 4,5% z 5,5%, a konsumpcja prywatna spowolniła do ok. 4,6% z 4,9%. Słabsze dane o aktywności napłynęły z przemysłu, gdzie produkcja przemysłowa spowolniła do 6,0% z 6,2%, na co także złożyło się spowolnienie eksportu. Na słabsze wyniki w przetwórstwie wskazywał znaczny spadek indeksu wyprzedzającego koniunktury PMI poniżej 50 pkt. po raz pierwszy od 2014 roku. Słabsze zachowanie eksportu i produkcji było pod wpływem wyhamowania globalnego tempa wzrostu obrotów handlowych. Jednocześnie osłabienie dynamiki polskiego eksportu było ograniczane przez stosunkowo słabego złotego. Mimo nieco głębszego wyhamowania importu kontrybucja eksportu netto w 2018 roku była niższa niż w 2017 roku i pozostała ujemna.

Dobrym wynikiem konsumpcji sprzyjała dalsza poprawa warunków na rynku pracy. Wzrost wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw przyspieszył do 7,1% r/r z 5,9%, czemu sprzyjały rosnące niedobory siły roboczej przy wysokim popycie na pracę. Jednocześnie stopa bezrobocia spadła w trakcie ubiegłego roku do 5,8% z 6,6% na koniec 2017 roku, a tempo wzrostu zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw wyhamowało do 3,5% r/r z 4,5%.

W 2019 roku oczekujemy osłabienia wzrostu gospodarczego do około 4,1%, na co złoży się spowolnienie inwestycji, przyjednoczesnym dynamicznym wzroście konsumpcji.

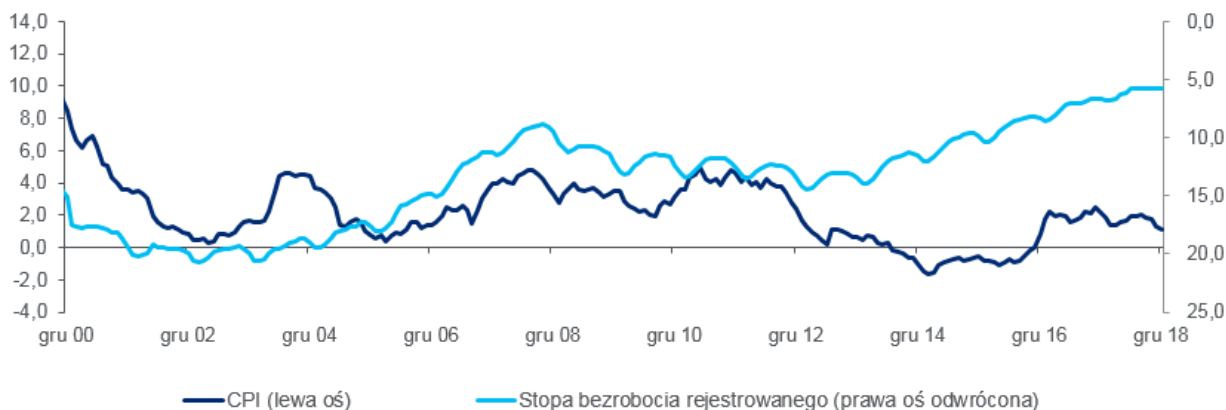

Źródło: GUS, prognozy analityków Citi Handlowy

Inflacja

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w 2018 roku wzrosły przeciętnie o 1,6%, wobec wzrostu o 2,0% w 2017 roku, a na koniec roku inflacja spadła do 1,1%, tj. poniżej dolnej granicy przedziału odchyłań wokół celu inflacyjnego. Do spadku inflacji przyczyniły się przede wszystkim niższe ścieżki dynamiki cen żywności i produktów oraz usług z kategorii łączność, a pod koniec roku także spadki cen ropy naftowej i paliw. Poza tym inflacja netto utrzymała się na poziomie 0,7%. Mimo silnego wzrostu gospodarczego Rada Polityki Pieniężnej zdecydowała się utrzymywać stopę referencyjną na historycznie niskim poziomie 1,50% wobec niskiej inflacji. Ponadto, w swoich ostatnich wypowiedziach przedstawiciele RPP sygnalizują, że stopy procentowe mogą także pozostać bez zmian w 2019 i 2020 r. roku.

Inflacja vs. stopa bezrobocia

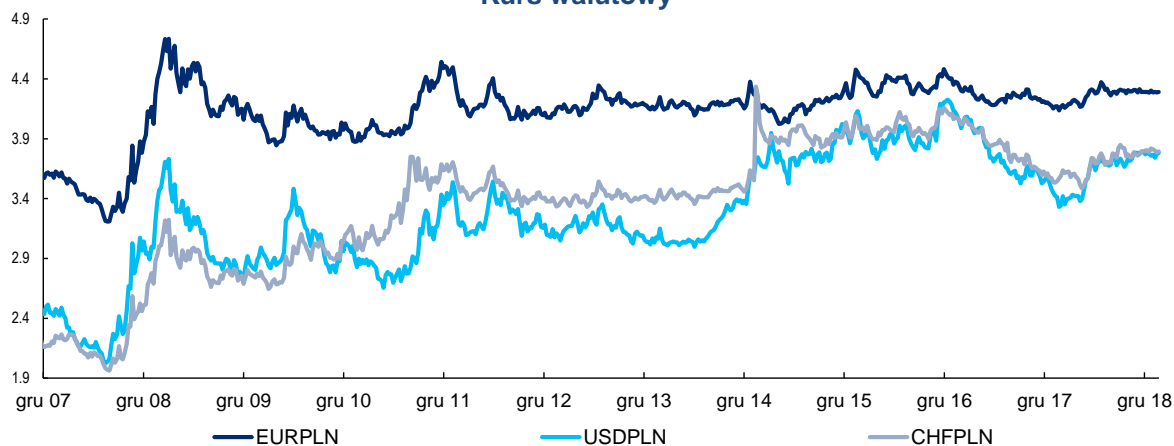
Źródło: NBP, GUS, Citi Handlowy

2. Rynek pieniężny i walutowy

W 2018 roku złoty osłabił się o ok. 2,7% wobec euro i ok. 7,4% wobec dolara. Kurs złotego był w ubiegłym roku mocno skorelowany z wartością dolara na światowych rynkach i tracił wyraźnie w pierwszej połowie roku do ok. 4,40 wobec euro wraz ze spadkiem kursu EURUSD w stronę 1,13. W drugiej połowie roku kurs EURPLN ustabilizował się w pobliżu poziomu 4,30. Jednocześnie zmienność kursu złotego obniżyła się do historycznie niskich poziomów. Do umocnienia dolara w trakcie roku przyczyniała się kontynuacja zacieśnienia polityki pieniężnej przez amerykański bank centralny i rosnący dysparytet stóp procentowych między USA i strefę euro, jak również rosnące rentowności amerykańskich obligacji. W rezultacie w ciągu roku kurs EUR/PLN wzrósł do 4,29 z 4,18, kurs USD/PLN wzrósł do 3,74 z 3,48, a kurs CHF/PLN wzrósł do 3,81 z 3,57.

Stawki rynku pieniężnego pozostawały stosunkowo stabilne w trakcie 2018 roku. Stopa WIBOR 3M wyniosła na koniec roku 1,72%, tj. pozostała na niezmiennym poziomie wobec 2017 roku. Rentowności obligacji obniżyły się w ciągu roku o ok. 35-45 punktów bazowych. W dużej mierze spadek rentowności nastąpił w I kwartale i pod koniec roku. Jednocześnie spready kredytowe spadały przez większą część roku, jednak na koniec roku powróciły do poziomów notowanych pod koniec 2017 r. W rezultacie na koniec roku 2-letnie rentowności obniżyły się do 1,35% z 1,71% na koniec 2017 roku, podczas gdy rentowności 10-letnich obligacji spadły do poziomu 2,84% z 3,30%.

Kurs walutowy

Źródło: Reuters, Citi Handlowy

3. Rynek kapitałowy

Pomimo bardzo dobrego początku roku (w styczniu indeksy S&P500 oraz WIG osiągnęły najwyższe poziomy w historii), kolejne miesiące przyniosły wyraźne pogorszenie koniunktury na krajowym rynku akcji. Notowaniom spółek na GPW nie

sprzyjało globalne otoczenie, a wzrost awersji do ryzyka wynikał m.in. z: eskalacji wojny handlowej między Stanami Zjednoczonymi a Chinami, sygnałów spowolnienia gospodarczego w Chinach oraz Europie, przedłużających się negocjacji rządu włoskiego z Komisją Europejską w sprawie budżetu na 2019 rok. Dodatkowymi czynnikami mającymi wpływ na niesprzyjającą koniunkturę na GPW były: sytuacja ze spółką Getback oraz problemy niektórych TFI (co znalazło swoje odzwierciedlenie w masowych odpływach kapitału z funduszy, przede wszystkim z segmentu absolutnej stopy zwrotu), a także pogarszające się wyniki spółek odczuwających wyraźną presję kosztową (m.in. z tytułu rosnących wynagrodzeń oraz wzrostu cen surowców).

W konsekwencji w 2018 roku wszystkie główne indeksy odnotowały spadek notowań. Najszerszy indeks rynku (WIG) stracił na wartości 9,5%. Z kolei WIG20 (skupiający spółki o największej kapitalizacji) zmniejszył się o 7,5% (5,7% po skorygowaniu o dywidendy). Wspomniane odpływy z funduszy inwestycyjnych w dużej mierze przełożyły się na wyraźny spadek wartości spółek średnich (notowania mWIG40 spadły o 19,3%) oraz małych (SWIG80 zakończył rok na poziomie o 27,6% niższym w porównaniu z końcem 2017 roku). Wśród sektorów, jedynie spółki paliwowe oparły się na przecenie (subindeks WIG-Paliwa zanotował wzrost o 12% r/r). Z kolei największa presja na kursy akcji dotknęła spółki z sektorów chemicznego oraz budowlanego, dla których subindeksy straciły na wartości odpowiednio: 38,9% oraz 32,1%.

2018 okazał się drugim rokiem z rzędu ze spadającą liczbą spółek notowanych na głównym parkiecie GPW. W ostatnich 12 miesiącach, do obrotu wprowadzono akcje zaledwie 7 podmiotów (najmniejsza liczba debiutów od 2003 roku), w tym 2 w ramach przeniesienia z rynku New Connect. W tym samym czasie, z obrotu GPW zostały wycofane akcje 25 przedsiębiorstw (najwięcej w historii). W konsekwencji, na koniec grudnia ubiegłego roku, liczba spółek notowanych na GPW zmniejszyła się do 465. Łączna wartość ofert publicznych przekroczyła 301 mln zł i była znacząco niższa niż w 2017 roku (7,5 mld zł). Łączna wartość rynkowa wszystkich podmiotów notowanych na głównym parkiecie GPW wyniosła 1 165 mld zł (w tym kapitalizacja spółek krajowych wyniosła 616 mld zł) i była niższa w porównaniu z analogicznym okresem 2017 roku o 15,6%.

Indeksy rynku akcji według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku

Indeks	2018	Zmiana (%)	2017	Zmiana (%)	2016
WIG	57 690,50	(9,5%)	63 745,30	23,2%	51 754,03
WIG-PL	58 889,85	(9,8%)	65 263,00	24,1%	52 583,91
WIG-div	1 069,63	(11,9%)	1 213,88	16,8%	1 039,29
WIG20	2 276,63	(7,5%)	2 461,21	26,4%	1 947,92
WIG20TR	4 018,80	(5,7%)	4 261,88	29,3%	3 296,32
WIG30	2 581,52	(8,6%)	2 825,27	25,9%	2 243,30
mWIG40	3 909,37	(19,3%)	4 847,27	15,0%	4 215,54
sWIG80	10 571,10	(27,6%)	14 595,76	2,4%	14 259,47

Subindeksy sektorowe

WIG-Banki	7 453,65	(12,1%)	8 481,97	35,4%	6 263,33
WIG-Budownictwo	1 915,00	(32,1%)	2 819,16	(1,3%)	2 857,41
WIG-Chemia	9 350,86	(38,9%)	15 297,93	11,2%	13 755,90
WIG-Energia	2 410,68	(19,4%)	2 990,57	63,5%	1 829,06
WIG-Górnictwo	3 423,39	(22,1%)	4 394,93	72,3%	2 551,21
WIG-Informatyka	1 991,93	(2,4%)	2 041,80	(5,3%)	2 155,40
WIG-Media	4 513,06	(5,8%)	4 791,34	5,0%	4 561,93
WIG-Nieruchomości	1 911,66	(13,%)	2 198,05	(61,2%)	5 668,84
WIG-Paliwa	7 998,16	12,%	7 140,43	71,9%	4 154,32
WIG-Spożywczy	3 383,22	(6,7%)	3 627,59	3,2%	3 516,44
WIG-Telekomunikacja	619,93	(16,8%)	745,44	2,1%	730,02

Źródło: GPW, Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. („DMBH”)

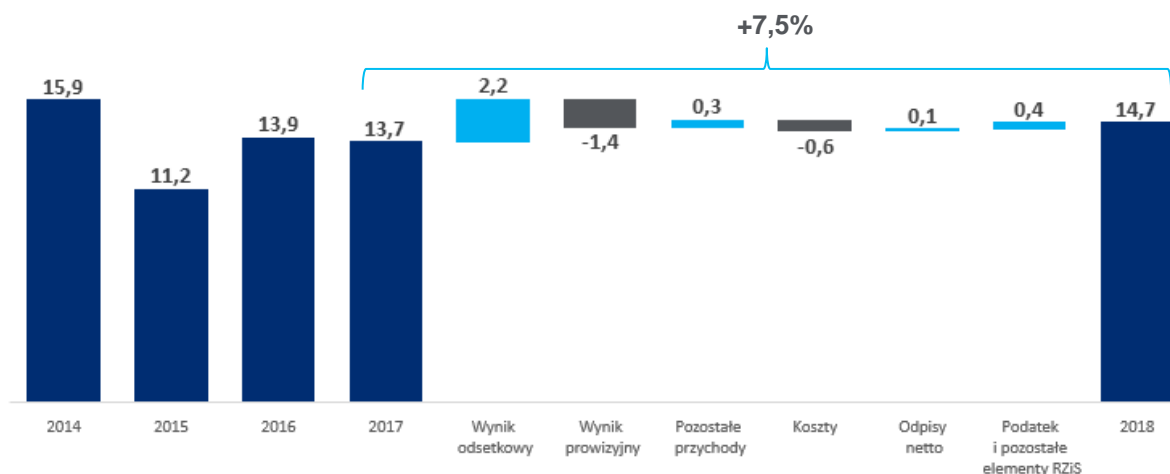
Wartość obrotu akcjami i obligacjami oraz wolumeny obrotów instrumentami pochodnymi na GPW na dzień 31 grudnia 2018 roku

	2018	Zmiana (%)	2017	Zmiana (%)	2016
Akcje (mln zł) *	423 700	(18,8%)	521 957	29,0%	404 585
Obligacje (mln zł)	2 662	(8,0%)	2 893	1,5%	2 851
Kontrakty terminowe (tys. szt.)	15 741	7,5%	14 637	(3,7%)	15 196
Opcje (tys. szt.)	586	(3,8%)	609	(19,2%)	754

Źródło: GPW, Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. („DMBH”), * dane bez wahań

4. Sektor bankowy

Wynik netto sektora bankowego (mld zł)

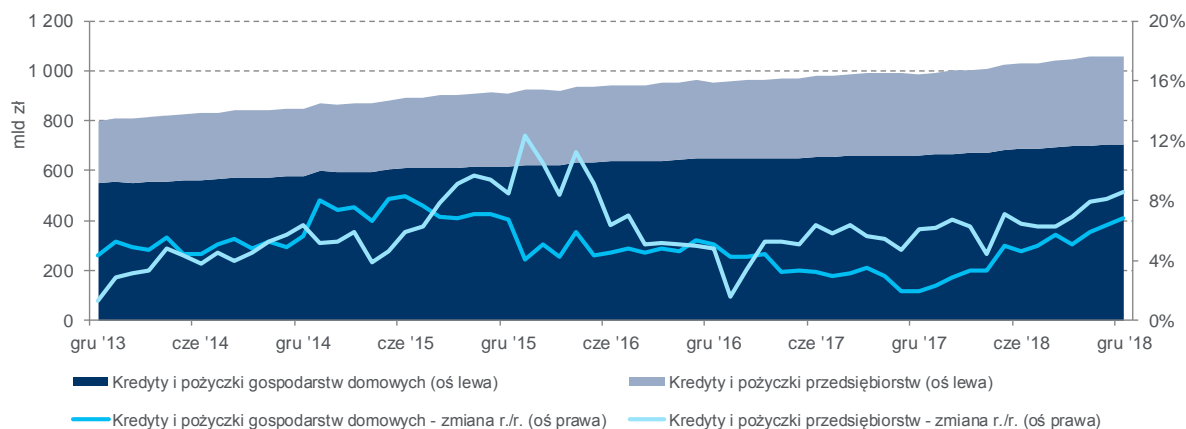
Źródło: KNF, obliczenia własne

Wynik finansowy

Zgodnie z danymi podanymi przez KNF zysk netto sektora bankowego w 2018 roku uległ znacznej poprawie w stosunku do ubiegłego roku, o +7,5% (1,0 mld zł) osiągając poziom 14,7 mld zł. Głównym czynnikiem jaki wpłynął na wyższy wynik sektora był znacząco lepszy wynik odsetkowy netto (+5,2% r./r., 2,2 mld zł) wsparty wyższymi pozostałymi przychodami (+4,6% r./r., 348 mln zł). Wynik prowizyjny odbił się natomiast negatywnie na całkowitych przychodach, spadając aż o 10,5% r./r. (1,4 mld zł). W rezultacie łączne przychody sektora bankowego w 2018 roku przekroczyły poziom 65 mld zł, co jest o 1,8% (1,1 mld zł) lepszym wynikiem niż w roku ubiegłym. Wśród pozostałych pozycji rachunku zysków i strat jakie negatywnie wpłynęły na sektor bankowy należy wymienić przede wszystkim wyższe koszty operacyjne (+1,7% r./r., 550 mln zł), przy jednocześnie stabilnym poziomie amortyzacji i nieznacznym wzroście zapłaconego podatku bankowego (+3,8% r./r., wg. szacunkowych danych Ministerstwa Finansów o wykonaniu budżetu za 2018 roku). Pozytywny wpływ na wynik sektora miał natomiast niewielki spadek odpisów i rezerw, o -0,7% r./r. (65 mln zł). Sektor bankowy zapłacił w 2018 roku 4,8 mld zł podatku dochodowego, co przekłada się na jedynie niewielki wzrost w stosunku do ubiegłego roku (+0,2% r./r., 11 mln zł), jednocześnie jednak sektor odnotował istotny wzrost przychodów z tytułu udziału w zyskach i stratach jednostek zależnych, a także innych elementów rachunku zysków i strat, co poprawiło wynik brutto o ponad 0,4 mld zł. Wskaźnik efektywności kosztowej (C/I) sektora bankowego pozostał na poziomie zbliżonym do zeszłorocznego – 56%.

Wprowadzone 1 stycznia 2018 roku, nowe standardy sprawozdawczości finansowej (MSSF 9) dość mocno ograniczają możliwość porównywania danych na temat jakości portfela kredytowego banków. W I kwartale 2018 roku, wyraźnie widoczny był wzrost wskaźnika NPL w większości banków wywołany dostosowaniem danych do nowych wymogów. Dane o jakości portfela z końca grudnia 2018 roku, wskazują jednak iż sektor bankowy w dużym stopniu zdołał powrócić do poprzednich poziomów wskaźnika kredytów niepracujących (NPL portfela kredytów dla podmiotów niefinansowych wyniósł 6,4% to jest +0,1 p.p. r./r.). Nowe standardy najmocniej wpłynęły na wzrost wskaźnika NPL klientów korporacyjnych (+0,4 p.p. r./r., do poziomu 8,7%), zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw (NPL w tej kategorii wzrósł o +1,3 p.p. r./r. do poziomu 11,4%). Poprawę jakości portfela kredytowego odnotowano natomiast w kategorii kredytów dla gospodarstw domowych, dla których wskaźnik NPL spadł o 0,2 p.p. r./r. do poziomu 5,9%, przy czym pozytywna tendencja była w porównywalnym stopniu widoczna zarówno wśród kredytów hipotecznych jak i konsumpcyjnych.

Kredyty i pożyczki udzielone przedsiębiorstwom oraz gospodarstwom domowym

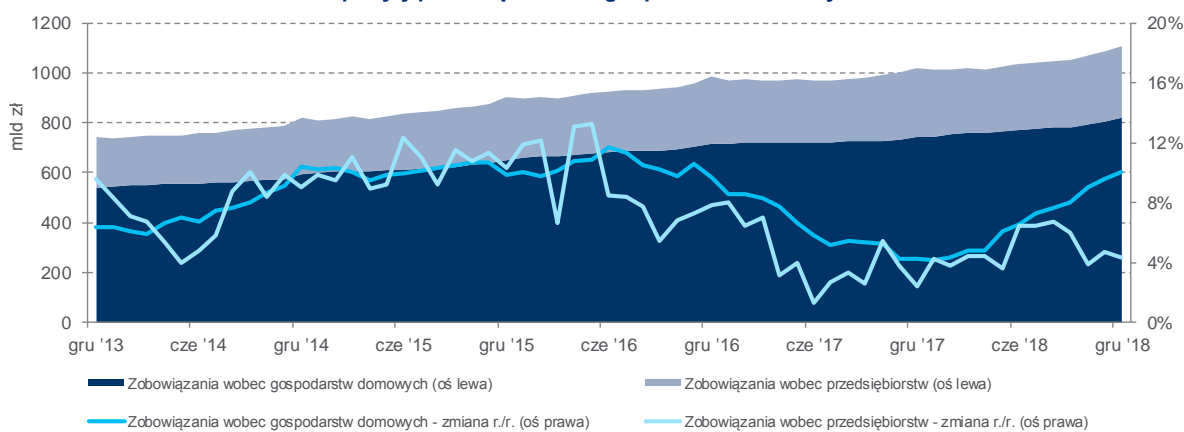

Źródło: NBP, obliczenia własne

W 2018 roku dynamika kredytów sektora niefinansowego znacznie przyspieszyła z 3,2% r./r. (35 mld zł) na koniec grudnia 2017 roku do poziomu 7,1% r./r. (79 mld zł). Wzrost ten był w dużym stopniu napędzany rosnącą dynamiką kredytów udzielonych przedsiębiorstwom (+8,6% r./r., 27,8 mld zł na koniec 2018 roku vs. +6,1% r./r., 18,5 mld zł na koniec 2017 roku). W odróżnieniu od 2017 roku głównym czynnikiem wzrostu były kredyty o charakterze bieżącym (+15,8% r./r. 22,5 mld), nieco wolniej rósł wolumen kredytów na nieruchomości (+14,4% r./r., 8,0 mld zł), natomiast portfel kredytów inwestycyjnych skurczył się o -2,1% r./r., 2,6 mld zł. Pod względem okresu zapadalności największy wzrost odnotowały kredyty długookresowe (powyżej 5 lat) (+9,8% r./r., 15,4 mld zł), kolejne miejsce zajęły kredyty na okres od 1 do 5 lat (+6,0% r./r., 5,4 mld zł), a kredyty do 1 roku i inne należności bieżące wzrosły na koniec 2018 roku o 5,3% r./r., to jest 4,5 mld zł. Łączna wartość należności sektora bankowego od przedsiębiorstw osiągnęła 352 mld zł.

Po stronie klientów detalicznych szczególne znaczenie miał wzrost dynamiki kredytów hipotecznych udzielonych gospodarstwom domowym, która wzrosła z -0,1% r./r. (421 mln zł) na koniec grudnia 2017 roku do 6,8% r./r. (27,6 mld zł) na koniec 2018 roku, przy czym w dynamice kredytów hipotecznych udzielonych w walucie krajowej odnotowano jedynie niewielką zmianę do +11,3% r./r. (30,7 mld zł), natomiast zmiana w dużej mierze wynikała z umocnienia się franka szwajcarskiego wobec złotego, co wpłynęło na zmniejszenie tempa spadku wolumenu kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych do -2,3% r./r. (3,1 mld zł). Całość portfela kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych osiągnął na koniec 2018 roku poziom 432 mld zł. Sektor bankowy odnotował przyspieszenie tempa wzrostu wolumenu należności kredytowych od gospodarstw domowych również w obszarze kredytów konsumpcyjnych, których dynamika osiągnęła 9,3% r./r. (15,6 mld zł). Także portfel kredytów bieżących dla przedsiębiorców indywidualnych i rolników wzrósł o 6,9% r./r. (3,2 mld zł) natomiast w portfelu kredytów inwestycyjnych gospodarstw domowych odnotowano spadek o -2,4% r./r. (763 mln zł). Ujęcie terminowe również odzwierciedlało wzrost znaczenia kredytów długoterminowych (powyżej 5 lat), których dynamika przyspieszyła do 7,7% r./r., podczas gdy kredyty na okres od 1 do 5 lat rosły nieco wolniej (o 6,8% r./r.). Kredyty krótkookresowe (do 1 roku) odnotowały dynamikę bliską 0% r./r.

Depozyty przedsiębiorstw i gospodarstw domowych

Źródło: NBP, obliczenia własne

Depozyty przedsiębiorstw wzrosły w 2018 roku o 4,3% r./r. (11,9 mld zł) do poziomu 288 mld zł. W dalszym ciągu odnotowywano odpływ środków z depozytów terminowych, choć jego dynamika wyraźnie spadła, do -0,8% r./r., 697 mln zł, natomiast wolumen depozytów bieżących wzrósł o 6,7% r./r., 12,6 mld zł. Z kolei tempo wzrostu depozytów gospodarstw domowych znacznie przyspieszyło do 10,1% r./r., 74,9 mld zł, w efekcie czego ich łączny wolumen osiągnął na koniec grudnia 2018 roku poziom 819 mld zł. Szczególnie szybko rosły zgromadzone w bankach depozyty bieżące (+15,5% r./r., 69,9 mld zł), ale również depozyty terminowe wykazały pozytywną tendencję rosnącą o 1,7% r./r., 5,0 mld zł.

Prognozy makroekonomiczne na 2019 rok wskazują na częściową zmianę warunków rynkowych. Po bardzo silnym wzroście PKB odnotowanym w 2018 roku spodziewane jest stopniowe spowolnienie tempa wzrostu. Należy przypuszczać, iż może to wpłynąć na osłabienie dynamiki akcji kredytowej i to zarówno skierowanej do klientów indywidualnych (kredyty konsumpcyjne) jak i przedsiębiorstw. Wydaje się natomiast prawdopodobne utrzymanie dość wysokiego popytu na kredyty mieszkaniowe, ograniczonego zaostrożnymi kryteriami banków. Wciąż dobra kondycja finansowa przedsiębiorstw i gospodarstw domowych powinna pozwolić na utrzymanie się dobrej jakości portfela kredytowego.

5. Potencjalne zagrożenia w światowej i polskiej gospodarce w 2019 roku

Nasilenie działań protekcjonistycznych, w tym szczególnie zwiększenie napięć handlowych między Stanami Zjednoczonymi a Chinami lub Unią Europejską, może prowadzić do osłabienia międzynarodowych obrotów towarowych oraz globalnego wzrostu gospodarczego. Spowolnienie wzrostu gospodarczego w Chinach miałyby przede wszystkim negatywny wpływ na popyt na niemiecki eksport, a spowolnienie w Niemczech mogłoby negatywnie wpłynąć na aktywność gospodarczą w Polsce.

Ewentualne wyjście Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej bez wypracowanego porozumienia może mieć poważne konsekwencje dla gospodarki brytyjskiej. To z kolei nie pozostałoby bez wpływu także na polską gospodarkę, w związku z tym, że Wielka Brytania to trzeci największy rynek docelowy dla polskiego eksportu oraz źródło napływu transferów na rachunku bieżącym. Ponadto tzw. „twardy Brexit” najprawdopodobniej przyczyniłby się do znacznego wzrostu awersji do ryzyka, co prowadziłoby do osłabienia złotego oraz krajowych obligacji skarbowych.

Tempo zacieśniania polityki monetarnej przez główne banki centralne na świecie, w tym tempo podwyżek stóp procentowych, może mieć istotny wpływ na skalę napływu kapitału na rynki wschodzące. W przypadku większej od

oczekiwać skali podwyżek stóp procentowych w Stanach Zjednoczonych oraz strefie euro wzrosłoby ryzyko odpływu zagranicznych inwestorów z krajowego rynku, szczególnie w sytuacji stabilnych stóp procentowych w kraju. Mogłoby to doprowadzić do osłabienia złotego oraz wzrostu długoterminowych rentowności obligacji skarbowych.

Ponowny wzrost napięć geopolitycznych mógłby prowadzić do zwiększonej zmienności na rynkach finansowych. Ewentualne nasilenie napięć między USA i Chinami, Iranem czy Koreą Północną, a także konfliktu w Syrii lub na Ukrainie może przyczynić się do wzrostu premii za ryzyko w wycenach aktywów rynków wschodzących, w tym również złotego. Ponadto, niepewność mogłaby przyczynić się również do ograniczenia napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych do kraju, obniżając tym samym dynamikę nakładów na środki trwałe.

Proces przygotowywania nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej w perspektywie wyjścia Wielkiej Brytanii z UE oraz zmieniających się priorytetów w Unii może doprowadzić do znacznego spadku puli środków unijnych przyznanej Polsce na lata 2021-2027.

Utrzymanie wysokiego tempa wzrostu płac i niskiej stopy bezrobocia przy wzroście cen ropy może doprowadzić do zwiększenia jednostkowych kosztów pracy i zmniejszenia zyskowności przedsiębiorstw. Dodatkowo, niepewność dotycząca zmian w otoczeniu prawnym w kraju może przyczynić się do odraczania przez polskie firmy nowych projektów inwestycyjnych. W dłuższym horyzoncie stwarza to ryzyko obniżenia potencjału rozwojowego sektora przedsiębiorstw.

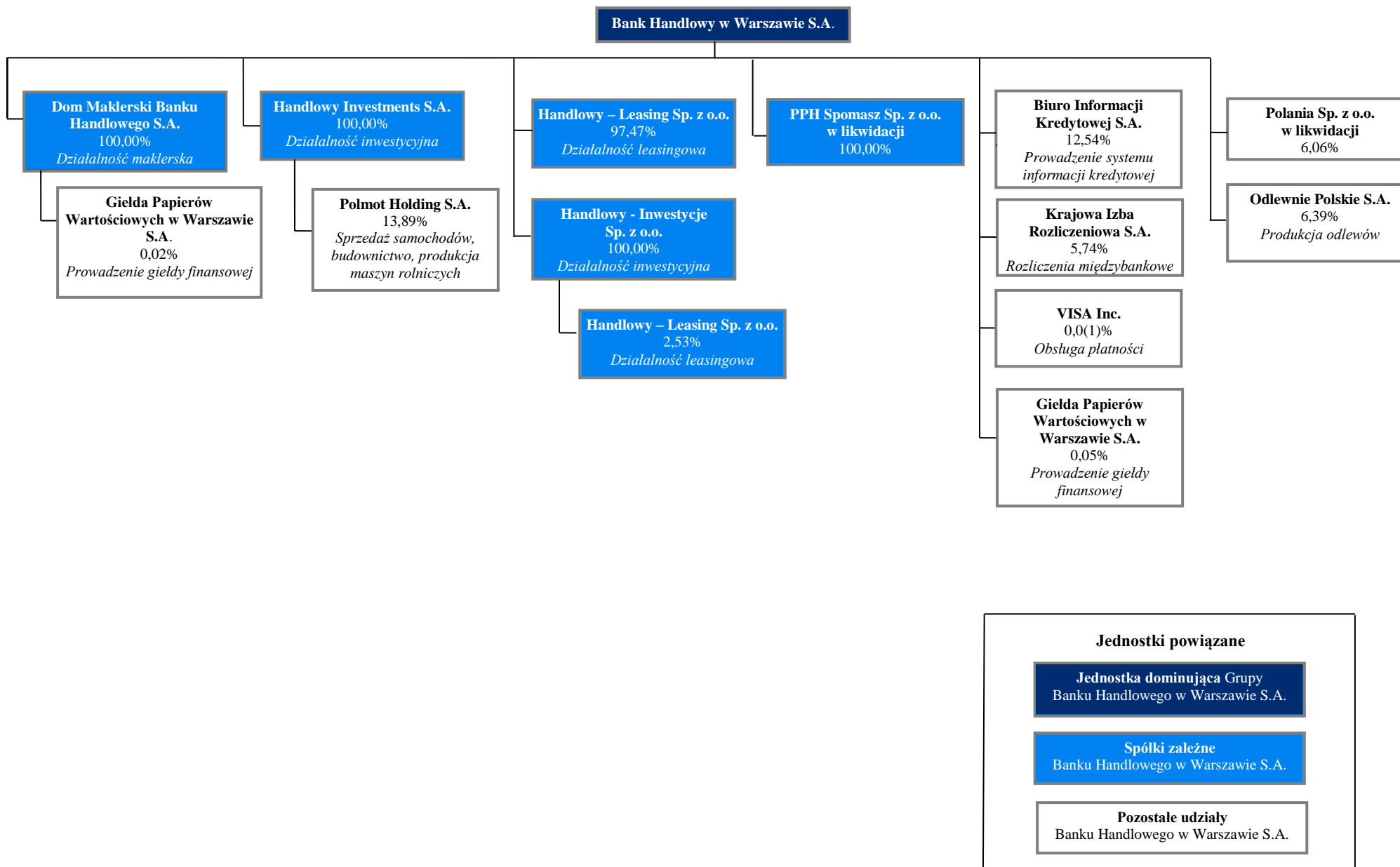
Powyższe czynniki mogą mieć wpływ na poziom wyników Grupy w kolejnych okresach.

Wskaźniki makroekonomiczne dla gospodarki polskiej	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018P	2019P
Wzrost PKB (r./r.)	1,6	1,4	3,3	3,8	3,1	4,8	5,1	4,1
Popyt krajowy (r./r.)	-0,5	-0,7	4,7	3,3	2,3	4,9	5,5	4,5
Konsumpcja (r./r.)	0,8	0,3	2,6	3,0	3,9	4,9	4,6	5,4
Inwestycje (r./r.)	-1,8	-1,1	10,0	6,1	-8,2	3,9	7,3	4,7
Inflacja (koniec okresu)	2,4	0,7	-1,0	-0,5	0,8	2,1	1,1	2,0
Stopa bazowa (koniec okresu)	4,25	2,50	2,00	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50

Źródło: Prognozy analityków Citi Handlowy z dnia 25.01.2019 r.

III. Schemat organizacyjny Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Na poniższym schemacie przedstawiono strukturę grupy jednostek powiązanych Banku Handlowego w Warszawie S.A. („Bank”) według stanu na 31 grudnia 2018 roku według udziałów w kapitałach Spółek.

IV. Struktura organizacyjna Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Grupa Kapitałowa Banku Handlowego w Warszawie S.A. („Grupa”) obejmuje jednostkę dominującą oraz jednostki zależne:

JEDNOSTKI GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A. KONSOLIDOWANE METODĄ PEŁNĄ

Nazwa jednostki	Przedmiot działalności	Charakter powiązania kapitałowego	Procent posiadanego kapitału	Zastosowana metoda konsolidacji / wyceny	Kapitał własny (tys. zł)
Bank Handlowy w Warszawie S.A.*	bankowość	jednostka dominująca	-	-	7 007 052
Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. („DMBH”)**	działalność maklerska	jednostka zależna	100,00%	konsolidacja pełna	98 777
Handlowy -Leasing Sp. z o.o.**	działalność leasingowa	jednostka zależna	100,00%**	konsolidacja pełna	21 906
Handlowy Investments S.A.**	działalność inwestycyjna	jednostka zależna	100,00%	konsolidacja pełna	18 137
PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji***	nie prowadzi działalności	jednostka zależna	100,00%	konsolidacja pełna	Jednostka postawiona w stan likwidacji

* Kapitał własny Banku Handlowego w Warszawie S.A. zgodnie ze sprawozdaniem z sytuacji finansowej Banku za 2018 rok.

** Z uwzględnieniem udziałów pośrednich.

*** Powyższe dane nie zostały zaudytowane.

JEDNOSTKI GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A. NIEOBJĘTE KONSOLIDACJĄ

Nazwa jednostki	Przedmiot działalności	Charakter powiązania kapitałowego	Procent posiadanego kapitału	Zastosowana metoda konsolidacji / wyceny	Kapitał własny (tys. zł)
Handlowy-Inwestycje Sp. z o.o.**	działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100,00%	wycena metodą praw własności	10 813

*** Powyższe dane nie zostały zaudytowane.

V. Podstawowe dane finansowe Banku i Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

1. Syntetyczne zestawienie podstawowych danych finansowych Banku i Grupy

Dane finansowe w niniejszym dokumencie zaprezentowane są zarówno dla Banku, jak i Grupy. Ze względu na fakt, że działalność Banku stanowi przeważającą część działalności Grupy (aktywa, kapitały własne i przychody Banku stanowią odpowiednio 99,9%, 99,3% i 99,5% aktywów, kapitałów własnych i skonsolidowanych przychodów Grupy), omówienie wyników i sytuacji finansowej oparte jest o dane skonsolidowane za wyjątkiem sytuacji, w których wyraźnie wskazano, że omawiane dane są danymi Banku.

w mln zł	Bank		Grupa Kapitałowa	
	2018	2017	2018	2017
Suma bilansowa	49 242,0	42 864,0	49 304,7	43 037,6
Kapitał własny	7 007,1	6 874,6	7 056,8	6 938,9
Należności od klientów*	21 853,3	19 766,8	21 949,0	19 849,0
Depozyty klientów*	38 159,0	31 980,9	38 097,4	31 945,2
Wynik finansowy netto	653,1	537,1	638,9	535,6
Współczynnik wypłacalności	16,5%	17,6%	16,8%	17,9%

*Należności i depozyty podmiotów sektora finansowego niebędących bankami, podmiotów sektora niefinansowego, w tym sektora budżetowego.

2. Wyniki finansowe Banku i Grupy w 2018 roku

2.1 Rachunek zysków i strat

W 2018 roku Grupa wypracowała zysk netto w wysokości 638,9 mln zł, który był wyższy o 103,3 mln zł (tj. 19,3%) w stosunku do zysku za 2017 rok. Skonsolidowany zysk brutto za 2018 rok wyniósł 828,7 mln zł i podwyższył się o 121,6 mln zł (tj. 17,2%) w porównaniu do poprzedniego roku.

Wybrane pozycje z rachunku zysków i strat

w tys. zł	Bank		Grupa Kapitałowa			
	2018	2017*	2018	2017*	Zmiana	
					tys. zł	%
Wynik z tytułu odsetek	1 105 079	1 078 921	1 107 574	1 082 147	25 427	2,3%
Wynik z tytułu opłat i prowizji	527 291	541 523	549 948	580 661	(30 713)	(5,3%)
Przychody z tytułu dywidend	23 778	32 939	9 533	9 428	105	1,1%
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	361 546	343 910	364 204	346 275	17 929	5,2%
Wynik na inwestycyjnych dłużnych aktywach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody ^a	112 631	35 772	112 631	35 772	76 859	214,9%
Wynik na inwestycjach kapitałowych i pozostałych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ^b	6 276	3 377	6 522	3 377	3 145	93,1%
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	3 682	10 261	3 682	10 261	(6 579)	(64,1%)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	8 801	(2 747)	5 901	556	5 345	961,3%
Razem przychody	2 149 084	2 043 956	2 159 995	2 068 477	91 518	4,4%
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu oraz amortyzacja, w tym:	(1 155 065)	(1 166 928)	(1 179 631)	(1 191 745)	12 114	(1,0%)
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	(1 084 387)	(1 094 472)	(1 108 247)	(1 118 653)	10 406	(0,9%)
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(70 678)	(72 456)	(71 384)	(73 092)	1 708	(2,3%)
Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów	(834)	437	(813)	10 929	(11 742)	(107,4%)
Wynik z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerwy na zobowiązania warunkowe ^c	(63 562)	(99 491)	(63 511)	(103 189)	39 678	(38,5%)
Udział w zyskach netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	-	-	(22)	242	(264)	(109,1%)
Podatek od niektórych instytucji finansowych	(87 350)	(77 634)	(87 350)	(77 634)	(9 716)	12,5%
Zysk brutto	842 273	700 340	828 668	707 080	121 588	17,2%
Podatek dochodowy	(189 154)	(163 238)	(189 816)	(171 514)	(18 302)	10,7%
Zysk netto	653 119	537 102	638 852	535 566	103 286	19,3%

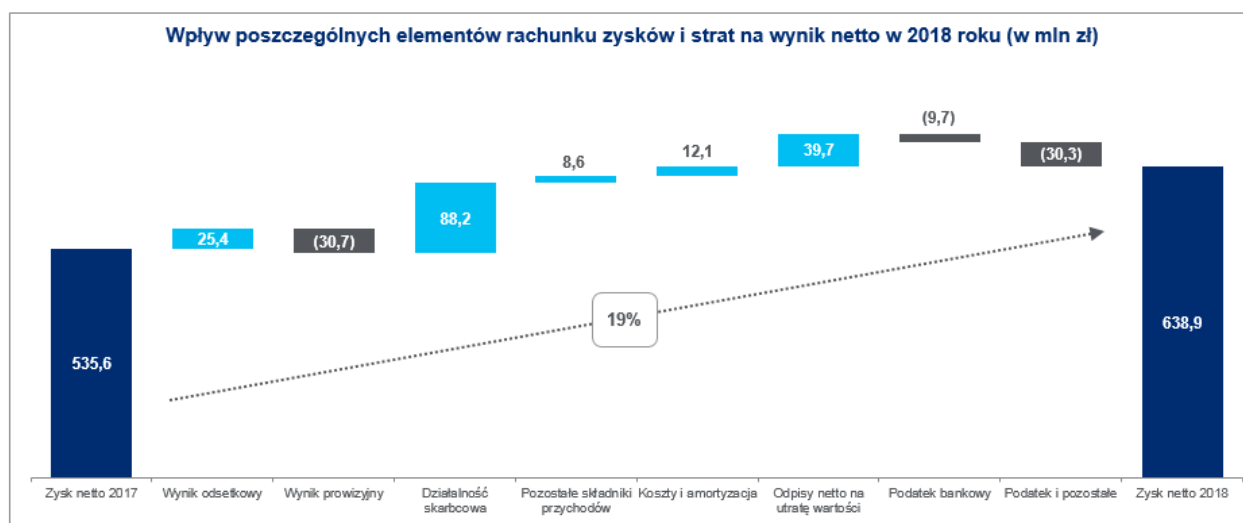
*Na dzień 1 stycznia 2018 roku Grupa zastosowała MSSF 9 „Instrumenty finansowe” po raz pierwszy i skorzystała z opcji nie przekształcania danych dotyczących wcześniejszych okresów.

^{a)}Odpowiada pozycji 'Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych dostępnych do sprzedaży' według MSR 39.

^{b)}Odpowiada pozycji 'Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych dostępnych do sprzedaży' według MSR 39.

^{c)}Odpowiada pozycji 'Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne' według MSR 39.

Wpływ poszczególnych pozycji rachunku zysku i strat na wynik netto Grupy przedstawia poniższy wykres:

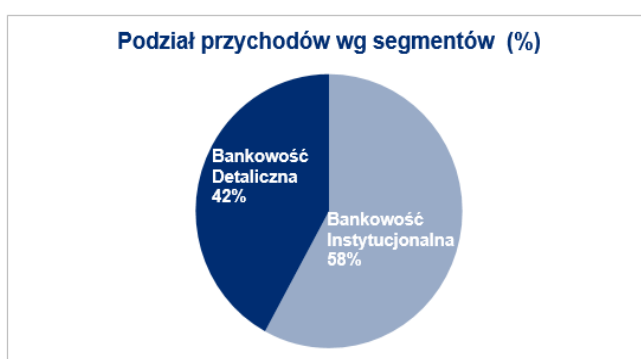
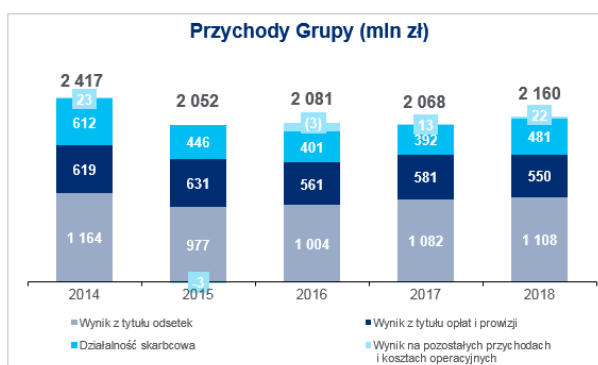

Na zmianę zysku netto w 2018 roku w porównaniu do 2017 roku miały wpływ następujące czynniki:

- Przychody operacyjne (obejmujące wynik z tytułu odsetek oraz opłat i prowizji, przychody z tytułu dywidend, wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji, wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych, wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych, wynik na rachunkowości zabezpieczeń oraz wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych) na poziomie 2 160,0 mln zł wobec 2 068,5 mln zł w 2017 roku – wzrost o 91,5 mln zł (tj. 4,4%). Na wzrost ten miał wpływ przede wszystkim wyższy wynik z tytułu działalności skarbcowej (obejmujący wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji, wynik na inwestycyjnych dłużnych aktywach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody i wynik na rachunkowości zabezpieczeń) o 88,2 mln zł (tj. 22,5%);
- W 2018 roku Grupa kontynuowała politykę dyscypliny kosztowej, w wyniku której koszty działania i koszty ogólnego zarządu oraz amortyzacja uległy obniżeniu o 12,1 mln zł (tj. 1,0%);
- Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne w 2018 roku wyniosły 63,5 mln zł wobec 103,2 mln zł w analogicznym okresie roku ubiegłego, co oznacza spadek o 39,7 mln zł, był to efekt niższych odpisów w Bankowości Instytucjonalnej.

2.1.1 Przychody

W 2018 roku przychody z działalności operacyjnej ukształtowały się na poziomie 2 160,0 mln zł wobec 2 068,5 mln zł w poprzednim roku, co oznacza wzrost o 91,5 mln zł, tj. 4,4%.

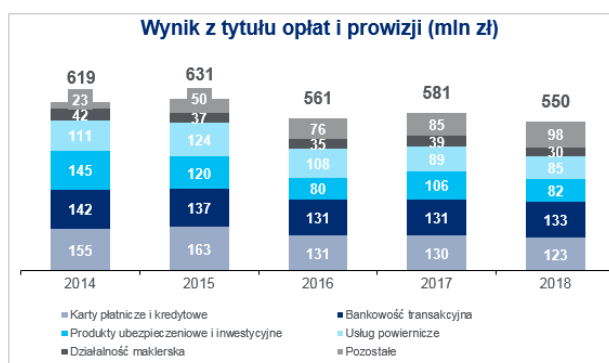
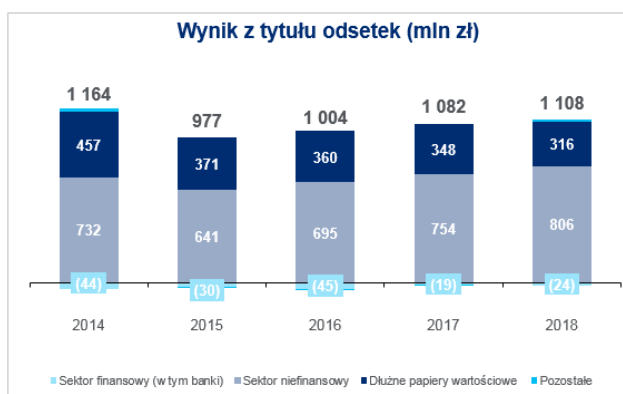
Na kształtowanie się wyniku działalności operacyjnej Grupy w 2018 roku wpływ miały w szczególności:

- Wynik z tytułu odsetek stanowił najważniejsze źródło przychodów Grupy w 2018 roku (51,3% przychodów ogółem). Jego wartość wyniosła 1 107,6 mln zł wobec 1 082,1 mln zł w 2017 roku, co oznacza wzrost o 25,4 mln zł (tj. 2,3%).

Przychody odsetkowe w 2018 roku wyniosły 1 304,5 mln zł i były niższe o 46,9 mln zł (tj. 3,5%) w porównaniu do 2017 roku. Różnica wynika głównie z niewystępowania aktywnych relacji w rachunkowości zabezpieczeń i związanego z tym prezentowania przychodów odsetkowych od instrumentów pochodnych zabezpieczających w tej linii (spadek o 41,1 mln zł, tj. 100% w 2018 roku). Jednocześnie odsetki od należności od klientów (sektora finansowego i niefinansowego) stanowiące główne źródło przychodów odsetkowych, osiągnęły poziom 949,5 mln zł i były wyższe o 33,7 mln zł (tj. 3,7%) w stosunku do 2017 roku. Miało to głównie związek ze wzrostem średniego wolumenu należności niezabezpieczonych od klientów indywidualnych oraz wolumenu kredytów od klientów instytucjonalnych.

Koszty z tytułu odsetek w 2018 roku spadły o 72,3 mln zł (tj. 26,9%) w porównaniu do 2017 roku. Największa zmiana przypada na koszty odsetkowe od instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń (spadek o 61,1 mln zł, tj. 94,3% w 2018 roku). Z kolei odsetki od zobowiązań wobec klientów (sektora finansowego i niefinansowego) stanowiące główne źródło kosztów odsetkowych spadły o 17,0 mln zł (tj. 10,3%) w stosunku do 2017 roku z powodu niższej marży na depozytach od klientów instytucjonalnych.

- wynik z tytułu opłat i prowizji w kwocie 549,9 mln zł wobec 580,7 mln zł w 2017 roku – spadek o 30,7 mln zł (tj. 5,3%) był przede wszystkim efektem pogorszenia koniunktury na krajowym rynku akcji i wzrostu awersji do ryzyka wśród klientów indywidualnych, co negatywnie przełożyło się na wynik z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych, usług maklerskich i działalności powierniczej. Z drugiej

strony wynik z tytułu opłat i prowizji na działalności regularnej zanotował wzrost o 8,0 mln zł (tj. 2,3%) w porównaniu do 2017 roku.

- pozostałe dochody operacyjne (tj. dochody pozaodsetkowe i pozaprowizyjne) w wysokości 502,5 mln zł wobec 405,7 mln zł w porównaniu do 2017 roku. Wzrost pozostałych dochodów operacyjnych o 96,8 mln zł (tj. 23,9%) wynikał głównie ze wzrostu wyniku na inwestycyjnych dłużnych aktywach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody o 76,9 mln zł w wyniku sprzyjających warunków na krajowym rynku długu w 2018 roku. Jednocześnie wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji wzrósł o 17,9 mln zł w wyniku wzrostu wyniku na działalności klientowskiej – transakcje FX.

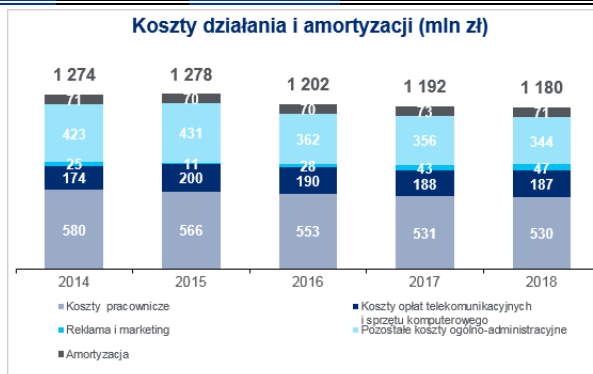
2.1.2 Koszty

Koszty działania i ogólnego zarządu oraz amortyzacja

w tys. zł	Bank		Grupa Kapitałowa			
	2018	2017	2018	2017	Zmiana	
					tys. zł	%
Koszty pracownicze	514 222	516 363	529 500	531 316	(1 816)	(0,3%)
Koszty ogólnie-administracyjne, w tym:	570 165	578 109	578 747	587 337	(8 590)	(1,5%)
Koszty opłat telekomunikacyjnych i sprzętu komputerowego	182 095	182 848	187 339	188 484	(1 145)	(0,6%)
Koszty wynajmu i utrzymania nieruchomości	64 043	69 248	64 208	69 409	(5 201)	(7,5%)
Koszty usług obcych, w tym doradczych, audytorskich i konsultacyjnych	54 592	52 745	55 169	53 447	1 722	3,2%
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	1 084 387	1 094 472	1 108 247	1 118 653	(10 406)	(0,9%)
Amortyzacja	70 678	72 456	71 384	73 092	(1 708)	(2,3%)
Koszty ogółem	1 155 065	1 166 928	1 179 631	1 191 745	(12 114)	(1,0%)

Koszty działania i ogólnego zarządu wraz z amortyzacją w wysokości 1 179,6 mln zł wobec 1 191,7 mln zł w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek kosztów o 12,1 mln zł (tj. 1,0%) wynikał głównie z niższych kosztów ogólnie – administracyjnych (spadek o 8,6 mln zł, tj. 1,5%), ze względu na niższą składkę na fundusz przymusowej restrukturyzacji w Bankowym Funduszu Gwarancyjnym oraz obniżenie kosztów najmu. Z drugiej strony wzrosły koszty związane ze sprzedażą produktów bankowych oraz kosztów reklamy i marketingu w wyniku przeprowadzonych akcji promocyjnych na rzecz budowy świadomości marki Citi Handlowy.

Średnie zatrudnienie w Grupie w omawianym okresie spadło o 148 etaty w stosunku do 2017 roku. Na dzień 31 grudnia 2018 roku w Grupie zatrudnionych było 3 276 pracowników.

2.1.3 Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne

Odpisy i rezerwy netto

w tys. zł	Bank		Grupa Kapitałowa			
	2018	2017	2018	2017	Zmiana	
					tys. zł	%
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości należności, w tym:	(74 035)	(97 788)	(74 035)	(97 614)	23 579	(24,2%)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych - Etap 1	(2 006)	n/d	(2 006)	n/d	n/d	n/d
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych - Etap 2	1 569	n/d	1 569	n/d	n/d	n/d
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych - Etap 3	(73 598)	n/d	(73 598)	n/d	n/d	n/d
Wynik rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	9 455	(5 575)	9 455	(5 575)	15 030	(269,6%)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości inwestycji kapitałowych	(51)	3 872	-	-	-	-
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości inwestycyjnych dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	1 069	-	1 069	-	1 069	-
Wynik z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	(63 562)	(99 491)	(63 511)	(103 189)	39 678	(38,5%)

Utworzenie odpisów netto na utratę wartości w wysokości 63,5 mln zł wobec utworzenia odpisów netto w 2017 roku w wysokości 103,2 mln zł – poprawa o 39,7 mln zł dotyczyło obszaru Bankowości Instytucjonalnej (8,6 mln zł odwrócenia odpisów netto w 2018 roku wobec 51,4 mln zł utworzenia odpisów netto w 2017 roku). Był to efekt niższych odpisów na kredyty ze zidentyfikowaną utratą wartości oraz spłatą kilku zaangażowań kredytowych. W sektorze Bankowości Detalicznej odnotowano wyższy ujemny wynik w kategorii odpisy netto na utratę wartości, tj. 72,1 mln zł wobec 51,8 mln zł w 2017 roku, w związku z implementacją standardu MSSF 9 i klientów dla których w 2018 roku odnotowana została utrata wartości.

2.1.4 Analiza wskaźnikowa

Wskaźniki rentowności i efektywności kosztowej Grupy

	2018	2017
Stopa zwrotu z kapitału (ROE)*	10,0%	8,5%
Stopa zwrotu z aktywów (ROA)**	1,4%	1,2%
Marża odsetkowa netto (NIM)***	2,5%	2,5%
Marża na aktywach odsetkowych	2,6%	2,7%
Zysk netto na 1 akcję zwykłą w zł	4,89	4,10
Koszty/dochody****	55%	58%
Kredyty podmiotów sektora niefinansowego/Depozyty podmiotów sektora niefinansowego	64%	66%
Kredyty podmiotów sektora niefinansowego/Aktywa ogółem	40%	41%
Wynik z tytułu odsetek/przychody ogółem	51%	52%
Wynik z tytułu prowizji/przychody ogółem	25%	28%

* Iloraz zysku netto i średniego stanu kapitałów własnych (z wyłączeniem zysku netto bieżącego okresu) liczonego na bazie kwartalnej;

** Iloraz zysku netto i średniego stanu sumy bilansowej liczonego na bazie kwartalnej;

*** Iloraz wyniku z tytułu odsetek i średniego stanu sumy bilansowej liczonego na bazie kwartalnej;

**** Relacja sumy kosztów działania i amortyzacji do przychodów z działalności operacyjnej.

Wskaźniki rentowności i efektywności kosztowej Banku

	2018	2017
Stopa zwrotu z kapitału (ROE)*	10,3%	8,6%
Stopa zwrotu z aktywów (ROA)**	1,4%	1,2%
Marża odsetkowa netto na aktywach ogółem (NIM)***	2,4%	2,5%
Zysk netto na 1 akcję zwykłą w zł	5,00	4,11
Koszty/dochody (Cost/Income)****	54%	57%

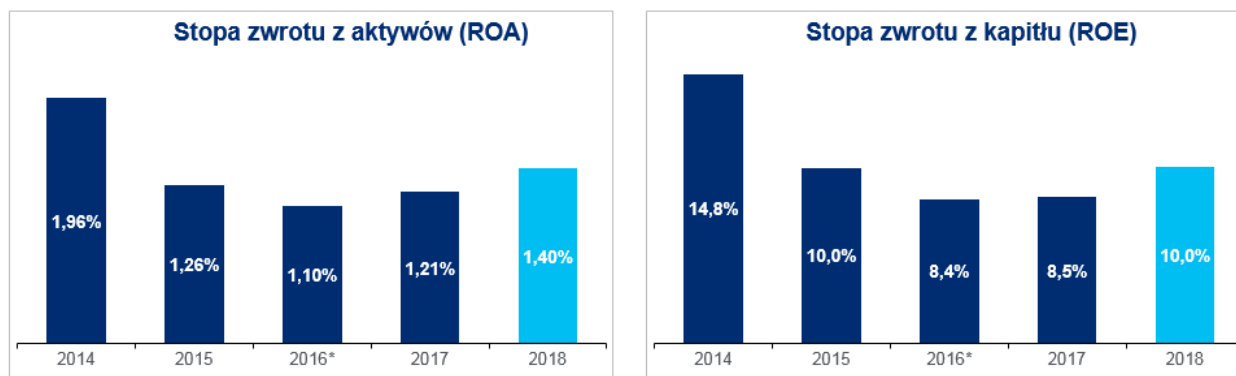
* Iloraz zysku netto i średniego stanu kapitałów własnych (z wyłączeniem zysku netto bieżącego okresu) liczonego na bazie kwartalnej

** Iloraz zysku netto i średniego stanu sumy bilansowej liczonego na bazie kwartalnej

*** Iloraz wyniku z tytułu odsetek i średniego stanu sumy bilansowej liczonego na bazie kwartalnej

**** Relacja sumy kosztów działania i amortyzacji do przychodów z działalności operacyjnej

W 2018 roku wskaźniki rentowności kapitału i aktywów Grupy utrzymały się na poziomie wynoszącym odpowiednio 10,0% i 1,40%.

*Zysk netto za 2016 rok został skorygowany o transakcję VISA w wysokości 75 mln zł netto

W obszarze efektywności kosztowej wskaźnik kosztów do dochodów obniżył się o 3 p.p. do poziomu 55% na koniec 2018 roku. Wzrost efektywności był efektem zarówno wzrostem przychodów (głównie w wyniku wyższego wyniku z tytułu działalności skarbcowej) i spakiem kosztów (oszczędności poniesione w obszarze kosztów wynajmu i utrzymania nieruchomości).

W 2018 roku marża odsetkowa uległa nieznacznemu pogorszeniu, obniżyła się do 2,5% na aktywach ogółem i 2,6% na aktywach odsetkowych, głównie w związku ze spadkiem marży kredytowej.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku suma bilansowa Grupy wyniosła 49 304,7 mln zł i była o 14,6% wyższa niż na koniec 2017 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

w tys. zł	Bank		Grupa Kapitałowa			
	Wg stanu na dzień		Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2018	31.12.2017*	31.12.2018	31.12.2017*	tys. zł	%
AKTYWA						
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	7 272 193	462 126	7 272 193	462 126	6 810 067	1473,6%
Należności od banków	1 333 816	836 166	1 333 977	836 774	497 203	59,4%
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	2 213 849	2 162 040	2 237 076	2 179 925	57 151	2,6%
Inwestycyjne dłużne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody ^d	14 241 363	17 439 439	14 241 363	17 439 439	(3 198 076)	(18,3%)
Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	-	-	10 399	10 664	(265)	(2,5%)
Inwestycje kapitałowe i pozostałe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ^e	154 586	132 539	48 768	26 500	22 268	84,0%
Należności od klientów	21 853 349	19 766 803	21 949 014	19 849 033	2 099 981	10,6%
Rzeczowe aktywa trwałe	363 002	375 673	364 261	376 775	(12 514)	(3,3%)
Wartości niematerialne	1 417 506	1 351 583	1 418 794	1 352 413	66 381	4,9%
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	-	1 744	667	1 077	161,5%
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	205 165	176 979	204 207	175 904	28 303	16,1%
Inne aktywa	187 195	158 688	222 918	325 448	(102 530)	(31,5%)
Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia	-	1 928	-	1 928	(1 928)	(100,0%)
Aktywa razem	49 242 024	42 863 964	49 304 714	43 037 596	6 267 118	14,6%
ZOBOWIĄZANIA						
Zobowiązania wobec banków	1 402 124	1 568 261	1 402 233	1 568 376	(166 143)	(10,6%)
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	1 606 189	1 351 031	1 609 382	1 353 215	256 167	18,9%
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	50 191	-	50 191	(50 191)	(100,0%)
Zobowiązania wobec klientów	38 395 885	32 172 441	38 334 345	32 136 698	6 197 647	19,3%
Rezerwy	29 984	17 871	29 984	18 300	11 684	63,8%
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	66 297	52 340	66 297	52 340	13 957	26,7%
Inne zobowiązania	734 493	777 211	805 723	919 593	(113 870)	(12,4%)
Zobowiązania razem	42 234 972	35 989 346	42 247 964	36 098 713	6 149 251	17,0%
KAPITAŁ WŁASNY						
Kapitał zakładowy	522 638	522 638	522 638	522 638	-	-
Kapitał zapasowy	2 944 585	2 944 585	3 003 290	3 003 969	(679)	-
Kapitał z aktualizacji wyceny	84 372	(9 376)	84 372	(9 118)	93 490	(1025,3%)
Pozostałe kapitały rezerwowe	2 877 122	2 879 669	2 883 838	2 895 598	(11 760)	(0,4%)
Zyski zatrzymane	578 335	537 102	562 612	525 796	36 816	7,0%
Kapitał własny razem	7 007 052	6 874 618	7 056 750	6 938 883	117 867	1,7%
Zobowiązania i kapitał własny razem	49 242 024	42 863 964	49 304 714	43 037 596	6 267 118	14,6%

*Na dzień 1 stycznia 2018 roku Grupa zastosowała MSSF 9 „Instrumenty finansowe” po raz pierwszy i skorzystała z opcji nie przekształcania danych dotyczących wcześniejszych okresów.

^{d)} Odpowiada pozycji 'Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży' według MSR 39.

^{e)} Odpowiada pozycji 'Inwestycje kapitałowe dostępne do sprzedaży' według MSR 39.

2.1.5 Aktywa

Należności od klientów brutto

w tys. zł	Bank		Grupa Kapitałowa			
	Wg stanu na dzień		Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2018	31.12.2017*	31.12.2018	31.12.2017	tys. zł	%
Niebankowe instytucje finansowe	2 052 764	1 931 845	2 148 206	2 012 490	135 716	6,7%
Niefinansowe podmioty gospodarcze	12 879 266	11 251 852	12 881 440	11 255 032	1 626 408	14,5%
Klienci indywidualni	7 534 795	7 092 086	7 535 018	7 092 665	442 353	6,2%
Jednostki budżetowe	50 907	76 626	50 907	76 626	(25 719)	(33,6%)
Instytucje niekomercyjne	3	3	3	3	-	0,0%
Należności od klientów brutto razem	22 517 735	20 352 412	22 615 574	20 436 816	2 178 758	10,7%

Należności od klientów netto

w tys. zł	Bank		Grupa Kapitałowa			
	Wg stanu na dzień		Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	tys. zł	%
Należności od podmiotów sektora finansowego	2 051 373	1 914 372	2 146 815	1 995 017	151 798	7,6%
Należności od podmiotów sektora niefinansowego, z tego:	19 801 976	17 852 431	19 802 199	17 854 016	1 948 183	10,9%
Klientów instytucjonalnych*	12 644 282	11 055 884	12 644 282	11 056 890	1 587 392	14,4%
Klientów indywidualnych, z tego:	7 157 694	6 796 547	7 157 917	6 797 126	360 791	5,3%
należności niezabezpieczone	5 507 928	5 322 620	5 508 151	5 323 199	184 952	3,5%
kredyty hipoteczne	1 649 766	1 473 927	1 649 766	1 473 927	175 839	11,9%
Należności od klientów netto razem	21 853 349	19 766 803	21 949 014	19 849 033	2 099 981	10,6%

*Klienci instytucjonalni obejmują przedsiębiorstwa, sektor publiczny, spółki państwowe i prywatne, spółdzielnie, przedsiębiorstwa indywidualne, instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych.

Największy udział w strukturze aktywów Grupy na koniec 2018 roku miały należności netto od klientów. Ich udział w sumie aktywów wyniósł 44,5% na koniec grudnia 2018 roku. Wartość należności od klientów netto na koniec 2018 roku wyniosła 21,9 mld zł i była istotnie wyższa o 2,1 mld zł (tj. 10,6%) w porównaniu do 2017 roku i wynikała przede wszystkim ze zwiększenia akcji kredytowej dla klientów sektora niefinansowego (+1,9 mld zł, tj. 10,9%). Należności w sektorze niefinansowym wzrosły zarówno po stronie klientów instytucjonalnych (1,6 mld zł, tj. 14,4%, wzrost nastąpił we wszystkich segmentach klientów) jak i klientów detalicznych (0,4 mld zł, tj. 5,3%, za sprawą wyższego salda należności niezabezpieczonych oraz kredytów hipotecznych).

Portfel dłużnych papierów wartościowych Banku

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2018	31.12.2017	tys. zł	%
Obligacje skarbowe, w tym:	14 935 517	17 020 453	(2 084 936)	(12,2%)
obligacje zabezpieczone w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	-	2 492 215	(2 492 215)	(100,0%)
Obligacje banków	1	32 577	(32 576)	(100,0%)
Obligacje emitowane przez podmioty finansowe	237 017	130 604	106 414	81,5%
Bony pieniężne NBP	-	1 399 713	(1 399 713)	(100,0%)
Razem	15 172 535	18 583 347	(3 410 812)	(18,4%)

Saldo portfela dłużnych papierów wartościowych spadło na koniec 2018 roku o 3,4 mld zł (tj. o 18,4 %). Wynikało to ze zmniejszenia pozycji w obligacjach Skarbu Państwa.

2.1.6 Zobowiązania

Zobowiązania wobec klientów

w tys. zł	Bank		Grupa Kapitałowa			
	Wg stanu na dzień		Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	tys. zł	%
Depozyty podmiotów sektora finansowego	7 213 788	4 977 728	7 040 000	4 853 148	2 186 852	45,1%
Depozyty podmiotów sektora niefinansowego, z tego:	30 945 200	27 003 168	31 057 448	27 092 005	3 965 443	14,6%
niefinansowych podmiotów gospodarczych	15 016 944	13 415 235	15 012 645	13 403 515	1 609 130	12,0%
instytucji niekomercyjnych	395 005	416 064	395 005	416 064	(21 059)	(5,1%)
klientów indywidualnych	11 786 786	10 248 163	11 903 332	10 348 720	1 554 612	15,0%

w tys. zł	Bank		Grupa Kapitałowa			
	Wg stanu na dzień		Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	tys. zł	%
jednostek budżetowych	3 746 465	2 923 706	3 746 466	2 923 706	822 760	28,1%
Pozostałe zobowiązania	236 897	191 545	236 897	191 545	45 352	23,7%
Zobowiązania wobec klientów, razem	38 395 885	32 172 441	38 334 345	32 136 698	6 197 647	19,3%
Depozyty podmiotów sektora finansowego i niefinansowego, z tego:						
złotowe	29 349 659	23 799 960	29 288 119	23 764 217	5 523 902	23,2%
walutowe	8 809 329	8 180 936	8 809 329	8 180 936	628 393	7,7%
Depozyty podmiotów sektora finansowego i niefinansowego razem	38 158 988	31 980 896	38 097 448	31 945 153	6 152 295	19,3%

W 2018 roku zobowiązania wobec klientów stanowiły dominujące źródło finansowania działalności Grupy i wynosiły 77,7% zobowiązań i kapitału własnego Grupy. Wartość zobowiązań wobec klientów na koniec 2018 roku wyniosła 38,3 mld zł i była wyższa o 6,2 mld zł (tj. 19,3%) w porównaniu do końca 2017 roku. Głównym motorem wzrostu były depozyty od klientów sektora niefinansowego, które wzrosły o 4,0 mld zł w porównaniu do 2017 roku, przy czym wzrost dotyczył głównie środków na rachunkach bieżących i był wynikiem konsekwentnej strategii koncentracji na tych rachunkach.

2.1.7 Źródła pozyskiwania funduszy i ich wykorzystanie

w tys. zł	Bank		Grupa Kapitałowa	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Fundusze pozyskane				
Fundusze banków	1 402 124	1 568 261	1 402 233	1 568 376
Fundusze klientów	38 395 885	32 172 441	38 334 345	32 136 698
Fundusze własne łącznie z wynikiem finansowym	7 007 052	6 874 618	7 056 750	6 938 883
Pozostałe fundusze	2 436 963	2 248 644	2 511 386	2 393 639
Fundusze pozyskane razem	49 242 024	42 863 964	49 304 714	43 037 596
Wykorzystanie funduszy				
Należności od banków	1 333 816	836 166	1 333 977	836 774
Należności od klientów	21 853 349	19 766 803	21 949 014	19 849 033
Papiery wartościowe, udziały i inne aktywa finansowe	16 609 798	19 734 018	16 537 606	19 656 528
Pozostałe wykorzystanie	9 445 061	2 526 977	9 484 117	2 695 261
Wykorzystanie funduszy razem	49 242 024	42 863 964	49 304 714	43 037 596

2.2 Kapitały własne i współczynnik wypłacalności

W porównaniu z 2017 rokiem wartość kapitałów własnych w roku 2018 pozostała na niemal niezmiennym poziomie (zmniejszenie o 14,6 mln zł tj. 0,2%).

Kapitały własne Grupy*

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2018	31.12.2017	tys. zł	%
Kapitał zakładowy	522 638	522 638	-	-
Kapitał zapasowy	3 003 290	3 003 969	(679)	(0,0%)
Kapitał rezerwowy	2 347 028	2 356 109	(9 081)	(0,4%)
Kapitał z aktualizacji wyceny	84 372	(9 118)	93 490	-
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	540 200	540 200	-	-
Pozostałe kapitały	(79 630)	(10 481)	(69 149)	659,8%
Kapitały własne ogółem	6 417 898	6 403 317	14 581	0,2%

* Kapitały własne bez wyniku finansowego netto

Poziom kapitałów jest w pełni wystarczający do zachowania bezpieczeństwa finansowego instytucji, zgromadzonych w niej depozytów, a także umożliwiający rozwój Grupy.

Poniższa tabela prezentuje dane finansowe do wyliczenia współczynnika wypłacalności na podstawie jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Banku oraz Grupy.

Adekwatność kapitałowa

w tys. zł		31.12.2018	31.12.2017
I	Kapitał podstawowy Tier I	4 970 103	4 981 895
II	Całkowity wymóg kapitałowy, z tego:	2 361 451	2 230 567
	wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego	1 893 873	1 749 046
	wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kontrahenta	50 745	57 819
	wymóg kapitałowy z tytułu korekty wyceny kredytowej	28 466	49 033
	wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań	12 459	3 746
	suma wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego	95 391	82 411
	wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego	280 517	288 512
	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	16,8%	17,9%

* Współczynnik wypłacalności obliczony został według zasad określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 („CRR”).

Zarówno w 2018 roku, jak i w 2017 roku Grupa spełniała wszystkie regulacyjne normy ostrożnościowe dotyczące adekwatności kapitałowej.

Poziom adekwatności kapitałowej Grupy w 2018 rok utrzymywał się na bezpiecznym poziomie, istotnie powyżej limitów nadzorczych.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku współczynnik wypłacalności Grupy spadł do poziomu 16,8%. Wartość ta daje Grupie możliwość dalszego rozwoju w zakresie akcji kredytowej.

Na spadek współczynnika wypłacalności w 2018 roku miał wzrost wymogu z tytułu ryzyka kredytowego w związku ze wzrostem należności od klientów.

Lata 2014-2017 - Współczynnik wypłacalności obliczony został według zasad określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 648/2012 („CRR”).
Rok 2013 - Współczynnik wypłacalności został obliczony według zasad określonych w uchwale nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 roku w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów

VI. Działalność Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w 2018 roku

1. Kredyty i inne zaangażowania obciążone ryzykiem

1.1 Akcja kredytowa

Polityka kredytowa w Grupie jest spójna i obejmuje Bank jako jednostkę dominującą wraz ze swoimi spółkami zależnymi (DMBH, Handlowy-Leasing Sp. z o.o.), z wyłączeniem podmiotów specjalnego przeznaczenia (tzw. wehikułów inwestycyjnych), spółek w likwidacji bądź w upadłości, a także jednostek nieprowadzących bieżącej, statutowej działalności. Polityka oparta jest o aktywne zarządzanie portfelem i precyzyjnie określone rynki docelowe, zaprojektowane w celu ułatwienia analizy ekspozycji oraz ryzyka kredytowego w ramach danej branży działalności klienta. Kredytobiorcy podlegają stałemu monitoringowi w celu możliwie wczesnego wykrycia symptomów pogarszania się zdolności kredytowej oraz wdrożenia działań naprawczych.

W 2018 roku Grupa w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym skupiła swoje działania na:

- wspieraniu wzrostu aktywów;
- optymalizacji procesu kredytowego oraz dostosowaniu oferty kredytowej Grupy do sytuacji rynkowej;
- utrzymaniu wysokiej jakości portfela kredytowego;

- zintensyfikowaniu działań windykacyjnych dla portfela detalicznych ekspozycji kredytowych;
- efektywnej alokacji kapitału;
- doskonaleniu procesów zarządzania ryzykiem modeli stosowanych do pomiaru ryzyka kredytowego;
- kontynuacji rozwoju metod pomiaru ryzyka kredytowego.

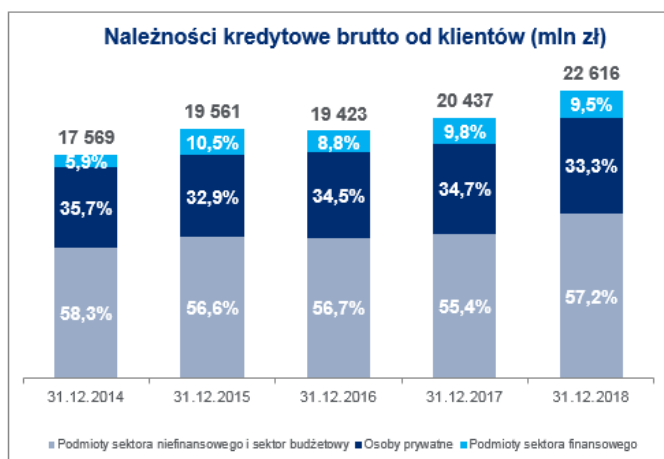
Należności kredytowe od klientów brutto Grupy

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2018	31.12.2017	tys. zł	%
Należności złotowe	19 146 512	18 059 110	1 087 402	6,0%
Należności walutowe	3 469 062	2 377 706	1 091 356	45,9%
Razem	22 615 574	20 436 816	2 178 758	10,7%
Należności od podmiotów sektora niefinansowego	20 467 368	18 424 326	2 043 042	11,1%
Należności od podmiotów sektora finansowego	2 148 206	2 012 490	135 716	6,7%
Razem	22 615 574	20 436 816	2 178 758	10,7%
Niebankowe instytucje finansowe	2 148 206	2 012 490	135 716	6,7%
Niefinansowe podmioty gospodarcze	12 881 440	11 255 032	1 626 408	14,5%
Klienci indywidualni	7 535 018	7 092 665	442 353	6,2%
Jednostki budżetowe	50 907	76 626	(25 719)	(33,6%)
Instytucje niekomercyjne	3	3	-	-
Razem	22 615 574	20 436 816	2 178 758	10,7%

Na dzień 31 grudnia 2018 roku ekspozycja kredytowa brutto wobec klientów wyniosła 22 615,6 mln zł, co stanowiło wzrost o 10,7% w stosunku do 31 grudnia 2017 roku. Największą część portfela należności od klientów stanowią kredyty udzielone niefinansowym podmiotom gospodarczym (57%), które odnotowały w 2018 roku wzrost o 14,5%. Należności od klientów indywidualnych w porównaniu do 2017 roku wzrosły o 6,2%, a ich udział w strukturze należności kredytowych brutto ogółem wyniósł 33,3%.

Udział kredytów w walutach obcych, wynoszący w grudniu 2017 roku 11,6% wzrósł do 15,3% w grudniu 2018 roku. Należy podkreślić, iż Grupa nie udziela kredytów w walutach obcych klientom indywidualnym, a jedynie podmiotom gospodarczym, które dysponują strumieniem przychodów w walucie kredytu, lub podmiotom, które, zdaniem Grupy, są zdolne przewidzieć lub absorbować ryzyko walutowe bez znaczącego narażenia swojej kondycji finansowej.

W celu uniknięcia uzależnienia portfela od niewielkiej liczby klientów Grupa monitoruje na bieżąco koncentrację ekspozycji kredytowych.

Koncentracja zaangażowania wobec klientów Grupy

w tys. zł	31.12.2018			31.12.2017		
	Zaangażowanie bilansowe*	Zaangażowanie z tytułu udzielonych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych	Łączne zaangażowanie	Zaangażowanie bilansowe*	Zaangażowanie z tytułu udzielonych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych	Łączne zaangażowanie
GRUPA 1	799 072	202 774	1 001 846	828 101	115 658	943 759
KLIENT 2	1 000 000	-	1 000 000	1 000 000	-	1 000 000
KLIENT 3	310 424	628 978	939 402	251 522	475 980	727 502
GRUPA 4	332 064	472 010	804 074	261 317	574 317	835 634
KLIENT 5	263 100	486 900	750 000	191 400	558 600	750 000
GRUPA 6	537 517	180 813	718 330	557 053	83 530	640 583
GRUPA 7	107 523	521 365	628 888	18	618 348	618 366
GRUPA 8	369 570	253 147	622 717	140 852	150 639	291 491

Sprawozdanie z działalności Banku Handlowego w Warszawie S.A.
oraz Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w 2018 roku

w tys. zł	31.12.2018			31.12.2017		
	Zaangażowanie bilansowe*	Zaangażowanie z tytułu udzielonych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych	Łączne zaangażowanie	Zaangażowanie bilansowe*	Zaangażowanie z tytułu udzielonych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych	Łączne zaangażowanie
KLIENT 9	523 638	81 562	605 200	396 000	205 185	601 185
KLIENT 10	600 000	-	600 000	600 000	-	600 000
GRUPA 11	-	-	-	74 439	495 376	569 815
Razem	4 842 908	2 827 549	7 670 457	4 300 702	3 277 633	7 578 335

* Nie obejmuje zaangażowań z tytułu posiadanych akcji i innych papierów wartościowych.

Koncentracja zaangażowania wobec branż Grupy*

Branża gospodarki według NACE	31.12.2018		31.12.2017	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	4 695 369	17,5%	4 458 077	18,3%
Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów emerytalnych	3 385 386	12,6%	3 039 423	12,5%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2 760 531	10,3%	2 645 822	10,8%
Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	1 084 312	4,0%	825 311	3,4%
Produkcja artykułów spożywczych	1 065 354	4,0%	1 071 761	4,4%
Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	1 028 293	3,8%	592 729	2,4%
Górnictwo rud metali	939 402	3,5%	727 502	3,0%
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	929 839	3,5%	657 375	2,7%
Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	893 827	3,3%	884 023	3,6%
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	862 454	3,2%	633 978	2,6%
Łącznie „10” branż gospodarki	17 644 767	65,7%	15 536 001	63,7%
Pozostałe branże	9 209 893	34,3%	8 855 908	36,3%
Razem	26 854 660	100,0%	24 391 909	100,0%

* Zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe brutto wobec klientów instytucjonalnych (w tym banków), w oparciu o NACE Revision 2.

1.2 Jakość portfela kredytowego

Należności Grupy przypisywane są do dwóch portfeli: portfela z rozpoznaną utratą wartości oraz portfela bez rozpoznanej utraty wartości. Ekspozycje z portfela z rozpoznaną utratą wartości, określone jako istotne podlegają ocenie indywidualnej, zaś dla ekspozycji, które nie są indywidualnie istotne ocena utraty wartości dokonywana jest na bazie analizy grupowej.

Należności od klientów w podziale na należności bez rozpoznanej utraty wartości oraz z rozpoznaną utratą wartości Grupy

w tys. zł	31.12.2018	31.12.2017*	Zmiana	
			tys. zł	%
Należności bez rozpoznanej utraty wartości (Etap 1), w tym:	20 246 985	19 714 214	532 771	2,7%
instytucji finansowych	2 148 206	1 995 354	152 852	7,7%
podmiotów sektora niefinansowego	18 098 779	17 718 860	379 919	2,1%
klientów instytucjonalnych**	11 752 193	10 946 510	805 683	7,4%
klientów indywidualnych	6 346 586	6 772 350	(425 764)	(6,3%)
Należności bez rozpoznanej utraty wartości (Etap 2), w tym:	1 642 100	n/d	n/d	n/d
instytucji finansowych	-	n/d	n/d	n/d
podmiotów sektora niefinansowego	1 642 100	n/d	n/d	n/d
klientów instytucjonalnych**	832 118	n/d	n/d	n/d
klientów indywidualnych	809 982	n/d	n/d	n/d
Należności z rozpoznaną utratą wartości (Etap 3), w tym:	669 671	660 094	9 577	1,5%
instytucji finansowych	-	17 136	(17 136)	(100,0%)
podmiotów sektora niefinansowego	669 671	642 958	26 713	4,2%
klientów instytucjonalnych**	291 221	322 643	(31 422)	(9,7%)
klientów indywidualnych	378 450	320 315	58 135	18,1%
Należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi (Etap 3)	56 818	62 508	(5 690)	(9,1%)
Należności od klientów brutto razem, w tym:	22 615 574	20 436 816	2 178 758	10,7%

w tys. zł	31.12.2018	31.12.2017*	Zmiana	
			tys. zł	%
instytucji finansowych	2 148 206	2 012 490	135 716	6,7%
podmiotów sektora niefinansowego	20 410 550	18 361 818	2 048 732	11,2%
klientów instytucjonalnych**	12 875 532	11 269 153	1 606 379	14,3%
klientów indywidualnych	7 535 018	7 092 665	442 353	6,2%
Odpisy z tytułu utraty wartości, w tym:	(666 560)	(587 783)	(78 777)	13,4%
na należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi	(50 859)	(54 295)	3 436	(6,3%)
Należności od klientów netto, razem	21 949 014	19 849 033	2 099 981	10,6%
Wskaźnik pokrycia odpisami z tytułu utraty wartości należności z rozpoznaną utratą wartości***	91,9%	80,8%		
klientów instytucjonalnych**	81,5%	68,3%		
klientów indywidualnych	99,6%	92,3%		
Wskaźnik kredytów nieobsługiwanych (NPL)	3,0%	3,2%		

*Na dzień 1 stycznia 2018 roku Grupa zastosowała MSSF 9 „Instrumenty finansowe” po raz pierwszy i skorzystała z opcji nie przekształcania danych dotyczących wcześniejszych okresów.

**Klienci instytucjonalni obejmują przedsiębiorstwa, sektor publiczny, spółki państwowe i prywatne, spółdzielnie, przedsiębiorstwa indywidualne, instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych.

***Wskaźnik liczony z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości należności zaklasyfikowanych do Etapu 1 oraz Etapu 2.

W porównaniu do 2017 roku wartość kredytów z rozpoznaną utratą wartości, utrzymała się na stabilnym poziomie, notując minimalny wzrost o 10 mln zł. Jakość portfela klientów instytucjonalnych ustabilizowała się na dobrym poziomie, charakterystycznym dla Banku, a zwiększony poziom odpisów, wynikający z wystąpienia trudności finansowych u pojedynczych klientów z segmentu Bankowości Przedsiębiorstw w roku 2017, potwierdził epizodyczny charakter tego zdarzenia.

Bank nie dostrzega koncentracji branżowej, która mogłaby w przyszłości powodować niekontrolowany wzrost portfela NPL. Na koniec 2018 roku wskaźnik kredytów nieobsługiwanych (NPL) spadł z 3,2% do 3,0% i pozostaje zdecydowanie poniżej średniej dla sektora.

Zdaniem Zarządu Banku poziom rezerw na należności kredytowe na dzień bilansowy jest najlepszym szacunkiem w zakresie utraty wartości portfela. W podejściu indywidualnym pod uwagę brana jest zdyskontowana prognoza przepływów związanych ze spłatą należności lub odzyskami z zabezpieczeń. Podejście grupowe bazuje na wskaźnikach strat wyliczanych w oparciu o wiarygodną, historyczną bazę danych o klientach mających problemy ze spłatą swoich zobowiązań wobec Banku. Natomiast w przypadku ekspozycji, dla których nie wystąpiły przesłanki utraty wartości, odpisy z tytułu strat oczekiwanych są kalkulowane wg. wymagań standardu rachunkowego MSSF 9, uwzględniając profil ryzyka klienta, spodziewane stopy odzysku, bazując na otrzymanych zabezpieczeniach, prawdopodobieństwie niewykonania zobowiązania przez klienta, historycznych wartościach straty w momencie niewykonania zobowiązania oraz scenariuszach makroekonomicznych.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku utrata wartości portfela wynosiła 667 mln zł, co stanowiło wzrost o 13,4% w porównaniu do kwoty 588 mln zł na koniec grudnia 2017 roku. Wzrost utraty wartości miał miejsce głównie w przypadku klientów, dla których Bank stosuje podejście portfelowe (o 58,0 mln zł, tj. 18,1%) i został częściowo skompensowany spadkiem salda należności z rozpoznaną utratą wartości klientów instytucjonalnych o 9,7%. Wskaźnik pokrycia rezerwami utrzymuje się na wysokim poziomie 92,0%.

Odpisy z tytułu utraty wartości na należności kredytowe od klientów Grupy

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2018	31.12.2017	tys. zł	%
Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, w tym:				
Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych - Etap 1	56 110	n/d	n/d	n/d
Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych - Etap 2	74 776	n/d	n/d	n/d
Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych - Etap 3	535 674	n/d	n/d	n/d
Razem odpisy z tytułu utraty wartości, razem	666 560	587 783	78 777	13,4%
Wskaźnik pokrycia odpisami z tytułu utraty wartości należności Etapu 3	91,9%	80,8%		

1.3 Zaangażowania z tytułu udzielonych zobowiązań warunkowych

Na dzień 31 grudnia 2018 roku zaangażowanie z tytułu zobowiązań warunkowych udzielonych przez Grupę wyniosło 16 797,3 mln zł, co oznacza spadek o 0,1% w stosunku do 31 grudnia 2017 roku. Największy udział w udzielonych zobowiązaniach warunkowych ogółem mają wciąż kredyty przyrzeczone (tj. 83%), które spadły o 269 477 tys. zł. Na kredyty przyrzeczone składają się przyrzeczone, ale niewykorzystane linie kredytowe oraz niewykorzystane linie kredytowe w rachunku bieżącym.

Zobowiązania warunkowe udzielone Grupy

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2018	31.12.2017	tys. zł	%
Gwarancje	2 589 013	2 312 023	276 990	12,0%
Akredytywy własne	137 669	148 607	(10 938)	(7,4%)
Akredytywy obce potwierdzone	-	19 376	(19 376)	(100,0%)
Kredyty przyrzeczone	14 023 057	14 292 534	(269 477)	(1,9%)
Pozostałe	47 587	43 942	3 645	8,3%
Razem	16 797 326	16 816 482	(19 156)	(0,1%)
Rezerwy na udzielone zobowiązania warunkowe	26 481	12 789	13 692	107,1%
Wskaźnik pokrycia rezerwami	0,16%	0,08%		

Łączna kwota zabezpieczeń ustanowionych na rachunkach lub aktywach kredytobiorców Banku wyniosła na dzień 31 grudnia 2018 roku 4 385 mln zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2017 roku 3 762 mln zł.

2. Fundusze zewnętrzne

Według stanu na koniec 2018 roku łączna wartość funduszy zewnętrznych Banku (pozyskanych od klientów i od banków) wyniosła 39,7 mld zł i była o 6,0 mld zł (tj. 17,9%) niższa niż na koniec 2017 roku. Największy udział w zmianach źródeł finansowania zewnętrznego działalności Banku miały fundusze pozyskane od klientów, które uległy obniżeniu o 6,2 mld zł (tj. 19,3%), w związku ze wzrostem depozytów od klientów sektora niefinansowego, które wzrosły o 4,0 mld zł w porównaniu do 2017 roku, przy czym wzrost dotyczył głównie środków na rachunkach bieżących i był wynikiem konsekwentnej strategii koncentracji na tych rachunkach.

Fundusze Grupy pozyskane od banków

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2018	31.12.2017	tys. zł	%
Rachunki bieżące	912 995	1 108 689	(195 694)	(17,7%)
Depozyty terminowe	162 737	248 373	(85 636)	(34,5%)
Kredyty i pożyczki otrzymane	1 326	36 467	(35 141)	(96,4%)
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	115 208	9 085	106 123	-
Inne zobowiązania, w tym:	209 967	165 762	44 205	26,7%
depozyty zabezpieczające	208 901	163 769	45 132	27,6%
Fundusze pozyskane od banków, razem	1 402 233	1 568 376	(166 143)	(10,6%)

Fundusze Grupy pozyskane od klientów

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2018	31.12.2017	tys. zł	%
Depozyty podmiotów sektora finansowego				
Rachunki bieżące	704 512	531 361	173 151	32,6%
Depozyty terminowe	6 335 488	4 321 787	2 013 701	46,6%
	7 040 000	4 853 148	2 186 852	45,1%
Depozyty podmiotów sektora niefinansowego				
Rachunki bieżące, z tego:	24 987 518	22 129 625	2 857 893	12,9%
klientów korporacyjnych	11 930 693	10 766 475	1 164 218	10,8%
klientów indywidualnych	9 380 065	8 536 410	843 655	9,9%
jednostek budżetowych	3 676 760	2 826 740	850 020	30,1%
Depozyty terminowe, z tego:	6 069 930	4 962 380	1 107 550	22,3%
klientów korporacyjnych	3 476 957	3 053 104	423 853	13,9%
klientów indywidualnych	2 523 267	1 812 310	710 957	39,2%
jednostek budżetowych	69 706	96 966	(27 260)	(28,1%)
	31 057 448	27 092 005	3 965 443	14,6%
Depozyty razem	38 097 448	31 945 153	6 152 295	19,3%
Pozostałe zobowiązania				
Inne zobowiązania, w tym:	236 897	191 545	45 352	23,7%
zabezpieczenia pieniężne	121 416	112 611	8 805	7,8%
depozyty zabezpieczające	66 583	40 671	25 912	63,7%

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2018	31.12.2017	tys. zł	%
	236 897	191 545	45 352	23,7%
Fundusze pozyskane od klientów, razem	38 334 345	32 136 698	6 197 647	19,3%

3. Stopy procentowe

Poniższe zestawienie prezentuje średnie ważone efektywnych stóp procentowych wyliczonych dla należności i zobowiązań w podziale na segmenty działalności Grupy:

Na dzień 31 grudnia 2018 roku

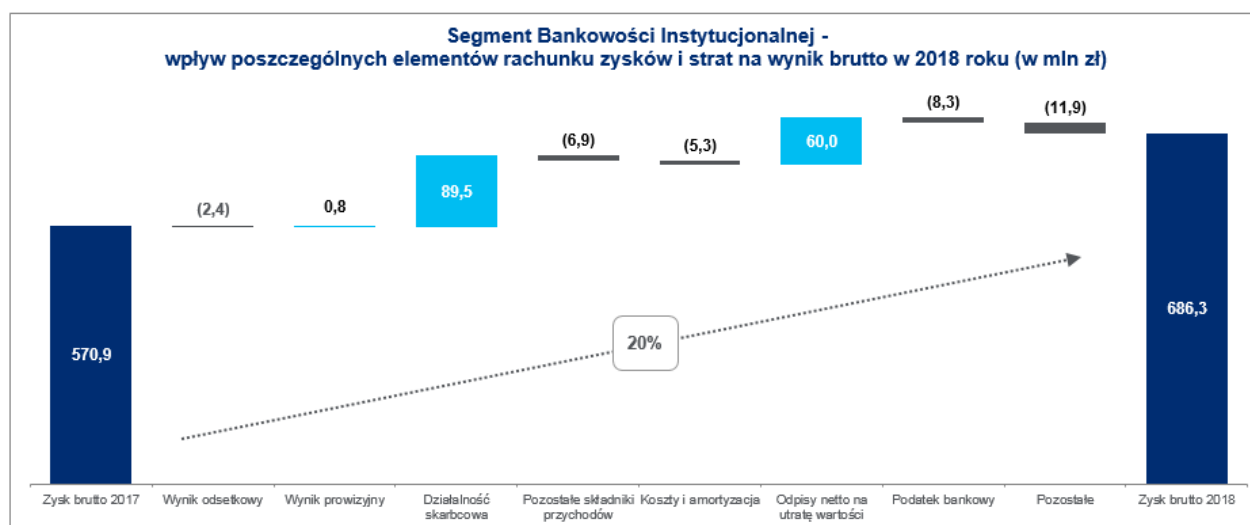
w %	Bankowość Instytucjonalna			Bankowość Detaliczna		
	PLN	EUR	USD	PLN	EUR	USD
AKTYWA						
Należności od banków i klientów						
terminowe	3,05	1,02	3,73	7,90	4,00	-
Dłużne papiery wartościowe	2,04	0,12	3,41	-	-	-
ZOBOWIĄZANIA						
Zobowiązania wobec banków i klientów						
terminowe	0,87	0,06	1,14	1,01	0,10	1,32

Na dzień 31 grudnia 2017 roku

w %	Bankowość Instytucjonalna			Bankowość Detaliczna		
	PLN	EUR	USD	PLN	EUR	USD
AKTYWA						
Należności od banków i klientów						
terminowe	3,09	1,34	2,66	8,44	4,00	-
Dłużne papiery wartościowe	2,16	0,09	2,08	-	-	-
ZOBOWIĄZANIA						
Zobowiązania wobec banków i klientów						
terminowe	0,94	0,19	1,03	0,96	0,10	0,54

4. Segment Bankowości Instytucjonalnej

4.1 Podsumowanie wyników segmentu

W 2018 roku segment Bankowości Instytucjonalnej odnotował wzrost zysku brutto o 115,4 mln zł, tj. 20,2%. Na kształtowanie się wyniku brutto segmentu Bankowości Instytucjonalnej w 2018 roku w porównaniu z rokiem poprzednim wpływ miały poniższe czynniki:

- Wynik odsetkowy na poziomie 499,3 mln zł wobec 501,7 mln zł w 2017 roku – nieznaczny spadek o 2,4 mln zł, dotyczył przede wszystkim spadku przychód odsetkowych od dłużnych papierów wartościowych ze względu na niższy ich wolumen oraz niższą rentowność. Z drugiej strony wynik odsetkowy na działalności klientowskiej wzrósł dzięki rosnącemu poziomem wolumenów kredytowych;
- Wynik z tytułu prowizji w wysokości 283,5 mln zł w porównaniu do 282,7 mln zł osiągniętych w 2017 roku m.in. w wyniku poprawy wyniku prowizyjnego z tytułu działalności transakcyjnej będący efektem wzrostu wolumenów biznesowych;
- Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji w wysokości 335,7 mln zł wobec 316,5 mln zł w 2017 roku w wyniku wzrostu wyniku na działalności klientowskiej – transakcje FX oraz wynik na inwestycyjnych dłużnych aktywach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody w kwocie 112,6 mln zł wobec 35,8 mln zł w 2017 roku, tj. wzrost o 76,9 mln zł w wyniku sprzyjających warunków na krajowym rynku długu w 2018 roku;
- Pozostałe składniki przychodów – spadek o 6,9 mln zł w porównaniu do 2017 roku, głównie z powodu spadku wyniku na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych oraz wyniku na rachunkowości zabezpieczeń (niewystępowanie aktywnych relacji w rachunkowości zabezpieczeń w 2018 roku);
- Koszty działania i amortyzacja w wysokości (509,1) mln zł w porównaniu do (503,8) mln zł w 2017 roku – wzrost o 5,3 mln zł w związku ze wzrostem nakładów poniesionych na IT;
- Spadek wyniku z tytułu zbycia pozostałych aktywów o 11,7 mln zł, w związku z przeprowadzoną jednorazową transakcją w 2017 roku;
- Spadek odpisów netto (8,6 mln zł odwrócenia odpisów netto w 2018 roku wobec 51,4 mln zł utworzenia odpisów netto w 2017 roku) głównie w wyniku niższych odpisów na kredyty ze zidentyfikowaną utratą wartości oraz spłatą kilku zaangażowań kredytowych.

4.2 Bankowość Instytucjonalna

W zakresie bankowości instytucjonalnej Grupa świadczy kompleksowe usługi finansowe największym polskim przedsiębiorstwom oraz strategicznym przedsiębiorstwom z silnym potencjałem wzrostu, jak również dla największych instytucji finansowych oraz spółek z sektora publicznego.

Na koniec 2018 roku liczba klientów instytucjonalnych (obejmująca klientów strategicznych, globalnych i bankowości przedsiębiorstw) wyniosła 5,7 tys., co oznacza spadek o 6% w porównaniu do 2017 roku, w którym liczba klientów wyniosła 6,2 tys. W ramach bankowości przedsiębiorstw (małe i średnie firmy, duże przedsiębiorstwa i sektor publiczny) Grupa obsługiwała na koniec 2018 roku 3,2 tys. klientów, (co oznacza spadek o 11% w porównaniu do 3,6 tys. klientów obsługiwanych na koniec 2017 roku).

Cechą wspólną klientów bankowości instytucjonalnej jest ich zapotrzebowanie na zaawansowane produkty finansowe oraz doradztwo w zakresie usług finansowych. Grupa zapewnia w tym obszarze koordynację oferowanych produktów z zakresu bankowości inwestycyjnej, skarbu i zarządzania środkami finansowymi oraz przygotowuje oferty kredytowe różnorodnych form finansowania. Innowacyjność i konkurencyjność w zakresie oferowanych nowoczesnych struktur finansowania jest wynikiem połączenia wiedzy i doświadczenia Grupy, a także współpracy w ramach globalnej struktury Citigroup.

Poniższa tabela przedstawia stany aktywów i zobowiązań w poszczególnych segmentach w ujęciu zarządczym.

Aktywa

mln zł	31.12.2018	31.12.2017	Zmiana	
			mln zł	%
Przedsiębiorstwa*, z tego:	4 774	4 494	280	6%
Małe i średnie firmy	1 582	1 671	(89)	(5%)
Duże przedsiębiorstwa	3 192	2 823	369	13%
Sektor Publiczny	50	66	(16)	(24%)
Klienci Globalni	3 782	3 271	511	16%
Klienci Korporacyjni	5 592	4 819	773	16%
Pozostałe**	-	2	(2)	(100%)
Razem Bankowość Instytucjonalna	14 198	12 652	1 546	12%

Zobowiązania

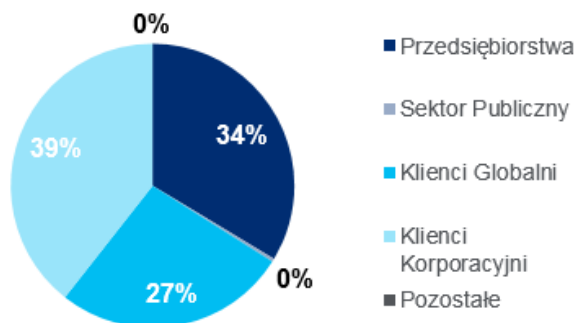
mln zł	31.12.2018	31.12.2017	Zmiana	
			mln zł	%
Przedsiębiorstwa*, z tego:	4 376	3 865	511	13%
Małe i średnie firmy	2 209	2 129	80	4%
Duże przedsiębiorstwa	2 167	1 736	431	25%
Sektor Publiczny	4 083	3 313	770	23%
Klienci Globalni	8 484	7 745	739	10%
Klienci Korporacyjni	8 645	5 856	2 789	48%

mln zł	31.12.2018	31.12.2017	Zmiana	
			mln zł	%
Pozostałe**	69	71	(2)	(3%)
Razem Bankowość Instytucjonalna	25 657	20 850	4 807	23%

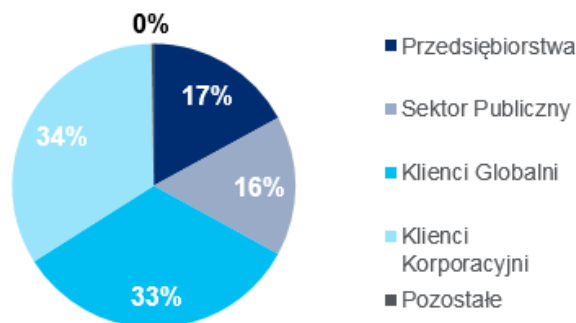
* Do segmentu Przedsiębiorstw klasyfikowani są klienci, których obrót roczny wynosi od 8 mln zł do 150 mln zł (Małe i średnie przedsiębiorstwa) oraz od 150 mln zł do 1,5 mld zł (Duże przedsiębiorstwa).

** Pozycja „Pozostałe” obejmuje m.in. klientów objętych restrukturyzacją oraz klientów spółki Handlowy Leasing sp. z o.o., którzy nie są klientami Banku.

Struktura aktywów Bankowości Instytucjonalnej wg stanu na 31.12.2018

Struktura pasywów Bankowości Instytucjonalnej wg stanu na 31.12.2018

Kluczowe transakcje i osiągnięcia w obszarze Bankowości Instytucjonalnej w 2018 roku:

- W 2018 roku w ramach rozwoju współpracy ze strategicznymi klientami, Bank pomyślnie zrealizował istotne transakcje w zakresie finansowania, m.in.:
 - W styczniu 2018 roku Bank podpisał ze spółką z sektora chemicznego aneks do konsorcjalnej umowy kredytowej na kwotę 1,6 mld zł, wydłużający okres finansowania o 2 lata. Citi Handlowy pełni rolę Agenta z całkowitą kwotą zaangażowania Banku 330 mln zł.
 - W lutym 2018 roku Bank podpisał prolongatę umowy konsorcjalnej dotyczącej programu emisji obligacji z klientem z branży energetycznej na łączną kwotę 5,8 mld zł. Bank Handlowy pełni rolę Agenta z całkowitą kwotą zaangażowania Banku 750 mln zł.
 - W kwietniu 2018 roku Bank podpisał umowę na program finansowania dostawców z wiodącą spółką z sektora chemicznego. Jest to pierwszy program realizowany przez klienta, docelowo ma on objąć kilkudziesięciu kluczowych jego dostawców.
 - W czerwcu 2018 roku Bank jako główny aranżer przystąpił do nowej konsorcjalnej długoterminowej umowy kredytowej na kwotę 400 mln EUR z jednym z klientów korporacyjnych Banku. Całkowita kwota zaangażowania Banku stanowiła 16% całości kredytu.
 - W grudniu 2018 roku Bank Handlowy działając razem z Citigroup przeprowadził pierwszą w Polsce transakcję sekurytyzacji syntetycznej dla polskiego banku. Transakcja została przeprowadzona na portfelu SME i dzięki udziałowi Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego i Europejskiego Banku Inwestycyjnego pozwoliła na podniesienie współczynnika kapitałowego i polepszenie buforów kapitałowych tego banku.
- Ponadto w 2018 roku Bank konsekwentnie realizując strategię wsparcia swoich klientów, również podpisał:
 - 16 umów kredytu długoterminowego, gdzie udział Banku wyniósł 845 mln zł;
 - 11 umów kredytu w rachunku bieżącym, rewolwingowego oraz linii wielozadaniowej, na łączną kwotę 548 mln zł;
 - 10 promes oraz gwarancji na łączną kwotę 344 mln zł,
 - 6 umów na program finansowania dostawców oraz faktoring odwrócony na kwotę 295 mln zł.
- Bank realizując strategię pozyskiwania nowych klientów oraz dzięki wsparciu sieci globalnej, jak również dzięki zestawowi unikatowych rozwiązań technologicznych, w 2018 roku wygrał:
 - 17 mandatów na kompleksową obsługę bankową lub poszerzającą współpracę banku z jego klientami.
- Rok 2018 w Banku był rokiem skoncentrowanym na:
 - Propagowaniu rozwiązań Banku w zakresie E-commerce poprzez udział w konferencjach „eCommerce Journey” i „E-commerce Standard”, poświęconym rozwojowi rynku sprzedaży internetowej;
 - Wsparciu Klientów w przygotowaniach do wejścia w życie ustawy wprowadzającej Mechanizm Podzielonej Płatności VAT poprzez zorganizowanie warsztatów Split Payment;
 - Wspieraniu najnowszych trendów i wyzwań w obszarze cyfrowym poprzez udział w konferencji „ Digital Champion” i zorganizowaniu przez Citi Commercial Bank konferencji „EMEA Digital Leaders”.
- Akwizycja klientów: w segmencie Bankowości Przedsiębiorstw Bank pozyskał 180 nowych klientów w 2018 roku, w tym 26 Dużych Przedsiębiorstw, 146 Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz 8 jednostek Sektora Publicznego. W ramach segmentów klientów strategicznych i globalnych Bank pozyskał 25 relacji klientowskich.

4.3 Działalność Pionu Skarbu

W 2018 roku Citi Handlowy kolejny raz zwyciężył w prestiżowym konkursie na pełnienie funkcji Dealera Skarbowych Papierów Wartościowych (DSPW) organizowanym przez Ministerstwo Finansów i tym samym potwierdził silną pozycję w tym segmencie rynku.

W marcu 2018 roku, podczas podsumowania Roku Giełdowego 2017, Bank otrzymał nagrodę „Lidera market makingu na Treasury BondSpot Poland” oraz „Lidera rynku kasowego Treasury BondSpot Poland”.

Citi Handlowy od lat pozostaje jednym z kluczowych podmiotów na polu działalności powierniczej, którą obejmuje największych i najbardziej wymagających klientów instytucjonalnych. Citi Handlowy niezmiennie stawia na rozwiązania optymalnie dopasowane do potrzeb klientów.

Platforma CitiFx Pulse cieszy się niesłabnącym zaufaniem naszych klientów. Za pośrednictwem platformy zawierane jest około 80% wszystkich transakcji FX. Za pomocą platformy klient może samodzielnie zawierać transakcje w dogodnym dla niego czasie i jednym kliknięciem zawrzeć do 300 transakcji na różne daty. Platforma zapewnia naszym klientom dostęp do kwotowań 24 godziny na dobę, ciągły dostęp do informacji rynkowych, pozwala również zarządzać ekspozycją walutową, tworzyć dogodne raporty i potwierdzać transakcje online. Jest to narzędzie innowacyjne i funkcjonalne, oferujące zautomatyzowane rozwiązania FX.

Wprowadzone w 2018 roku innowacyjne rozwiązania w sektorze eCommerce umożliwiły pełną automatyzację wyceny i sprzedaży w wielu walutach, przy jednoczesnym ograniczeniu ryzyka kursowego dla sprzedającego. Rozwiązanie takie może być w pełni zintegrowane z systemami klienta poprzez API. Automatyzacja pozwoliła na efektywną obsługę dużej ilości i o niskim nominale transakcji, co sprawia, że narzędzie sprawdza się szczególnie w sprzedaży online.

Rozwój elektronicznych kanałów sprzedaży instrumentów walutowych („eSolution”) jest nierozłączną częścią strategii biznesowej Banku. Rozwijane są narzędzia umożliwiające łączenie systemów finansowych Klientów (ERP) z systemami Banku. Rozwiązania tej klasy umożliwiają Klientom zwiększenie operacyjnej efektywności - natychmiastowy i bezobsługowy dostęp do produktów walutowych Banku oraz tworzą wspólną platformę wymiany informacji.

Bank był aktywny na rynku dłużnych papierów wartościowych poprzez udział w następujących działaniach:

- Przeprowadzenie czterech konsorcjalnych emisji obligacji dla Europejskiego Banku Inwestycyjnego na łączną kwotę 3,5 mld zł o 6- lub 7- letnim terminie zapadalności;
- Przeprowadzenie konsorcjalnej emisji 3-letnich obligacji w kwocie 500 mln zł dla banku krajowego;
- Przeprowadzenie transakcji sekurytyzacji syntetycznej dla polskiego banku, która pozwoliła na podniesienie współczynnika kapitałowego i polepszenie buforów kapitałowych tego banku.

4.4 Bankowość Transakcyjna

Citi Handlowy jest wiodącą instytucją świadczącą usługi bankowości transakcyjnej. Już piąty rok z rzędu prestiżowy magazyn „Euromoney” uznał obsługę transakcyjną Banku Citi Handlowy za najlepszą w Polsce. Wyróżnienie to przyznawane jest w oparciu o oceny klientów, którzy kolejny raz wskazali lidera w branży finansowej.

Aktualna oferta bankowości transakcyjnej obejmuje:

- Bankowość elektroniczną;
- Depozyty i rachunki bieżące;
- Produkty zarządzania płynnością;
- Przelewy zagraniczne;
- Produkty kartowe;
- Płatności i należności: Polecenie Zapłaty, SpeedCollect;
- Produkty gotówkowe;
- Doradztwo unijne;
- Produkty finansowania handlu.

Bankowość elektroniczna

W 2018 roku Citi Handlowy, podążając za rozwojem nowoczesnych technologii, podejmował działania mające na celu usprawnienie systemów bankowości elektronicznej. System CitiDirect BE dostosowano do nowych regulacji, udostępniając funkcjonalność Mechanizmu Podzielonej Płatności VAT (Split Payment). Dodatkowo zmodernizowano kluczowe funkcjonalności systemu, a także uproszczono proces aktywacji i konfiguracji uprawnień użytkowników.

Bank zachęcał klientów instytucjonalnych do korzystania z elektronicznej platformy wymiany dokumentacji – eWnioski, która pozwala prawie w całości wyeliminować dokumentację papierową. Bank promował także aplikację MobilePASS, która zapewnia bezpieczny dostęp do systemu bankowości elektronicznej CitiDirect BE za pomocą smartfona i jest alternatywą dla tradycyjnych urządzeń generujących kody dostępu do platformy.

Wprowadzone przez Bank innowacje w obszarze usług on-line dbają o bezpieczeństwo środków klientów Banku i sprawiają, że Bank działa szybciej i wydajniej.

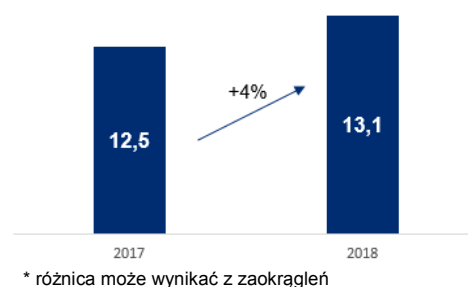
W 2018 roku Bank przetworzył drogą elektroniczną około 26 mln transakcji. Udział w rynku usług nowoczesnej bankowości elektronicznej jest istotnym elementem współczesnej strategii stworzonej z myślą o wygodzie klientów.

Depozyty i rachunki bieżące

Jednym z najważniejszych elementów realizowania strategii Banku jest koncentracja na pozyskiwaniu i obsłudze rachunków operacyjnych. Średni poziom sald zgromadzonych na rachunkach bieżących klientów instytucjonalnych w 2018 roku wzrósł względem 2017 roku o 4% do poziomu 13,1 mld zł.

Rachunek bieżący umożliwia dostęp do pełnej palety produktów Citi Handlowy. Zgromadzone przez klienta środki pieniężne, które nie są wykorzystywane do finansowania bieżącej działalności, mogą zostać ulokowane w depozytach terminowych lub pozostać na rachunku bieżącym o podwyższonym oprocentowaniu. W ofercie Banku znajdują się także m.in. depozyty negocjowane, depozyty automatyczne i depozyty zablokowane.

Średni poziom sald rachunków bieżących klientów instytucjonalnych w mld zł

Produkty zarządzania płynnością

Wykorzystanie rozwiązań do zarządzania płynnością pozwala na redukcję zadłużenia i zmniejszenie kosztów jego obsługi przy jednoczesnym utrzymaniu zdolności do bieżącego regulowania zobowiązań. Instrumenty zarządzania płynnością umożliwiają optymalizację przepływów finansowych w ramach jednego klienta lub jednej grupy kapitałowej. Bank oferuje możliwość optymalnego zarządzania nadwyżkami w nadpłynnych spółkach i firmach, które mają zwiększone zapotrzebowanie na kapitał. Wśród produktów zarządzania płynnością znajdują się:

- rachunek skonsolidowany,
- cash pool rzeczywisty,
- saldo netto.

Przelewy zagraniczne

Bank dysponuje kompleksowym i bardzo szerokim pakietem rozliczeń w ponad 130 walutach na całym świecie. Odpowiadając na potrzeby klientów, Bank wprowadził rozszerzenie oferty rachunku wielowalutowego, wzbogacając ją o możliwość odbioru płatności zagranicznych w walutach egzotycznych (typu Juany Chińskie, Meksykańskie Peso, Rupie Indyjskie, Reale Brazylijskie). Jest to unikatowe rozwiązanie na polskim rynku.

Produkty kartowe

W 2018 roku Bank dokonał wdrożenia płatności bezstykowych, tzw. contactless dla klientów korzystających z Kart Business, a w zakresie uruchomionej w ubiegłym roku platformy do obsługi kart biznes, Bank stopniowo rozszerza zakres oferowanych usług. W ramach prowadzonych prac dokonano m.in. automatyzacji procesu dystrybucji numerów PIN oraz aktywacji karty, co obniżyło pracochłonność obsługi klientów.

W obszarze Kart przedpłaconych Bank udostępnił usługi opierające się na komunikacji API, dzięki którym posiadacze kart przedpłaconych uzyskują informacje o dostępnych środkach na karcie w trybie on-line. Metody komunikacji udostępnione poprzez API dają również możliwość automatyzacji procesu aktywacji i blokowania karty oraz usprawnienie procesu zarządzania numerem PIN.

Dodatkowo w 2018 roku Bank udostępnił usługę 3D Secure, czyli mechanizm dodatkowego zabezpieczenia transakcji bez fizycznego użycia Karty Business, tym samym ograniczając potencjalne transakcje oszukańcze.

Z końcem pierwszego kwartału 2018 roku Citi Handlowy wprowadził na rynek nowy produkt kartowy- Kartę Business Executive, która jest obecnie jedną z najbardziej prestiżowych kart na rynku korporacyjnym. Zawiera w sobie pakiet dziesięciu specjalnie wyselekcjonowanych benefitów, takich jak bezpłatny dostęp do ponad tysiąca salonów Executive Lounge na lotniskach całego świata, szybkie przejście przez kontrolę bezpieczeństwa na lotnisku Chopina w Warszawie, a także dostęp do ponad dwudziestu milionów hotspotów na wszystkich kontynentach oraz nielimitowany dostęp do portalu Polityka Insight.

Bank kontynuował komercjalizację internetowego serwisu Twoja Karta w Podróży (www.kartybiznes.pl) dedykowanego Posiadaczom Kart Business. Do końca roku liczba odwiedzających serwis wynosiła 5600.

We wspomnianym okresie Bank zanotował wzrost wartości transakcji bezgotówkowych na kartach z odroczonym terminem płatności o ponad 15%. W przypadku kart debetowych wartość transakcji bezgotówkowych wzrosła o 40%.

Płatności i należności: Polecenie Zapłaty, SpeedCollect

Bank posiada w swojej ofercie wygodne i efektywne narzędzia służące do obsługi płatności oraz należności. Te nowoczesne rozwiązania zostały zaprojektowane z myślą o firmach i instytucjach posiadających masowych odbiorców swoich produktów i usług.

- Polecenie zapłaty

Narzędzie to pozwala na efektywne pozyskiwanie należności od płatników, przy jednoczesnym obniżeniu kosztów ich egzekwowania. Citi Handlowy jest liderem rynku w obsłudze polecenia zapłaty (realizuje najwięcej transakcji na rynku), a dodatkowo jako jedyny bank w Polsce posiada opcję powiadamiania SMS dla płatników (Polecenie Zapłaty Komfort).

- SpeedCollect

SpeedCollect to usługa pozwalająca na automatyczne księgowanie należności dla wierzycieli – odbiorców masowych płatności. Funkcjonalność rachunków wirtualnych pozwala na zakodowanie w numerze konta ważnych dla wierzyciela informacji, takich jak np. numer kontrahenta lub numer własnej jednostki handlowej, rozliczającej się z utargu. Liczba transakcji SpeedCollect zrealizowanych przez Citi Handlowy utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie w tym segmencie na rynku.

Produkty gotówkowe

Bank zapewnia swoim klientom kompleksową obsługę gotówkową. Usługa wpłaty zamkniętej może być świadczona na terenie całego kraju w ponad 1 200 lokalizacji (Centra Obsługi Gotówki oraz Urzędy Pocztove). Dodatkowo Bank świadczy usługi wpłat otwartych poprzez ponad 4 500 placówek, dzięki partnerstwu z Poczta Polska S.A.

W 2018 roku zoptymalizowano czynności związane z przygotowaniem wpłaty, śledzeniem statusu wpłat gotówkowych zamkniętych i raportowaniem oczekiwanych środków. Obok wpłat gotówki klienci Banku korzystają również z wypłat i przekazów pieniężnych. Dzięki partnerstwu z Poczta Polska S.A. są one realizowane we wszystkich placówkach Poczty Polskiej S.A. na terenie całego kraju.

Doradztwo unijne

W 2018 roku nastąpiło finansowe zakończenie realizacji programów efektywności energetycznej realizowanych przez Bank Handlowy w Warszawie na mocy umów podpisanych w 2012 i 2014 roku z bankiem Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW). W ich ramach Bank oferował swoim Klientom finansowanie zwrotne (kredyty) i bezzwrotne granty (z wykorzystaniem środków Unii Europejskiej). Programy ELENA, MFF EE i SME EE wspierały władze lokalne i regionalne oraz inne podmioty publiczne, a także przedsiębiorstwa prywatne w finansowaniu przedsięwzięć związanych ze wzrostem efektywności energetycznej (termomodernizacja budynków, wymiana instalacji i urządzeń na energooszczędne).

Produkty finansowania handlu

Wśród produktów obsługi handlu Citi Handlowy ma w swojej ofercie szereg rozwiązań, takich jak akredytywy, gwarancje bankowe, inkaso, kredyt handlowy, program finansowania dostawców i dystrybutorów, a także faktoring. W stosunku do poprzedniego roku odnotowano zwiększenie poziomu aktywów o 10 proc., co oznacza znaczący wzrost wolumenów sprzedaży tego segmentu produktów. Bank utrzymuje wiodącą pozycję w obszarze finansowania łańcucha dostaw.

W 2018 roku Bank odnotował bardzo duży wzrost wolumenu wystawionych e-gwarancji (wzrost o 474% r/r). W ostatnim kwartale 2018 roku e-gwarancje stanowiły blisko 20% wolumenu wszystkich wystawionych przez Bank gwarancji.

W zakresie innych produktów z obszaru obsługi handlu Bank także odnotował lepszy wynik w stosunku do roku 2017. Liczba otwartych przez Bank Handlowy akredytyw wzrosła o ponad 3%.

4.4.1 Usługi powiernicze i depozytariusza

Bank prowadzi działalność powierniczą na podstawie przepisów prawa polskiego i zgodnie z międzynarodowymi standardami usług powierniczych, oferowanych inwestorom i pośrednikom działającym na międzynarodowych rynkach papierów wartościowych. Bank potrafi sprostać wymogom największych i najbardziej wymagających klientów instytucjonalnych.

Bank świadczy usługi powiernicze dla krajowych i zagranicznych inwestorów instytucjonalnych oraz usługi banku depozytariusza dla krajowych funduszy emerytalnych i inwestycyjnych. Od wielu lat Citi Handlowy utrzymuje pozycję lidera na rynku banków depozytariuszy w Polsce.

W ramach regulaminowej działalności, na podstawie zezwolenia Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (obecnie Komisja Nadzoru Finansowego), Bank prowadzi rachunki papierów wartościowych, rozlicza transakcje w obrocie papierami wartościowymi, zapewnia obsługę wypłat dywidend i odsetek, wycenę portfela aktywów, indywidualne raporty, a także aranżuje reprezentowanie klientów w walnych zgromadzeniach akcjonariuszy spółek publicznych. Bank prowadzi rachunki zbiorcze dla uprawnionych podmiotów zagranicznych. Ponadto, Bank świadczy usługi prowadzenia rejestru zagranicznych papierów wartościowych, w ramach których pośredniczy w rozliczaniu transakcji klientów krajowych na rynkach zagranicznych.

Bank świadczy również usługę operatora kont prowadzonych na imię klienta w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A. (KDPW[™]), obejmującą przekazywanie dyspozycji otrzymanych od klienta do KDPW i odwrotnie - potwierdzeń rozrachunku oraz wyciągów z kont podmiotowych otwartych w KDPW do klienta Banku. Usługa skierowana jest do zagranicznych instytucji finansowych, w szczególności instytucji depozytowo-rozrachunkowych (podmioty finansowe o statusie *ICSD - International Central Securities Depository*) i obejmuje operowanie rachunkami papierów wartościowych i rachunkami zbiorczymi takich podmiotów.

W 2018 roku Bank utrzymał jedną z wiodących pozycji na rynku rozliczeń transakcji w obrocie papierami wartościowymi, realizowanych na rzecz zdalnych członków Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. i BondSpot S.A. Ponadto, Bank pozostał liderem w rozliczaniu transakcji zawieranych przez zagranicznych klientów instytucjonalnych na elektronicznej platformie obrotu dłużnymi papierami wartościowymi, działającej pod nazwą Treasury BondSpot Poland, zorganizowanej przez spółkę BondSpot S.A.

Bank dostosował prowadzoną działalność powierniczą do przepisów wdrażanej dyrektywy w sprawie rynków instrumentów finansowych („dyrektywa MiFID II”), której celem jest dalsze zwiększenie przejrzystości działania firm inwestycyjnych i banków oraz poziomu ochrony inwestorów na rynku kapitałowym.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku Bank prowadził ponad 14,3 tys. rachunków papierów wartościowych.

Jednocześnie Bank pełnił obowiązki depozytariusza dwóch otwartych funduszy emerytalnych: Aviva OFE Aviva Santander, Nationale - Nederlanden OFE, dwóch dobrowolnych funduszy emerytalnych: Nationale - Nederlanden DFE, Generali DFE, a także Pracownicze Fundusze Emerytalne Orange Polska.

Bank pełnił również obowiązki depozytariusza funduszy inwestycyjnych, zarządzanych przez następujące Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych: Santander TFI S.A., PKO TFI S.A., Esaliens TFI S.A., Aviva Investors Poland TFI S.A. oraz Templeton Asset Management (Poland) TFI S.A.

W 2018 roku rozpoczęte zostały przygotowania do współpracy z podmiotami oferującymi Pracownicze Plany Kapitałowe. W tym samym czasie Bank kontynuował działania wspierające doskonalenie regulacji prawnych rynku papierów wartościowych. Przedstawiciel Banku pełnił funkcję Przewodniczącego Prezydium Rady Banków Depozytariuszy przy Związku Banków Polskich („Rada”) w czasie kolejnej, piątej z rzędu, kadencji. W okresie sprawozdawczym Rada była zaangażowana w doskonalenie standardów umowy oraz rekomendacji dobrych praktyk odnośnie wykonywania funkcji depozytariusza w związku z wykonywaniem, obowiązków depozytariusza funduszy inwestycyjnych w odniesieniu do wymogów dyrektyw Unii Europejskiej AIFMD i UCITS V.

Rada brała aktywny udział w opiniowaniu innych projektów aktów prawnych, mających wpływ na działalność krajowych banków powierniczych. Wykorzystując własne zasoby, doświadczenie i kompetencje, pracownicy Banku we współpracy z Komisją Nadzoru Finansowego, KDPW, KDPW_CCP S.A. i Giełdą Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. uczestniczyli w konsultacjach nad wprowadzaniem nowych rozwiązań na polskim rynku kapitałowym w ramach prac zespołów roboczych powołanych przez Radę, a także w pracach rynkowych grup roboczych.

4.5 Działalność maklerska

Grupa prowadzi działalność maklerską na rynku kapitałowym za pośrednictwem spółki Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. („DMBH”), w której Bank posiada 100-procentowy udział.

Na koniec 2018 roku DMBH pełnił funkcję Animatora dla akcji 61 spółek notowanych na giełdzie w Warszawie (w tym 20 z WIG20). Stanowi to 13,2% akcji notowanych na warszawskim parkiecie na rynku podstawowym.

W 2018 roku DMBH pośredniczył w ramach transakcji sesyjnych w 7,8% obrotów akcjami na rynku wtórnym. Wartość transakcji sesyjnych zawartych za pośrednictwem DMBH na rynku akcji na GPW wyniosła 31,9 mld zł i spadła o 29% w stosunku do poprzedniego roku przy spadku obrotów na GPW o 14%. Jednocześnie nastąpiła zmiana struktury obrotów sesyjnych – spadek udziału obrotów na rachunek klienta w obrotach ogółem, a wzrost udziału obrotów na własny rachunek w obrotach ogółem.

Liczba rachunków inwestycyjnych prowadzonych przez DMBH na koniec 2018 roku wynosiła 13,9 tys. i zwiększyła się o 1,5% w stosunku do poprzedniego roku. Wzrost liczby rachunków wynikał nadal z systematycznego wzrostu liczby zawieranych umów dla usług rynków zagranicznych.

Kluczowym czynnikiem, który ma przełożenie na wyniki osiągane przez DMBH jest aktywność inwestycyjna ze strony inwestorów instytucjonalnych, a ta z kolei uzależniona jest od koniunktury na rynku akcji oraz napływu środków. Szansą dla wzrostu aktywności tego segmentu klientów może być wprowadzenie Pracowniczych Programów Kapitałowych (które ma nastąpić w 2019 r.). Z punktu widzenia działalności domu maklerskiego, istotnym elementem wpływającym na rynek jest wdrożenie dyrektywy MIFID II.

Wybrane dane finansowe na dzień 31.12.2018 roku*

Nazwa spółki	Siedziba	Udział Banku	Suma bilansowa	Kapitał własny	Wynik finansowy netto za 2018 rok
		w kapitale/głosach w WZ			
		%	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.	Warszawa	100,00	364 086	98 777	1 250

* dane w trakcie audytu

4.6 Działalność leasingowa

W IV kwartale 2016 roku podjęta została decyzja o zakupie przez Bank - od Handlowy Leasing Sp. z o.o. – pozostałego, pracującego portfela leasingowego. Wykonanie transakcji nastąpiło ze skutkiem na koniec I kwartału 2017 roku.

Produkty leasingowe pozostały w ofercie Grupy Banku i są oferowane w ramach tak zwanej ‘otwartej architektury’, tj. na podstawie współpracy Banku z podmiotami spoza Grupy.

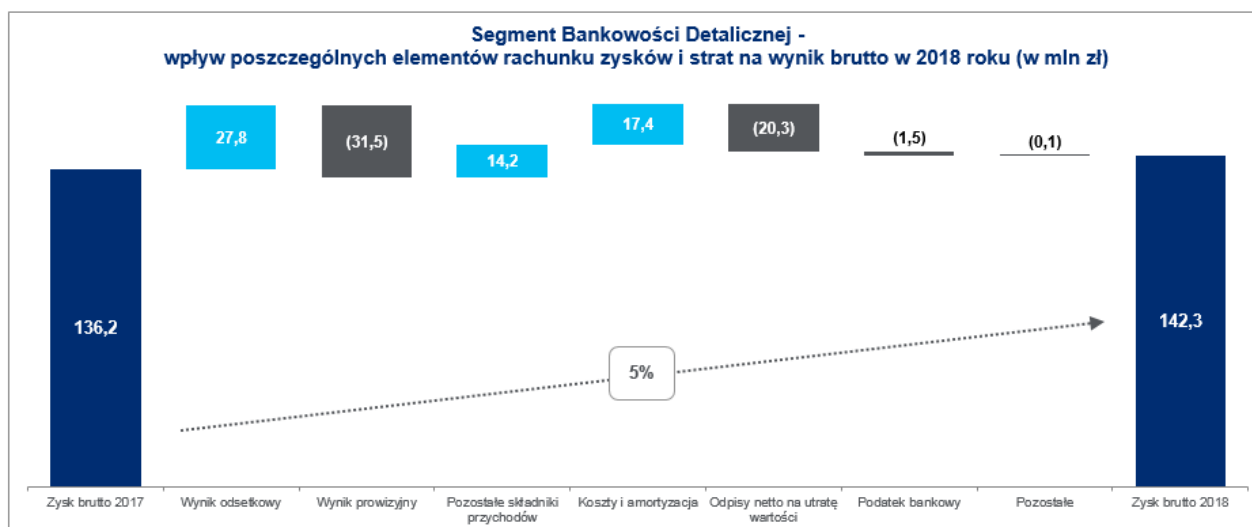
Wybrane dane finansowe na dzień 31.12.2018 roku*

Nazwa spółki	Siedziba	Udział Banku	Suma bilansowa	Kapitał własny	Wynik finansowy netto za 2018 rok
		w kapitale/głosach w WZ			
		%	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Handlowy-Leasing Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	22 154	21 906	(524)

* dane w trakcie audytu

5. Segment Bankowości Detalicznej

5.1 Podsumowanie wyników segmentu

W 2018 roku segment Bankowości Detalicznej zanotował wzrost zysku brutto o 6,1 mln zł tj. 4,5%. Na kształtowanie się wyniku brutto segmentu Bankowości Detalicznej w 2018 roku w porównaniu z rokiem poprzednim wpływ miały poniższe czynniki:

- wzrost wyniku odsetkowego w efekcie zwiększonych wolumenów produktów kredytowych (+6% r./r.), częściowo skonsumowany przez wzrost kosztów odsetkowych wynikających z istotnego wzrostu salda depozytów (+8% r./r.), w tym jako rezultat atrakcyjnej oferty promocyjnej będącej narzędziem akwizycji nowych klientów z segmentu klientów zamożnych (wzrost liczby klientów operacyjnych – Citi Private Client i Citigold +11% r./r.);
- spadek wyniku prowizyjnego głównie na sprzedaży produktów inwestycyjnych w efekcie spadku sentymentu rynkowego;
- spadek kosztów działania dzięki oszczędnościom z inicjatyw optymalizujących bazę kosztową, częściowo reinwestowanym w marketing i technologie.

5.2 Wybrane dane biznesowe

	2018	2017	Zmiana	
			tys.	%
Liczba klientów indywidualnych	687,4	691,7	(4,3)	(0,6%)
Liczba rachunków bieżących, w tym:	460,6	463,2	(2,6)	(0,6%)
liczba rachunków operacyjnych*	101,6	100,9	0,7	0,7%
Liczba rachunków operacyjnych pozyskanych w danym okresie*	31,2	37,1	(5,9)	(15,8%)
Liczba rachunków oszczędnościowych	140,8	144,4	(3,6)	(2,5%)
Liczba kart kredytowych	679,9	702,9	(23,0)	(3,3%)
Liczba kart debetowych	245,8	251,2	(5,4)	(2,2%)

* W I kwartale 2017 roku nastąpiła zmiana klasyfikacji rachunków operacyjnych.

5.3 Opis kluczowych wydarzeń i osiągnięć biznesowych

Rachunki bankowe

Rachunki bieżące

Łączne saldo na rachunkach wzrosło o ponad 12% i przekroczyło 6,3 mld zł. Liczba rachunków osobistych na koniec 2018 roku wyniosła 460 tys. (na koniec 2017 roku liczba rachunków wynosiła 463 tys.). Z tego 260 tys. stanowiły rachunki złotowe, a 200 tys. rachunki prowadzone w walutach obcych.

Konta oszczędnościowe

Liczba kont oszczędnościowych na koniec 2018 roku spadła do 140 tys. przy jednoczesnym wzroście salda zgromadzonego na nich do poziomu 2,8 mld zł, wobec 144 tys. kont oszczędnościowych o łącznym saldzie ponad 2,7 mld zł w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Zmiany w ofercie

W marcu 2018 roku weszła w życie zmieniona Tabela Opłat i Prowizji. Dla klientów posiadających konto osobiste typu Citi Priority wprowadzono opłatę za korzystanie z serwisu bankowości telefonicznej CitiPhone. Klienci mogą bezpłatnie zrezygnować z tej usługi zachowując jednocześnie możliwość zastrzeżenia Karty Debetowej oraz złożenia reklamacji u Doradcy CitiPhone, a także bezpłatnego korzystania z funkcjonalności Automatycznego Bankiera. Podwyższone zostały limity wypłat gotówkowych w bankomatach oraz limity zleceń płatniczych składanych w Citibank Online.

Wprowadzane zmiany są zgodne ze strategią digitalizacji Banku. Nowy model opłat i prowizji oraz wyższe limity transakcji zachęcają klientów do korzystania z bankowości internetowej, gdzie większość usług jest oferowana bez opłat.

W 2018 roku Bank wprowadził szereg rozwiązań zwiększających komfort korzystania z rachunków. Między innymi udostępnił klientom w usłudze bankowości elektronicznej Citibank® Online możliwość zmiany danych kontaktowych czy też możliwość przesyłania dokumentów do Banku. U uruchomiona została również usługa płatności telefonem Google Pay oraz przelewy natychmiastowe Express Elixir.

Podobnie jak w poprzednim roku Bank koncentrował się na pozyskaniu nowych klientów dla segmentów Citigold, Citigold Private Client oraz Citi Priority. Cel był realizowany poprzez oferty promocyjne dla nowego klienta, reklamę w mediach tradycyjnych i elektronicznych, a także poprzez kanał telefonicznej obsługi klienta – Tele Gold i Tele Priority. W sierpniu 2018 roku Bank wprowadził do oferty Podstawowy Rachunek Płatniczy, umożliwiając tym samym klientom, którzy dotychczas nie posiadali rachunku w banku, posiadanie bezpłatnego konta. Jednocześnie, dla klientów poszukujących w pełni digitalnych rozwiązań, uruchomiona została promocja Konta Citi Priority-Konto Internetowe.

W 2019 roku Bank planuje kontynuować strategię polegającą na zwiększeniu portfela klientów i sald we wskazanych segmentach, kładąc nacisk na digitalizację akwizycji. Bank planuje również rozwój programu rekomendacji oferty Citigold, poprzez wzmocnienie komunikacji w usłudze bankowości elektronicznej Citibank® Online, w mediach społecznościowych i edukację pracowników Citi Handlowy.

W lutym 2018 roku prestiżowy brytyjski magazyn finansowy Euromoney po raz kolejny wyróżnił Citi Handlowy. W 15. edycji dorocznego badania rynku bankowości prywatnej, Bank został doceniony w czterech kategoriach, w tym w kategorii głównej - za najlepszą ofertę private banking w Polsce. Bankowość prywatna Citi Handlowy została również po raz kolejny wyróżniona najwyższą, 5-gwiazdkową notą, w rankingu bankowości prywatnej magazynu Forbes. Przyznane wyróżnienia stanowią potwierdzenie skuteczności działań Banku w tym obszarze.

Karty kredytowe

Na koniec 2018 roku liczba kart kredytowych wyniosła 680 tys. Saldo zadłużenia na kartach kredytowych na koniec 2018 roku wyniosło 2,7 mld zł, tj. było wyższe o 7,3% w stosunku do tego samego okresu w roku poprzednim. W rezultacie Bank utrzymuje pozycję lidera na rynku kart kredytowych pod względem wartości kredytów udzielonych na kartach kredytowych, z udziałem rynkowym - według danych na koniec listopada 2018 roku - na poziomie 25,0%.

W 2018 roku akwizycja kart kredytowych utrzymała się na stabilnie wysokim poziomie jak w roku ubiegłym i wyniosła około 50 tys. kart. Umożliwiły to intensywne działania Banku w zakresie akwizycji poprzez uatrakcyjnienie oferty kart kredytowych. Przełożyło się to na uhonorowanie Banku w 2018 roku nagrodą Złoty Bankier dla najlepszej karty kredytowej Citi Simplicity.

W 2018 roku utrzymana została jakość pozyskiwanych kart oraz wysoki udział kart pozyskiwanych na bazie udokumentowanych danych o dochodzie klienta, co przekłada się na wyższy poziom aktywacji i większą transakcyjność pośród nowo pozyskanych klientów.

Bank konsekwentnie dywersyfikuje kanały akwizycji przy jednoczesnej ciągłej optymalizacji procesów sprzedażowych.

Produkty kredytowe

Pożyczki gotówkowe i produkty ratalne do rachunku karty kredytowej

Saldo pożyczek niezabezpieczonych (pożyczki gotówkowej i pożyczki gotówkowej do rachunku karty kredytowej) na koniec 2018 roku wyniosło 2,7 mld zł.

Łączna sprzedaż pożyczek niezabezpieczonych, w tym pożyczek gotówkowych dla posiadaczy kart kredytowych, wyniosła w 2018 roku 1 236 mln zł.

Produkty hipoteczne

Na koniec 2018 roku saldo portfela kredytów hipotecznych wyniosło 1,7 mld zł, tj. wzrosło o 12% w porównaniu do końca 2017 roku, co oznacza utrzymanie tempa wzrostu portfela na poziomie wyników w roku 2017. Sprzedaż produktów hipotecznych w 2018 roku wyniosła 357 mln zł, tj. wzrosła o 12% w porównaniu do wyników sprzedaży osiągniętych w roku 2017.

Produkty inwestycyjne i ubezpieczeniowe

Produkty inwestycyjne

Na koniec 2018 roku łączna wartość środków zarządzanych w produktach o charakterze inwestycyjnym (w tym w ramach produktów ubezpieczeniowych o charakterze inwestycyjnym, bez inwestycji dwuwalutowych), nabytych przez klientów detalicznych za pośrednictwem Banku, była o 5% niższa od wartości na koniec analogicznego okresu w 2017 roku.

W ramach współpracy z DMBH, Bank umożliwił klientom dostęp do 14 emisji certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych zamkniętych i 3 ofert publicznych obligacji.

W zakresie produktów strukturyzowanych, Bank zrealizował w całym 2018 roku ofertę 109 subskrypcji obligacji strukturyzowanych denominowanych w PLN, USD, GBP oraz EUR.

W zakresie funduszy inwestycyjnych otwartych, Bank wdrożył w 2018 roku do oferty 28 funduszy denominowanych w różnych walutach oraz w następujących klasach aktywów: akcyjne, mieszane oraz obligacyjne.

Produkty ubezpieczeniowe

Bank kontynuował oferowanie ubezpieczeń, koncentrując się w szczególności na produktach oferowanych w oddziałach Citigold, w ramach modelu obsługi klientów poprzez specjalistów ds. ubezpieczeń, zapewniającym klientom specjalistyczne wsparcie w zakresie planowania finansowego, z wykorzystaniem produktów ubezpieczeniowych.

W ramach ubezpieczeń oferowanych we współpracy z Towarzystwem Ubezpieczeń na Życie WARTA S.A., w 2018 roku zostały wdrożone dodatkowe zmiany w oferowanych produktach na życie w zakresie optymalizacji procesów zawierania ubezpieczeń oraz zmian produktowych zwiększających atrakcyjność oferty.

6. Rozwój kanałów dystrybucji

6.1 Akwizycja bezpośrednia

W 2018 roku kanał dystrybucji detalicznej Universal Bankers utrzymał strategię akwizycji nowych klientów, skupiając się na trzech podstawowych produktach: kartach kredytowych, koncie Citi Priority oraz pożyczce gotówkowej. Podobnie jak w poprzednich latach, mobilne siły sprzedażowe działają na terenie całego kraju, operując z lokalnych biur w 6 miastach.

Podtrzymując model funkcjonowania tego kanału, doradcy mobilni byli jeszcze bliżej docelowych klientów – miniony rok przyniósł relokacje punktów sprzedaży Smart Mini pomiędzy centrami handlowymi, zgodnie z założeniami okresowego odświeżenia potencjału sprzedażowego przy zachowaniu efektywności kosztowej formuły, jednocześnie przy kontynuacji obecności w firmach korporacyjnych oraz jednostkach administracji publicznej.

Universal Bankers wspierali także budowanie wizerunku Citi Handlowy jako instytucji innowacyjnej, proponującej nowoczesne rozwiązania i zwróconej w stronę potrzeb klienta, poprzez uczestnictwo w wakacyjnym roadshow z Mobilnym Smartem Mini, w ramach którego doradcy mobilni obsługiwali sprzedażowo wydarzenia społeczno-kulturalne, m.in. takie jak widowiska i pokazy lotnicze, targi motoryzacyjne i imprezy sportowe.

6.2 Sieć oddziałów

Placówki Citigold i Citigold Private Client

Na koniec 2018 roku sieć placówek przeznaczonych do obsługi klientów zamożnych liczyła 10 oddziałów, podzielonych na trzy typy placówek: Smart Hub Gold (2 oddziały), Hub Gold (7 oddziałów) oraz Centrum Inwestycyjne (1 oddział).

Rok 2018 był okresem wzmożonej transformacji oddziałów typu Hub Gold, skutkującej relokacją części placówek.

Nowe oddziały sieci, przeznaczonej do obsługi Klientów zamożnych, zostały otwarte w czterech miastach wojewódzkich: Poznań, Łódź, Wrocław i Szczecin. Zmierzając do zapewnienia najwyższego poziomu usług oraz poprawy dostępności, podjęto decyzję o zlokalizowaniu oddziałów w ścisłych centrach miast. Jednostki zostały otwarte w nowoczesnych przestrzeniach biurowych, znajdujących się w rozpoznawanych w danym mieście biurowcach. Przeprowadzona zmiana, wpłynęła na znaczącą poprawę jakości serwisu oraz komfortu obsługi sprzedażowej. Technologia zastosowana w placówkach umożliwia wykorzystanie nowoczesnych rozwiązań, umożliwiających Klientom dostęp do usług Banku zarówno poprzez standardowe kanały obsługi bezpośredniej, jak i kanały zdalne. W każdym z nowych oddziałów znajduje się przestrzeń dedykowana do obsługi najzamożniejszego segmentu Klientów zamożnych – Citigold Private Client.

Budowa Bankowego Ekosystemu Smart

Rok 2018 dla sieci placówek Citi Handlowy to okres kontynuacji strategii Banku i konsolidacji wokół Bankowego Ekosystemu Smart, który zakłada rozwój placówek w miejscach najczęściej uczęszczanych przez naszych klientów. W związku ze zmieniającymi się zachowaniami naszych Klientów i rozwojem nowych technologii dwa oddziały Smart zostały zamknięte, zwiększając efektywność operacyjną pozostałych. Na koniec okresu sieć placówek Smart liczy 14 oddziałów, podzielonych na dwa typy placówek: Oddziały Smart (12 oddziałów) oraz Smart Hub Gold (2 oddziały). Placówki Smart zlokalizowane są w 7 największych miastach, w których Bank niezmiennie dostrzega największy potencjał w ramach segmentów klienta, na których opiera swoją strategię rozwoju bankowości detalicznej.

Liczba oddziałów na koniec okresu

	31.12.2018	31.12.2017	Zmiana
Liczba placówek:	23	26	(3)
- HUB Gold	7	8	(1)
- Smart Hub Gold	2	2	-
- Centrum Inwestycyjne	1	1	-
- Oddziały Smart	12	14	(2)
- Oddziały korporacyjne	1	1	-
Pozostałe punkty sprzedaży/obsługi klienta:			
Smart Mini	3	4	(1)

6.3 Bankowość Internetowa i Telefoniczna

Bankowość Internetowa

Bankowa platforma internetowa dla klientów detalicznych oraz makro zbudowana jest w technologii responsywnej, tzn. dostosowuje się do urządzenia, z którego korzysta klient. Nowoczesny design odpowiada na komentarze klientów, a rozbudowana funkcjonalność sprawia, iż korzystanie z innych kanałów nie jest już konieczne. Jedno z wielu udogodnień dotyczy posiadaczy kart kredytowych, mogących samodzielnie zarządzać limitem karty, rozłożyć transakcje na raty oraz zakupić ubezpieczenie. Dodatkowo występuje nowy moduł zarządzania dokumentacją, pozwalający na przesłanie korespondencji, zatwierdzanie umów i pobieranie zaświadczeń bez wychodzenia z domu.

Liczba aktywnych użytkowników Citibank Online, czyli takich, którzy przynajmniej raz na 90 dni zalogowali się do bankowości internetowej lub mobilnej za pomocą przeglądarki lub aplikacji Citi Mobile, wyniosła na koniec IV kwartału 2018 roku 399 tys. użytkowników, co stanowi wzrost o 6 tys. użytkowników w porównaniu z analogicznym okresem 2017 roku. Udział aktywnych użytkowników Citibank Online w całym portfelu klientów Banku wyniósł na koniec IV kwartału 2018 roku 59,1%, co stanowi wzrost o 1,5 p.p. w porównaniu do IV kwartału 2017 roku.

Jednocześnie, na koniec IV kwartału 2018 roku, użytkownicy cyfrowi stanowili 81% wszystkich klientów aktywnych transakcyjnie, co stanowi wzrost o 1,5 p.p. w porównaniu do IV kwartału 2017 roku.

Bank pracuje nad wdrożeniem nowej aplikacji mobilnej, która będzie dostępna dla użytkowników Kart Kredytowych w I kwartale 2019 roku.

Bankowość Mobilna

Dzięki technologii responsywnej, klient ma dostęp do wszystkich funkcji dostępnych w Citibank Online, na każdym urządzeniu z jakiego korzysta. Dodatkowo, klienci mają dostęp do aplikacji mobilnej, która posiada takie funkcje jak: podgląd salda na rachunkach bez potrzeby logowania (Snapshot), darmowe powiadomienia typu Push, dzięki którym klient na bieżąco jest informowany o zmianach na koncie lub karcie, oraz możliwość aktywacji logowania przy pomocy odcisku palca, dzięki czemu dostęp do aplikacji stał się jeszcze łatwiejszy.

Na koniec IV kwartału 2018 roku liczba aktywnych użytkowników bankowości mobilnej, czyli takich, którzy raz na 90 dni skorzystali z bankowości mobilnej korzystając z aplikacji lub Citibank online w technologii responsywnej, wyniosła ponad 207 tys., co stanowi wzrost o ok. 22 % w stosunku do IV kwartału 2017 roku.

Udział aktywnych użytkowników bankowości mobilnej względem portfela klientów detalicznych Citi Handlowy wyniósł 30,6%, co stanowi wzrost o 5,7 p.p., względem analogicznego okresu w 2017 roku.

Media społecznościowe

W 2018 roku Citi Handlowy kontynuował działalność w mediach społecznościowych, pozostając istotnym kanałem zarówno do kontaktu, jak i do interakcji z klientami. W codziennej komunikacji Bank koncentrował się nie tylko na dostarczaniu informacji o aktualnych ofertach czy promocjach, ale także udostępniał fanom zaproszenia do udziału w niecodziennych wydarzeniach i konkursach – posty udostępniane przez Bank docierały każdego dnia do blisko 90 000 osób korzystających z Facebooka. W 2018 roku za pośrednictwem Facebooka Bank dotarł do 4,45 mln użytkowników.

W 2018 roku Facebook stanowił również jedno z kluczowych narzędzi do obsługi zapytań klientów – istotnej poprawie uległy wszystkie wskaźniki zaangażowania fanów, a średni czas reakcji na zapytanie wyniósł 7 minut. Bank posiada 146 tys. fanów.

7. Zmiany w zakresie technologii informatycznych

W 2018 roku strategicznym celem Banku w obszarze technologii informatycznych było nadal zwiększanie konkurencyjności Banku poprzez dostarczanie najwyższej jakości usług i produktów, przy szerokim wsparciu rozwiązań innowacyjnych, cyfryzacji i automatyzacji oraz przy jednoczesnej optymalizacji kosztów. Zgodnie z trendami rynkowymi technologia Banku jest oparta w dużym stopniu o scentralizowane usługi i outsourcing. Procesy centralizacji usług pozwalają na osiągnięcie oszczędności, poprawę jakości i standaryzację procesów oraz na zapewnianie wysokiego poziomu kontroli i bezpieczeństwa informacji. Jako, że promocja elektronicznych kanałów dystrybucji, oparcie produktów bankowych o najnowsze technologie, w tym rozwiązania internetowe i mobilne, są ważnymi komponentami strategii działania Banku, Pion Technologii Banku koncentrował się na opracowywaniu i wdrażaniu takich rozwiązań, które służą tym celom biznesowym. Było to możliwe dzięki innowacyjności, automatyzacji, nowoczesnym metodom prowadzenia projektów i wdrożeń, ale również dzięki bardzo bliskiej współpracy pomiędzy jednostkami biznesowymi i technologicznymi oraz z partnerami z rynku (FinTechy, startupy) od chwili powstawania koncepcji produktów bankowych do ich pełnego wdrożenia produkcyjnego.

Procesy IT Banku realizowane są zgodnie z międzynarodowymi standardami, co w I kwartale 2018 roku zostało potwierdzone pozytywnym wynikiem audytów recertyfikacyjnych zgodności ze standardami ISO 20000 (zarządzanie usługami IT), ISO 27001 (zarządzanie bezpieczeństwem informacji) oraz ISO22301 (zapewnienie ciągłości pracy).

Najistotniejsze modyfikacje/usprawnienia wprowadzone w 2018 roku to:

- **w obszarze bankowości instytucjonalnej:**
 - **finalizacja migracji kart komercyjnych dla klientów instytucjonalnych do nowej platformy wdrożonej w 2017 roku** w celu umożliwienia dalszego rozwoju produktu kartowego dla przedsiębiorstw. W wyniku wdrożenia nowej platformy klienci korporacyjni otrzymali dodatkowe możliwości korzystania z produktów w postaci kart chipowych oraz dostęp do danych poprzez cyfrowe systemy frontendowe. W wyniku uruchomienia nowej platformy Bank liczy na zwiększenie akwizycji klientów w obszarze produktu kart korporacyjnych;

- **implementacja nowych rozwiązań zwiększających poziom cyfryzacji komunikacji pomiędzy Bankiem a klientem** – nowe rozwiązania są wdrażane w celu zwiększenia poziomu cyfryzacji w komunikacji pomiędzy klientem a Bankiem. W wyniku wdrażania nowych zmian kolejni klienci będą w stanie korzystać z możliwości cyfrowego składania i pobierania dokumentów z Banku. W wyniku wdrażanych zmian Bank oczekuje dalszego zwiększenia poziomu cyfryzacji komunikacji i zmniejszenia ilości nie-cyfrowych dokumentów w obrocie z klientami;
- **migracja systemu centrali głosowej wraz z nagrywaniem rozmów w obszarze Sektora Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej do rozwiązania IPC Unigy/ NIM 4.1** – migracja realizowana celem zmniejszenia ryzyka operacyjnego m.in. poprzez podniesienie poziomu redundancji tego ważnego z punktu widzenia operacji transakcyjnych środowiska;
- **w obszarze bankowości detalicznej:**
 - **wprowadzenie usługi Android Pay dla kart debetowych i kredytowych Mastercard** - Bankowość internetowa i bankowość mobilna to dwa najszybciej rozwijające się obszary na rynku płatności bezgotówkowych. Polska jest jednym z rynków, na których płatności mobilne są najbardziej rozpowszechnione, mają ogromny potencjał, a liczba kart wirtualnych gwałtownie rośnie. Sprzyja temu fakt, że prawie 100% terminali obsługuje już płatności zbliżeniowe, a ponad 60% transakcji to właśnie transakcje zbliżeniowe. Z tego powodu Bank zdecydował się na wdrożenie obsługi funkcjonalności Android Pay, pozwalającej klientom na nowoczesne, szybkie, proste i wygodne dokonywanie płatności zbliżeniowych za pośrednictwem smartfonu, bez użycia fizycznej karty;
 - **wprowadzenie przelewów natychmiastowych KIR dla klientów bankowości detalicznej (Express Elixir)** - wprowadzenie nowego innowacyjnego sposobu realizacji przelewów (w mniej niż 30 sekund) dla klientów detalicznych oraz dla małych i średnich przedsiębiorców, przy zachowaniu niezmiennie wysokich standardów bezpieczeństwa transakcji. Ma to na celu wzrost poziomu doświadczeń klientów mierzonych wskaźnikiem NPS oraz zwiększenie przychodu związanego z oczekiwanym wzrostem całkowitej liczby realizowanych transakcji;
 - **automatyzacja i digitalizacja procesów sprzedażowych (straight through processing) w obszarze produktów bankowości detalicznej** – dla procesów kart kredytowych, pożyczek gotówkowych oraz kont;
- **w zakresie dostosowania systemów Banku do zgodności z wymaganiami regulacyjnymi:**
 - wdrożenie zmian regulacyjnych wprowadzających w Banku nowy typ płatności dla klientów biznesowych, tzw. **Split Payment**. Wdrożenie zmian w systemach informatycznych zapewniło pełne dostosowanie Banku do nowej regulacji Ministerstwa Finansów, w wyniku wdrożenia Klientom Biznesowym banku udostępniona została pełna funkcjonalność mechanizmu podzielonej płatności;
 - wdrożenie zmian regulacyjnych dostosowujących systemy informatyczne Banku do wymogów Rozporządzenia o Ochronie danych osobowych (**RODO**), które weszło w życie w maju 2018 roku. Wdrożenie zmian w systemach informatycznych zapewniło dostosowanie Banku do nowej regulacji obowiązującej w Polsce oraz Unii Europejskiej;
 - wdrożenie zmian regulacyjnych dostosowujących systemy informatyczne Banku do kolejnych wymogów nowej regulacji w sprawie rynków instrumentów finansowych **MIFID 2**. W wyniku wdrożenia została zapewniona zgodność Banku z kolejnymi wymogami regulacji MIFID 2;
 - wdrożenie zmian regulacyjnych dostosowujących systemy informatyczne Banku do wymogów regulacji rynku finansowego związanych z **PSD2**. W wyniku wdrożenia została zapewniona zgodność Banku z kolejnymi wymogami regulacji **PSD2** obowiązującym od 2018 roku;
 - wdrożenie zmian regulacyjnych dostosowujących systemy informatyczne Banku do wymogów regulacji Payment Account Directive;
 - wdrożenie zmian regulacyjnych dostosowujących systemy informatyczne Banku do wymogów regulacji AML (przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu);
- **w obszarze infrastruktury teleinformatycznej Banku oraz bezpieczeństwa informacji:**
 - zakończenie migracji aplikacji „Sitekiosk” do nowej wersji, co otwiera nowe możliwości dla aplikacji używanych w oddziałach Smart;
 - implementacja aplikacji do monitorowania lokalizacji i innych parametrów logowania w celu zwiększenia bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego;
 - implementacja usprawnień zwiększających bezpieczeństwo korzystania z platformy internetowej CitiBank Online, m.in. wdrożenie dodatkowych weryfikacji na poziomie serwera w celu zabezpieczenia przed potencjalnymi atakami i manipulacją danych zdefiniowanych odbiorców klienta;
 - wprowadzenie usprawnień w bankowości mobilnej dla klientów detalicznych, minimalizujące podatność aplikacji na zagrożenie transakcjami oszukańczymi;
 - zmiana technologii oraz podniesienie przepustowości łączy międzynarodowych Banku, umożliwiające praktyczną eliminację ograniczeń w tym obszarze oraz jeszcze bardziej dynamiczną odpowiedź Technologii na rosnące potrzeby biznesowe w zakresie transferu danych w sieci;

- modernizację firewall/B2B oraz infrastruktury sieciowej i telekomunikacyjnej w 15 lokalizacjach Banku zgodnie z zapotrzebowaniem Biznesu oraz celem mitygacji ryzyk EoVS;

Jednostki Technologiczne proaktywnie rozwijają i ulepszają swój portfel usług, aby w pełni zaspokajać obecne i przyszłe potrzeby biznesowe Banku. Proponują i dostarczają partnerom biznesowym optymalne rozwiązania technologiczne, pozwalające na budowanie przewagi konkurencyjnej. Jednostki Technologiczne aktywnie wspierają inicjatywy zmierzające do szerszego wykorzystania technologii informacyjnych automatyzujących procesy w Banku oraz zwiększających poziom cyfryzacji usług.

Poniżej informacja o trwających i jeszcze nieukończonych inicjatywach i modyfikacjach systemów, które będą miały wpływ na działalność Banku w najbliższych okresach:

- **w obszarze bankowości instytucjonalnej:**
 - **implementacja systemów wspierających prace Sub-Sektora Rynków Finansowych w obszarze instrumentów pochodnych** - wdrożenie nowej platformy jest realizowane w celu skorzystania z bardziej zaawansowanych rozwiązań produktowych oferowanych w grupie Citi oraz realizacji strategii konsolidacji rozwiązań produktowych, w wyniku implementacji Bank oczekuje zwiększenia poziomu efektywności i automatyzacji obsługi produktu instrumentów pochodnych;
 - **implementacja rozwiązań do robotyzacji procesów operacyjnych Banku** - wdrożenie platformy do robotyzacji procesów biznesowych jest realizowane w celu zwiększenia efektywności realizowanych procesów Back-Office w Banku, w wyniku implementacji Bank oczekuje zwiększenia poziomu efektywności i automatyzacji obsługi procesów Back-Office;
- **w obszarze bankowości detalicznej:**
 - kontynuacja **automatyzacji i digitalizacji procesów sprzedażowych (straight through processing) w obszarze produktów bankowości detalicznej** – dla procesów kart kredytowych, pożyczek gotówkowych oraz kont;
 - wprowadzenie usługi pozwalającej **na automatyczne poświadczenie tożsamości klienta** – w celu przyspieszenia i zwiększenia akwizycji nowych klientów;
 - **dalsze udoskonalanie platformy bankowości internetowej i mobilnej** (dodanie nowych funkcjonalności oraz produktów) w celu zwiększenia zadowolenia klientów, zwiększenia przychodów oraz bezpieczeństwa;
 - **migracja aplikacji Autodialer do nowszego środowiska** – celem zmniejszenia ryzyka operacyjnego m.in. poprzez podniesienie poziomu redundancji środowiska, dzięki czemu zdecydowanie zmniejszy się ryzyko niedostępności aplikacji przynoszącej Bankowi wymierne korzyści finansowe;
 - **wprowadzenie nowej platformy marketingowej** w celu automatyzacji wysyłki kampanii reklamowych;
- **w zakresie dostosowania systemów Banku do zgodności z wymaganiami regulacyjnymi:**
 - dalsze dostosowanie systemów informatycznych Banku do szerszego zakresu monitorowania transakcji w ramach przeciwdziałania praniu pieniędzy;
 - dostosowanie systemów informatycznych banku do części wymogów regulacji rynku finansowego związanych z RTS **PSD2**, które zaczną obowiązywać w 2019 roku;
- **w obszarze infrastruktury teleinformatycznej Banku oraz bezpieczeństwa informacji:**
 - implementacja kolejnych mechanizmów bezpieczeństwa nowej generacji w systemach bankowych;
 - migracja telefonii do rozwiązań głosowych Cisco wraz z zastosowaniem zasady „Softphone first”;
 - kontynuacja modernizacji infrastruktury telekomunikacyjnej w lokalizacjach Banku zgodnie z zapotrzebowaniem Biznesu oraz celem optymalizacji kosztów i mitygacji ryzyka EoVS;

8. Zaangażowania kapitałowe Banku

Zaangażowania kapitałowe Banku podzielone są na portfele zaangażowań strategicznych i zaangażowań do zbycia. W 2018 roku Bank kontynuował obroną wcześniej politykę inwestycji kapitałowych. Jej wytycznymi dla portfela zaangażowań strategicznych były: maksymalizacja zysku w długim okresie czasu, wzrost udziałów rynkowych, rozwój współpracy z Bankiem oraz rozszerzanie oferty Banku, a dla portfela zaangażowań do zbycia - optymalizacja wyniku finansowego transakcji kapitałowych oraz minimalizacja ryzyka w obszarach wynikających z tych transakcji.

8.1 Portfel zaangażowań strategicznych

Spółki strategiczne obejmują podmioty prowadzące działalność w sektorze finansowym, dzięki którym Bank poszerza swoją ofertę produktową, zwiększa prestiż i wzmacnia pozycję konkurencyjną na rynku usług finansowych w Polsce.

Do spółek strategicznych zaliczamy również spółki infrastrukturalne prowadzące działalność na rzecz sektora finansowego. Bank posiada w nich udział mniejszościowy, ale mają one strategiczne znaczenie dla Banku ze względu na prowadzone przez spółki operacje oraz współpracę z Bankiem.

W przypadku zaangażowań strategicznych w tzw. spółkach infrastrukturalnych Bank planuje zachować swój udział i aktywnie uczestniczyć w wyznaczaniu strategicznych kierunków ich rozwoju w ramach możliwości wynikających z posiadanego prawa głosu. Nadrzędnym celem Banku przy sprawowaniu nadzoru korporacyjnego nad tymi spółkami jest dążenie do rozwoju spółek z zachowaniem niezagrożonej kontynuacji ich aktualnej działalności wykorzystywanej przez uczestników rynków finansowych, w tym również przez Bank. Jednocześnie, aby oferta Banku była innowacyjna, kompleksowa i zaspokajała różnorodne potrzeby i oczekiwania klientów w zakresie produktów, Bank może rozważyć poszerzenie portfela spółek strategicznych o podmioty, które uzupełnią i uatrakcyjnią ofertę własną Banku, gwarantując jednocześnie bezpieczeństwo oferowanych usług. W tym celu możliwa jest potencjalna akwizycja, utworzenie nowej spółki lub wykorzystanie celowego wehikułu inwestycyjnego, znajdującego się już w portfelu Banku.

8.2 Portfel zaangażowań do zbycia

Spółki do zbycia to podmioty, w których zaangażowanie Banku nie ma charakteru strategicznego i obejmują one zarówno spółki posiadane przez Bank bezpośrednio, jak i pośrednio, a także celowe spółki inwestycyjne. Niektóre spośród spółek do zbycia stanowią zaangażowania restrukturyzacyjne, które to zaangażowania Bank objął w wyniku konwersji wierzytelności na udziały kapitałowe.

Założenia strategiczne Banku odnośnie spółek do zbycia przewidują stopniową redukcję zaangażowania Grupy w tych spółkach. Zakłada się, iż poszczególne podmioty będą sprzedawane w najbardziej dogodnym momencie wynikającym z uwarunkowań rynkowych. Portfel spółek do zbycia skupia zaangażowania kapitałowe bez określonej z góry stopy zwrotu. Bank nie planuje nowych inwestycji kapitałowych z przeznaczeniem do sprzedaży w późniejszym okresie. Portfel spółek do zbycia może powiększyć się o ewentualne zaangażowania objęte w wyniku konwersji wierzytelności na udziały kapitałowe, przejęcia/egzekucji zabezpieczeń ustanowionych na akcjach/udziałach w procesie kredytowym lub innych procesów, zmierzających do zabezpieczenia bądź egzekucji wierzytelności Banku, oraz o zaangażowania, które Bank obejmie w związku z prowadzoną działalnością operacyjną. Zaangażowania restrukturyzacyjne będą zbywane zgodnie z planem restrukturyzacji, ustanowionym indywidualnie dla każdej spółki.

Celowe spółki inwestycyjne

Według stanu na 31 grudnia 2018 roku w skład Grupy wchodziły dwie celowe spółki inwestycyjne. Działalność tych spółek była finansowana poprzez zwrotną dopłatę wspólnika do kapitału oraz z ich wyników finansowych.

W związku z kontynuowaniem przez Bank strategii ograniczenia działalności poprzez celowe spółki inwestycyjne przewiduje się, iż kolejne spółki inwestycyjne będą podlegały sukcesywnemu zbywaniu lub likwidacji.

Według informacji dostępnych w dniu sporządzania sprawozdania finansowego (wstępnie niezaudytowane) podstawowe dane finansowe opisywanych podmiotów według stanu na 31 grudnia 2018 roku przedstawiały się następująco:

Nazwa jednostki	Siedziba	Udział Banku w kapitale/głosach w WZ	Suma bilansowa	Kapitał własny	Wynik finansowy netto za 2018 rok
		%	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Handlowy - Inwestycje Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	10 856	10 813	(22)
Handlowy Investments S.A.*	Luksemburg	100,00	18 445	18 137	(305)

* Dane finansowe Handlowy Investments S.A. pochodzą ze sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 28 lutego 2019 r. będącego dniem bilansowym jednostki.

VII. Istotne czynniki ryzyka związane z działalnością Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

1. Istotne czynniki ryzyka i zagrożenia związane z otoczeniem Grupy

1.1. Ryzyka związane z regulacjami prawnymi i nadzorczymi

Na sytuację finansową i organizacyjną Grupy w 2018 roku miały wpływ m.in.

Akty prawne / regulacje	Data wejścia w życie i podsumowanie nowych wymogów
Wytuczne EBA dotyczące polityk i praktyk w zakresie wynagrodzeń w odniesieniu do sprzedaży i dystrybucji detalicznych produktów i usług bankowych	<ul style="list-style-type: none"> Termin: styczeń 2018 roku Wytuczne EBA dotyczące polityk i praktyk w zakresie wynagrodzeń w odniesieniu do sprzedaży i dystrybucji detalicznych produktów i usług bankowych określają wymagania dotyczące opracowywania i wdrażania polityki i praktyk w zakresie wynagrodzeń w odniesieniu do oferowania lub dystrybucji produktów i usług bankowych na rzecz konsumentów. Celem ich wprowadzenia jest ochrona konsumentów przed niepożądanymi, negatywnymi skutkami zasad wynagradzania pracowników sprzedaży.
Dokumentacja Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.	<ul style="list-style-type: none"> Termin: luty 2018 roku Dokumentacja stanowi dostosowanie do wymogów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 roku w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszu inwestycyjnego i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014
Rekomendacja H dotycząca systemu kontroli wewnętrznej w Bankach	<ul style="list-style-type: none"> Termin: grudzień 2017 roku Rekomendacja H wprowadziła ujęcie systemu kontroli wewnętrznej w ramach modelu trzech linii obrony, wraz z przypisaniem odpowiednich mechanizmów kontrolnych i niezależnego monitorowania przestrzegania tych mechanizmów przez wszystkie jednostki stanowiące linie obrony, a ponadto opiera system kontroli wewnętrznej na koncepcji zbioru mechanizmów kontrolnych zapewniających osiągnięcie ustawowo określonych celów.
Ustawa z dnia 24 listopada 2017 roku o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania wykorzystywaniu sektora finansowego do wyłudzeń skarbowych	<ul style="list-style-type: none"> Termin: 13 stycznia 2018 roku Celem tej regulacji jest walka z wyłudzeniami skarbowymi, w szczególności wyłudzeniami VAT. Na banki został nałożony obowiązek przekazywania do izby rozliczeniowej niektórych danych o klientach i ich transakcjach w celu ustalenia wskaźnika ryzyka. Izba rozliczeniowa będzie przekazywać informacje o wskaźniku ryzyka szefowi Krajowej Administracji Skarbowej oraz bankom. Ustawa tworzy system wymiany informacji między bankami i administracją skarbową. Informacje przekazywane przez banki umożliwią administracji dokonywanie analiz finansowych, pozwalających na identyfikację przepływów charakterystycznych dla wyłudzeń skarbowych. W przypadku podejrzenia, że rachunek jest wykorzystywany do wyłudzeń skarbowych Krajowa Administracja Skarbowa będzie mogła dokonywać blokady rachunków klientów na 3 dni z możliwością przedłużenia do 3 miesięcy.
Ustawa z dnia 10 maja 2018 roku o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw	<ul style="list-style-type: none"> Termin: 20 czerwca 2018 roku Ustawa implementuje do polskiego porządku prawnego postanowienia Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 roku w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, której celem jest stworzenie jednolitego rynku usług płatniczych w UE opartego o bezpieczeństwo i innowacyjności usług płatniczych. Ustawa przewidziała sześciomiesięczny okres na dostosowywanie działalności dostawców usług płatniczych do zmienionych przepisów, który upłynął 20 grudnia 2018 roku. Najważniejsze zmiany to: <ul style="list-style-type: none"> wprowadzenie nowej kategorii dostawców - katalog usług płatniczych rozszerzony został o dwa nowe typy usług: usługę inicjowania transakcji płatniczej (payment initiation service; „PIS”) oraz usługę dostępu do informacji o rachunku (account information service; „AIS”), wprowadzenie silnego uwierzytelnienia, modyfikacja zasad odpowiedzialności za nieautoryzowaną transakcję, wprowadzenie małej instytucji płatniczej.

<p>Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) – („RODO”)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Termin: 25 maja 2018 roku • Rozporządzenie wiąże wszystkich, którzy przetwarzają dane osobowe w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Rozporządzenie wprowadza szereg zmian oraz istotnie rozszerza zakres obowiązków administratorów oraz podmiotów przetwarzających dane osobowe. Celem nowych przepisów jest również wyposażenie osób fizycznych oraz organów nadzorujących w skuteczne narzędzia reagowania na naruszenia Rozporządzenia. Najważniejsze zmiany obejmują: <ul style="list-style-type: none"> ➢ Nowe i rozszerzone prawa właścicieli danych: „prawo do bycia zapomnianym” (skierowane do osób, które życzą sobie, by ich dane osobowe zostały usunięte), uprawnienie do żądania przeniesienia danych oraz wzmocnione prawo dostępu i wglądu obywatela w jego dane. Osoby, których dane dotyczą, będą także miały rozszerzone prawo sprzeciwu wobec przetwarzania ich danych. ➢ Wprowadzone zostały ograniczenia w zakresie profilowania włączając w to obowiązek otrzymania zgody na profilowanie przed rozpoczęciem zbierania danych, surowy obowiązek informowania o profilowaniu oraz konieczność akceptacji braku zgody na profilowanie. ➢ Przepisami RODO zostają wprowadzone nowe lub uzupełnione zasady uzyskiwania zgód na przetwarzanie danych osobowych od osób, których dane dotyczą. Przepisy RODO wskazują także liczne informacje, które muszą być uwzględnione w komunikacji sposobu przetwarzania danych osobowych kierowanej do osób, których dane dotyczą. • Obowiązkiem administratorów danych jest zgłaszanie w ciągu 72 godzin od wykrycia do właściwego organu nadzoru przypadków naruszeń, które mogą skutkować zagrożeniem praw i swobód osób, których dane zostały naruszone.
<p>Ustawa z dnia 15 grudnia 2017 roku o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Termin: 1 lipca 2018 roku • Ustawa o split payment wprowadza mechanizm podzielonej płatności, co oznacza, że podatnicy, którzy otrzymali fakturę z wykazaną kwotą podatku, przy dokonywaniu płatności kwoty należności wynikającej z tej faktury, mogą zastosować mechanizm podzielonej płatności. Zastosowanie mechanizmu podzielonej płatności polega na tym, że: <ul style="list-style-type: none"> ➢ zapłata kwoty odpowiadającej całości albo części kwoty podatku wynikającej z otrzymanej faktury jest dokonywana na rachunek VAT; ➢ zapłata całości albo części kwoty odpowiadającej wartości sprzedaży netto wynikającej z otrzymanej faktury jest dokonywana na rachunek bankowy albo na rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, dla których jest prowadzony rachunek VAT, albo jest rozliczana w inny sposób. • Podatnik będzie miał ograniczone możliwości dysponowania środkami na rachunku VAT. Środkami z tego rachunku klient będzie mógł płacić VAT swoim kontrahentom również na rachunek VAT lub regulować zobowiązanie VAT w rozliczeniach z fiskusem. Rozwiązanie ma pomóc w ograniczeniu wyludzeń VAT. • Na mocy ustawy banki zobowiązane są do bezpłatnego otwarcia jednego rachunku VAT dla każdego klienta. Rozwiązanie zakłada zmianę technologii w systemie rozliczeń międzybankowych i może mieć wpływ na sposób udostępniania niektórych produktów. Regulacja nie dotyczy klientów detalicznych.
<p>Ustawa z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Termin: 13 lipca 2018 roku • Ustawa implementuje do polskich regulacji postanowienia IV Dyrektywy AML. Głównie zmiany dotyczą zasad raportowania do GIIF, szerszego zakresu danych o klientach i beneficjentach rzeczywistych, szerszej definicji klienta i zasadniczo zwiększonych obowiązków banku.
<p>Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 z dnia 26 listopada 2014 roku w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych – („PRIIP”)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Termin: 1 stycznia 2018 roku • Rozporządzenie nakłada na podmioty tworzące oraz sprzedające PRIIP szereg nowych obowiązków, przede wszystkim w zakresie przedstawienia określonych informacji inwestorom. Celem jest wzmocnienie ochrony inwestorów indywidualnych nabywających takie produkty.

<p>Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 roku w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywę 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Termin: 1 stycznia 2018 roku • Rozporządzenie wprowadza m.in. wspólne ramy mające na celu zapewnienie dokładności i rzetelności indeksów stosowanych w UE jako wskaźniki referencyjne w instrumentach i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych, a także ochronę konsumentów i inwestorów. • Rozporządzenie ma m.in. zastosowanie do podmiotów opracowujących wskaźniki referencyjne, przekazujących dane wejściowe dla wskaźnika referencyjnego oraz podmiotów nadzorowanych stosujących wskaźniki w umowach finansowych oraz instrumentach finansowych.
<p>Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 roku – („MIFID II”), Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 roku – („MIFIR”) wraz z innymi aktami prawa UE oraz związana z nimi nowelizacja ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw i aktów wykonawczych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Termin: 3 stycznia 2018 roku (przepisy UE) oraz 21 października 2018 roku (przepisy lokalne) • Głównym celem regulacji MIFID II oraz MIFIR jest podwyższenie ochrony klientów korzystających z usług inwestycyjnych oraz zwiększenie przejrzystości funkcjonowania rynków finansowych, a także • Zapewnienie wzrostu konkurencyjności i efektywności rynków finansowych w Polsce i Unii Europejskiej.
<p>Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 roku w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji oraz rozporządzenia wykonawcze do ww. rozporządzenia wydane przez Komisję Europejską („EMIR”)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Regulacja EMIR wdrażana jest w poszczególnych fazach od 2012 roku. Kolejne fazy wdrożenia w związku z regulacją EMIR, w szczególności dotyczące rozszerzenia zakresu podmiotów zobowiązanych stosować początkowy depozyt zabezpieczający (initial margin) dla transakcji pochodnych, były prowadzone w 2018 roku. • Regulacja EMIR nakłada na przedsiębiorców będących kontrahentami finansowymi, jak i niefinansowymi w rozumieniu Rozporządzenia szereg obowiązków związanych z zawieraniem transakcji pochodnych, a w szczególności transakcji zawieranych na rynku OTC (np. raportowanie transakcji pochodnych, rozliczanie transakcji pochodnych przez kontrahenta centralnego (CCP), potwierdzanie transakcji, rekoncylacja oraz zabezpieczanie ekspozycji z transakcji).
<p>Ustawa z dnia 15 grudnia 2017 roku o dystrybucji ubezpieczeń</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Termin: 01 października 2018 roku • Ustawa dotyczy ustanowienia nowych regulacji wynikających z konieczności implementowania do krajowego porządku prawnego przepisów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 roku. • Ustawa określa zasadę wykonywania działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń osobowych i majątkowych oraz dystrybucji reasekuracji.
<p>Ustawa z dnia 30 listopada 2016 roku o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw, implementująca Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 roku w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego („PAD”)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Termin: 08 sierpnia 2018 roku • Najważniejsze zmiany objęły: <ul style="list-style-type: none"> ➢ dostęp do rachunku podstawowego, tj. zapewnienie konsumentom dostępu do bezpłatnego podstawowego rachunku płatniczego oraz do podstawowych usług płatniczych powiązanych z tym rachunkiem, ➢ ustawowe zasady dotyczące przenoszenia rachunków płatniczych, ➢ obowiązki informacyjne w zakresie opłat.

Na sytuację finansową i organizacyjną Grupy w 2019 roku będą miały wpływ m.in.

Akty prawne / regulacje	Data wejścia w życie i podsumowanie nowych wymogów
<p>Rekomendacja S dotycząca dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Termin: 2019 rok • Projekt znowelizowanej rekomendacji S przewiduje m.in. obowiązek wprowadzenia do oferty banków kredytów ze stałą stopą procentową wraz z możliwością zamiany kredytu ze zmienną stopą procentową na kredyt ze stałą

<p>hipotecznie</p>	<p>stopą procentową. Ponadto, znowelizowana Rekomendacja S wprowadza postanowienia dotyczące kredytów z opcją zwolnienia ze zobowiązania wobec banku z tytułu ekspozycji kredytowej zabezpieczonej hipotecznie na nieruchomości mieszkalnej w przypadku przeniesienia przez kredytobiorcę na bank własności kredytowanej nieruchomości, określanych jako kredyty z opcją „klucz za dług”. Projekt uwzględnia również możliwość informowania kolejno grup klientów o możliwości zamiany kredytu w przypadku, gdy bank przewiduje, że nie będzie w stanie obsłużyć wszystkich spodziewanych wniosków.</p>
<p>Rekomendacja L dotycząca roli biegłych rewidentów w procesie nadzoru nad bankami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Termin: marzec 2019 roku • Zmiany obejmują nowy model współpracy między biegłymi rewidentami i organem nadzoru oraz zmiany w procesie wyboru biegłego rewidenta i firmy audytorskiej przez banki. Wejście w życie rekomendacji: 31 marca 2019 rok.
<p>Rekomendacja Z dotycząca ładu wewnętrznego w bankach</p> <p>Wytyczne EBA i ESMA w sprawie oceny odpowiedzialności członków organów zarządzającego i kluczowego personelu</p> <p>Wytyczne EBA ws. zarządzania wewnętrznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Termin: 2019 rok • Rekomendacja Z będzie stanowić zbiór dobrych praktyk w zakresie zarządzania wewnętrznego (ang. internal governance). W szczególności dokument będzie się odnosił do takich kwestii jak: ogólne zasady ładu wewnętrznego w banku, struktura organizacyjna, zadania, obowiązki, skład i funkcjonowanie rady nadzorczej, zarządu i kadry zarządzającej wyższego szczebla, standardy postępowania banku (etyka) oraz konflikt interesów, zasady wynagradzania banku, zasady zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej, systemy informacyjne i komunikacja, wprowadzanie nowych produktów w banku, polityka dywidendowa, polityka zlecenia czynności na zewnątrz (outsourcing), ciągłość działania oraz przejrzystość systemu zarządzania w banku. Postanowienia Rekomendacji Z opracowywane są z uwzględnieniem wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego oraz Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych.
<p>Wytyczne EBA dotyczące zarządzania ryzykiem stopy procentowej wynikającym z działalności niezwiązanej z księgą handlową</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Termin: czerwiec 2019 roku • Celem opublikowanych wytycznych jest określenie oczekiwań nadzorczych dotyczących zarządzania ryzykiem stopy procentowej, wynikającym z działalności niezwiązanej z księgą handlową. Wytyczne zostały opracowane na bazie poprzedniej wersji opublikowanej w dniu 22 maja 2015 roku i uwzględniają oczekiwania oraz praktyki nadzorcze, w tym standardy dotyczące ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej opublikowane przez Komitet Bazylejski w kwietniu 2016 roku (standardy BCBS). Zaktualizowane wytyczne zawierają w szczególności wymogi dotyczące określenia strategii w odniesieniu do ryzyka IRRBB, w tym apetytu na ryzyko i sposobów mitygowania ryzyka, określenia ram zarządzania ryzykiem IRRBB (określenie polityk, procesów i kontroli) oraz podziału odpowiedzialności w tym zakresie, dokonywania właściwej oceny nowych produktów i działań pod kątem IRRBB. Wytyczne stanowią pierwszy krok i zarazem pomost do pełnego wdrożenia wymogów IRRBB odzwierciedlonych w CRD V / CRR II, bankowym pakiecie reform rozpoczętym w listopadzie 2016 roku.
<p>Wytyczne EBA dot. zgłaszania nadużyć finansowych zgodnie z PSD2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Termin: styczeń 2019 roku • Wytyczne wymagają od dostawców usług płatniczych w 28 państwach członkowskich UE gromadzenia i raportowania danych o transakcjach płatniczych i oszukańczych transakcjach płatniczych przy użyciu spójnej metodologii, definicji i podziałów danych. Wytyczne mają zapewnić jednolity sposób raportowania danych o transakcjach zgodnie z wymogami drugiej dyrektywy PE i Rady UE 2015/2366 w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego.
<p>Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2018/389 z dnia 27 listopada 2017 roku uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących silnego uwierzytelniania klienta i wspólnych i bezpiecznych otwartych standardów komunikacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Termin: 14 września 2019 roku • Rozporządzenie wskazuje wymogi, które dostawcy usług płatniczych muszą spełnić w celu wdrożenia środków bezpieczeństwa umożliwiających tym dostawcom m.in. stosowanie procedury silnego uwierzytelniania oraz związanych z tym środków bezpieczeństwa, a także określenie wspólnych, bezpiecznych i otwartych standardów komunikacji między dostawcami usług płatniczych prowadzącymi rachunek, dostawcami świadczącymi usługę inicjowania płatności, dostawcami świadczącymi usługę dostępu do informacji o rachunku, płatnikami, odbiorcami i innymi dostawcami usług płatniczych w odniesieniu do świadczenia i korzystania z usług płatniczych.
<p>Ustawa z dnia 23 października 2018 roku o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Termin: 1 stycznia 2019 roku • Ustawa dotyczy ustanowienia nowych regulacji wynikających z konieczności implementowania do krajowego porządku prawnego przepisów Dyrektywy Rady (UE) 2018/822 z dnia 25 maja 2018 roku zmieniającej Dyrektywę 2011/16/UE w

<p>dochodowym od osób prawnych, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw</p>	<p>zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania w odniesieniu do podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obowiązek raportowania schematów podatkowych do Szefa KAS. • Szybki dostęp administracji podatkowej do informacji o potencjalnie agresywnym planowaniu lub nadużyciach związanych z planowaniem podatkowym, jak również o promotorach i użytkownikach schematów podatkowych. • Zniechęcenie podatników i ich doradców do przygotowywania i stosowania uzgodnień mogących stanowić unikanie opodatkowania. • Identyfikacja luk w przepisach podatkowych oraz poprawa jakości systemu podatkowego
<p>Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 roku w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji oraz rozporządzenia wykonawcze do ww. rozporządzenia wydane przez Komisję Europejską („EMIR”)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Regulacja EMIR wdrażana jest w poszczególnych fazach od 2012 roku Kolejne fazy wdrożenia w związku z regulacją EMIR, w szczególności dotyczące rozszerzenia zakresu podmiotów zobowiązanych stosować początkowy depozyt zabezpieczający (initial margin) dla transakcji pochodnych, będą kontynuowane w 2019 roku. • Regulacja EMIR nakłada na przedsiębiorców będących kontrahentami finansowymi, jak i niefinansowymi w rozumieniu Rozporządzenia szereg obowiązków związanych z zawieraniem transakcji pochodnych, a w szczególności transakcji zawieranych na rynku OTC (np. raportowanie transakcji pochodnych, rozliczanie transakcji pochodnych przez kontrahenta centralnego (CCP), potwierdzanie transakcji, rekoncyliacja oraz zabezpieczanie ekspozycji z transakcji).
<p>Ustawa z dnia 9 listopada 2018 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Termin: 1 stycznia 2019 roku • Wzmocnienie ochrony inwestorów na rynku kapitałowym. • Wprowadzenie obowiązkowej dematerializacji niektórych instrumentów finansowych (m.in. obligacje, listy zastawne). • Wprowadzenie instytucji agenta emisji, którą mogą pełnić wyłącznie firmy inwestycyjne lub banki powiernicze. Do obowiązków agenta emisji ma należeć m.in. obowiązek weryfikacji spełnienia wymogów prawnych przez emitenta instrumentów finansowych. • Wprowadzenie uprawnienia dla Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta do nałożenia kary pieniężnej na osoby odpowiedzialne za wprowadzenie do umów z klientami tzw. klauzul abuzywnych. • Wydłużenie do 12 miesięcy okresu przez który KNF może prowadzić kontrole w instytucjach nadzorowanych (poprzednio 6 miesięcy). <ul style="list-style-type: none"> – Prawo KNF do wydania decyzji o przejściu banku przez inny bank w przypadku spadku kapitałów banku poniżej wymogów określonych przepisami prawa.
<p>Projekt ustawy o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz niektórych innych ustaw</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Termin: 21 lipca 2019 roku • Projekt ma na celu m.in. implementację niektórych postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/828 z dnia 17 maja 2017 roku zmieniającej dyrektywę 2007/36/WE w zakresie zachęcania akcjonariuszy do długoterminowego zaangażowania oraz ma służyć zapewnieniu stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 roku w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym oraz uchylecia dyrektywy 2003/71/WE. • Wprowadzenie instytucji rejestru akcjonariuszy prowadzonego przez KDPW, do którego będą zgłaszane przez firmy inwestycyjne i banki powiernicze informacje o akcjonariuszach spółek. Dane w rejestrze mają być aktualizowane co najmniej po przeniesieniu akcji zapisanych rachunku papierów wartościowych. • Rozszerzenie uprawnień akcjonariuszy o prawo do głosowania nad polityką wynagrodzeń w spółce oraz nad okresowymi sprawozdaniami z wykonania polityki. • Wprowadzenie uprawnienia KNF do nakładania na firmy inwestycyjne i banki powiernicze kar za naruszenia przez te podmioty obowiązków związanych z prowadzeniem rejestru akcjonariuszy. • Wprowadzenie zmian dotyczących ofert publicznych m.in. limit dla ofert prywatnych poprzez ustalenie, że takie oferty mogą być kierowane maksymalnie do 149 osób w skali roku.
<p>Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 roku w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozporządzenie wprowadza m.in. wspólne ramy mające na celu zapewnienie dokładności i rzetelności indeksów stosowanych w UE jako wskaźniki referencyjne w instrumentach i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych, a także ochronę konsumentów i inwestorów. • Rozporządzenie ma m.in. zastosowanie do podmiotów opracowujących

<p>referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014</p>	<p>wskaźniki referencyjne, przekazujących dane wejściowe dla wskaźnika referencyjnego oraz podmiotów nadzorowanych stosujących wskaźniki w umowach finansowych oraz instrumentach finansowych.</p>
<p>Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 roku – („MIFID II”), Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 roku – („MIFIR”) wraz z innymi aktami prawa UE oraz związana z nimi ustawa z dnia 1 marca 2018 roku o zmianie ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Głównym celem regulacji MIFID II, MIFIR oraz implementujących te regulacje przepisów prawa krajowego jest podwyższenie ochrony klientów korzystających z usług inwestycyjnych oraz zwiększenie przejrzystości funkcjonowania rynków finansowych, a także • Zapewnienie wzrostu konkurencyjności i efektywności rynków finansowych w Polsce i Unii Europejskiej.
<p>Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) – („RODO”) Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) – („RODO”)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozporządzenie wprowadziło szereg zmian oraz istotnie rozszerzyło zakres obowiązków administratorów oraz podmiotów przetwarzających dane osobowe. • Najważniejsze zmiany objęły: <ul style="list-style-type: none"> – Nowe i rozszerzone prawa właścicieli danych: „prawo do bycia zapomnianym” (skierowane do osób, które życzą sobie, by ich dane osobowe zostały usunięte), uprawnienie do żądania przeniesienia danych oraz wzmocnione prawo dostępu i wglądu obywatela w jego dane. Osoby, których dane dotyczą, będą także miały rozszerzone prawo sprzeciwu wobec przetwarzania ich danych. – Wprowadzone zostały ograniczenia w zakresie profilowania, włączając w to obowiązek otrzymania zgody na profilowanie przed rozpoczęciem zbierania danych, obowiązek informowania o profilowaniu oraz konieczność akceptacji braku zgody na profilowanie. – Nowe lub uzupełnione zasady uzyskiwania zgód na przetwarzanie danych osobowych od osób, których dane dotyczą. Przepisy RODO wskazują także liczne informacje, które muszą być uwzględnione w komunikacji sposobu przetwarzania danych osobowych kierowanej do osób, których dane dotyczą. – Obowiązkiem administratorów danych będzie zgłaszanie w ciągu 72 godzin od wykrycia do właściwego organu nadzoru przypadków naruszeń, które mogą skutkować zagrożeniem praw i swobód osób, których dane zostały naruszone a w niektórych przypadkach również informowanie tych osób o naruszeniach. • W procesie legislacyjnym znajduje się również projekt ustawy, mającej wspierać stosowanie RODO, który w zależności od finalnego kształtu regulacji, potencjalnie będzie mieć wpływ na działalność banku, np. w zakresie danych przetwarzanych na potrzeby oceny zdolności kredytowej osób fizycznych.

2. Istotne czynniki ryzyka i zagrożenia związane z Grupą i jej działalnością

2.1. Zasady zarządzania ryzykiem

Grupa zarządza ryzykiem wprowadzając spójne w ramach Grupy zasady, mechanizmy kontrolne i narzędzia, uwzględniające wymagania nadzorcze oraz najlepsze praktyki rynkowe.

Funkcjonujący w Grupie system zarządzania ryzykiem, oparty na koncepcji uwzględniającej wspólną odpowiedzialność, zorganizowany jest na trzech niezależnych poziomach („trzech liniach obrony”):

- Poziom 1, tj. jednostki organizacyjne odpowiedzialne za prowadzenie działalności, z której wynika podejmowanie ryzyka oraz odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, jak również za identyfikowanie i raportowanie ryzyka do jednostek 2-giej linii;
- Poziom 2, tj. zarządzanie ryzykiem w jednostkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem na pierwszej linii oraz działalności komórki do spraw zgodności – jednostki lub osoby odpowiedzialne za ustanawianie standardów zarządzania ryzykiem w zakresie identyfikowania, pomiaru lub oceny, ograniczania, kontroli, monitorowania i raportowania oraz nadzór nad mechanizmami kontrolnymi, stosowanymi przez inne jednostki organizacyjne Banku w celu ograniczenia ryzyka – jednostki organizacyjne Sektora Zarządzania Ryzykiem, Departament Zgodności, Sektor Zarządzania Finansami, Pion Prawny, Pion Zarządzania Kadrami;
- Poziom 3, tj. jednostki Audytu, zapewniające niezależną ocenę procesów zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej.

Organizując procesy zarządzania ryzykiem Grupa uwzględniła profil ryzyka, cele strategiczne i biznesowe, dostępne zasoby kapitału i płynności, otoczenie makroekonomiczne oraz wymogi regulacyjne, stanowiące ramy systemu kontroli i zarządzania ryzykiem.

Procesy zarządzania ryzykiem są wdrażane na podstawie pisemnych polityk i zasad dotyczących identyfikacji, pomiaru, ograniczania, kontroli, monitorowania i raportowania ryzyka, na które Grupa jest narażona, zatwierdzonych przez Zarząd, osoby upoważnione zgodnie z zasadami wydawania aktów normatywnych w Banku lub odpowiednio powołane Komitety, w tym:

- Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami;
- Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem, zawierający Komisję ds. Modeli oraz Komisję ds. Ryzyka Sektora Bankowości Detalicznej;
- Komitet ds. Nowych Produktów.

Ryzyko działalności Grupy ograniczane jest poprzez system limitów, wynikających z apetytu na ryzyko, a funkcjonujący w Banku system informacji zarządczej umożliwia monitorowanie poziomu ryzyka poprzez systematyczne dostarczanie kadrze zarządzającej informacji dotyczących portfela.

Grupa zarządza wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka, wynikającymi z realizacji przyjętej strategii biznesowej. W ramach procesu identyfikacji istotnych rodzajów ryzyka w 2018 roku Zarząd Banku uznał za istotne dla celów zarządzania ryzykiem oraz procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego następujące rodzaje ryzyka:

- Ryzyko kredytowe;
- Ryzyko kredytowe kontrahenta;
- Ryzyko rynkowe w księdze handlowej;
- Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
- Ryzyko płynności;
- Ryzyko operacyjne;
- Ryzyko braku zgodności;
- Ryzyko bezpieczeństwa informacji (włączając ryzyko cyberbezpieczeństwa);
- Ryzyko outsourcingu;
- Ryzyko modeli.

Ryzyko płynności

Definicja	<ul style="list-style-type: none"> • Ryzyko płynności to ryzyko niezdolności do wypełnienia w określonym terminie swoich zobowiązań finansowych wobec klienta, kredytodawcy lub inwestora w wyniku niedopasowania przepływów finansowych.
Strategia zarządzania	<ul style="list-style-type: none"> • Celem zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie Bankowi i podmiotom Grupy dostępu do środków płynnych w celu wypełnienia wszystkich swoich zobowiązań finansowych terminowo (również w prawdopodobnych, ekstremalnych sytuacjach kryzysowych). • Zarządzanie ryzykiem płynności opiera się na: <ul style="list-style-type: none"> – obowiązujących przepisach prawa, w szczególności ustawie Prawo bankowe; – wymaganiach polskich instytucji regulacyjnych, a zwłaszcza na uchwałach Komisji Nadzoru Finansowego; – zasadach ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem w Grupie oraz ogólnym poziomie ryzyka zaakceptowanym przez Radę Nadzorczą Banku; – z uwzględnieniem najlepszych praktyk stosowanych na rynku. • Grupa analizuje i zarządza ryzykiem płynności w różnych horyzontach czasowych, przy czym rozróżnia się płynność bieżącą, krótko-, średnio- i długoterminową, stosując adekwatne metody pomiaru i limitowania ryzyka. Przyjęte miary oraz limity mają na celu ograniczenie nadmiernej koncentracji w zakresie przyjętej struktury bilansu, czy też źródeł finansowania. • Zarządzanie płynnością długoterminową należy do zadań Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami i jest określone w strategii Banku. Jest ono prowadzone w oparciu o monitorowanie relacji strukturalnych bilansu oraz o regulacyjne miary płynności długookresowej i obejmuje analizę luk płynności, a także możliwości pozyskania w przyszłości wystarczających źródeł finansowania oraz kosztu pozyskania środków w kontekście wpływu na rentowność prowadzonej działalności. • Zarządzanie płynnością średnioterminową, w horyzoncie do 1 roku, należy do zadań Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami i odbywa się w oparciu o przygotowywany w cyklu rocznym plan finansowania, określający poziomy limitów wewnętrznych oraz przygotowywane przez jednostki biznesowe Banku plany w zakresie zmiany aktywów i pasywów, opracowywane w ramach planów finansowych na kolejny rok budżetowy. • Zarządzanie płynnością krótkoterminową, w horyzoncie do 3 miesięcy, należy do zadań Sektora Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej i odbywa się w oparciu o regulacyjne miary płynności krótkookresowej oraz limity wewnętrzne. Bank analizuje także poziom płynności w sytuacjach kryzysowych, przyjmując jako warunek konieczny brak ujemnej

	<p>luki we wszystkich przedziałach czasowych w horyzoncie 12 miesięcy.</p> <ul style="list-style-type: none"> Zarządzanie płynnością bieżącą należy do zadań Sektora Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej i prowadzone jest w oparciu o rachunki nostro Banku, w tym w szczególności rachunek rezerwy obowiązkowej w NBP, przy użyciu dostępnych produktów oferowanych przez rynek pieniężny oraz bank centralny.
Pomiar ryzyka	<ul style="list-style-type: none"> Pomiar ryzyka płynności dokonywany jest przy wykorzystaniu: zewnętrznych miar nadzorczych (miary M3-M4, LCR/NSFR oraz dodatkowe wskaźniki monitorowania płynności-ALMM) oraz dodatkowych miar i narzędzi wypracowanych wewnętrznie: <ul style="list-style-type: none"> analiza luk – MAR/S2, scenariusze kryzysowe/stresowe, strukturalne wskaźniki płynności, rynkowe czynniki ostrzegawcze, znaczące źródła finansowania, awaryjny plan finansowania, proces zarządzania płynnością śróddzienną, luka płynności krótkoterminowej – M1, współczynnik płynności krótkoterminowej – M2.
Monitoring	<ul style="list-style-type: none"> Monitorowanie i zarządzanie ryzykiem płynności jest dokonywane przy wykorzystaniu: nadzorczych limitów ryzyka płynności ustalonych przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego oraz wewnętrznych limitów i progów ostrożnościowych ryzyka płynności, ustalanych przez Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami: <ul style="list-style-type: none"> limity dla Raportu S2 – dla ustalonych walut i przedziałów czasowych; progi ostrzegawcze strukturalnych wskaźników płynności; próg ostrzegawczy testów scenariuszy kryzysowych. Departament Ryzyka Rynkowego oraz dedykowana jednostka raportowa w ramach Sektora Zarządzania Ryzykiem przekazują regularnie do osób pełniących właściwe funkcje kierownicze i funkcje zarządzania, raporty dotyczące pozycji płynnościowej, wyniku testów warunków skrajnych w zakresie ryzyka płynności, informacje na temat alokacji wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka płynności. Dodatkowo, analiza ryzyka płynności jest systematycznie prezentowana na takich komitetach jak: Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami, Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem oraz Komitet ds. Ryzyka i Kapitału przy Radzie Nadzorczej.

Ryzyko rynkowe

Definicja	<ul style="list-style-type: none"> Ryzyko rynkowe to ryzyko negatywnego wpływu na wynik finansowy oraz wartość funduszy własnych Banku w wyniku zmiany: <ul style="list-style-type: none"> rynkowych stóp procentowych; kursów walutowych; kursów akcji; cen towarów; oraz wszelkich parametrów zmienności tych stóp, kursów i cen.
Strategia zarządzania	<ul style="list-style-type: none"> Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest zapewnienie, że rozmiary ponoszonego ryzyka w ramach Grupy odpowiadają poziomowi akceptowalnemu przez akcjonariuszy oraz instytucje nadzoru bankowego, a także zapewnienie, że wszystkie ekspozycje na ryzyko rynkowe są właściwie odzwierciedlone w kalkulowanych miarach ryzyka przekazywanych do wiadomości odpowiednim osobom i organom zarządzającym. Przyjęte miary oraz limity ryzyka rynkowego mają na celu zapobieganie nadmiernej koncentracji ekspozycji na pojedynczy czynnik ryzyka lub grupę powiązanych czynników ryzyka, a także, aby określić ogólny maksymalny poziom podejmowanego ryzyka w księdze handlowej lub bankowej. Zarządzanie ryzykiem rynkowym w Banku opiera się na: wymaganiach polskich instytucji regulacyjnych, a zwłaszcza na uchwałach Komisji Nadzoru Finansowego, zasadach ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem w Grupie oraz ogólnym poziomie ryzyka zaakceptowanym przez Radę Nadzorczą Banku, z uwzględnieniem najlepszych praktyk stosowanych na rynku. Zarządzanie ryzykiem rynkowym dotyczy wszystkich portfeli, z których dochody narażone są na negatywny wpływ czynników rynkowych, takich jak stopy procentowe, kursy walutowe, ceny akcji, ceny towarów masowych oraz parametrów zmienności tych czynników. W zarządzaniu ryzykiem rynkowym wyodrębniono dwa rodzaje portfeli: handlowy i bankowy. Portfele handlowe obejmują transakcje na instrumentach finansowych (bilansowych i pozabilansowych), których celem jest osiągnięcie dochodu związanego ze zmianą parametrów rynkowych w krótkim okresie. Portfele handlowe obejmują pozycje bilansowe, takie jak: dłużne papiery wartościowe, kwalifikowane jako przeznaczone do obrotu, tzn. nabywane w celach handlowych i spełniające określone kryteria płynności oraz wszystkie pozycje w instrumentach

	<p>pochodnych, przy czym w tym przypadku dokonuje się rozróżnienia portfeli nabywanych w celach czysto handlowych oraz tych, które są zawierane w celu zabezpieczenia ryzyka pozycji w portfelu bankowym – tzw. zabezpieczenia ekonomiczne (economic hedge). Wycena portfeli handlowych dokonywana jest bezpośrednio na podstawie cen rynkowych lub za pomocą modeli wyceny przy zastosowaniu parametrów cenowych notowanych na rynku. Działalność na portfelach handlowych prowadzona jest przez Pion Transakcji Rynku Międzybankowego w Sektorze Rynków Finansowych i Bankowości Korporacyjnej w zakresie portfeli obejmujących ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kursu walutowego. Portfel handlowy obejmuje również opcje, w tym przede wszystkim walutowe transakcje opcyjne, opcje na stopy procentowe oraz struktury opcyjne, będące odzwierciedleniem ekonomicznej natury oraz ryzyka wynikającego z produktów oferowanych klientom Banku. Działalność Banku w tym zakresie jest prowadzona w sposób zapewniający jednoczesne (każdorazowe i natychmiastowe) zawarcie transakcji przeciwstawnej o takich samych parametrach, w związku z czym, portfel transakcji opcyjnych nie generuje otwartej ekspozycji ryzyka rynkowego. Jedyłą wielkością związaną z zawieraniem transakcji opcyjnych uwzględnianą w pomiarze ryzyka rynkowego, a konkretnie ryzyka walutowego, jest wielkość premii płaconej/otrzymywanej w walucie zagranicznej.</p>
<p>Pomiar ryzyka</p>	<ul style="list-style-type: none"> Do portfeli handlowych zastosowanie mają następujące metody pomiaru ryzyka: metoda czynników wrażliwości (Factor Sensitivity/DV01), metoda wartości narażonej na ryzyko (VaR), testy warunków skrajnych. Czynniki wrażliwości mierzą zmianę wartości pozycji w danym instrumencie bazowym w przypadku określonej zmiany czynnika ryzyka rynkowego (np. zmiana o 1 punkt bazowy w oprocentowaniu w danym punkcie na krzywej stopy procentowej, zmiana o 1% w kursie walutowym lub cenie akcji). <ul style="list-style-type: none"> W przypadku stóp procentowych miarą wrażliwości jest DV01; W odniesieniu do ryzyka walutowego wielkość współczynnika wrażliwości jest równa co do wartości wielkości pozycji walutowej w danej walucie; W przypadku pozycji w kapitałowych papierach wartościowych wielkość współczynnika wrażliwości jest równa co do wartości wielkości pozycji netto w danym instrumencie (akcji, indeksie, jednostce udziałowej). Miarą zintegrowaną ryzyka rynkowego portfeli handlowych, łączącą wpływ pozycji w poszczególnych czynnikach ryzyka i uwzględniającą efekt korelacji pomiędzy zmiennościami poszczególnych czynników, jest wartość narażona na ryzyko (VaR). Miara VaR jest stosowana do oszacowania potencjalnego spadku wartości pozycji lub portfela w normalnych warunkach rynkowych, przy ustalonym poziomie ufności i w określonym czasie. W przypadku pozycji otwieranych w portfelu handlowym Banku, wartość VaR jest obliczana przy zastosowaniu 99% poziomu ufności i jednodniowego okresu utrzymania. Zarówno wskaźnik DV01, jak i wskaźnik VaR dla portfela handlowego, są obliczane jako kwota netto bez zabezpieczenia ekonomicznego portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży, tzn. bez instrumentów pochodnych mających zabezpieczyć wartość godziwą portfela. Ekspozycja na ryzyko takich transakcji jest kontrolowana poprzez odpowiednie metody pomiaru ryzyka i ograniczana za pomocą limitów ryzyka portfeli bankowych. W cyklu dziennym dokonywana jest analiza scenariuszy warunków skrajnych (stress test), przy założeniu większych niż przyjęte w pomiarze wartości zagrożonej, zmian czynników ryzyka oraz pominięciu historycznie obserwowanych korelacji pomiędzy tymi czynnikami. Bank notuje ekspozycje ryzyka rynkowego portfeli handlowych w ponad dwudziestu walutach zarówno w przypadku pozycji walutowych, jak i ekspozycji na ryzyko stóp procentowych, przy czym tylko w przypadku kilku walut ekspozycje są znaczące. Dla dużej grupy walut ekspozycje wynikają z niepełnego dopasowania transakcji zawartych na zlecenie klienta i transakcji domykających z innymi kontrahentami rynków hurtowych. Znaczące ekspozycje na ryzyko rynkowe otwierane są w przypadku PLN, walut rynków wysokorozwiniętych (przede wszystkim USD oraz EUR; rzadziej GBP, CHF, JPY) oraz walut krajów Europy Środkowej.
<p>Monitoring</p>	<ul style="list-style-type: none"> Departament Ryzyka Rynkowego oraz dedykowana jednostka raportowa w ramach Sektora Zarządzania Ryzykiem przekazują regularnie do osób pełniących właściwe funkcje kierownicze i funkcje zarządzania, raporty dotyczące wrażliwości portfela, wielkości wartości zagrożonej (VAR), wielkości pozycji na papierach wartościowych, wyniku testów warunków skrajnych w zakresie ryzyka rynkowego, informacje na temat alokacji wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego oraz raporty na temat wykorzystania limitów Trading MAT i Trading Stop Loss (progi ostrzegawcze). Dodatkowo, analiza ryzyka rynkowego jest systematycznie prezentowana na takich komitetach jak: Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami, Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem oraz Komitet ds. Ryzyka i Kapitału przy Radzie Nadzorczej.

Ryzyko stopy procentowej księgi bankowej

<p>Definicja</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ryzyko stopy procentowej księgi bankowej to ryzyko negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na dochody odsetkowe i kapitał Grupy. Ryzyko stóp procentowych może wystąpić w przypadku, gdy aktywa i pasywa (z
------------------	---

	<p>uwzględnieniem kapitału oraz instrumentów pochodnych spełniających wymogi rachunkowości zabezpieczeń) mają różne terminy zapadalności, ich oprocentowanie zmienia się w różnych terminach, ich oprocentowanie jest relacjonowane do różnych rynkowych krzywych stóp procentowych (ryzyko bazy), zawarte są w nich opcje.</p>
<p>Strategia zarządzania</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na wynik odsetkowy, a dalej finansowy Grupy. • Zarządzanie ryzykiem rynkowym w Banku opiera się na: wymaganiach polskich i europejskich instytucji regulacyjnych, a zwłaszcza na uchwałach Komisji Nadzoru Finansowego oraz EBA; zasadach ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem w Grupie oraz ogólnym poziomie ryzyka zaakceptowanym przez Radę Nadzorczą Banku, z uwzględnieniem najlepszych praktyk stosowanych na rynku. • Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej prowadzone jest na poziomie strategicznym oraz operacyjnym. Podział na poziomy zarządzania ryzykiem uwarunkowany jest charakterem i rodzajem decyzji, jakie są podejmowane przez poszczególne gremia decyzyjne w Banku, wpływające na profil i poziom ryzyka stopy procentowej. <ul style="list-style-type: none"> – Strategiczna perspektywa zarządzania ryzykiem leży w kompetencjach decyzyjnych Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku (KZAiP). KZAiP zarządza ryzykiem stóp procentowych poprzez ustalanie limitów ryzyka dla portfeli bankowych oraz dokonując comiesięcznych przeglądów wielkości ekspozycji i wyniku z zarządzania tymi portfelami. – Operacyjne zarządzanie ryzykiem stóp procentowych prowadzone jest w Departamencie Zarządzania Aktywami i Pasywami, który jest uprawniony do otwierania pozycji ryzyka w ramach przyjętych limitów.
<p>Pomiar ryzyka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Do portfeli bankowych zastosowanie mają następujące metody pomiaru ryzyka: analiza luki stopy procentowej, metoda kosztów zamknięcia otwartych pozycji odsetkowych (Value-at-Close) / całkowitego zwrotu z portfela (Total Return), metoda dochodów odsetkowych narażonych na ryzyko (Interest Rate Exposure, IRE), testy warunków skrajnych. • Analiza luki stopy procentowej wykorzystuje harmonogram zapadalności lub przeszacowania pozycji bilansowych oraz instrumentów pochodnych ujmowanych w ramach rachunkowości zabezpieczeń lub zakwalifikowanych jako zabezpieczenia ekonomiczne, w celu ustalenia różnic pomiędzy pozycjami, których termin zapadalności lub aktualizacji oprocentowania przypada na dany przedział czasowy. • Generalną zasadą w analizie luki oprocentowania jest klasyfikacja transakcji do poszczególnych pasm przeszacowania pozycji z portfeli bankowych wg kontraktowych lub zakładanych terminów zmian oprocentowania transakcji. • Metoda wartości zamknięcia luki stóp procentowych (Value-at-Close) określa wartość ekonomiczną lub „godziwą” pozycji, analogiczną do wyceny rynkowej portfela handlowego. Całkowity zwrot na portfelu to suma zmian wartości zamknięcia luki stóp procentowych, naliczonych odsetek oraz zysków/strat ze sprzedaży aktywów lub anulowania zobowiązań. • Metoda dochodów odsetkowych narażonych na ryzyko (IRE) służy do pomiaru potencjalnego wpływu określonego przesunięcia równoległego krzywych stóp procentowych na dochód odsetkowy z księgi bankowej przed opodatkowaniem, który może być uzyskany w określonym przedziale czasu. Jest to miara prospektywna. Przy czym przyjmuje się, że w standardowych warunkach przesunięcie stóp procentowych jest identyczne dla każdej waluty i wynosi 100 pkt bazowych w górę. Miara IRE jest kalkulowana dla pozycji w każdej walucie odrębnie w horyzoncie dziesięciu lat, przy czym do bieżącego monitorowania oraz limitowania pozycji ryzyka stóp procentowych portfeli bankowych stosowane są zasadniczo miary IRE w horyzoncie jednego roku i pięciu lat. • Testy warunków skrajnych mierzą potencjalny wpływ istotnych zmian w poziomie lub kształcie krzywych stóp procentowych na pozycje otwierane w portfelu bankowym. • Bank dokonuje testów warunków skrajnych dla zdefiniowanych scenariuszy ruchów stóp procentowych, stanowiących kombinacje ruchów czynników rynkowych, zdefiniowanych jako zmiany znaczące (large move), oraz kryzysowe (stress move), występujących zarówno w kraju, jak i zagranicą. Wielkości zakładanych przesunięć czynników rynkowych rewidowane są co najmniej raz do roku i odpowiednio dostosowywane do zmian rynkowych warunków działania Banku. • Departament Zarządzania Aktywami i Pasywami w Pionie Transakcji Rynku Międzybankowego prowadzi działalność w zakresie papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży. Określa się trzy podstawowe cele działalności w ramach portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży: zarządzanie płynnością finansową, zabezpieczenie przed ryzykiem przejmowanym przez Pion Transakcji Rynku Międzybankowego z innych jednostek organizacyjnych Banku, otwieranie własnych pozycji ryzyka stóp procentowych w portfelach Banku przez Pion Transakcji Rynku Międzybankowego. • Aby uniknąć nadmiernych wahań wartości funduszy kapitałowych Banku, spowodowanych przez przeszacowanie aktywów przeznaczonych do sprzedaży, ustala się maksymalne limity pozycji DV01 (Dollar Value of 1 basis point), która określa potencjalną zmianę wartości pozycji ryzyka dla danej krzywej stóp procentowych w określonym punkcie węzłowym krzywej, (do którego sprowadzane są wszystkie przepływy pieniężne w ustalonym przedziale czasowym),

	<p>spowodowaną przesunięciem rynkowej stopy procentowej o jeden punkt bazowy w górę dla tego typu portfeli. Limity dotyczą również pozycji otwartych w instrumentach pochodnych (np. transakcjach swap stóp procentowych), przeprowadzanych w celu zabezpieczenia wartości godziwej portfela.</p>
Monitoring	<ul style="list-style-type: none"> • Departament Ryzyka Rynkowego oraz dedykowana jednostka raportowa w ramach Sektora Zarządzania Ryzykiem przekazują regularnie do osób pełniących właściwe funkcje kierownicze i funkcje zarządzania, raporty dotyczące wrażliwości portfela, wielkości pozycji na papierach wartościowych, wyniku testów warunków skrajnych w zakresie ryzyka stopy procentowej księgi bankowej. • Dodatkowo, analiza ryzyka rynkowego jest systematycznie prezentowana na takich komitetach jak: Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami, Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem oraz Komitet ds. Ryzyka i Kapitału przy Radzie Nadzorczej.

Ryzyko kredytowe i ryzyko kontrahenta

Definicja	<ul style="list-style-type: none"> • Ryzyko niewykonania zobowiązania przez klienta. • Ryzyko niewykonania przez kontrahenta zobowiązania wynikającego z transakcji, przed lub w dacie jej ostatecznego rozliczenia.
Strategia zarządzania	<ul style="list-style-type: none"> • Głównym celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest wspieranie długoterminowego planu stabilnego rozwoju portfela kredytowego przy zachowaniu jego odpowiedniej jakości. Proces kredytowy opiera się na szeregu fundamentalnych zasad, takich jak: <ul style="list-style-type: none"> – Wspólna odpowiedzialność obszaru biznesu i niezależnych jednostek zarządzania ryzykiem za jakość portfela i procesu kredytowego oraz ponoszone straty kredytowe; – Postępowanie zgodnie z wytycznymi dotyczącymi struktury portfela w celu zapewnienia jego dywersyfikacji i zachowania równowagi pomiędzy ryzykiem i kapitałem; – Wprowadzenie systemu kompetencji kredytowych, który zakłada, iż specjalne upoważnienia do podejmowania decyzji kredytowych mogą być przyznane jedynie odpowiednio przeszkolonym i doświadczonym pracownikom jednostek zarządzania ryzykiem, z uwzględnieniem ich dotychczasowego doświadczenia zawodowego oraz umiejętności i zdolności oceny ryzyka; – Uzależnienie szczebla akceptacji od ponoszonego ryzyka – ekspozycje związane z większym ryzykiem (uwzględniając wielkość i poziom ryzyka) wymagają zatwierdzenia na wyższym szczeblu decyzyjnym; – Stosowanie zróżnicowanych i adekwatnych standardów oceny ryzyka do każdego kredytobiorcy i zaangażowania, w tym w ramach działań naprawczych; – Spójny proces ratingowy bazujący m.in. na wynikach modeli ratingowych lub scoringowych; – Okresowe, regularne monitorowanie wyników z działalności klientów oraz identyfikowanie negatywnych zmian w ich sytuacji, które wymagają podjęcia natychmiastowych działań klasyfikujących należność lub działań naprawczych; – Monitorowanie otoczenia zewnętrznego w celu wczesnego zidentyfikowania zagrożeń ekonomicznych mogących mieć negatywny wpływ na poszczególne portfele; – Stosowanie się do zasad polityki kredytowej oraz, w szczególnych przypadkach, wymóg zatwierdzania odstępstw od zasad Polityki Kredytowej na wyższych szczeblach organizacyjnych w celu zapewnienia kontroli realizacji jej zasad z zachowaniem zgodności z wewnętrznymi aktami normatywnymi obowiązującymi w Banku, przepisami prawa powszechnie obowiązującymi oraz regulacjami wydawanymi przez właściwych regulatorów.
Pomiar ryzyka	<ul style="list-style-type: none"> • Pomiar ryzyka dokonywany jest przy wykorzystaniu: modeli ratingowych, scoringowych i Kart Ocen Punktowych na poziomie danego klienta oraz modeli rezerw dla portfelowej oceny ryzyka oraz zintegrowanego procesu ICAAP zarówno na poziomie zagregowanym jak i w podziale nie linie biznesowe.
Monitoring	<ul style="list-style-type: none"> • Monitorowanie i zarządzanie ekspozycją na ryzyko kredytowe jest dokonywane na dwóch poziomach: na poziomie klienta oraz na poziomie portfela. Narzędzia wykorzystywane do monitorowania aktualnej zdolności kredytowej kredytobiorcy obejmują: <ul style="list-style-type: none"> – coroczny kompleksowy przegląd limitów, ekspozycji, sytuacji finansowej oraz współpracy z kredytobiorcami, – raporty generowane w procesie Wczesnego Ostrzegania, – okresowe przeglądy finansowe kredytobiorcy, – okresowe przeglądy ekspozycji kredytowych negatywnie sklasyfikowanych, – okresowe wizyty u klientów, – raporty dotyczące bieżących kontaktów pracowników jednostek biznesowych/doradców bankowych z klientami, – analizę i ocenę informacji zewnętrznych (raporty ratingowe, raporty analityków, prasa,

	<ul style="list-style-type: none"> – źródła branżowe itp.), – system klasyfikacji wewnętrznej. <ul style="list-style-type: none"> • Monitoring na poziomie portfela <ul style="list-style-type: none"> – monitorowanie wykorzystania limitów koncentracji ryzyka w portfelu kredytowym na podstawie odpowiednich raportów, – regularne, okresowe przeglądy portfela kredytowego, – przeglądy portfela „ad hoc” wywołane nagłą, istotną informacją zewnętrzną, – monitorowanie wskaźników ustalonych dla portfela ekspozycji detalicznych. • Monitorowanie wyników portfela i identyfikowanie trendów w portfelu realizowane jest przy pomocy regularnej informacji zarządczej i raportów kontrolnych z uwzględnieniem m.in. analizy dynamiki zmian wielkości i segmentacji (branże) portfela kredytowego, ryzyka klienta (ratingu), jakości zabezpieczenia ekspozycji kredytowych i ekspozycji, których dotyczy niewykonanie zobowiązania, odstępstw od obowiązujących zasad akceptacji ryzyka oraz poziomu wykorzystania limitów. • Pakiet raportów kontrolnych dla każdego portfela jest przygotowywany cyklicznie i przekazywany szefom jednostek odpowiedzialnym za dany segment klientów, Komitetowi ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem oraz Zarządowi Banku.
--	--

Ryzyko operacyjne

Definicja	<ul style="list-style-type: none"> • Ryzyko operacyjne należy rozumieć jako możliwość poniesienia strat w wyniku niewłaściwych lub wadliwych procesów wewnętrznych, czynników ludzkich, systemów technicznych lub zdarzeń zewnętrznych. <ul style="list-style-type: none"> – Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko technologiczne i techniczne, outsourcingu, nadużyć/defraudacji, prania pieniędzy, bezpieczeństwa informacji, zdarzeń zewnętrznych (ciągłości działania), podatkowe i rachunkowe, produktu, prawne, modeli, kadrowe, koncentracji, niewłaściwego postępowania, jak również ryzyko utraty reputacji, związane ze zdarzeniami ryzyka operacyjnego, z praktykami biznesowymi oraz rynkowymi, a także ryzyko operacyjne wkomponowane w inne rodzaje ryzyka (np. kredytowe, kontrahenta, płynności, braku zgodności); – Ryzyko operacyjne nie obejmuje ryzyka strategicznego i ryzyka potencjalnych strat wynikających z decyzji związanych z podejmowaniem ryzyka kredytowego, rynkowego, ryzyka płynności lub ryzyka związanego z działalnością ubezpieczeniową.
Strategia zarządzania	<ul style="list-style-type: none"> • Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zapewnienie spójnego i efektywnego podejścia do identyfikacji, oceny, ograniczania, kontroli, monitorowania oraz sprawozdawczości w zakresie tego ryzyka, a także efektywnej redukcji poziomu narażenia na ryzyko operacyjne, a w konsekwencji redukcja ilości zdarzeń ryzyka operacyjnego i dotkliwości ich skutków. <ul style="list-style-type: none"> – Zarządzanie ryzykiem operacyjnym ma również na celu pełną integrację procesów zarządzania tym ryzykiem z procesami podejmowania decyzji biznesowych. – Organizując proces zarządzania ryzykiem operacyjnym, Grupa bierze pod uwagę strategię biznesową, profil ryzyka Grupy, otoczenie makroekonomiczne, dostępne zasoby kapitału i płynności oraz wymogi regulacyjne, stanowiące ramy dla przygotowania systemu kontroli i zarządzania ryzykiem operacyjnym w Grupie.
Pomiar ryzyka	<ul style="list-style-type: none"> • W procesie oceny ryzyka Grupa wykorzystuje kombinacje różnych metod pomiaru lub szacowania ryzyka. <ul style="list-style-type: none"> – Ocena ryzyka polega na określeniu prawdopodobieństwa wystąpienia i wielkości możliwych przyszłych strat z tytułu ryzyka operacyjnego. W tym celu wykorzystuje się mierniki ilościowe i jakościowe (np. apetyt na ryzyko, wymogi kapitałowe, docelowy profil ryzyka, KRI, dane o stratach i zdarzeniach ryzyka operacyjnego, problemy kontrolne i działania naprawcze, proces samooceny, mapę ryzyka, kluczowe projekty, obszary koncentracji ryzyka i obszary wzrastającego poziomu ryzyka, analizy scenariuszy, testy warunków skrajnych, zmiany procesów i produktów, atestacje ryzyka operacyjnego, informacje z wewnętrznych i zewnętrznych przeglądów i audytów, informacje raportowane do Komisji i Komitetów). – Ocena uwzględnia analizę zagrożeń zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Trafna ocena ryzyka operacyjnego umożliwia odpowiednie określenie profilu ryzyka i właściwe nim zarządzanie.

Monitoring

- Za bieżące monitorowanie ryzyka operacyjnego odpowiada Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem oraz wspierające go Komisje.
 - Jakość procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym (w tym proces samooceny) w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Grupy jest przedmiotem kontroli i oceny przez jednostkę audytu wewnętrznego.
 - W ramach nadzoru skonsolidowanego, dane o ryzyku operacyjnym Banku i spółek zależnych prezentowane są Komisjom i Komitetom wspierającym Zarząd Banku i Radę Nadzorczą w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym.
 - Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność. Rada Nadzorcza jest wspierana przez Komitety Rady Nadzorczej - Komitet ds. Audytu, Komitet ds. Ryzyka i Kapitału oraz Komitet ds. Wynagrodzeń.
 - Na podstawie syntetycznych raportów przedkładanych przez Zarząd co najmniej dwa razy w roku, określających skalę i rodzaje ryzyka operacyjnego, na które narażona jest Grupa, obszary koncentracji ryzyka, metody zarządzania ryzykiem operacyjnym, prawdopodobieństwo jego występowania, ocenę potencjalnego negatywnego wpływu metody zarządzania ryzykiem operacyjnym, a także wyniki monitorowania profilu ryzyka operacyjnego i apetytu na ryzyko operacyjne, Rada Nadzorcza, wspierana przez Komitet ds. Audytu oraz Komitet ds. Ryzyka i Kapitału, dokonuje oceny realizacji przez Zarząd założeń strategii (w tym, w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym) i w razie konieczności zleca poddanie jej rewizji.

VIII. Zaangażowanie społeczne i mecenat kulturalny Banku

Pełen zakres informacji dotyczących realizacji przez Bank zasad społecznej odpowiedzialności biznesu, zawierający również wszystkie wymagane prawem informacje niefinansowe, znajduje się w Sprawozdaniu na temat informacji niefinansowych Banku Handlowego w Warszawie S.A. oraz Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 roku. Sprawozdanie to zostało przygotowane w oparciu o wymogi określone w przepisach ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (t. j. Dz.U. z 2018 r., poz. 395), zgodnie z którą nałożony został obowiązek sprawozdawczy.

1. Społeczna odpowiedzialność biznesu (CSR)

Bank jest społecznie odpowiedzialny i wrażliwy na potrzeby swoich partnerów, zarówno biznesowych, jak i społecznych. Wszystkie działania Banku podejmowane są w zgodzie z potrzebami jego klientów, a także społeczności, w których funkcjonuje.

Aktywności Banku w zakresie Corporate Social Responsibility (CSR) obejmują miejsce pracy i otoczenie rynkowe, społeczności lokalne, a także ochronę środowiska. Celem strategicznym jest zdobycie pozycji firmy wyznaczającej standardy instytucjonalnej odpowiedzialności społecznej (CSR), zarówno na zewnątrz, jak i wewnątrz organizacji. Kontynuowane są inwestycje wspierające społeczności lokalne, realizowane dla dobra publicznego w takich dziedzinach jak: edukacja finansowa, promocja przedsiębiorczości, rozwój lokalny i ochrona dziedzictwa kulturowego. Misja Banku w tym obszarze realizowana jest za pośrednictwem Fundacji Kronenberga przy Citi Handlowy, założonej w 1996 roku. Społeczne zaangażowanie Banku jest doceniane w niezależnych rankingach i zestawieniach, takich jak Respect Index, czy Ranking Firm Odpowiedzialnych Społecznie. Ponadto, w 2018 roku Bank otrzymał tytuł Super Etycznej Firmy w konkursie organizowanym przez Puls Biznesu we współpracy z firmą PwC. Wyróżnienie Super Etycznej Firmy otrzymują podmioty, które zdobyły tytuł „Etycznej Firmy” co najmniej trzykrotnie w trzech bezpośrednio po sobie następujących edycjach Konkursu. By zdobyć takie wyróżnienie, należy spełniać najwyższe standardy w takich obszarach, jak m.in. ład korporacyjny, reputacja i przywództwo, zarządzanie ryzykiem nadużyć, system zgłaszania nieprawidłowości oraz sposoby weryfikacji zgłoszeń.

1.1 Relacje z klientami – praktyki rynkowe

Misją oraz największą ambicją Banku jest zbudowanie z klientami relacji opartych na zaufaniu i wspólnym dążeniu do rozwoju. Strategicznym celem jest osiągnięcie takiego poziomu satysfakcji klientów, którego naturalną konsekwencją będzie niezachwiana lojalność wobec Banku. W związku z tym podejmowany jest szereg działań, na podstawie badań oraz informacji zwrotnej od klientów, które mają stale usprawniać i podnosić jakość standardów obsługi oraz oferty produktowej. Jedną z odpowiedzi na zmieniające się oczekiwania klientów jest adaptacja strategii obsługi klientów w sieci tradycyjnych oddziałów do rozwoju nowych technologii. Obecnie ponad 95% transakcji bankowych klienci realizują samodzielnie poprzez Citibank Online. W sieci nowoczesnych oddziałów Bankowego Ekosystemu Smart klient samodzielnie może wykonać transakcje finansowe, skorzystać z wpłaty/wypłaty gotówki w bankomatach walutowych, jak również otrzymać kartę kredytową czy zapoznać się na interaktywnym monitorze ze specjalnymi ofertami rabatowymi dla posiadaczy kart Citi Handlowy.

Badania satysfakcji klientów

Bank przeprowadza regularne badania opinii klientów zarówno w części instytucjonalnej, jak i detalicznej. Głównym wskaźnikiem mierzącym jakość usług jest NPS (Net Promoter Score). Wskaźnik NPS pozwala określić skłonność klientów do rekomendacji Banku, a co za tym idzie, ich zadowolenie z usług. Badania obejmują kluczowe segmenty klientów Banku oraz najważniejsze kanały kontaktu (tj. bankowość elektroniczną, obsługę telefoniczną, oddziały). Oceny i komentarze są

analizowane przez zespół badający doświadczenia klientów, a wyniki tych analiz i projektów usprawnień omawiane na comiesięcznym spotkaniu z zespołem menedżerskim Banku. Dzięki zdyscyplinowanemu podejściu Bank utrzymał w 2018 roku bardzo dobre oceny w każdym z kluczowych wskaźników NPS, w szczególności Bank zachował pozycję lidera w segmencie kart kredytowych.

Potwierdzeniem silnej pozycji Banku w tworzeniu oferty dopasowanej do potrzeb klientów jest uzyskanie w 2018 roku wielu nagród i wyróżnień. Jednym z nich jest nagroda w dziewiątej edycji rankingu przygotowywanego przez Bankier.pl i Puls Biznesu dla karty kredytowej Citi Simplicity, która po raz trzeci z rzędu otrzymała nagrodę Złotego Bankiera w kategorii produktowej: „najlepsza karta kredytowa”. Citi Handlowy otrzymał także nagrodę dla Pożyczki Gotówkowej, jako najlepszego produktu pod względem parametrów cenowych funkcjonalności produktu w zależności od profilu Klienta. Pozostałe nagrody zostały przyznane m.in. przez brytyjski magazyn finansowy Euromoney - za najlepszą bankowość prywatną oraz przez Stowarzyszenie Komunikacji Marketingowej SAR - za innowacyjną strategię sprzedaży karty kredytowej.

Bank promuje ideę wysokiego poziomu satysfakcji Klientów nie tylko poprzez badania NPS. W 2018 roku zostało ustrukturyzowane podejście do poszukiwania, rejestrowania i zmiany doświadczeń Klientów w relacjach z Bankiem. Wyznaczone jednostki nie tylko analizują reklamacje Klientów, ale również poszukują informacji o doświadczeniach Klientów w formularzach NPS, komentarzach pozostawionych w social mediach, czy wśród pracowników Banku, którzy również są Klientami. Do inicjatywy została włączona wyższa kadra zarządzająca Banku, która regularnie kontaktuje się telefonicznie oraz osobiście z Klientami i omawia doświadczenia związane z Citi Handlowy, aby później poprawiać procesy, procedury i wciąż polepszać zadowolenie Klientów. Wzrost poziomu satysfakcji Klientów jest jednym z głównych celów Banku w 2019 roku.

Komunikacja z klientami

Bank od ponad sześciu lat konsekwentnie realizuje strategię przejrzystej komunikacji z klientem, systematycznie dostosowując swoją ofertę do potrzeb klientów. W ramach projektów takich jak „Treating Customers Fairly”, określone zostały wymagania dotyczące komunikacji, które warunkują przeprowadzenie kampanii produktowych. Dzięki temu, mimo dynamicznie zmieniającego się otoczenia rynkowego, klienci mogą mieć pewność, że o produktach Banku informowani są w sposób rzetelny i przejrzysty. Bank gwarantuje przy tym czytelność umów oraz transparentną informację o kosztach, ryzyku i możliwościach do osiągnięcia korzyściach. Wszyscy pracownicy odpowiedzialni za ofertę produktową zostali też przeszkoleni ze standardów przejrzystej komunikacji i są zobowiązani do ścisłego ich przestrzegania. Dodatkowo politykę i standardy wysokiej obsługi klienta, reklamacji oraz odpowiedzialnego marketingu w Banku regulują wewnętrzne akty normatywne, m.in. „Kodeks Etyki Reklamy” oraz „Etyczne Praktyki Biznesowe Banku Handlowego w Warszawie S.A.”

Reklamacje i zapytania klientów

Informacja na temat możliwości wnoszenia reklamacji, skarg i zażaleń jest łatwo dostępna na stronie internetowej Banku. Klienci mogą zgłosić swoje uwagi poprzez:

- Wysłanie wiadomości po zalogowaniu do bankowości elektronicznej – Citibank Online <https://www.citibankonline.pl/>
- Wysłanie listu na adres Banku, bądź ustanie w oddziale Banku
- Wysłanie e-maila na adres: listybh@citi.com lub – w przypadku eskalacji - do Rzecznika Klienta: rzecznik.klienta@citi.com
- Kontakt z infolinią CitiPhone: 22 362 2484

Bank informuje o możliwości polubownego rozwiązywania sporów w relacjach ze swoimi klientami, a informacja na ten temat jest publicznie dostępna na stronie internetowej. Ważnym elementem jakościowym, monitorowanym w procesie rozpatrywania reklamacji, jest czas udzielenia odpowiedzi. Standard czasowy rozpatrywania reklamacji dla klientów z segmentów Citigold i Citigold Private Client wynosi 1 dzień roboczy, zaś dla klientów z pozostałych segmentów są to 4 dni robocze.

Bank rejestruje jako reklamację każde niezadowolenie i każdy brak spójności wskazany przez Klientów. 73% przypadków to zapytania, wyjaśnienia lub reklamacje, w których źródłem błędu nie był Bank. Analizy reklamacji i sugestii Klientów, sposobu ich rozpatrzenia i wyciągania wniosków dla funkcjonowania Banku, są prezentowane na spotkaniach Rady ds. Doświadczeń Klientów, które odbywają się raz w miesiącu. Na podstawie przygotowanych analiz uzgadniane są plany naprawcze, tak aby w kolejnych miesiącach usunąć pojawiające się błędy po stronie Banku.

W 2018 roku Bank dokonał kolejnego kroku w digitalizacji procesów, co jest zgodne z oczekiwaniami Klientów. Bank kontynuował rozwój kanału kontaktu, jakim są social media (Messenger). Co miesiąc przez ten kanał obsługiwanych jest ok. 500 zapytań klientów. Oprócz standardowych pytań dotyczących funkcjonowania produktów i usług, Bank oferuje skorzystanie z funkcji chat bota – automatycznej i jednocześnie spersonalizowanej informacji na temat rabatów w programie Citi Specials. Dzięki chat botowi Klienci otrzymują odpowiedź na zapytania dotyczące Citi Specials w ciągu kilku sekund, bez angażowania pracowników Banku.

Chat, jako sposób kontaktu z Bankiem, funkcjonuje również na oficjalnej stronie internetowej Citi Handlowy. Wspecjalizowana grupa Doradców odpowiada online na zapytania Klientów Banku. Aż 84% Klientów potwierdziło w badaniach satysfakcji, że są bardzo zadowoleni ze stopnia zaangażowania Doradcy w rozwiązanie ich problemu, zaś 87% Klientów twierdzi, że ich sprawa została rozwiązana częściowo lub całkowicie.

Rzecznik Klientów

Powołanie funkcji Rzecznika Klienta ma na celu zarówno wzmocnienie współpracy Banku z klientami, jak i zwiększenie satysfakcji klientów z produktów i usług oferowanych przez Bank. Poprzez kontakt z Rzecznikiem, Bank zaprasza swoich klientów do dialogu. Klienci mają możliwość dzielenia się z nim swoimi opiniami, uwagami i sugestiami dotyczącymi funkcjonowania Banku, a także możliwość ponownego rozpatrzenia nieuznanej reklamacji. Kontakt z Rzecznikiem jest możliwy poprzez wysłanie zgłoszenia na adres e-mail Rzecznika. W 2018 roku do Rzecznika Klienta wpłynęło 205 spraw.

Edukacja klientów

Innego typu działaniem, które jest nieobligatoryjne, ale doskonale wpisuje się w całokształt działań na rzecz bezpieczeństwa i dostępności usług bankowych, jest edukacja finansowa obecnych i przyszłych klientów.

Bank, poprzez Fundację Kronenberga przy Citi Handlowy, realizuje programy, których celem jest budowanie świadomości finansowej Polaków i podejmowanie przez nich bardziej wyważonych i świadomych decyzji kredytowych i inwestycyjnych oraz zapobieganie wykluczeniu finansowemu określonych grup społecznych. Działania Fundacji Kronenberga przy Citi Handlowy koncentrują się na aktywności w obszarze edukacji finansowej, w ramach której szczególnie nacisk kładziony jest na kształtowanie kompetencji z zakresu finansów osobistych. Wspieranie przedsiębiorczości poprzez przygotowywanie młodych ludzi do uruchomienia własnego biznesu oraz wzmacnianie potencjału istniejących firm, to wkład Fundacji w rozwój polskiej gospodarki. Szczególną uwagę Fundacja przykładła do startupów, mając na uwadze ich innowacyjność.

Uzupełnieniem działań Fundacji są konkursy dla mikroprzedsiębiorców, polskich firm dokonujących ekspansji na rynkach zagranicznych oraz podmiotów z rynków wschodzących inwestujących w Polsce.

Fundacja swoje zadania realizuje również poprzez program badań, w ramach którego bada m.in. postawy Polaków wobec finansów oraz różne aspekty działalności polskich firm za granicą.

Dodatkowo Bank rozwija swoje strony internetowe tak, aby zawierały one najważniejsze materiały edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa transakcji, korzystania z produktów i z mobilnych dostępów.

Bardzo ważne jest również dla Banku zapewnienie, że klienci rozumieją działanie posiadanego produktu i wiedzą jak, w najlepszy dla siebie sposób, nim się posługiwać. W tym celu Bank umieścił na stronie internetowej sekcję „Najczęściej Zadawane Pytania i Odpowiedzi”. Dodatkowo, zostały opracowane materiały edukacyjne dla klientów, dzięki którym klienci mogą dowiedzieć się jak zarządzać kredytem i swoją historią kredytową, jak dbać o bieżącą spłatę kredytu i dlaczego jest to ważne.

Ochrona danych klientów

Bank stosuje najwyższe standardy w obszarze bezpieczeństwa informacji. Cyklicznie przeprowadzane są audyty w tym zakresie, potwierdzone posiadaniem przez Bank certyfikatami na zgodność z normami ISO 27001 i ISO22301, które obejmują procesy, produkty i usługi jakie Bank świadczy swoim klientom.

Bank zobowiązuje się do ochrony prywatnych i poufnych informacji na temat swoich klientów oraz do właściwego ich wykorzystywania. Zasady te opisane są w wewnętrznym dokumencie „Zasady ochrony danych osobowych w Banku Handlowym w Warszawie S.A”. Bank gromadzi, przechowuje i przetwarza dane osobowe klientów w sposób określony przez prawo krajowe, mając na celu oferowanie klientom produktów i usług lepiej spełniających ich potrzeby finansowe oraz umożliwiających osiągnięcie celów finansowych. Mając to na uwadze, Bank dokłada wszelkich starań, aby wdrażać i utrzymywać odpowiednie systemy i technologie oraz właściwie szkolić pracowników, którzy mają dostęp do takich informacji. Dostawcy, z których usług korzysta Bank, podobnie mają obowiązek ochrony poufnego charakteru danych, w tym danych osobowych oraz poufnych, które od niego otrzymują. Bank przestrzega również własnych rygorystycznych norm i regulacji wewnętrznych dotyczących poufności charakteru i bezpieczeństwa informacji oraz danych osobowych (normy dotyczące zarządzania systemami informatycznymi, normy bezpieczeństwa informacji, ogólne przepisy dotyczące bezpieczeństwa). Dbając o to, aby informacje te były wykorzystywane tylko do uzasadnionych celów, związanych z wykonywaną pracą oraz udostępniane wyłącznie upoważnionym osobom i organizacjom, oraz w prawidłowy i bezpieczny sposób przechowywane, Bank stosuje najwyższe standardy w obszarze bezpieczeństwa informacji.

1.2 Troska o ludzi

Strategicznym celem Banku jest pozyskanie, rozwój i zatrzymanie najbardziej utalentowanych ludzi, którzy podzielają wartości, którymi kieruje się Bank:

Wspólny cel	Jeden zespół kierujący się wspólnym celem: najlepsza obsługa klientów i interesariuszy.
Odpowiedzialny biznes	Działanie w sposób przejrzysty, roztropny i odpowiedzialny.
Innowacyjność	Ciągłe udoskonalanie rozwiązań oferowanych naszym klientom poprzez udzielanie im pełnych informacji na temat produktów i usług, dostarczanie światowej klasy produktów.
Rozwój talentów	Utalentowany zespół wysoce wyspecjalizowanych profesjonalistów, którzy oferują doskonałą obsługę, wykazując inicjatywę i są w stanie sprostać najtrudniejszym wyzwaniom.

Swoim pracownikom Bank oferuje bezpieczne i przyjazne miejsce pracy, w którym pracownicy angażują swoją energię i mają poczucie realizacji osobistych osiągnięć, satysfakcji oraz możliwości indywidualnego rozwoju. Rozwój pracowników jest wspierany przez realizację działań takich jak: szkolenia, zaangażowanie w realizację wymagających projektów, a także proces oceny, dzięki któremu pracownicy uzyskują informacje na temat swoich mocnych stron oraz obszarów, które powinni jeszcze rozwijać. Bank wdrożył politykę personalną, której towarzyszą udokumentowane, mierzalne i regularnie monitorowane cele.

W 2018 roku Bank przyjął strategię HR na kolejne 3 lata, która zakłada dalsze działania, zwłaszcza w zakresie równowagi między życiem prywatnym a zawodowym, docenianie osiągnięć pracowników oraz harmonijną współpracę między zespołami.

Proces doboru i rozwoju personelu jest jednym z priorytetów Banku. Pracownicy mają dostęp do ofert pracy znajdujących się na stronie Career Mobility, co umożliwia im aplikowanie na stanowiska, którymi są zainteresowani w ramach struktur Banku oraz innych spółek należących do Grupy Citi.

Ponadto, Bank zapewnia pracownikom bogatą ofertę świadczeń pozapłacowych, które zaspokajają ich osobiste i społeczne potrzeby.

W ramach świadczeń pozapłacowych, pracownicy korzystają z pracowniczego programu emerytalnego, ubezpieczenia na życie, pakietu sportowego, prywatnej opieki medycznej, funduszu świadczeń socjalnych oraz produktów bankowych na preferencyjnych warunkach. Pracownicy mają również możliwość pracy w elastycznych godzinach, celem umożliwienia lepszego realizowania obowiązków osobistych i zawodowych.

Dbając o bezpieczeństwo pracy, Bank stara się zapewnić optymalne warunki pracy wszystkim pracownikom, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

Badanie nastrojów pracowniczych

Co roku Bank przeprowadza badanie nastrojów pracowniczych, nazywane Voice of Employee, czyli „Głos Pracownika”. Ankieta służy badaniu satysfakcji i zaangażowania pracowników. Udział w ankiecie jest dobrowolny. Pytania, na które odpowiadają pracownicy, dotyczą m.in: komunikacji, możliwości rozwoju, merytokracji, relacji z przełożonymi i współpracownikami, udziału w decyzjach, równowagi pomiędzy życiem zawodowym i osobistym, różnorodności, jak również wartości i zasad etycznych, którymi kieruje się Bank.

Wypełnienie ankiet jest pierwszym etapem działań, związanych z pracą nad badaniem nastrojów wśród pracowników. Kolejnymi etapami są analiza wyników, wywiady grupowe, mające na celu pogłębioną analizę wyników oraz przygotowanie planów działań doskonalących po ankiecie, realizacja i komunikowanie rezultatów pracownikom.

Kierując się najlepszymi praktykami CitiGroup i oraz tendencjami rynkowymi w zakresie badania satysfakcji pracowników, w 2017 roku Bank Handlowy pogłębił dialog z pracownikami, kierując do nich badanie Puls VOE trzy razy w ciągu roku.

Kolejne regularne badanie satysfakcji pracowników w Banku miało miejsce jesienią 2018 roku.

Dialog i wolność zrzeszania się

W Banku działają dwa związki zawodowe: NSZZ "Solidarność" - Region Mazowsze Międzyzakładowa Organizacja Związkowa nr 871 przy Banku Handlowym w Warszawie S.A oraz NSZZ Pracowników Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Zasady Postępowania Pracowników Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Zasady Postępowania stanowią ogólny przegląd najważniejszych regulacji wewnętrznych obowiązujących w Banku. Wszyscy pracownicy Banku zobowiązani są do postępowania zgodnego z obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz przyjętymi w Banku standardami. Bank dąży do stworzenia pracownikom optymalnych szans na realizację ich potencjału, zapewnienie im rozwoju oraz pielęgnowania różnorodności z poszanowaniem godności bez względu na płeć, rasę, wyznanie czy orientację seksualną. Zasady zawierają formalne rozwiązania procesowe w zakresie zgłaszania przypadków naruszeń. W Banku działa Linia Etyczna, gdzie pracownicy mogą zgłosić kwestie dotyczące wyboru najlepszego sposobu działania w konkretnych sytuacjach lub w przypadku uzasadnionych podejrzeń bądź informacji o potencjalnym naruszeniu przepisów prawa lub norm etycznych i regulacji obowiązujących w Banku. Zgłoszenia na linię etyczną można dokonać poprzez linię telefoniczną lub na skrytkę mailową. Zgłoszenia mogą również być składane anonimowo.

Co roku pracownicy Banku przechodzą obowiązkowe szkolenie online z Zasad Postępowania.

Każdy nowo zatrudniony pracownik otrzymuje treść Zasad Postępowania i jest zobowiązany do podpisania oświadczenia potwierdzającego zapoznanie się z nimi i przestrzegania ich w codziennej pracy.

Wolontariat pracowniczy

W Banku realizowany jest największy w Polsce program wolontariatu pracowniczego koordynowany przez Fundację Kronenberga przy Citi Handlowy. Jego celem jest rozwijanie zaangażowania społecznego obecnych i byłych pracowników Banku. W 2018 roku zrealizowano 251 projektów wolontariackich na rzecz prawie 40 500 odbiorców. Wolontariusze (również Ci spoza organizacji) w działania społeczne zaangażowali się 4 480 razy. W ramach podejmowanych działań wspierali: społeczności lokalne, placówki opiekuńczo-wychowawcze, organizacje społeczne, placówki samorządowe i schroniska dla zwierząt. Najważniejszą inicjatywą minionego roku była kolejna, XIII już edycja Światowego Dnia Citi dla Społeczności. Co roku w ramach tego projektu pracownicy Banku wraz z rodzinami i przyjaciółmi starają się odpowiedzieć na konkretne potrzeby występujące w bliskich im społecznościach. W 2018 roku wolontariusze Citi w ramach Światowego Dnia Citi dla Społeczności przeprowadzili 207 projektów społecznych na rzecz ponad 38 000 odbiorców.

W 2018 roku kontynuowane były również kluczowe projekty, tj.: akcja świąteczna „Zostań Asystentem św. Mikołaja”, wyjazdy integracyjne z wolontariatem. Ponadto, w ramach całorocznej aktywizacji, wolontariusze zapraszani byli do angażowania się w Wolontariat Seniorów, a także w akcje społeczne w ramach regularnie wysyłanych propozycji wolontariatu indywidualnego.

Różnorodność i liczba przeprowadzonych projektów świadczy o tym, że zaangażowanie społeczne pracowników Banku stale się umacnia i rozwija, przynosząc korzyść coraz szerszej grupie odbiorców – co potwierdzają zebrane statystyki.

Od 2015 roku efekty działań wolontariuszy Citi w ramach największej akcji społecznej Citi – Światowego Dnia Citi dla Społeczności pomaga mierzyć ankieta skierowana do organizacji partnerskich. Badania przeprowadzone w 2018 roku pokazały, że wszyscy partnerzy byli zadowoleni ze współpracy z wolontariuszami Citi i zadeklarowali chęć jej kontynuowania.

Aż 99% ankietyowanych było zdecydowanie zadowolonych z przebiegu projektu. Tyle samo potwierdziło osiągnięcie celu działań. Wszyscy ankietyowani partnerzy zanotowali obniżenie kosztów organizacyjnych, a 25% zauważyło duży wpływ współpracy z wykwalifikowanymi pracownikami Citi na usprawnienie procesów zarządzania ich organizacją (np. w obszarze IT, HR czy finansach). Wszyscy ankietyowani zdecydowanie zarekomendowaliby innym organizacjom współpracę z wolontariuszami Citi.

Ponadto Fundacja Kronenberga przy Citi Handlowy wraz z Narodowym Centrum Kultury zorganizowała III Ogólnopolską Konferencję „Wolontariat w kulturze”, która odbyła się 26 listopada 2018 roku w Muzeum Narodowym w Warszawie. W Konferencji wzięło udział 150 uczestników - ekspertów, wolontariuszy i gości z instytucji kultury z całego kraju. W programie wydarzenia, po raz pierwszy znalazła się prezentacja ośmiu dobrych praktyk. Przedstawiciele stowarzyszeń i instytucji kultury opowiedzieli o swoich sprawdzonych sposobach na zbudowanie zaufania w relacjach z wolontariuszami i utrzymanie ich zaangażowania. Po serii prezentacji, uczestnicy wzięli udział w wizycie studyjnej w Muzeum Narodowym, panelach dyskusyjnych i warsztatach poświęconych wolontariatowi dla dziedzictwa, wolontariatowi młodzieżowemu oraz wolontariatowi jako narzędziu kształcenia kadry kultury.

W 2018 roku przeprowadzono 6 edycję badania ankietyowego Programu Wolontariatu Pracowniczego. Skierowane było ono do pracowników Citi w Polsce, angażujących się wolontariat (również poza Programem Wolontariatu Pracowniczego) oraz do osób, które nie miały do tej pory żadnej styczności z wolontariatem. Celem badania było zbadanie poziomu satysfakcji wolontariuszy z dotychczasowej pracy społecznej, a ponadto ustalenie oczekiwań względem uczestnictwa w Programie oraz korzyści z angażowania się w wolontariat pracowniczy (zarówno dla pracowników jak i dla pracodawcy). Anonimową ankietę wypełniło 267 respondentów. Wyniki badania wskazują, że głównym obszarem zainteresowań wolontariuszy Citi są projekty, zakładające prace remontowe i porządkowe (tę formę pomocy wskazało aż 80% ankietyowanych). Wolontariat pracowniczy wpływa na postrzeganie Citi jako pracodawcy dla 83% respondentów. Dla 96% z nich wpływ ten jest pozytywny lub zdecydowanie pozytywny. Warto odnotowania jest, że to głównie wolontariusze lepiej postrzegają swojego pracodawcę przez pryzmat wolontariatu pracowniczego. Wolontariusze również lepiej postrzegają ogólny klimat odpowiedzialności społecznej w Citi.

1.3 Mniejszy ślad środowiskowy

Jedną z ważnych zasad postępowania w Banku jest dbałość o środowisko naturalne. Bank zobowiązał się do prowadzenia działalności zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. W 2007 roku uchwałą Zarządu wprowadzono kompleksowy Plan Zarządzania Środowiskiem. W 2012 roku Bank przyjął Politykę Środowiskową oraz wdrożył System Zarządzania Środowiskowego (SZŚ). W 2013 roku wprowadził Politykę Energetyczną oraz wdrożył System Zarządzania Energią (SZE). W 2015 roku zintegrowano oba systemy w jeden System Zarządzania Środowiskowego i Energią (SZŚiE).

W ramach wprowadzonych Polityk Bank określił następujące cele: prawidłowe prowadzenie segregacji odpadów, ograniczanie emisji gazów cieplarnianych, dążenie do jak najefektywniejszego zarządzania mediami, szczególnie energią, minimalizowanie zużycia surowców naturalnych, kontrola emisji hałasu, pierwszeństwo zakupu energooszczędnych produktów i usług, oraz zapewnienie poprawy wyniku energetycznego.

Bezpośrednie oddziaływanie na środowisko naturalne

W ramach wprowadzonych Polityk Bank określił dwa główne obszary oddziaływania na Środowisko. Pierwszy z nich to oddziaływanie bezpośrednie, wynikające z działalności Banku, m.in. zużycie surowców (energii, wody, papieru), generowanie odpadów i emisja zanieczyszczeń do powietrza. Drugi to oddziaływanie pośrednie, wynikające ze świadczonych przez Bank usług, a także praktyki środowiskowe naszych dostawców.

W ramach zintegrowanego Systemu (SZŚiE) lokalizacje Banku są na bieżąco monitorowane w zakresie oddziaływania na środowisko. Zużycie energii to aspekt środowiskowy, który ma największe znaczenie dla Banku. Jednocześnie Bank może podjąć najwięcej działań w celu redukcji tego oddziaływania. W latach 2012 – 2018 w Banku realizowano liczne energooszczędne projekty techniczne. Były to m.in.: modernizacje węzłów cieplnych, urządzeń grzewczych, wentylacji i instalacji klimatyzacji (w trzech obiektach zastosowano w układach chłodniczych proekologiczny system Free Cooling'u). Bank na bieżąco wymienia systemy oświetlenia na energooszczędne, modernizuje windy lub wymienia na nowe urządzenia z systemem odzysku energii oraz ulepsza termoizolacje budynków, wymieniając stolarkę okienną czy elewację. Dodatkowo, Bank inwestuje w nowoczesną infrastrukturę BMS (Building Management System), służącą optymalizacji kosztów zużycia mediów. Citi Handlowy dba też o nowoczesne wyposażenie sprzętu biurowego, montuje systemy łączników klimatyzacji na kartę w salach konferencyjnych oraz modernizuje zestawy UPS.

Bank troszczy się również o zużycie innych surowców, takich jak woda czy papier. W jednym z obiektów Bank stosuje system odzysku wody deszczowej. Na większości obiektów dostępne są elektryczne dystrybutory wody, podłączone bezpośrednio do sieci wodociągowej, dzięki czemu biuro nie korzysta z plastikowych butli. W Banku funkcjonuje system oszczędnego wydruku papieru biurowego i oszczędnego wykorzystania z ręczników papierowych (mechaniczne dozowanie ręczników papierowych). Bank troszczy się o ochronę przyrody aranżując tereny zielone wokół budynków, zwracając uwagę na żywotność posadzonych drzew, zakładając budki lęgowe dla ptaków i nietoperzy. W czterech głównych lokalizacjach bank zbudował wiaty rowerowe dla pracowników, zachęcając ich tym samym do częstszego korzystania z rowerów.

W roku 2018 Bank przeszedł pozytywnie audyt nadzorczy dla Systemu Zarządzania Środowiskowego i Energią pod kątem zgodności z wymogami normy ISO 14001 oraz ISO 50001. Wyniki audytu potwierdzają efektywne działanie SZŚiE oraz realizację wyznaczonych celów.

Edukacja pracowników

Bank prowadzi kampanie edukacyjno-informacyjne w zakresie ochrony środowiska, skierowaną do pracowników oraz dostawców usług. Są to m.in.: wolontariaty, szkolenia, oraz komunikaty udostępniane na stronach wewnętrznego intranetu, szerzące znajomość Systemu Zarządzania Środowiskowego i Energią. Co roku Bank bierze czynny udział w

akcjach „Godzina dla Ziemi” oraz „Tydzień dla Ziemi”. W 2018 roku, po raz kolejny podczas Godziny dla Ziemi wyłączono zasilanie w głównych budynkach Banku. W ramach Międzynarodowego Dnia Ziemi Citi Handlowy zorganizował „Tydzień dla Ziemi”, poświęcony zagadnieniom proekologicznym. W 2018 roku przeprowadzono też wolontariat pracowniczy dotyczący ochrony bioróżnorodności. W parku w Powsinie powieszono budki dla ptaków i nietoperzy oraz hotele dla owadów. W intrancie zamieszczono komunikaty dotyczące zrealizowanych projektów energooszczędnych, segregacji odpadów, zużycia surowców naturalnych oraz konferencji klimatycznej w Katowicach (COP 24). Dodatkowo, jak co roku, Bank uczestniczył w akcji Moje Miasto Bez Elektrośmieci, w ramach której za oddane elektroodpady otrzymał punktowane kupony, które następnie przekazał warszawskim szkołom na zakup materiałów dydaktycznych i pomocy naukowych dla uczniów.

Oddziaływanie pośrednie

Pośrednie aspekty środowiskowe powstają w związku z działaniami organizacji, ale pozostają poza pełną kontrolą zarządczą Banku. We współpracy z dostawcami Bank stosuje „Etyczne Praktyki Biznesowe Banku Handlowego w Warszawie S.A.”. Zachęca też dostawców do wdrażania w ich organizacjach efektywnej polityki dotyczącej ochrony środowiska, optymalizacji wykorzystania dóbr i materiałów oraz działań w celu redukcji emisji zanieczyszczeń. Bank również oczekuje, że jego dostawcy podejmą stosowne kroki, aby mieć pewność, że nie kupują i nie podpisują umów z firmami, które mogą być powiązane z nielegalnym pozyskaniem surowców (nielegalną wycinką drzew). W 2018 roku dobrym przykładem wsparcia proekologicznego modelu jakim jest GOZ (gospodarka o obiegu zamkniętym) było zamówienie dla pracowników i klientów Banku ponad 5 tys. kalendarzy, wykonanych z resztek jabłek. Kalendarze nadają się w 100% do recyklingu i powstały z resztek owoców, które w przeciwnym razie nie byłyby wykorzystane.

1.4 Zaangażowanie społeczne i rozwój społeczności

Fundacja Kronenberga przy Citi Handlowy od lat aktywnie działa w obszarach przedsiębiorczości i edukacji finansowej, ochrony dziedzictwa kulturowego oraz wolontariatu pracowniczego, dużą uwagę poświęcając również rozwojowi społeczności lokalnych. Powstała w 1996 roku, przy okazji obchodów 125-lecia założenia Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Fundacja koordynuje jeden z największych i najstarszych (powstały w 2005 roku) w Polsce programów wolontariatu pracowniczego.

Jednym z obszarów działania Fundacji jest ochrona dziedzictwa kulturowego. W ramach prowadzonego przez nią programu odzyskiwania dzieł sztuki, do Polski powróciły 42 grafiki i litografie najwybitniejszych polskich malarzy (Juliusz Kossak, Leon Wyczółkowski) oraz dwa obrazy (Anny Bilińskiej – Bohdanowiczowej i Wojciecha Gersona). Odzyskano również 172 eksponaty kolekcji sreber. Nagrodą im. prof. Aleksandra Gieyszтора uhonorowano 19 osób i instytucji za wybitne osiągnięcia mające na celu ochronę polskiego dziedzictwa kulturowego.

Programy realizowane przez Fundację Kronenberga przy Citi Handlowy

- **Nagroda Emerging Market Champions Citi Handlowy** – celem konkursu jest promocja przedsiębiorstw z sukcesem rozwijających działalność zagranicą. W ramach projektu przeprowadzane są badania diagnozujące klimat prowadzenia biznesu w Polsce oraz globalny potencjał krajowych firm. 28 września 2018 roku, podczas sesji plenarnej „Nowy podział świata”: Unia Europejska–USA–Chiny. Czy cyfryzacja powstrzyma deglobalizację?” organizowanej w ramach Europejskiego Forum Nowych Idei w Sopocie, odbyła się uroczysta gala wręczenia nagród w piątej edycji konkursu. Tytuł „Emerging Market Champion” w kategorii „Polskie inwestycje zagraniczne” otrzymała Grupa Wielton, zaś zwycięzcą w kategorii „Zagraniczne inwestycje w Polsce” została firma CEZ Polska sp. z o.o. W nowej kategorii, E-commerce, zwyciężyła firma CCC S.A. W ramach projektu, zrealizowano piątą edycję badań – w tym roku dotyczyły one trendów E-commerce na rynku.
- **IT for SHE** - to innowacyjne połączenie rozwiązań mentoringowych, networkingowych, inspiracyjnych i z zakresu rozwoju kompetencji, wspierających budowanie karier kobiecych w obszarze IT. W ramach projektu działa koalicja międzynarodowych firm obecnych na polskim rynku, posiadających wyraźny komponent technologiczny swojej działalności. Elementy programu: obóz szkoleniowy IT dla 120 dziewcząt, program mentoringowy w najlepszych firmach technologicznych dla 35 osób, kampania wolontariacka na wsiach i w małych miejscowościach, zachęcająca do nauki programowania oraz zwiędzająca projekt dwudniowa międzynarodowa konferencja Women in Tech Summit, która zgromadziła 2 600 osób.
- **Nagroda im. prof. Aleksandra Gieyszтора**: najbardziej prestiżowa nagroda przyznawana corocznie za starania na rzecz ochrony polskiego dziedzictwa kulturowego instytucjom, bądź osobom prywatnym. Laureatem XIX edycji został Leon Tarasewicz nagrodzony za świadome, wieloletnie budowanie pomostów pomiędzy odmiennymi grupami etnicznymi, językowymi i religijnymi polsko-białorusko-litewskiego pogranicza, w trakcie kolejnych edycji dorocznego festiwalu „Triolog” w Krynkach na Podlasiu.
- **Odzyskiwanie dzieł sztuki**: program, którego celem jest odzyskiwanie dóbr kultury utraconych przez Polskę w czasie i w wyniku II wojny światowej.
- **Korzenie**: program, w ramach którego Fundacja przypomina historię Banku oraz osoby i dokonania jego twórców – rodu Kronenbergów. W 2018 roku kontynuowano działania rozpoczęte w latach poprzednich. Począwszy od 2014 roku można korzystać z archiwum cyfrowego, które zawiera ponad 31 tys. stron skanów dokumentów oraz materiałów ikonograficznych dotyczących działalności Banku i rodziny Kronenbergów. Materiały są wykorzystywane do działań promocyjnych, przy okazjach związanych z jubileuszami Banku i Leopolda Kronenberga.
- **Program Wolontariatu Pracowniczego w Citi Handlowy**: program, którego celem jest rozwijanie zaangażowania społecznego obecnych i byłych pracowników Banku.

- **Program Dotacji:** konkurs grantowy, poprzez który Fundacja Kronenberga przy Citi Handlowy wspiera najbardziej wartościowe projekty realizowane przez instytucje non-profit w sferze edukacji i rozwoju lokalnego. W 2018 roku przyznano dwie dotacje.

Programy realizowane przy wsparciu Citi Foundation

- **Moje Finanse:** największy w Polsce program edukacji finansowej dla młodzieży. W 2018 roku Program wdrażany był do szkół przez Fundację Młodzieżowej Przedsiębiorczości. W 2018 roku liczba uczniów objętych programem wyniosła 90 000. Program realizowało 1 600 nauczycieli.
- **Tydzień dla Oszczędzania:** program łączący edukację finansową i kształtowanie postaw przedsiębiorczych, którego celem jest promowanie wśród Polaków oszczędzania i racjonalnego zarządzania finansami oraz zachęcanie młodych osób wchodzących na rynek pracy do spróbowania własnych sił w biznesie. Projekt realizowany jest wspólnie z Fundacją Think! Celem programu jest wypracowanie zmian systemowych w obszarze edukacji z zakresu zarządzania finansami osobistymi i przedsiębiorczości. Projekt składa się z badań „Postawy Polaków wobec finansów” (XI edycja), Programu Rozwoju Przedsiębiorczości oraz konkursów na uczelniach i wśród szkół średnich w ramach gry „Pierwszy Milion”.
- **Być Przedsiębiorczym** to program edukacji ekonomicznej skierowany do uczniów szkół średnich. Realizowany jest we współpracy z Fundacją Młodzieżowej Przedsiębiorczości. Celem projektu jest przekazanie uczniom wiedzy z zakresu szeroko pojętej przedsiębiorczości oraz wykształcenie umiejętności i kompetencji w tym obszarze poprzez założenie i prowadzenie przedsiębiorstwa działającego w formie spółki jawnej. W programie w 2018 roku uczestniczyło ponad 2 000 uczniów z 220 szkół.
- **Biznes w kobiecych rękach:** to program realizowany we współpracy z Fundacją Przedsiębiorczości Kobiet skierowany do 50 kobiet, które chcą założyć własną firmę. Dzięki wykładom, szkoleniom i indywidualnej pracy z mentorkami każda spośród uczestniczek ma szansę rozpocząć działalność. Celem programu jest powstanie klastra firm kobiecych, funkcjonującego na terenie aglomeracji warszawskiej. W 2018 roku rozpoczęła się piąta edycja programu, która zakończona zostanie w połowie 2019 roku.
- **Mikroprzedsiębiorca Roku** - konkurs organizowany w 2018 roku przez stowarzyszenie Inicjatywa Firm Rodzinnych przy wsparciu Koalicji na rzecz mikroprzedsiębiorczości. Celem konkursu jest wspieranie przedsiębiorczości, zachęcanie do zakładania własnych firm oraz wyróżnianie i promowanie najlepszych z nich jako przykładów efektywnych działań gospodarczych. W ramach konkursu przyznawana jest nagroda główna - tytuł Mikroprzedsiębiorcy Roku oraz nagrody w poszczególnych kategoriach, w zależności od czasu funkcjonowania firmy. Najmłodsze przedsiębiorstwa mogą zgłaszać się w kategorii START, firmy "wieku średniego" w kategorii PROGRES, a najstarsze w kategorii SENIOR.

2. Mecenat kulturalny i sponsoring

W 2018 roku Bank oraz Fundacja wspierały liczne konferencje i wydarzenia o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Jednym z nich był **VIII Europejski Kongres Finansowy w Sopocie**, doroczne spotkanie przedstawicieli europejskiego sektora finansowego, świata polityki i ekspertów gospodarczych. Tematem przewodnim VIII edycji Kongresu było hasło „Na stulecie – o innowacyjną i bezpieczną przyszłość sektora finansowego”.

Citi Handlowy, w ramach współpracy z American Chamber of Commerce, był partnerem **AmCham Diner** odbywającego się podczas **Europejskiego Kongresu Gospodarczego** w Katowicach, **Forum Ekonomicznego** w Krynicy, a także **Kongresu 590** w Rzeszowie. We wszystkich tych wydarzeniach w licznych panelach dyskusyjnych wzięli udział przedstawiciele Citi Handlowy.

Citi Handlowy był mecenasem polskiego wydania książki Grahama Allisona **Skazani na wojnę? Czy Ameryka i Chiny unikną pułapki Tukidydesa?** Książka, napisana przez uznanego historyka z Harvardu i praktyka relacji międzynarodowych, jest wnikliwą analizą możliwych scenariuszy rozwoju rywalizacji pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Chinami.

Citi Handlowy kontynuował w 2018 roku współpracę z międzynarodowym operatorem rowerów miejskich Nextbike. W jej ramach od marca do listopada na rowerach miejskich dostępnych w Warszawie, Łodzi, Lublinie, Wrocławiu, Białymstoku, Poznaniu, Szczecinie, w Górnośląskim Okręgu Przemysłowym, Katowicach i w Opolu – zrealizowano kampanię promującą produkty i usługi Banku. Warszawskim rowerzystom Citi Handlowy udostępnił też nową wersję unikalnej aplikacji bankowo-rowerowej **Citi Handlowy Bikes** do wypożyczania rowerów, a w niej wiele nowych funkcji, w tym możliwość sprawdzenia, jak jazda na rowerze przyczyniła się do zachowania lepszej jakości powietrza w mieście.

W 2018 roku Citi Handlowy rozpoczął współpracę z **Live Nation**, liderem w dziedzinie organizacji koncertów i wydarzeń „na żywo”. Bank umożliwił posiadaczom kart Citi Handlowy dostęp do ekskluzywnych przedsprzedaży biletów na koncerty odbywające się na terenie całej Polski. Klienci Banku jako pierwsi mieli szansę zakupić bilet na występ takich artystów, jak: Metallica, Bon Jovi, Beyoncé czy Phil Collins. Strategiczna współpraca z Live Nation będzie kontynuowana w 2019 roku.

W ramach programu Live Well at Citi w 2018 roku Bank wspierał rozwój sportu w Polsce. Był partnerem **Polskiego Związku Golfa**, a także Sponsorem Tytułarnym turnieju tenisowego **Citi Handlowy Lexus Business Cup** rozgrywanego w sześciu miastach Polski od maja do września. Był też sponsorem **Ironman Poland Tour**, projektu obejmującego zawody triathlonowe w Warszawie oraz w Gdyni.

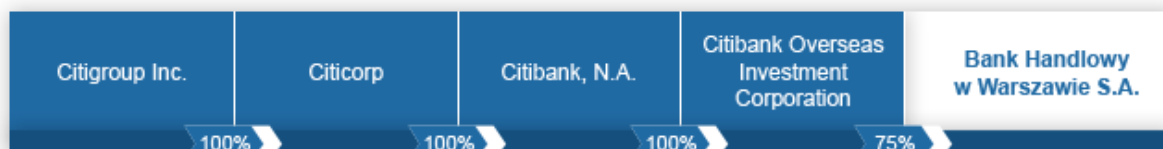
IX. Informacje inwestorskie

1. Struktura akcjonariatu i notowania akcji Banku na GPW

1.1 Akcjonariat

Jedynym akcjonariuszem Banku, który posiada co najmniej 5% udziałów w kapitale i głosach na Walnym Zgromadzeniu Banku jest Citibank Overseas Investment Corporation (COIC) – spółka w ramach grupy Citi skupiająca zagraniczne inwestycje. COIC jest jednocześnie strategicznym udziałowcem większościowym Banku. Na przestrzeni 2018 roku liczba akcji będących w posiadaniu COIC, a także jej udział w kapitale oraz głosach na Walnym Zgromadzeniu Banku (WZ) nie ulegała zmianom i wynosiła 97 994 700, co stanowi 75% udziału w kapitale i głosach na WZ.

Miejsce Banku Handlowego w Warszawie S.A. w strukturze grupy Citi pokazuje następujący diagram:

Pozostałe akcje (32 664 900, co równoznaczne jest z 25% kapitału akcyjnego) stanowią tzw. *free float*, czyli znajdują się w wolnym obrocie i są notowane na GPW.

Wśród inwestorów mających udział w kapitale Banku są otwarte fundusze emerytalne (OFE), które zgodnie z publicznie dostępnymi rocznymi informacjami o strukturze aktywów, według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku, łącznie posiadały 15,31% akcji Banku, o 0,54 p.p. więcej niż na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Zaangażowanie OFE w akcje Banku przedstawiało się następująco:

Nazwa akcjonariusza	31.12.2018		31.12.2017	
	Liczba akcji i głosów na WZ	Udział w łącznej liczbie akcji i liczbie głosów na WZ	Liczba akcji i głosów na WZ	Udział w łącznej liczbie akcji i liczbie głosów na WZ
Nationale Nederlanden OFE	4 516 944	3,46%	4 360 787	3,34%
Aviva OFE Aviva BZ WBK	4 124 227	3,16%	4 020 913	3,08%
OFE PZU	2 723 970	2,08%	2 024 149	1,55%
Aegon OFE	1 654 119	1,27%	1 615 914	1,46%
MetLife OFE	1 637 646	1,25%	1 634 409	1,25%
PKO BP Bankowy OFE	1 574 998	1,21%	1 905 380	1,24%
Allianz Polska OFE	1 459 838	1,12%	1 085 852	0,98%
AXA OFE	1 284 455	0,98%	1 281 916	0,83%
Generali OFE	686 777	0,53%	550 005	0,42%
OFE Pocztylion	340 501	0,26%	339 828	0,37%
Pekao OFE	0	0,00%	484 256	0,26%
Razem	20 003 475	15,31%	19 303 410	14,77%

Źródło: Roczne informacje o strukturze aktywów OFE; cena zamknięcia Banku z końca okresu.
W 2018 roku OFE PZU przejął aktywa PEKAO OFE.

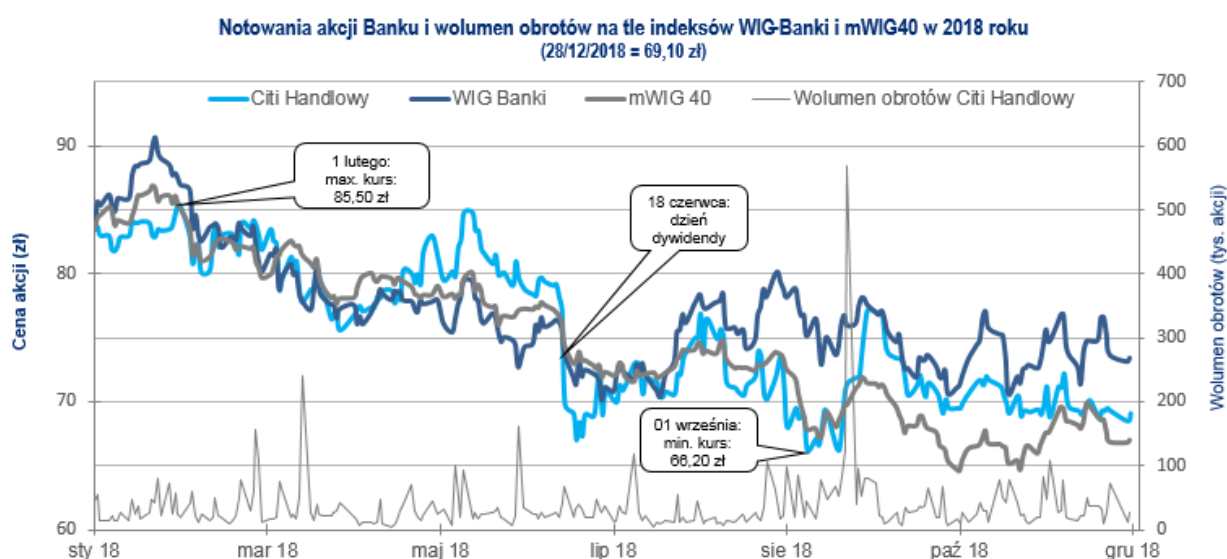
1.2 Notowania akcji Banku na GPW

W 2018 roku Bank był uczestnikiem następujących indeksów: WIG, mWIG40, WIG Banki oraz WIGdiv. Dodatkowo Bank znajduje się od pierwszej edycji w składzie RESPECT Index, obejmującym firmy odpowiedzialne społecznie notowane na Głównym Rynku GPW.

Kurs akcji Banku na ostatniej sesji w 2018 roku (tj. 28.12.2018 roku) wyniósł 69,10 zł, tj. obniżył się o 16% w porównaniu do kursu z 29 grudnia 2017 roku wynoszącego 81,88 zł. W tym samym okresie indeksy WIG i WIG-Banki zanotowały spadek odpowiednio o 9% i 12%.

Kapitalizacja Banku na koniec 2018 roku wyniosła 9,0 mld zł (wobec 10,7 mld zł na koniec 2017 roku). Wskaźniki giełdowe kształtowały się na poziomie: cena/zysk (P/E) – 14,1 (w 2017 roku: 20,0); cena/wartość księgową (P/BV) – 1,3 (wobec 1,5 w roku poprzednim).

Na początku 2018 roku cena akcji Banku charakteryzowała się tendencją wzrostową. W lutym kurs akcji Banku osiągnął maksymalny poziom w 2018 roku, tj. 85,50 zł. W kolejnych dwóch miesiącach 2018 roku kurs akcji Banku spadł do poziomu 75,60 zł, a następnie wzrósł do 84,80 (w maju 2018 roku). W drugim półroczu 2018 r. kurs akcji Banku znalazł się w trendzie spadkowym. We wrześniu 2018 roku cena akcji Banku spadła do najniższego poziomu w 2018 roku, tj. 66,20 zł. Ostatecznie, 28 grudnia 2018 roku kurs ukształtował się na poziomie 69,10 zł.

Średnia cena akcji Banku w 2018 roku wyniosła 75,54 zł, a średni dzienny wolumen obrotów akcjami banku wyniósł ponad 36,5 tys.

2. Dywidenda

W dniu 13 marca 2019 roku Zarząd Banku podjął uchwałę w sprawie proponowanego podziału zysku netto za 2018 rok i zarekomendował przeznaczenie na wypłatę dywidendy 74,8%, co stanowi 3,74 zł na jedną akcję zwykłą.

Ostateczna decyzja o podziale zysku netto za 2018 rok zostanie podjęta przez Walne Zgromadzenie Banku.

Poniższa tabela prezentuje historię dywidend od 1997 roku, tj. od dnia debiutu Banku na GPW.

Rok obrotowy	Dywidenda (zł)	Zysk netto na akcję (zł)	Dywidenda na akcję (zł)	Stopa wypłaty dywidendy
1997	130 000 000	6,21	1,40	22,5%
1998	93 000 000	3,24	1,00	30,8%
1999	186 000 000	5,08	2,00	39,4%
2000	130 659 600	1,57	1,00	63,8%
2001	163 324 500	1,25	1,25	99,8%
2002	241 720 260	1,86	1,85	99,6%
2003	241 720 260	1,86	1,85	99,7%
2004	1 563 995 412	3,17	11,97	*
2005	470 374 560	4,51	3,60	79,8%
2006	535 704 360	4,75	4,10	86,4%

Rok obrotowy	Dywidenda (zł)	Zysk netto na akcję (zł)	Dywidenda na akcję (zł)	Stopa wypłaty dywidendy
2007	620 633 100	6,19	4,75	76,8%
2008**	-	4,94	-	-
2009	492 586 692	4,02	3,77	94,0%
2010	747 372 912	5,72	5,72	99,9%
2011	360 620 496	5,52	2,76	50,0%
2012	756 519 084	7,72	5,79	75,0%
2013	934 216 140	7,15	7,15	99,9%
2014	970 800 828	7,43	7,43	99,9%
2015	611 486 928	4,75	4,68	98,6%
2016	591 887 988	4,62	4,53	98,0%
2017	537 010 956	4,11	4,11	100,0%
2018***	488 666 904	5,00	3,74	74,8%

* Współczynnik wypłaty dywidendy za rok 2004 -100%, dodatkowo podział zysku z lat poprzednich.

** 18 czerwca 2009 Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku postanowiło, że dywidenda za 2008 rok nie zostanie wypłacona.

*** Rekomendacja Zarządu z dnia 13 marca 2019 roku.

3. Rating

Na koniec 2018 roku Bank posiada pełny rating od międzynarodowej agencji ratingowej: Fitch Ratings („Fitch”).

W dniu 12 października 2018 roku w wyniku rocznego przeglądu ocen ratingowych, Fitch podtrzymał wszystkie ratingi dla Banku na następujących poziomach:

Rating długoterminowy podmiotu	A-
Perspektywa ratingu długoterminowego	stabilna
Rating krótkoterminowy podmiotu	F1
Viability rating*	a-
Rating wsparcia	1
Długoterminowy rating na skali krajowej	AA+ (pol)
Krótkoterminowy rating na skali krajowej	F1+ (pol)

* Viability rating to ocena wewnętrznej, niezależnej od czynników zewnętrznych wiarygodności kredytowej danej instytucji.

W uzasadnieniu stwierdzono, że ratingi Banku odzwierciedlają stabilny model biznesowy, konserwatywne podejście do ryzyka, silną pozycję kapitałową, wysoką jakość aktywów i rentowność wraz ze stabilnym finansowaniem i płynnością. Jednocześnie rating Banku odzwierciedla jego nadwyżkę kapitału w stosunku do wymogów określonych przez regulatora i ostrożnościowy model biznesowy.

4. Relacje inwestorskie w Banku

Integralnym elementem polityki informacyjnej Banku, której celem jest zaspokajanie potrzeb informacyjnych wszystkich osób i instytucji zainteresowanych informacjami o Spółce, są relacje inwestorskie, zapewniające informacje obecnym i potencjalnym inwestorom, analitykom rynku kapitałowego oraz agencjom ratingowym. Narzędziami polityki informacyjnej w relacjach inwestorskich są:

- systematyczne kontakty z inwestorami i analitykami w formie telekonferencji i spotkań, również w siedzibie Banku, w których biorą udział członkowie Zarządu Banku;
- wsparcie Biura Prasowego podczas kwartalnych konferencji prasowych dla mediów, organizowanych po publikacji sprawozdań okresowych;
- publikowanie na stronie internetowej na bieżąco informacji na temat Banku i jego przedsięwzięć, a także wszystkich raportów okresowych i bieżących; strona internetowa umożliwia również kontakt z Biurem Relacji Inwestorskich (BRI), które dysponuje szeroką wiedzą na temat Banku i jego Grupą Kapitałową;
- umożliwienie przedstawicielom mediów obecności na Walnych Zgromadzeniach Banku.

W 2018 roku przedstawiciele Zarządu oraz Biura Relacji Inwestorskich odbyli ponad 51 spotkań indywidualnych i grupowych oraz telekonferencji z inwestorami. Jednocześnie przedstawiciele Banku uczestniczyli w konferencjach inwestorskich organizowanych w Polsce jak i za granicą.

Dodatkowo Bank organizował spotkania dotyczące publikacji wyników finansowych po każdym kwartale z analitykami rynku kapitałowego oraz przedstawicielami inwestorów w siedzibie Banku.

X. Oświadczenie Banku Handlowego w Warszawie S.A. o stosowaniu w Banku zasad ładu korporacyjnego w 2018 roku

1. Zasady ładu korporacyjnego, które stosuje Bank Handlowy w Warszawie S.A.

Od 2003 roku Bank Handlowy w Warszawie S.A. („Bank”, „Spółka”) przestrzega zasad ładu korporacyjnego przyjętych przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. pierwotnie w formie „Dobrych praktyk w spółkach publicznych 2002” a następnie znowelizowanych w formie dokumentów: „Dobrych Praktyk w spółkach publicznych 2005” i „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2008”, a od 1 stycznia 2016 roku w formie dokumentu „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016” (DPSN). Dokument ten jest dostępny na stronie internetowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (<http://www.gpw.pl>) w sekcji poświęconej zagadnieniom ładu korporacyjnego spółek notowanych.

Głównym celem przyjęcia do stosowania zasad ładu korporacyjnego przyjętych przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., jako standardu funkcjonowania Banku było i jest zbudowanie przejrzystych relacji pomiędzy wszystkimi organami i podmiotami zaangażowanymi w funkcjonowanie Spółki, a także zapewnienie, aby zarządzanie Spółką oraz jej przedsiębiorstwem było wykonywane w sposób właściwy, staranny oraz lojalny wobec wszystkich akcjonariuszy. Chęć zapewnienia transparentności działania Banku, w tym w szczególności relacji i procesów zachodzących pomiędzy organami statutowymi Spółki, doprowadziła również do przyjęcia w celu stosowania w Banku dobrych praktyk objętych dokumentem DPSN.

Zarząd Banku w dniu 25 lutego 2016 roku zadeklarował wolę przestrzegania przez Bank zasad ładu korporacyjnego zawartych w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016”. W dniu 11 marca 2016 roku Rada Nadzorcza Banku zaakceptowała politykę Banku wobec stosowania zasad ładu korporacyjnego zawartych w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” Obydwa organy złożyły swoje deklaracje z zastrzeżeniem jednak:

- a) niestosowania Rekomendacji IV.R.1. DPSN (odbycie zwyczajnego walnego zgromadzenia w możliwie najkrótszym terminie po publikacji raportu rocznego) do zwyczajnego walnego zgromadzenia Banku, które odbędzie się w 2016 roku;
- b) stosowania Rekomendacji IV.R.2. DPSN (e-walne), pod warunkiem podjęcia decyzji przez Zarząd każdorazowo przed odbyciem takiego zgromadzenia;
- c) niestosowania Zasady VI.Z.2. DPSN (ustalenie okresu pomiędzy przyznaniem w ramach programu motywacyjnego opcji lub innych instrumentów powiązanych z akcjami spółki, a możliwością ich realizacji, który powinien wynosić minimum 2 lata).

W 2018 roku Bank nie stosował następujących zasad i rekomendacji DPSN:

- a) zasady VI.Z.2. dotyczącej ustalenie okresu pomiędzy przyznaniem w ramach programu motywacyjnego opcji lub innych instrumentów powiązanych z akcjami spółki, a możliwością ich realizacji, który powinien wynosić minimum 2 lata;
 - b) rekomendacji IV.R.1. dotyczącej odbycia zwyczajnego walnego zgromadzenia Banku w 2018 roku w możliwie najkrótszym terminie po publikacji raportu rocznego;
 - c) rekomendacji IV.R.2. pkt 2) i pkt. 3) dotyczącej umożliwienia akcjonariuszom udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poprzez dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia oraz wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.
- Ad (a) Zasada VI.Z.2. DPSN. Programy motywacyjne Banku, w tym odroczone wynagrodzenie pieniężne i programy oparte na instrumencie finansowym, którym są akcje fantomowe, są zgodne z najlepszą praktyką dla sektora bankowego oraz wymogami określonymi dotychczas w Uchwale KNF nr 258/2011 z dnia 4 października 2011 roku a obecnie w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach oraz w ustawie Prawo bankowe, będących implementacją Dyrektywy CRD III i CRD IV. Regulacje te zawierają nieco inne wymogi, niż te określone w Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW 2016. Programy motywacyjne Banku, oparte na ww. regulacjach odzwierciedlają specyfikę sektora bankowego i mają na celu ochronę interesów klientów i akcjonariuszy Banku, jak również jego stabilny wzrost. Szczegóły dotyczące programów motywacyjnych są dostępne w raporcie rocznym Banku, jak również w Informacjach w zakresie adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. W zależności od kształtu regulacji i przepisów prawa w sektorze bankowym w zakresie szeroko rozumianej polityki wynagrodzeń, Bank rozważy zmianę systemów motywacyjnych, opartych na instrumencie finansowym.
- Ad (b) Rekomendacja IV.R.1. DPSN. Ze względu na ustalony kalendarz zdarzeń korporacyjnych w 2018 roku oraz oczekiwanie na zgodę Regulatora na wypłatę dywidendy z zysku za rok 2017, rekomendacja ta nie została zastosowana w przypadku Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia, które odbyło się w 2018 roku.
- Ad (c) Podczas Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia, które odbyło się 8 czerwca 2018 roku nie była stosowana rekomendacja IV.R.2. pkt 2) i pkt. 3) DPSN. Oceniając możliwość stosowania tej rekomendacji, Bank wziął pod uwagę ryzyka natury prawnej i organizacyjno-techniczne związane z zapewnieniem akcjonariuszom nieuczestniczącym osobiście w obradach Walnego Zgromadzenia dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, które mogą mieć negatywny wpływ na przebieg Zgromadzenia. W ocenie Banku możliwość wykonywania prawa głosu w toku elektronicznego Walnego Zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej budzi zastrzeżenia i generuje

zwiększone ryzyko wystąpienia nieprawidłowości w przebiegu Walnego Zgromadzenia. Obecnie dostępne rozwiązania technologiczne nie zapewniają bezpiecznego głosowania na odległość, co może wpłynąć na kwestię ważności podejmowanych uchwał, a więc spowodować istotne konsekwencje prawne. Bank wziął pod uwagę potencjalne problemy techniczne w tym związane z identyfikacją akcjonariuszy, wyborem odpowiedniego medium dla dwustronnej komunikacji, brak możliwości zagwarantowania wymogów sprzętowych po stronie akcjonariusza, nieprzewidywalne czasy opóźnień transmisji dla różnych akcjonariuszy zdalnych w różnych strefach czasowych, problemy komunikacyjne na skutek czynników niezależnych od Banku, w tym powodowane np. problemami regionalnymi poszczególnych elementów publicznej sieci Internet.

2. Informacja o stosowaniu Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych

Komisja Nadzoru Finansowego uchwałą z dnia 22 lipca 2014 roku wydała dokument pod nazwą „Zasady Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych” („Zasady”), które weszły w życie 1 stycznia 2015 roku. Tekst Zasad dostępny jest na oficjalnej stronie internetowej Komisji Nadzoru Finansowego:

https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/knf_140904_Zasady_ladu_korporacyjnego_22072014_38575.pdf

Zasady są zbiorem reguł określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne instytucji nadzorowanych przez KNF, w tym relacje z udziałowcami i klientami, ich organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania.

Celem Zasad jest podniesienie poziomu ładu korporacyjnego w instytucjach finansowych oraz zwiększenie przejrzystości ich działania, co ma przyczynić się do pogłębiania zaufania do rynku finansowego w Polsce.

Bank Handlowy w Warszawie S.A. dokonuje regularnej oceny stosowania „Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych”.

Zarząd Banku Handlowego w Warszawie S.A., w dniu 7 marca 2018 roku zaakceptował „Sprawozdanie za 2017 rok – ocena stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych Komisji Nadzoru Finansowego w Banku Handlowym w Warszawie S.A.”, przygotowane przez Departament Zgodności. Zarząd Banku przedstawił Komitetowi ds. Audytu Rady Nadzorczej, a następnie Radzie Nadzorczej Banku, Sprawozdanie Departamentu Zgodności, zawierające niezależną ocenę stosowania „Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych w Banku za 2017 rok”, w celu dokonania przez Komitet ds. Audytu Rady Nadzorczej oraz Radę Nadzorczą własnej oceny stosowania w Banku „Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych” za 2017 rok.

Komitet ds. Audytu, stosownie do postanowienia paragrafu 3 ust. 1 lit. b) Regulaminu Komitetu ds. Audytu, po zapoznaniu się ze „Sprawozdaniem za 2017 rok – ocena stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych Komisji Nadzoru Finansowego w Banku Handlowym w Warszawie S.A.” przygotowanym przez Departament Zgodności, zarekomendował Radzie Nadzorczej dokonanie oceny, że Bank w 2017 roku stosował zasady wynikające z „Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych” z zastrzeżeniem zasad, co do których podjęta została decyzja o ich niestosowaniu.

W dniu 21 marca 2018 roku Rada Nadzorcza Banku Handlowego w Warszawie S.A. zapoznała się ze „Sprawozdaniem za 2017 rok – ocena stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych Komisji Nadzoru Finansowego w Banku Handlowym w Warszawie S.A.”, przygotowanym przez Departament Zgodności, zawierającym niezależną ocenę stosowania „Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych”.

Rada Nadzorcza, na podstawie określonego powyżej Sprawozdania Departamentu Zgodności, zawierającego niezależną ocenę stosowania „Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych” oraz uwzględniając pozytywną rekomendację Komitetu ds. Audytu Rady Nadzorczej, dokonała niezależnej oceny, że Bank w roku 2017 stosował zasady wynikające z „Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych”, z zastrzeżeniem zasad, co do których podjęta została decyzja o ich niestosowaniu.

Wynik niezależnej oceny stosowania Zasad został przekazany pozostałym organom Banku.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Handlowego w Warszawie S.A.:

- uchwałą Nr 5/2018 z dnia 8 czerwca 2018 roku, po rozpatrzeniu Sprawozdania Zarządu z działalności Banku Handlowego w Warszawie S.A. oraz Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A., zawierającego Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego w 2017 roku, postanowiło zatwierdzić Sprawozdanie Zarządu z działalności Banku Handlowego w Warszawie S.A. oraz Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w 2017 roku.
- uchwałą Nr 13/2018 z dnia 8 czerwca 2018 roku zatwierdziło Sprawozdanie Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A. z działalności Rady Nadzorczej za okres od dnia odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku w 2017 roku do dnia odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku w 2018 roku, zawierające sprawozdania i oceny określone w przyjętych do stosowania przez Bank „Zasadach Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych”.

Zgodnie z wymogami „Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych” oraz przyjętą w Banku polityką informacyjną, po dokonaniu przez Radę Nadzorczą Banku Handlowego w Warszawie S.A. niezależnej oceny stosowania w Banku „Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych”, Bank udostępni na swojej stronie internetowej informację o stosowaniu Zasad oraz niestosowaniu określonych Zasad.

W odniesieniu do trzech zasad podtrzymano decyzję o ich niestosowaniu:

1) § 11.2 (transakcje z podmiotami powiązаныmi) – zasada ta nie będzie stosowana w zakresie umów związanych z bieżącą działalnością operacyjną, w szczególności związanych z płynnością z uwagi na charakter transakcji i ilość zawieranych umów.

2) § 8.4 (e-walne) – obecnie dostępne rozwiązania informatyczne nie gwarantują bezpiecznego i sprawnego przeprowadzenia elektronicznego walnego zgromadzenia. Zarząd dostrzega jednak wagę takiego sposobu udziału akcjonariuszy w zgromadzeniu Banku i dlatego osobną decyzję w tej sprawie będzie podejmował przed każdym walnym zgromadzeniem.

3) § 16.1 (język polski na posiedzeniach Zarządu) – posiedzenia Zarządu, w których biorą udział cudzoziemcy, w szczególności cudzoziemcy będący członkami Zarządu nieposługujący się językiem polskim, odbywają się w języku angielskim. Jednocześnie wnioski na Zarząd, wszelkie materiały oraz protokoły z posiedzeń przygotowywane są i archiwizowane w języku polskim i angielskim.

3. Opis głównych cech stosowanych w Banku systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

Sprawozdania finansowe Banku sporządzane są przez Departament Sprawozdawczości Finansowej, Kontroli i Podatków, stanowiący wyodrębnioną organizacyjnie jednostkę działającą w ramach struktury Sektora Zarządzania Finansami, podlegającą bezpośrednio Dyrektorowi Finansowemu Banku – Wiceprezesowi Zarządu Banku. Proces sporządzania sprawozdań finansowych objęty jest systemem kontroli wewnętrznej Banku, mającym na celu zapewnienie: skuteczności i efektywności działania Banku, wiarygodności sprawozdawczości finansowej, przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku oraz zgodność działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi. System kontroli wewnętrznej obejmuje identyfikację i kontrolę ryzyk związanych z procesem sporządzania sprawozdań finansowych, badanie zgodności działania Banku w tym zakresie z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi, monitorowanie poziome i pionowe oraz audyt wewnętrzny.

Kontrola wewnętrzna sprawowana jest przez każdego pracownika oraz dodatkowo przez jego bezpośredniego zwierzchnika i osoby z nim współpracujące, jak również przez kierowników jednostek organizacyjnych Banku. Zarządzanie ryzykiem odbywa się za pomocą wewnętrznych mechanizmów identyfikacji, oceny, ograniczania, kontroli, monitorowania i raportowania ryzyka, wykonywanych i nadzorowanych przez jednostki pierwszego poziomu zarządzania ryzykiem (pierwszej linii obrony) oraz wyspecjalizowane jednostki organizacyjne drugiej linii obrony. W ramach wewnętrznych funkcji kontrolnych wyodrębniona jest funkcja kontroli finansowej wykonywana przez wydzieloną jednostkę Sektora Zarządzania Finansami. Kontrola finansowa w Sektorze Zarządzania Finansami obejmuje obszar polityki rachunkowości oraz sprawozdawczości finansowej. Kwartalna Samoocena jest procesem weryfikacji i oceny efektywności procesów kontrolnych oraz proaktywnego i efektywnego zarządzania wszelkimi istotnymi kategoriami ryzyka, integralnie związanymi z procesem sporządzania sprawozdań finansowych. Proces Kwartalnej Samooceny stanowi jedno z podstawowych narzędzi, służących do monitorowania poziomu narażenia na ryzyko operacyjne oraz zmian w środowisku sprawozdawczości finansowej, identyfikowania nowych zagrożeń, weryfikacji efektywności mechanizmów kontrolnych i wdrażania planów naprawczych. W ramach procesu identyfikacji, przeciwdziałania, kontroli, monitorowania i raportowania ekspozycji na ryzyko operacyjne, w Banku wdrożono efektywnie funkcjonujące mechanizmy ograniczające ryzyko w zakresie bezpieczeństwa systemów technologicznych. Stosowane systemy informatyczne wykorzystywane w procesie sporządzania sprawozdawczości finansowej objęte są bankowym planem awaryjnym na wypadek ich utraty.

Monitorowanie pionowe egzekwowane jest przez dedykowane jednostki drugiego poziomu systemu kontroli. Monitorowanie poziome wykonywane jest w ramach procesu samooceny, przez jednostki odpowiedzialne za weryfikowany mechanizm kontrolny.

Audyt wewnętrzny w Banku przeprowadzany jest przez Departament Audytu. Departament Audytu jest odpowiedzialny za dokonanie niezależnej i obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz skuteczności zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Banku. Departament Audytu przeprowadza kontrole wewnętrzne, dokonuje oceny działań podejmowanych przez jednostki organizacyjne Banku oraz przeprowadza audyt w spółkach zależnych Banku, wynikający z nadzoru sprawowanego przez Bank nad ryzykiem związanym z działalnością podmiotów zależnych w zakresie ich zgodności z regulaminami wewnętrznymi, obowiązującymi przepisami prawa i wymogami regulacyjnymi oraz skuteczności i racjonalności mechanizmów kontrolnych. Departament Audytu stanowi wyodrębnioną organizacyjnie jednostkę działającą w ramach struktury organizacyjnej Banku, podlegającą organizacyjnie Prezesowi Zarządu Banku.

Nadzór nad funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej i działalnością Departamentu Audytu sprawuje Rada Nadzorcza Banku. Rada Nadzorcza wykonuje swoje funkcje przy wsparciu Komitetu ds. Audytu, który w ramach sprawowanego nadzoru dokonuje weryfikacji z Zarządem Banku i biegłym rewidentem Banku rzetelności sporządzanych sprawozdań finansowych i prawidłowości funkcjonowania procesów związanych z ich sporządzaniem, oraz przedstawia rekomendacje zatwierdzenia rocznych i okresowych sprawozdań finansowych przez Radę Nadzorczą Banku.

Kierujący Departamentem Audytu informuje Zarząd Banku i Komitet ds. Audytu przy Radzie Nadzorczej Banku o wynikach przeprowadzonych kontroli oraz okresowo, co najmniej raz w roku, przekazuje Radzie Nadzorczej zbiorczą informację na temat stwierdzonych nieprawidłowości i wniosków wynikających z przeprowadzonych audytów wewnętrznych, oraz działań naprawczych podejmowanych w celu usunięcia nieprawidłowości. Osoba kierująca Departamentem Audytu jest uprawniona do uczestniczenia w posiedzeniach Zarządu i Rady Nadzorczej, na których rozpatrywane są zagadnienia związane z działaniem kontroli wewnętrznej w Banku.

4. Akcjonariusze posiadający znaczne pakiety akcji

Akcjonariuszem Banku posiadającym znaczny pakiet akcji Banku jest Citibank Overseas Investment Corporation (COIC) podmiot zależny od Citibank N.A., który posiada 97 994 700 akcji, co stanowi 75% udziału w kapitale zakładowym Banku. Liczba głosów wynikających z posiadanych przez COIC akcji wynosi 97 994 700, co stanowi 75% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku.

5. Posiadacze wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień

Bank nie wyemitował papierów wartościowych dających akcjonariuszom specjalne uprawnienia kontrolne.

6. Ograniczenia odnośnie do wykonywania prawa głosu

W Banku nie zostały przewidziane żadne ograniczenia odnośnie do wykonywania prawa głosu.

7. Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych

W Banku nie wprowadzono jakichkolwiek ograniczeń odnośnie przenoszenia prawa własności papierów wartościowych wyemitowanych przez Bank.

8. Zasady powoływania i odwoływania członków Zarządu oraz zakres ich uprawnień

Zarząd Banku składa się z pięciu do dziewięciu członków. W skład Zarządu wchodzi: Prezes Zarządu Spółki, Wiceprezesi Zarządu Spółki oraz Członkowie Zarządu. Co najmniej połowa członków Zarządu powinna legitymować się obywatelstwem polskim. Każdy członek Zarządu powoływany jest przez Radę Nadzorczą na okres indywidualnej kadencji trzech lat na wniosek Prezesa Zarządu Banku albo członka Rady Nadzorczej. Dwoch członków Zarządu Banku, w tym Prezesa oraz członka Zarządu, który zarządza ryzykiem w Banku, są powołani do Zarządu za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego.

Mandat członka Zarządu wygasa:

- 1) z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie Zarządu z działalności Banku i sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Zarządu;
- 2) z chwilą śmierci członka Zarządu;
- 3) z dniem odwołania członka Zarządu;
- 4) z dniem złożenia na ręce Przewodniczącego Rady Nadzorczej rezygnacji na piśmie.

Zarząd w drodze uchwały podejmuje decyzje w sprawach Spółki niezastrzeżonych przez prawo i statut do kompetencji innych organów Spółki, w szczególności:

- 1) określa strategię Spółki;
- 2) tworzy i znosi komitety Spółki oraz określa ich właściwość;
- 3) ustala i przedkłada Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia swój regulamin;
- 4) ustala i przedkłada Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia regulaminy gospodarowania funduszami specjalnymi tworzonymi z zysku netto;
- 5) określa daty wypłaty dywidendy w terminach ustalonych przez Walne Zgromadzenie;
- 6) ustanawia prokurentów oraz pełnomocników ogólnych i pełnomocników ogólnych z prawem substytucji;
- 7) decyduje w sprawach określonych w regulaminie Zarządu;
- 8) rozstrzyga w sprawach wniesionych przez Prezesa Zarządu, Wiceprezesa lub członka Zarządu;
- 9) uchwała projekt rocznego planu finansowego Spółki, przyjmuje plany inwestycyjne oraz sprawozdania z ich wykonania;
- 10) przyjmuje sprawozdania z działalności Spółki i sprawozdania finansowe;
- 11) formułuje wnioski w sprawie podziału zysku albo sposobu pokrycia strat;
- 12) zatwierdza politykę kadrową, kredytową i zasady prawne działalności Spółki;
- 13) zatwierdza zasady gospodarowania kapitałem Spółki;
- 14) zatwierdza strukturę zatrudnienia;
- 15) ustala oraz przedkłada Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia zasadniczą strukturę organizacyjną Banku dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka oraz powołuje i odwołuje Szefów Sektorów i Szefów Pionów oraz ustala ich właściwość;
- 16) ustala plan działań kontrolnych w Spółce oraz przyjmuje sprawozdania z przeprowadzonych kontroli;
- 17) rozstrzyga w innych sprawach, które zgodnie ze Statutem podlegają przedłożeniu Radzie Nadzorczej lub Walnemu Zgromadzeniu;

- 18) podejmuje decyzje o zaciągnięciu zobowiązań lub rozporządzeniu aktywami, których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5% funduszy własnych Spółki lub udziela upoważnienia wskazanym osobom do podjęcia takiej decyzji, jednakże w odniesieniu do spraw wchodzących do kompetencji Komitetów powołanych w Spółce, decyzje są podejmowane po zasięgnięciu opinii właściwego Komitetu;

Do wnoszenia spraw w celu ich rozpatrzenia przez Zarząd są uprawnieni:

- 1) Prezes Zarządu;
- 2) pozostali członkowie Zarządu;
- 3) szefowie innych jednostek organizacyjnych, w sprawach objętych zakresem funkcjonowania tych jednostek, za zgodą nadzorującego członka Zarządu albo Prezesa Zarządu.

Przy czym w zakresie spraw dotyczących zasadniczej struktury organizacyjnej Banku oraz powołania lub odwołania Szefów Sektarów i Szefów Pionów oraz ustaleniu ich właściwości z inicjatywy Prezesa Zarządu lub w porozumieniu z nim.

Wewnętrzny podział kompetencji pomiędzy członków Zarządu Banku ustala Zarząd w formie uchwały i przekazuje do zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą Banku.

W ramach wewnętrznego podziału kompetencji w Zarządzie Banku:

- 1) wyodrębnia się stanowisko członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku;
- 2) Departament Audytu podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu;
- 3) Prezes Zarządu nie może łączyć swojej funkcji z funkcją członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku;
- 4) Prezesowi Zarządu nie może być powierzony nadzór nad obszarem działalności Banku stwarzającym ryzyko istotne w działalności Banku;
- 5) członkowi Zarządu, nadzorującemu zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku, nie może być powierzony nadzór nad obszarem działalności Banku stwarzającym ryzyko, którym zarządzanie nadzoruje;
- 6) przyporządkowuje się wskazanemu członkowi lub członkom Zarządu nadzór nad obszarem zarządzania brakiem zgodności oraz obszarem rachunkowości i sprawozdawczości finansowej.

9. Zmiany statutu Spółki

Zmian statutu Banku dokonuje Walne Zgromadzenie Banku. Zmiana statutu wymaga wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Stosownie do art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe, zmiana statutu Banku wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego.

10. Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadniczych uprawnień oraz praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania

10.1 Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia

Walne Zgromadzenie w Banku działa zgodnie z Regulaminem Walnego Zgromadzenia Banku, Statutem i przepisami prawa. Walne Zgromadzenie Banku (Walne Zgromadzenie) posiada stabilny Regulamin, określający szczegółowe zasady prowadzenia obrad i podejmowania uchwał.

Zgodnie z przyjętą w Spółce praktyką Walne Zgromadzenie odbywa się w siedzibie Spółki w Warszawie. Zwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Banku. Powinno ono się odbyć w terminie sześciu miesięcy po upływie każdego roku obrotowego. Radzie Nadzorczej przysługuje prawo zwołania Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia, jeżeli Zarząd nie zwoła go w terminie ustalonym w Statucie oraz Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, jeżeli zwołanie go uzna za wskazane. Zarząd zwołuje Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie z własnej inicjatywy oraz na żądanie akcjonariusza lub akcjonariuszy, reprezentujących co najmniej jedną dwudziestą część kapitału zakładowego. Żądanie zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia należy złożyć Zarządowi na piśmie lub w postaci elektronicznej. Jeżeli w terminie dwóch tygodni od dnia przedstawienia Zarządowi żądania, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie nie zostanie zwołane, sąd rejestrowy, w drodze postanowienia, może upoważnić do zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia akcjonariusza lub akcjonariuszy występujących z tym żądaniem. Upoważniony przez sąd rejestrowy akcjonariusz lub upoważnieni akcjonariusze, w zawiadomieniu o zwołaniu Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, powołują się na postanowienie sądu rejestrowego, o którym mowa w zdaniu poprzednim. Sąd rejestrowy wyznacza przewodniczącego tego Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie może być zwołane również przez akcjonariuszy reprezentujących co najmniej połowę kapitału zakładowego Banku lub co najmniej połowę ogólnej liczby głosów w Banku. Przewodniczący tego Zgromadzenia jest wyznaczany przez akcjonariuszy. Walne Zgromadzenie jest zwoływane przez ogłoszenie na stronie internetowej Banku oraz w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących przez spółki publiczne, z zastrzeżeniem, że takie ogłoszenie powinno być dokonane co najmniej na dwadzieścia sześć dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. Akcjonariusze uprawnieni do żądania umieszczenia określonej sprawy w porządku obrad Walnego Zgromadzenia, w celu wykonania tego uprawnienia do uzupełnienia porządku obrad, powinni zgłosić wniosek do Zarządu Banku na piśmie lub w postaci elektronicznej, wraz z uzasadnieniem oraz projektem uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad, nie później niż na dwadzieścia jeden dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia. Zarząd umieszcza zgłoszoną sprawę w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia niezwłocznie, nie później jednak niż na osiemnaście dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia. Odwołanie Walnego Zgromadzenia możliwe jest jedynie w sytuacji, gdy stanie się ono bezprzedmiotowe lub w sytuacji zaistnienia nadzwyczajnej przeszkody do jego odbycia. Odwołanie oraz zmiana terminu odbycia Walnego Zgromadzenia następuje w taki sam sposób jak zwołanie,

z zastrzeżeniem, że nie stosuje się dwudziestosześciodniowego terminu. Odwołanie oraz zmiana terminu odbycia Walnego Zgromadzenia powinny być dokonane w sposób powodujący jak najmniejsze ujemne skutki dla Banku i dla akcjonariuszy. Walne Zgromadzenie może podjąć uchwałę o zaniechaniu rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad, jak również o zmianie kolejności spraw objętych porządkiem obrad. Jednakże zdjęcie z porządku obrad bądź zaniechanie rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad na wniosek akcjonariuszy wymaga uprzedniej zgody wszystkich obecnych akcjonariuszy, którzy zgłosili taki wniosek, popartej 80% głosów Walnego Zgromadzenia. Wnioski w powyższych sprawach powinny być szczegółowo umotywowane.

Pełny tekst dokumentacji, która ma zostać przedstawiona podczas Walnego Zgromadzenia wraz z projektami uchwał (a w przypadku, gdy w danej sprawie nie jest przewidziane podjęcie uchwały – uwagi Zarządu) jest zamieszczony na stronie internetowej Banku od dnia zwołania Walnego Zgromadzenia wraz z innymi informacjami dotyczącymi Walnego Zgromadzenia. Materiały na Walne Zgromadzenie są ponadto udostępniane w siedzibie Banku w czasie, o którym Bank powiadamia w ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia. Niezależnie od powyższego Bank wykonuje wszystkie wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów obowiązki informacyjne dotyczące zwołania Walnych Zgromadzeń.

Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej, a w przypadku jego nieobecności kolejno Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej lub jeden z członków Rady Nadzorczej. Zgodnie z przyjętą w Spółce praktyką prowadzenia Walnych Zgromadzeń, po otwarciu Zgromadzenia zarządza się niezwłocznie wybór Przewodniczącego Zgromadzenia. Przed wyborem Przewodniczącego Walne Zgromadzenie nie podejmuje żadnych rozstrzygnięć.

Zarząd Banku każdorazowo za pośrednictwem osoby otwierającej Walne Zgromadzenie przekazuje Przewodniczącemu Walnego Zgromadzenia instrukcję dotyczącą wykonywania tej funkcji w sposób zapewniający przestrzeganie powszechnie obowiązujących przepisów, zasad ładu korporacyjnego, Statutu i innych regulacji wewnętrznych Banku. Na Walnym Zgromadzeniu powinni być obecni członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku oraz biegły rewident Banku, jeśli przedmiotem Walnego Zgromadzenia są sprawy finansowe.

Głosowanie na Walnym Zgromadzeniu jest jawne. Tajne głosowanie zarządza się przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie członków organów Spółki lub likwidatorów, o pociągnięciu ich do odpowiedzialności, jak również w sprawach osobowych. Poza tym należy zarządzić tajne głosowanie na żądanie choćby jednego z akcjonariuszy obecnych lub reprezentowanych na Walnym Zgromadzeniu.

Walne Zgromadzenie jest ważne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji, z zastrzeżeniem przypadków określonych w przepisach prawa. Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów obecnych, o ile przepisy prawa lub Statutu nie stanowią inaczej.

Bank może zorganizować Walne Zgromadzenie w sposób umożliwiający akcjonariuszom udział w Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystywaniu środków komunikacji elektronicznej, w szczególności przez:

- 1) transmisję obrad Walnego Zgromadzenia w czasie rzeczywistym;
- 2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, umożliwiającą akcjonariuszom wykorzystującym środki komunikacji elektronicznej, zdalne wypowiadanie się w toku Walnego Zgromadzenia;
- 3) wykonywanie prawa głosu osobiście lub przez pełnomocnika, przed lub w toku Walnego Zgromadzenia.

Zasady uczestnictwa akcjonariuszy w Walnym Zgromadzeniu oraz tryb postępowania podczas Walnego Zgromadzenia, a także sposób komunikacji akcjonariuszy z Bankiem przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, określa Regulamin Walnego Zgromadzenia. Regulamin Walnego Zgromadzenia może upoważnić Zarząd do określenia dodatkowych, innych niż określone w tym Regulaminie, sposobów komunikacji akcjonariuszy z Bankiem przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Dodatkowe sposoby komunikacji Zarząd zamieści w ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia. Niezależnie od powyższego Bank może przeprowadzić samą transmisję obrad Walnego Zgromadzenia w sieci Internet oraz dokonać rejestracji obrad i umieszczenia zapisu z obrad na stronie internetowej Banku po ich zakończeniu.

Głosowanie odbywa się w praktyce przy pomocy komputerowego systemu oddawania i obliczania głosów, zapewniającego oddawanie głosów w liczbie odpowiadającej liczbie posiadanych akcji, jak również eliminującego - w przypadku głosowania tajnego - możliwość identyfikacji sposobu oddawania głosów przez poszczególnych akcjonariuszy.

Przewodniczący Walnego Zgromadzenia powinien w taki sposób formułować uchwały, aby każdy uprawniony, który nie zgadza się z meritum rozstrzygnięcia stanowiącym przedmiot uchwały miał możliwość jej zaskarżenia. Przewodniczący Walnego Zgromadzenia ma za zadanie czuwać nad tym, aby uchwały były formułowane w jasny i przejrzysty sposób. Zarząd Spółki zapewnia także możliwość skorzystania przez Przewodniczącego z pomocy obsługi prawnej Spółki.

Uchwały Walnego Zgromadzenia są protokołowane przez notariusza. W protokole należy stwierdzić prawidłowość zwołania Walnego Zgromadzenia i jego zdolność do powzięcia uchwał, wymienić powzięte uchwały, liczbę głosów oddanych za każdą uchwałą i zgłoszone sprzeciwy. Do protokołu należy dołączyć listę obecności z podpisami uczestników Walnego Zgromadzenia. Dowody zwołania Walnego Zgromadzenia Zarząd powinien dołączyć do księgi protokołów.

Odpis protokołu Zarząd umieszcza w księdze protokołów.

W obradach Walnego Zgromadzenia mogą uczestniczyć przedstawiciele mediów.

10.2 Zasadnicze Uprawnienia Walnego Zgromadzenia

Przedmiotem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia powinno być:

- 1) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki i sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej Spółki;
- 2) podjęcie uchwały o podziale zysku albo o pokryciu straty;

3) udzielenie członkom organów Spółki absolutorium z wykonania przez nich obowiązków.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia, oprócz innych przewidzianych bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa, należą sprawy:

- 1) zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienia na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- 2) zmiany Statutu;
- 3) podwyższenia lub obniżenia kapitału zakładowego Spółki;
- 4) ustalenia dnia prawa poboru akcji nowej emisji;
- 5) ustalenia dnia dywidendy za ubiegły rok obrotowy oraz terminów wypłaty dywidendy;
- 6) tworzenia i znoszenia funduszy specjalnych tworzonych z zysku;
- 7) powoływania oraz odwoływania członków Rady Nadzorczej;
- 8) ustalania wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej;
- 9) połączenia lub likwidacji Spółki;
- 10) powołania i odwołania likwidatorów;
- 11) umorzenia akcji Spółki;
- 12) użycia kapitału zapasowego i rezerwowego, w tym kapitału (funduszu) rezerwowego utworzonego, w celu gromadzenia zysku niepodzielonego (nieprzeznaczonego na dywidendę w danym roku obrotowym) oraz funduszu ogólnego ryzyka.

Walne Zgromadzenie decyduje o podziale zysku, określając wysokość odpisów na:

- 1) kapitał zapasowy, tworzony corocznie z odpisów z zysku, w wysokości co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Walne Zgromadzenie może podjąć uchwałę nakazującą dokonywania dalszych odpisów;
- 2) kapitał rezerwowy;
- 3) fundusz ogólnego ryzyka;
- 4) dywidendę;
- 5) fundusze specjalne;
- 6) inne cele.

W razie likwidacji Spółki, Walne Zgromadzenie wyznacza na wniosek Rady Nadzorczej jednego lub więcej likwidatorów oraz określa sposób prowadzenia likwidacji.

10.3 Prawa Akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

Akcje Spółki są akcjami na okaziciela i są zbywalne. Akcjonariusze mają prawo do udziału w zysku wykazanym w sprawozdaniu finansowym, zbadanym przez biegłego rewidenta, który został przeznaczony przez Walne Zgromadzenie do wypłaty akcjonariuszom. Zysk rozdziela się w stosunku do liczby akcji.

W Walnym Zgromadzeniu Banku, jako spółki publicznej, mają prawo uczestniczyć tylko osoby będące akcjonariuszami Banku na szesnaście dni przed datą Walnego Zgromadzenia (Dzień Rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu). Akcjonariusz uczestniczący w Walnym Zgromadzeniu ma prawo do głosowania, stawiania wniosków i zgłaszania sprzeciwów, jak również do przedstawiania zwięzłego uzasadnienia swego stanowiska.

Projekty uchwał, proponowane do przyjęcia przez Walne Zgromadzenie, oraz inne istotne materiały powinny być przedstawione akcjonariuszom wraz z uzasadnieniem i opinią Rady Nadzorczej, przed Walnym Zgromadzeniem, w czasie umożliwiającym zapoznanie się z nimi i dokonanie oceny.

Akcjonariusz ma prawo uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika.

Każdy akcjonariusz ma prawo kandydować na Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia, jak również zgłosić do protokołu kandydaturę na stanowisko Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.

Przy rozpatrywaniu każdego punktu porządku obrad akcjonariusz ma prawo do wystąpienia i repliki.

Zarząd jest obowiązany do udzielenia akcjonariuszowi, na jego żądanie, informacji dotyczących spółki, jeżeli jest to uzasadnione dla oceny sprawy objętej porządkiem obrad. Zarząd powinien odmówić udzielenia informacji w przypadku, gdy:

- 1) mogłoby to wyrządzić szkodę Spółce albo spółce z nią powiązanej albo spółce zależnej, w szczególności przez ujawnienie tajemnic technicznych, handlowych lub organizacyjnych przedsiębiorstwa;
- 2) mogłoby narazić członka Zarządu na poniesienie odpowiedzialności karnej, cywilnoprawnej lub administracyjnej.

W uzasadnionych przypadkach Zarząd może udzielić informacji na piśmie nie później niż w terminie 2 (dwóch) tygodni od dnia zakończenia Walnego Zgromadzenia.

Organy Spółki nie ograniczają informacji, ale jednocześnie przestrzegają przepisów Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, Ustawy

o obrocie instrumentami finansowymi, Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 roku w sprawie nadużyć na rynku, Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, a także przepisów Kodeksu spółek handlowych.

Walne Zgromadzenie jest ważne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji, z zastrzeżeniem przypadków określonych w przepisach prawa. Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów obecnych, o ile przepisy prawa lub Statutu Banku nie stanowią inaczej.

Akcjonariusz ma prawo do zgłoszenia sprzeciwu wobec treści uchwały Walnego Zgromadzenia i zgłaszając sprzeciw ma możliwość przedstawienia swoich argumentów i uzasadnienia sprzeciwu.

Każdy akcjonariusz ma prawo wnoszenia propozycji zmian i uzupełnień do projektów uchwał, objętych porządkiem obrad Walnego Zgromadzenia, do czasu zamknięcia dyskusji nad punktem porządku obrad, obejmującym projekt uchwały, której ta propozycja dotyczy. Propozycje te wraz z krótkim uzasadnieniem winny być składane na piśmie.

Akcjonariusz na Walnym Zgromadzeniu może zgłosić wniosek w sprawie formalnej. Za wnioski w sprawach formalnych uważa się wnioski co do sposobu obradowania i głosowania.

Akcjonariusze mają prawo zgłaszania swych kandydatów do Rady Nadzorczej Banku, na piśmie na ręce Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia lub ustnie do protokołu, przy czym zarówno w jednym jak i w drugim przypadku kandydaturę zgłasza się z krótkim uzasadnieniem. Zgłaszając kandydatów na członków Rady Nadzorczej akcjonariusze przedkładają dokumenty niezbędne do dokonania oceny spełniania przez kandydatów wymogów wynikających z art. 22aa ustawy Prawo bankowe kierując się w tym zakresie wytycznymi zawartymi w „Polityce oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej w Banku Handlowym w Warszawie S.A.” W przypadku zgłoszenia kandydatów podczas obrad Walnego Zgromadzenia, Przewodniczący zarządza przerwę techniczną w celu umożliwienia zapoznania się przez akcjonariuszy z profilem kandydatów oraz przedłożonymi dokumentami zgodnie z wymogami ww. Polityki.

Akcjonariusze mają prawo przeglądania księgi protokołów, jak również żądania wydania, poświadczonych przez Zarząd, odpisów uchwał.

Akcjonariuszowi, który głosował przeciwko uchwale Walnego Zgromadzenia, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu, akcjonariuszowi bezzasadnie niedopuszczonemu do udziału w Walnym Zgromadzeniu, i akcjonariuszom, którzy nie byli obecni na Walnym Zgromadzeniu, jedynie w przypadku wadliwego zwołania Walnego Zgromadzenia lub też powzięcia uchwały w sprawie nieobjętej porządkiem obrad, służy prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariuszom przysługuje prawo do wytoczenia przeciwko Spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały Walnego Zgromadzenia sprzecznej z ustawą.

Akcje Spółki mogą być umarzone za zgodą akcjonariusza w drodze nabycia akcji przez Spółkę (umorzenie dobrowolne). Umorzenie akcji wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia. Uchwała powinna określać w szczególności podstawę prawną umorzenia, wysokość wynagrodzenia przysługującego akcjonariuszowi umorzonej akcji bądź uzasadnienie umorzenia akcji bez wynagrodzenia oraz sposób obniżenia kapitału zakładowego.

Bank zapewnia należyłą ochronę praw mniejszości w granicach, w jakich pozwala na to kapitałowy charakter Banku i związany z nim prymat większości nad mniejszością. W szczególności, dla równego traktowania akcjonariuszy, Bank stosuje m.in. następujące praktyki:

- Walne Zgromadzenia Banku zawsze odbywają się w siedzibie Banku, która mieści się w Warszawie;
- umożliwia się przedstawicielom mediów obecność na Walnych Zgromadzeniach;
- zgodnie z praktyką przyjętą w Banku, wszystkie istotne materiały na Walne Zgromadzenie, w tym projekty uchwał wraz z uzasadnieniem i opinią Rady Nadzorczej, udostępniane są akcjonariuszom najpóźniej na 14 dni przed terminem odbycia Walnego Zgromadzenia w siedzibie Banku oraz na jej stronie internetowej;
- Walne Zgromadzenie posiada stabilny regulamin określający szczegółowo zasady prowadzenia obrad i podejmowania uchwał;
- w Walnym Zgromadzeniu uczestniczą członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu, którzy, w ramach swoich kompetencji, udzielają uczestnikom Zgromadzenia wyjaśnień i informacji o Banku;
- uczestnikom Walnego Zgromadzenia, zgłaszającym sprzeciw wobec uchwały, zapewnia się możliwość uzasadnienia sprzeciwu. Dodatkowo, każdy uczestnik Zgromadzenia ma możliwość złożenia swojego pisemnego oświadczenia do protokołu posiedzenia.

11. Skład osobowy i zmiany w Zarządzie i Radzie Nadzorczej Banku w 2018 roku, opis działania Zarządu i Rady Nadzorczej oraz ich komitetów

11.1 Zarząd

Zarząd Banku składa się z pięciu do dziewięciu członków. W skład Zarządu wchodzi: Prezes Zarządu, Wiceprezesi Zarządu, oraz Członkowie Zarządu. Co najmniej połowa członków Zarządu powinna legitymować się obywatelstwem polskim. Każdy członek Zarządu powoływany jest przez Radę Nadzorczą na okres indywidualnej kadencji trzech lat.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku, w skład Zarządu wchodził:

Członek Zarządu	Zakres odpowiedzialności
Sławomir S. Sikora <i>Prezes Zarządu</i>	<p>Prezes Zarządu odpowiada za:</p> <ul style="list-style-type: none">• kieruje pracami Zarządu, ustala sposób zastępowania nieobecnych członków Zarządu;• zwołuje posiedzenia Zarządu i przewodniczy obradom Zarządu;• prezentuje stanowisko Zarządu wobec innych organów Banku, organów państwowych i samorządowych oraz opinii publicznej;• wnioskuje do Rady Nadzorczej o powołanie lub odwołanie Wiceprezesów oraz innych członków Zarządu, oraz o ustalenie ich wynagrodzenia;• wydaje wewnętrzne przepisy regulujące działalność Banku oraz może upoważnić pozostałych członków Zarządu lub innych pracowników do wydawania takich przepisów;• decyduje o sposobie wykorzystania wyników kontroli wewnętrznej oraz informuje o podjętej w tym zakresie decyzji jednostkę kontrolowaną;• wykonuje inne uprawnienia wynikające z regulaminów uchwalonych przez Radę Nadzorczą;• nadzoruje określanie i wdrażanie strategii Banku;• podlega mu jednostka audytu wewnętrznego;• sprawuje nadzór nad ryzykiem braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi;• nadzoruje politykę kadrową;• odpowiada za kształtowanie wizerunku Banku;• zapewnia spójność struktury organizacyjnej Banku;• nadzoruje zapewnienie ładu korporacyjnego;• nadzoruje obsługę prawną;• nadzoruje obszar bezpieczeństwa Banku w zakresie ochrony osób i mienia; <p>oraz zapewnia wprowadzenie w nadzorowanych pionach oraz jednostkach organizacyjnych funkcjonujących poza strukturą pionu, zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym związanym z ich działalnością.</p>
Natalia Bożek <i>Wiceprezes Zarządu</i>	<p>Nadzoruje obszar rachunkowości i sprawozdawczości finansowej, w tym kontroli finansowej.</p> <p>Odpowiada za:</p> <ul style="list-style-type: none">• rachunkowość zarządczą;• prowadzenie ksiąg rachunkowych;• opracowywanie zasad rachunkowości;• koordynowanie działań związanych z wdrożeniem w Banku wymogów wynikających z przepisów prawa, a także uchwał i rekomendacji regulatora w zakresie adekwatności kapitałowej; <p>oraz zapewnia wprowadzenie w nadzorowanych jednostkach organizacyjnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, związanym z ich działalnością.</p>
Maciej Kropidłowski <i>Wiceprezes Zarządu</i>	<p>Odpowiada za:</p> <ul style="list-style-type: none">• operacje na rynkach finansowych, w tym transakcje rynku pieniężnego, walutowego, papierów wartościowych i operacji pochodnych;• działalność związaną z sekurytyzacją;• działalność związaną z organizowaniem finansowania dla planów inwestycyjnych, fuzji i przejęć w zakresie:<ul style="list-style-type: none">– kredytu konsorcjalnego,– finansowań pomostowych,– papierów dłużnych,– project finance,– finansowania pozabilansowego;• działalność powierniczą;• bieżącą współpracę i nadzór nad bankowością korporacyjną i bankowością przedsiębiorstw, w tym nadzór nad obsługą klientów sektora instytucji finansowych;

Członek Zarządu	Zakres odpowiedzialności
	oraz zapewnia wprowadzenie w nadzorowanych jednostkach organizacyjnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, związanym z ich działalnością.
David Mouillé Wiceprezes Zarządu	Odpowiada za bankowość detaliczną, w tym za standard jakości usług bankowych nadzorowanych jednostek organizacyjnych, zapewnia wprowadzenie w nadzorowanych jednostkach organizacyjnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, związanym z ich działalnością.
Barbara Sobala Wiceprezes Zarządu	Nadzoruje zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku, odpowiada za system zarządzania ryzykiem obejmujący: <ul style="list-style-type: none">• politykę kredytową Banku;• jakość portfela kredytowego;• ryzyko kredytowe;• ryzyko rynkowe;• ryzyko operacyjne;• koordynowanie działań związanych z wdrożeniem w Banku wymogów wynikających z regulacji z obszaru zarządzania ryzykiem, w tym rekomendacji władz nadzorczych. Odpowiada za dostosowanie struktury organizacyjnej Banku do wielkości i profilu ryzyka ponoszonego przez Bank. Jest członkiem Zarządu, do którego mogą być anonimowo zgłaszane naruszenia prawa oraz naruszenia obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych.
Katarzyna Majewska Członek Zarządu	Odpowiada za następujące obszary Banku: operacje i technologie, zarządzanie nieruchomościami, administrację. Ponadto odpowiada za bankowość transakcyjną, w tym za: <ul style="list-style-type: none">• produkty zarządzania środkami finansowymi;• produkty finansowania handlu;• produkty gotówkowe;• produkty zarządzania płynnością. Odpowiada również za nadzór nad programami unijnymi, nadzór, w ramach więzi funkcjonalnej wewnętrznej, nad obsługą sektora publicznego. Zapewnia wprowadzenie w nadzorowanych jednostkach organizacyjnych, zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym związanym z ich działalnością.

Z dniem 18 lutego 2018 roku, Pan Witold Zieliński złożył rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku oraz z dniem 31 marca 2018 roku, Pan Czesław Piasek złożył rezygnację z funkcji Członka Zarządu Banku.

Zarząd Spółki działa w oparciu o przepisy powszechnie obowiązujące, statut Spółki oraz Regulamin Zarządu Banku. Regulamin Zarządu Banku określa zakres i tryb pracy Zarządu oraz tryb podejmowania uchwał.

W 2018 roku działały następujące komitety, w których uczestniczyli członkowie Zarządu Banku:

- 1) Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem,
- 2) Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku,
- 3) Komitet ds. Ryzyka Operacyjnego, Systemu Kontroli i Zgodności dla Sektora Bankowości Korporacyjnej, Sektora Zarządzania Ryzykiem oraz Sektora Zarządzania i Wsparcia,
- 4) Komitet ds. Ryzyka Operacyjnego, Systemu Kontroli i Zgodności dla Sektora Bankowości Detalicznej,
- 5) Komitet ds. Premiowania,
- 6) Komitet ds. Nowych Produktów.

Posiedzenia Zarządu zwołuje i przewodniczy im Prezes Zarządu. Prezes Zarządu może ustalić stałe terminy odbywania posiedzeń.

Organizację pracy Zarządu zapewnia Biuro Organizacyjne w Pionie Prawnym Spółki zwane dalej Biurem Organizacyjnym.

Obecność członków Zarządu na posiedzeniu Zarządu jest obowiązkowa. Przewidywana nieobecność członka Zarządu na posiedzeniu powinna być zgłoszona do Biura Organizacyjnego i musi być usprawiedliwiona.

W posiedzeniach Zarządu, oprócz jego członków, udział biorą: Dyrektor Biura Organizacyjnego lub osoba przez niego wyznaczona, Dyrektor Departamentu Zgodności, Szef Pionu Prawnego, Dyrektor Departamentu Audytu.

Osoba kierująca Departamentem Audytu oraz osoba kierująca Departamentem Zgodności uczestniczą w posiedzeniach Zarządu, jeżeli przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z: systemem kontroli wewnętrznej, funkcją audytu wewnętrznego lub funkcją zapewnienia zgodności, rozpatrywaniem przez Zarząd zagadnień związanych z działaniem kontroli wewnętrznej w Spółce. Na wniosek członków Zarządu, w posiedzeniach mogą uczestniczyć właściwi dla danej sprawy pracownicy Spółki lub osoby spoza Spółki. Przewodniczący posiedzenia może zarządzić obrady bez udziału osób niebędących członkami Zarządu.

Dla ważności uchwał Zarządu wymagana jest obecność na posiedzeniu, co najmniej połowy członków Zarządu. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów.

Zarząd podejmuje uchwały w głosowaniu jawnym. Przewodniczący posiedzenia może zarządzić tajne głosowanie z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Zarządu. Uchwała Zarządu obowiązuje z dniem powzięcia, chyba że przewidziano w niej inny termin wejścia w życie.

W uzasadnionych przypadkach uchwała Zarządu może być podjęta w trybie obiegowym (pisemnym) na podstawie decyzji Prezesa Zarządu Banku lub członka Zarządu zastępującego Prezesa. Projekty uchwał, które mają być podjęte w trybie obiegowym przedstawiane są do zatwierdzenia wszystkim członkom Zarządu i mają wiążącą moc prawną po ich podpisaniu przez bezwzględną większość członków Zarządu, w tym Prezesa Zarządu lub zastępującego go członka Zarządu. Datą wejścia uchwały w życie jest data jej podpisania przez członka Zarządu składającego podpis pod uchwałą już podpisaną, przez co najmniej połowę członków Zarządu. Jeżeli choćby jeden z członków Zarządu zgłosi sprzeciw co do podjęcia uchwały w trybie obiegowym, projekt uchwały powinien zostać przedstawiony na najbliższym posiedzeniu Zarządu. Warunkiem podjęcia uchwały w trybie obiegowym jest zawiadomienie wszystkich członków Zarządu o podejmowaniu uchwały. Uchwała podjęta w trybie obiegowym stanowi załącznik do protokołu najbliższego posiedzenia Zarządu.

Za zgodą Prezesa Zarządu, członkowie Zarządu nieobecni na posiedzeniu mogą uczestniczyć w posiedzeniu i głosowaniu za pośrednictwem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, w sposób umożliwiający równoczesne komunikowanie się w czasie rzeczywistym oraz wzajemną identyfikację pomiędzy wszystkimi członkami Zarządu, biorącymi udział w posiedzeniu lub głosowaniu (np. wideokonferencja, telekonferencja).

Z przebiegu posiedzenia Zarządu sporządzany jest protokół. Sporządzenie protokołu należy do Biura Organizacyjnego. Protokół powinien zawierać:

- 1) porządek obrad;
- 2) imiona i nazwiska osób biorących udział w posiedzeniu;
- 3) informację o usprawiedliwieniu nieobecności lub o przyczynach nieobecności członków Zarządu na posiedzeniu;
- 4) treść podjętych uchwał;
- 5) liczbę głosów oddanych na poszczególne uchwały oraz zdania odrębne;
- 6) nazwę jednostki lub komórki organizacyjnej, bądź imię i nazwisko osoby, której powierzono wykonanie uchwały, oraz
- 7) termin wykonania uchwały.

Protokół podpisują wszyscy członkowie Zarządu obecni na posiedzeniu niezwłocznie po otrzymaniu.

Zarząd przekazuje Radzie Nadzorczej następujące informacje finansowe:

- 1) z chwilą ich przygotowania, lecz nie później niż po 30 (trzydziestu) dniach do końca każdego miesiąca, miesięczne oraz okresowe (obejmujące okres od początku roku do upływu poprzedniego miesiąca) informacje finansowe wraz z ich porównaniem do budżetu przyjętego w planie rocznym, oraz w odniesieniu do ubiegłego roku;
- 2) niezwłocznie po ich przygotowaniu, lecz nie później niż 120 (sto dwadzieścia) dni po upływie każdego roku obrotowego, roczne jednostkowe i skonsolidowane sprawozdania finansowe, sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, zbadane przez biegłego rewidenta Spółki;
- 3) niezwłocznie po jego przygotowaniu, lecz w każdym przypadku nie później niż przed końcem każdego roku, projekt planu rocznego na następny rok obrotowy, oraz
- 4) niezwłocznie, inne dostępne dane finansowe odnoszące się do działalności Spółki i jej stanu finansowego oraz działalności i stanu finansowego podmiotów zależnych Spółki, których członek Rady Nadzorczej może w sposób uzasadniony zażądać.

11.2 Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza Spółki składa się z pięciu do dwunastu członków, z których każdy powoływany jest przez Walne Zgromadzenie na trzyletnią wspólną kadencję. Uchwałą Nr 6 z dnia 5 grudnia 2006 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku na podstawie paragrafu 14 ust. 2 Statutu ustaliło liczbę członków Rady Nadzorczej Banku, na co najmniej 8 osób. Ponadto, co najmniej połowa członków Rady Nadzorczej, w tym jej Przewodniczący, legitymuje się obywatelstwem polskim. W skład Rady Nadzorczej wchodzi członkowie niezależni.

Na dzień podpisania niniejszego sprawozdania z działalności w skład Rady Nadzorczej Spółki wchodzi:

Członek Rady Nadzorczej

Andrzej Olechowski
Przewodniczący Rady Nadzorczej

Doświadczenie zawodowe

Pan Andrzej Olechowski jest członkiem Rady Dyrektorów Euronet, Rady Nadzorczej Play Communications S.A., komitetu doradczego Macquarie European Infrastructure Funds oraz członkiem Board of Trustees, European Council on Foreign Relations. W przeszłości pełnił funkcję ministra Finansów i Spraw Zagranicznych RP oraz

Członek Rady Nadzorczej	Doświadczenie zawodowe
	<p>kandydował na Urząd Prezydenta RP. Jest członkiem szeregu organizacji pozarządowych m.in. przewodniczącym polskiej grupy The Trilateral Commission. Autor publikacji na temat międzynarodowych stosunków gospodarczych i politycznych. Dr. Olechowski jest profesorem w Akademii Finansów i Biznesu Vistula.</p> <p>W latach 1991-1996 i 1998-2000 pełnił już funkcję członka Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A jako jej przewodniczący. Ponownie powołany do Rady Nadzorczej Banku w dniu 25 czerwca 2003 roku. Od 23 lipca 2012 roku pełni funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A.</p>
Frank Mannion <i>Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej</i>	<p>Pan Frank Mannion obecnie pełni funkcję Citi Chief Financial Officer w Regionie Europy, Bliskiego Wschodu i Afryki (EMEA). W ramach swojej nowej funkcji, którą objął w styczniu 2011 roku, odpowiada za grupę ponad 1000 pracowników w całym Regionie.</p> <p>Pan Frank Mannion swoją karierę zawodową rozpoczął w Irlandii, a następnie przeniósł się do Londynu, gdzie podjął współpracę z PricewaterhouseCoopers.</p> <p>Pracę w Citi rozpoczął w 1989 roku w zespole ds. planowania i analiz w Wielkiej Brytanii. W trakcie swojej dotychczasowej kariery pełnił wiele funkcji finansowych, w tym Kierownika ds. finansowania nowoczesnych technologii (Technology Finance Manager) i Szefa Kontroli Produktów CMB EMEA. W 2008 roku objął funkcję Citi Regional Franchise Controller w Regionie Europy, Bliskiego Wschodu i Afryki (EMEA), gdzie odpowiadał za grupę ponad 800 pracowników z różnych obszarów. Wcześniej kierował obszarem Kontroli Produktów i Sprawozdawczości Regulacyjnej (Product Control, Controllers and Regulatory Reporting) jako CMB EMEA Regional Controller.</p> <p>Frank Mannion ukończył National University of Ireland w Galway, uzyskując tytuł naukowy w dziedzinie handlu. Posiada również tytuł dyplomowanego księgowego (Chartered Accountant).</p> <p>Od 28 czerwca 2010 roku pełni funkcję członka Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A.</p>
Shirish Apte <i>Członek Rady Nadzorczej</i>	<p>Pan Shirish Apte był Przewodniczącym Bankowości Citi w Regionie Azji i Pacyfiku (Co-Chairman, Citi Asia Pacific Banking). W latach 2009 – 2011 pełnił funkcję Szefa Regionu Azji i Pacyfiku (CEO, Citi Asia Pacific), odpowiadając za Azję Południową, obejmującą takie kraje jak: Australia, Nowa Zelandia, Indie oraz kraje należące do Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN). Był członkiem Komitetu Wykonawczego oraz Komitetu Operacyjnego Citi.</p> <p>Pan Shirish Apte pracował w Citi ponad 32 lata. Pełnił m.in. funkcję CEO Regionu Europy Środkowej i Wschodniej, Bliskiego Wschodu i Afryki (CEEMEA), a wcześniej jako Szef na kraj (Country Manager) odpowiadał za operacje Citi w Polsce oraz był Wiceprezesem Banku Handlowego w Warszawie S.A. Pan Shirish Apte przeniósł się z Indii do Londynu w 1993 roku, gdzie objął stanowisko Senior Risk Manager w Regionie CEEMEA. Następnie objął stanowisko Szefa Corporate Finance and Investment Bank w Regionie CEEMEA, obejmującym również Indie.</p> <p>Pan Shirish Apte posiada dyplom biegłego rewidenta uzyskany w Institute of Chartered Accountants w Anglii i Walii oraz stopień licencjata w dziedzinie handlu. Pan Shirish Apte posiada również dyplom MBA z London Business School.</p>
Marek Belka <i>Członek Rady Nadzorczej</i>	<p>Prof. Marek Belka dwukrotnie pełnił funkcję wicepremiera, a w okresie od maja 2004 roku do października 2005 roku był premierem Rządu RP. W latach 2010 -2016 prof. Marek Belka pełnił funkcję Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz Przewodniczącego Rady Polityki Pieniężnej.</p> <p>Od listopada 2011 roku do października 2015 roku był przewodniczącym Komitetu Rozwoju Banku Światowego i Międzynarodowego Funduszu Walutowego. W styczniu 2011 roku został wybrany na członka Komitetu Sterującego Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego (ESRB).</p> <p>Prof. Marek Belka zajmował również szereg wysokich stanowisk na arenie międzynarodowej. Był szefem Rady Koordynacji Międzynarodowej w Iraku oraz dyrektorem ds. polityki gospodarczej w Tymczasowych Władzach Koalicyjnych w Iraku (2003-2004). W latach 2006-2008 był sekretarzem wykonawczym Komisji Gospodarczej ONZ ds. Europy (UNECE) w Genewie. W listopadzie 2008 roku objął stanowisko dyrektora Departamentu Europejskiego Międzynarodowego Funduszu Walutowego.</p>
Grzegorz Bielicki <i>Członek Rady Nadzorczej</i>	<p>Pan Grzegorz Bielicki jest magistrem ekonomii, ekspertem w zakresie audytu wewnętrznego, finansów i rachunkowości. W latach 2013-2016 kierował Departamentem Audytu Wewnętrznego Narodowego Banku Polskiego. Na tym stanowisku podlegał bezpośrednio Prezesowi NBP i brał udział we wszystkich posiedzeniach Zarządu polskiego banku centralnego. Aktywnie angażował się we współpracę międzynarodową, zarówno w ramach UE, jak i poza nią. W</p>

Członek Rady Nadzorczej**Doświadczenie zawodowe**

szczegółności, organizował pomoc techniczną dla Narodowego Banku Republiki Białorusi w obszarze audytu wewnętrznego. Był też członkiem Komitetu ds. Audytu Wewnętrznego pod auspicjami Europejskiego Banku Centralnego.

W roku 2008 Pan Grzegorz Bielicki objął stanowisko Dyrektora komórki Audytu Wewnętrznego w Banku BPH S.A., GE Group (GE Capital). W tej roli odpowiadał za przygotowanie fuzji funkcji audytu wewnętrznego, działających w dwóch lokalnych bankach zależnych GE (w Banku BPH i GE Money Banku), których połączenie ostatecznie zakończyło się w styczniu 2010 roku. Jednocześnie odpowiadał za wdrożenie standardów audytu wewnętrznego Grupy, metodologii oraz narzędzi dla BPH, a następnie dla nowo powstałego banku po fuzji. Odpowiadał także za współpracę z regulatorami rynku finansowego oraz koordynację inspekcji przeprowadzanych w banku.

W latach 2002-2008 pełnił funkcję Dyrektora Biura Analiz Systemu Bankowego w Generalnym Inspektoracie Nadzoru Bankowego (GINB) w NBP. Na tym stanowisku do jego zadań należało: bieżący nadzór, mikroanaliza, podejmowanie działań prawnych i nadzorczych w stosunku do banków komercyjnych w Polsce, jak również makroanaliza systemu bankowego. Pełniąc tę rolę Pan Grzegorz Bielicki był członkiem Komitetu ds. Nadzoru Bankowego pod auspicjami Europejskiego Banku Centralnego, jak również członkiem Grupy Nadzoru Bankowego w krajach Europy Centralnej i Wschodniej (Grupa BSCEE).

W roku 1998 rozpoczął pracę w Banku Handlowym w Warszawie S.A. jako Dyrektor Departamentu Rachunkowości, którego zadania obejmowały sprawozdawczość regulacyjną i finansową, w tym sporządzanie sprawozdań finansowych zgodnie z MSR (IAS), raportów finansowych dla Komisji Papierów Wartościowych i Giełd, banku centralnego, Głównego Urzędu Statystycznego i organów podatkowych. Od czerwca 2000 roku, w uzupełnieniu swoich dotychczasowych obowiązków, odpowiadał również za politykę rachunkowości wg standardów US GAAP oraz sprawozdawczość wg US GAAP.

Pan Grzegorz Bielicki rozpoczął swoją karierę zawodową w KPMG Polska, w Departamencie Bankowo-Finansowym, gdzie przeprowadzał badania sprawozdań finansowych, przeglądy portfela kredytowego oraz analizy due diligence w wielu największych bankach w Polsce.

Pan Grzegorz Bielicki posiada dyplom magistra ekonomii uzyskany na Wydziale Handlu Zagranicznego Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Studiował również za granicą w Limburg Business School (University of Limburg), gdzie przebywał na stażu w ramach programu Tempus. Posiada wysokie kwalifikacje z zakresu finansów i rachunkowości potwierdzone egzaminami ACCA (Association of Chartered Certified Accountants).

Igor Chalupec
Członek Rady Nadzorczej

Pan Igor Chalupec - manager, finansista, założyciel spółki ICENTIS Capital, specjalizującej się w transakcjach rynku kapitałowego, w latach 2013-2018 Prezes Zarządu spółki RUCH S.A., jednego z największych dystrybutorów prasy w Polsce. W latach 2004 – 2007 pełnił funkcję Prezesa Zarządu PKN ORLEN S.A., największej spółki sektora rafineryjno-petrochemicznego w Europie Środkowej. W latach 2003 – 2004 zajmował stanowisko wiceministra finansów oraz wiceprzewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego; był również członkiem European Financial Committee w Brukseli. W latach 1995 – 2003 Wiceprezes Zarządu Banku Pekao SA (należącego do Grupy UniCredit). Założyciel i dyrektor (CEO) Centralnego Domu Maklerskiego Pekao SA (w latach 1991 – 1995), największej spółki maklerskiej w Polsce; przez wielu lat członek Warszawskiej Giełdy Papierów Wartościowych (od 1995 do 2003 roku). Pan Igor Chalupec zasiada w Radzie Nadzorczej Spółki Budimex S.A. (grupa Ferrovial Agroman), od 2007 roku jest także członkiem Polskiej Rady Biznesu, Rady Programowej Forum Ekonomicznego (Polskie Forum Ekonomiczne w Krynicy), Rady Programowej Executive Club, członkiem Rady Fundacji Instytutu Spraw Publicznych, członkiem Zarządu Głównego Polskiego Instytutu Dyrektorów, członkiem Kapituły Nagrody Lesława A. Pagi, Wiceprezesem Polskiego Związku Brydza Sportowego, członkiem Rady Fundacji Kobieta Pracownia. Fundator i Przewodniczący Rady Fundacji Ewangelickiego Towarzystwa Oświatowego. Współautor publikacji „Rosja, ropa, polityka, czyli o największej inwestycji PKN ORLEN” – książki poświęconej transakcji zakupu rafinerii w Możejkach na Litwie. Pan Igor Chalupec jest laureatem licznych nagród i wyróżnień, w tym: nagrody Manager Award (w 2012 roku), Nagrody Lesława A. Pagi (w 2007 roku), nagrody WEKTOR (w 2006 roku) oraz nagrody HERMER (w 1996 roku).

Od 18 czerwca 2009 roku pełni funkcję członka Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Jenny Grey
Członek Rady Nadzorczej

Pani Jenny Grey w lutym 2016 roku objęła stanowisko Szefa ds. Zarządzania Kadrami w Citi w Regionie EMEA. Wcześniej, od października 2012 roku, Pani Grey piastowała funkcję Szefa ds. Relacji Publicznych w Regionie EMEA i odpowiadała za ochronę i wzmocnienie reputacji Citi w Regionie EMEA. Zakres jej obowiązków obejmował relacje z mediami, komunikację wewnętrzną i zewnętrzną, rozwój marki i społeczności.

Członek Rady Nadzorczej**Doświadczenie zawodowe**

Pani Jenny Grey posiada 24-letnie doświadczenie w obszarze komunikacji. Do Citi dołączyła w październiku 2012 roku, po czterech latach pracy w brytyjskiej administracji rządowej, ostatnio w siedzibie Premiera Wielkiej Brytanii jako Dyrektor Wykonawczy ds. Komunikacji Rządowej. Była Szefem ds. Merytorycznych (Head of Profession), kierując 5 tysiącami pracowników, zajmujących się komunikacją w całym sektorze państwowym.

W poprzednich latach pracowała w sektorze publicznym, gdzie piastowała stanowisko Dyrektora ds. Komunikacji i Marketingu Społecznego, m.in. w brytyjskiej służbie zdrowia (National Health Service) oraz w Komisji Audytu. Była również Dyrektorem ds. Korporacyjnych i Międzynarodowych w Cancer Research UK, największej fundacji charytatywnej w Wielkiej Brytanii, gdzie stworzyła pierwszą jednostkę odpowiedzialną za politykę publiczną i wsparcie.

Pani Jenny Grey rozpoczęła karierę zawodową w reklamie, a następnie została doradcą public relations ze specjalizacją w obszarze zarządzania reputacją i zarządzania kryzysowego. Doradzała wielu klientom międzynarodowym, w tym takim korporacjom jak McDonald's, Toyota, BP czy Allied Domecq.

Ukończyła studia magisterskie w dziedzinie psychologii społecznej w London School of Economics oraz z wyróżnieniem studia w zakresie języka angielskiego i literatury angielskiej na Durham University.

Od 21 czerwca 2016 roku pełni funkcję członka Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Marek Kapuściński
Członek Rady Nadzorczej

Pan Marek Kapuściński ukończył studia magisterskie na Wydziale Handlu Zagranicznego Szkoły Głównej Planowania i Statystyki w Warszawie (obecnie Szkoła Główna Handlowa w Warszawie) oraz studia podyplomowe SEHNAP / Stern School of Business na New York University. Do września 2016 roku, przez 25 lat, związany z firmą Procter & Gamble. Współtwórca sukcesu firmy na rynku polskim i środkowo-europejskim, w tym wielu standardów funkcjonowania polskiego rynku od czasów transformacji, np. norm dla przemysłu kosmetycznego, etyki biznesu, w zakresie odpowiedzialności społecznej, czy samoregulacji w dziedzinie reklamy. Od lipca 2011 roku Dyrektor Generalny i Wiceprezydent (czyt. Prezes Zarządu/CEO) dla kluczowych dla P&G 9 rynków Europy Środkowej, zaś od stycznia 2007 roku dla Polski i krajów bałtyckich. Pierwszy Polak i Środkowo-Europejczyk na szczelbu zarządczym w tej globalnej korporacji, aktywny członek zarządu regionalnego firmy oraz jej Global Business Leadership Council, zrzeszającej wszystkich 250 menedżerów najwyższego szczebla firmy. Doświadczony CEO i lider, ekspert w dziedzinach strategii, innowacji i zarządzania, aktywny twórca standardów stale adaptującego się do nowych wyzwań brand managementu, shopper marketingu, sprzedaży i komunikacji w warunkach digitalizacji i omni-channel. Jako pierwszy Polak i Środkowo-Europejczyk w P&G promowany kolejno na stanowiska Menedżera Marki, Kierownika Marketingu i Dyrektora Marketingu, także przez 5 lat odpowiedzialny za rozwój marek w regionie Europy Środkowej i Wschodniej, na Bliskim Wschodzie i w Afryce. Współtwórca strategii i przewodniej pozycji rynkowej wielu znanych marek z portfela P&G. W uznaniu wkładu w budowanie marek oraz standardów i praktyk polskiego rynku reklamy wyróżniony przez Media Marketing Polska tytułem „Marketera 20-lecia”. Wykładowca i prelegent, juror, uczestnik paneli dyskusyjnych. Obecnie zasiada w Radach Nadzorczych firm i organizacji pożytku publicznego oraz doradza ich zarządom. Prywatnie inwestor w start-upy i darczyńca na rzecz rozwoju młodej polskiej kultury i sztuki.

Od 29 września 2016 roku pełni funkcję członka Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Marc Luet
Członek Rady Nadzorczej

Pan Marc Luet jest Szefem Regionu obejmującego Rosję, Ukrainę, Kazachstan, Turcję, Izrael i Polskę. Pan Marc Luet pełni również funkcję Prezesa i Przewodniczącego Rady Dyrektorów AO Citibank.

Od 2014 roku do niedawna, Pan Marc Luet był Szefem Citi na Europę Środkowo-Wschodnią. Wcześniej przez 3 i pół roku pełnił funkcję Szefa Bankowości Detalicznej i Bankowości Przedsiębiorstw Citicorp na Region Europy, Bliskiego Wschodu i Afryki (EMEA) oraz funkcję tymczasowego Szefa Biura Marketingu Detalicznego i Internetu (Global Consumer Marketing & Internet Office, GCMIO), które objął w czerwcu 2010 roku po powrocie do pracy w Citi.

Pan Marc Luet posiada ponad 20-letnie doświadczenie w obszarze bankowości detalicznej i kart kredytowych. Wcześniej pracował dla Visa, gdzie w latach 2008-2010 pełnił funkcję Prezesa na Region CEMEA, obejmujący 80 krajów. Pan Marc Luet odpowiadał za strategię, marketing, sprzedaż, finanse, aspekty prawne, komunikację korporacyjną i kontakty z regulatorami w obszarze regionu. Był także członkiem Komitetu Operacyjnego Visa Inc.

Wcześniej Pan Marc Luet pracował w Fortis Group jako CEO obszaru Consumer Finance & Retail International (w latach 2005-2008) oraz jako CEO w Egg France (w latach 2002-2005). Przed 2002 rokiem przez 12 lat pracował w Citi, gdzie zajmował

Członek Rady Nadzorczej

Doświadczenie zawodowe

szereg stanowisk w obszarze marketingu, ryzyka i operacji w Europie i USA, a następnie został Szefem Bankowości Detalicznej na Węgrzech i w Belgii.

Pan Marc Luet posiada dyplom ukończenia studiów licencjackich z zakresu ekonomii, Panthéon Sorbonne University. Jest absolwentem Instytutu Nauk Politycznych w Paryżu (Institut d'Etudes Politiques de Paris). Posiada również dyplom ukończenia studiów Master of Business Administration (MBA) od Tuck School of Business Administration, Dartmouth College. Pan Marc Luet jest członkiem Zarządu Rosyjsko-Amerykańskiej Izby Handlowej.

Anand Selvakesari
Członek Rady Nadzorczej

Pan Anand Selvakesari jest związany z Citi od 1991 roku. Od 2018 roku pełni funkcję Szefa Bankowości Detalicznej w USA. Wcześniej w latach 2015 -2018 pełnił funkcję Szefa Bankowości Detalicznej w Regionie Azji i Pacyfiku w Citi, gdzie odpowiadał za obszar bankowości detalicznej i bankowości przedsiębiorstw w całej Azji.

Przed objęciem obecnego stanowiska, od grudnia 2013 roku Pan Anand Selvakesari był Szefem Bankowości Detalicznej w regionie obejmującym kraje należące do Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN) oraz Indie. Na tym stanowisku odpowiadał za obszar bankowości detalicznej w Kłastrze ASEAN, w skład którego wchodzi Singapur, Malezja, Indonezja, Filipiny, Tajlandia, Wietnam oraz Indie.

Wcześniej, w latach 2011-2013, Pan Selvakesari piastował stanowisko Szefa Bankowości Detalicznej w Indiach, zarządzając obszarami bankowości detalicznej, kart kredytowych, pożyczek niezabezpieczonych, bankowości dla osób niebędących obywatelami Indii oraz obszarem bankowości przedsiębiorstw w Indiach. Pod kierownictwem Pana Anand Selvakesari zarządzane obszary osiągnęły pozycję lidera na rynku, ciesząc się rekordową preferencją marki wśród klientów oraz współpracując przy wdrażaniu pionierskich rozwiązań z innymi liderami rynku.

Przed objęciem stanowiska w Indiach, Pan Anand Selvakesari był Szefem Bankowości Detalicznej w Citi China w latach 2008-2011. Zarządzany przez Pana Selvakesari biznes odnotował wielokrotny wzrost, obejmując pozycję lidera branży w obszarze innowacji, wprowadzając wiele nowych produktów na rynek. Pan Anand Selvakesari był również Szefem Bankowości Detalicznej na Tajwanie w latach 2004-2006, a przez 8 lat pełnił role regionalne w Singapurze pracując na różnych stanowiskach w obszarach bankowości inwestycyjnej, wealth management oraz bankowości detalicznej w latach 1996-2004.

Pan Anand Selvakesari posiada dyplom MBA (finanse i marketing) oraz tytuł inżyniera (inżynieria mechaniczna), uzyskane w Indiach.

Od 21 czerwca 2016 roku pełni funkcję członka Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Stanisław Sołtysiński
Członek Rady Nadzorczej

Pan Stanisław Sołtysiński - profesor nauk prawnych, zajmuje się działalnością naukową, jako profesor nauk prawnych związany z Uniwersytetem Adama Mickiewicza w Poznaniu (gdzie piastował również funkcję Dziekana Wydziału Prawa i Administracji). Wykładał wielokrotnie jako visiting profesor na Uniwersytecie w Pennsylvania Law School w Filadelfii, a także w College of Europe w Brugii, Max Planck Institute w Monachium oraz w Akademii Prawa Międzynarodowego w Hadze. Jest członkiem wielu stowarzyszeń i organizacji naukowych. Jest m.in. członkiem korespondentem Polskiej Akademii Umiejętności i członkiem Rady Dyrektorów UNIDROIT. Jest współautorem Kodeksu spółek handlowych. Pan prof. Sołtysiński zajmuje się również praktyką prawniczą, będąc współnikiem Spółki Komandytowej "Sołtysiński, Kawecki i Szlęzak" Doradcy Prawni.

Pan prof. Sołtysiński zasiada w Radzie Banku Handlowego w Warszawie S.A. od 26 marca 1997 roku, od 30 czerwca 2000 roku do 20 czerwca 2012 roku był jej Przewodniczącym. Od 21 czerwca 2012 roku ponownie pełni funkcję Członka Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Stephen R. Volk
Członek Rady Nadzorczej

Pan. Stephen R. Volk pełni funkcję Vice Chairman of Citigroup Inc., jest odpowiedzialny za sprawy zarówno związane z zarządzaniem wyższego szczebla jak i bankowością inwestycyjną. Jest członkiem Komitetu Wykonawczego Citigroup.

Pan Volk związany jest z Citigroup od września 2004 roku. Do tego czasu pełnił funkcję Chairman of Credit Suisse First Boston, gdzie współpracował ściśle z Prezesem Zarządu nad strategicznym zarządzaniem firmą oraz nad kluczowymi sprawami dotyczącymi klientów. Pracę w Credit Suisse First Boston rozpoczął w sierpniu 2001 roku, przechodząc z Shearman & Sterling, nowojorskiej firmy prawniczej, w której począwszy od 1991 roku pełnił funkcję Senior Partner. Podczas pracy w Shearman & Sterling, Pan Volk był doradcą prawnym dla szeregu korporacji, włączając Citicorp. Pośród wielu dziedzin, w jakich firma Pana Volka doradzała Citicorp, znajduje się np. restrukturyzacja portfela zadłużenia Citicorp w Ameryce Łacińskiej. Znaczące transakcje, w jakich Pan Volk odgrywał ważną rolę, to m.in.: fuzja Glaxo i SmithKlein, Viacom-Paramount, Viacom-CBS oraz Vivendi-Universal-NBC. Współpracę z Shearman & Sterling Pan Volk rozpoczął w 1960 roku, po ukończeniu Dartmouth College oraz Harvard Law School, stając się współnikiem

Członek Rady Nadzorczej	Doświadczenie zawodowe
	w 1968 roku. Pan Volk jest Dyrektorem Continental Grain Company, a także byłym Dyrektorem Consolidated Edison, Inc. oraz Trizec Hahn Properties. Jest również członkiem Rady Stosunków Międzynarodowych (Council on Foreign Relations), Rady Doradczej Dziekana (Dean's Advisory Board) Harvard Law School oraz członkiem Fundacji Adwokatury Amerykańskiej (American Bar Foundation). Od 20 listopada 2009 roku pełni funkcję członka Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Rada Nadzorcza Spółki działa w oparciu o przepisy powszechnie obowiązujące, statut Spółki oraz Regulamin Rady Nadzorczej Banku.

Do kompetencji Rady Nadzorczej, oprócz praw i obowiązków przewidzianych w przepisach prawa, należą uchwały w następujących sprawach:

- 1) powołanie i odwołanie, w głosowaniu tajnym, Prezesa Zarządu Banku,
- 2) powołanie i odwołanie, w tajnym głosowaniu, Wiceprezesów oraz innych członków Zarządu Banku,
- 3) ustalanie warunków umów regulujących stosunek pracy lub inny stosunek prawny łączący członków Zarządu z Bankiem,
- 4) wyrażanie zgody na otwarcie lub zamknięcie za granicą oddziału,
- 5) uchwalanie regulaminu Rady Nadzorczej oraz zatwierdzenie ustalanych przez Zarząd Banku:
 - a. regulaminu Zarządu Banku,
 - b. regulaminów gospodarowania funduszami specjalnymi tworzonymi z zysku netto,
- 6) wyrażanie uprzedniej zgody na dokonanie czynności rozporządzającej środkami trwałymi Banku, których wartość przekracza 1/10 kapitału zakładowego Banku,
- 7) wybór firmy audytorskiej do badania lub przeglądu sprawozdań finansowych,
- 8) wyrażanie zgody na zatrudnianie i zwalnianie (po uprzednim wysłuchaniu) osoby kierującej Departamentem Audytu oraz osoby kierującej komórką do spraw zgodności, na wniosek Zarządu Banku,
- 9) wyrażanie zgody na zawarcie przez Bank istotnej umowy z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w Banku lub podmiotem powiązany z Bankiem,
- 10) sprawowanie nadzoru nad wprowadzeniem systemu zarządzania w Banku oraz dokonywanie oceny adekwatności i skuteczności tego systemu, w tym nadzór nad wprowadzaniem systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie corocznej oceny adekwatności i skuteczności tego systemu oraz nadzór nad wprowadzaniem systemu kontroli wewnętrznej oraz dokonywanie corocznej oceny adekwatności i skuteczności tego systemu, uwzględniającej ocenę adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz Departamentu Audytu oraz ocenę stopnia efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank,
- 11) zatwierdzanie strategii działania Banku oraz zasad ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem,
- 12) zatwierdzanie zasadniczej struktury organizacyjnej Banku, dostosowanej do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i ustalonej przez Zarząd Banku,
- 13) zatwierdzanie akceptowalnego ogólnego poziomu ryzyka Banku,
- 14) zatwierdzanie polityki zgodności Banku,
- 15) zatwierdzanie procedur wewnętrznych Banku dotyczących procesów szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania kapitałowego oraz planowania kapitałowego,
- 16) zatwierdzanie polityki informacyjnej Banku,
- 17) zatwierdzanie procedury kontroli wewnętrznej,
- 18) zatwierdzanie polityk wynagrodzeń,
- 19) zatwierdzanie strategii zarządzania ryzykiem oraz określenie zasad raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkościach ryzyka w działalności Banku,
- 20) zatwierdzanie regulaminu funkcjonowania komórki do spraw zgodności oraz Departamentu Audytu,
- 21) zatwierdzanie opracowanych przez Zarząd Banku kryteriów oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
- 22) zatwierdzanie zasad kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej,
- 23) zatwierdzanie rocznego planu działań komórki do spraw zgodności,
- 24) zatwierdzanie zasad współpracy komórki do spraw zgodności oraz Departamentu Audytu z analogicznymi komórkami podmiotu dominującego oraz podmiotu zależnego,

- 25) zatwierdzanie zasad rocznego przysyłania przez komórkę do spraw zgodności raportów dotyczących realizacji jego zadań do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej,
- 26) zatwierdzanie zasad współpracy Departamentu Audytu z biegłym rewidentem,
- 27) zatwierdzanie strategii działalności Departamentu Audytu,
- 28) zatwierdzanie przygotowanych przez kierującego Departamentem Audytu zasad przeprowadzania badań audytowych, zapewniających obiektywne wykonywanie zadań przez Departament Audytu oraz zasad przenoszenia pracowników z innych jednostek organizacyjnych do Departamentu Audytu, doskonalenia kwalifikacji, dotyczących określania liczby audytorów wewnętrznych posiadających certyfikaty zawodowe i okresowej oceny pracy audytorów wewnętrznych,
- 29) zatwierdzanie wysokości wynagrodzenia Dyrektora Departamentu Audytu,
- 30) zatwierdzanie strategicznego (długoterminowego) i operacyjnego (rocznego) planu badań audytowych oraz ich zmian,
- 31) zatwierdzanie wysokości wynagrodzenia Dyrektora komórki do spraw zgodności, która to kompetencja w drodze uchwały może zostać powierzona Komitetowi Audytu,
- 32) wyrażanie zgody na każdorazową współpracę Departamentu Audytu z analogiczną komórką podmiotu dominującego w ramach badania audytowego, która to kompetencja w drodze uchwały może zostać powierzona Komitetowi Audytu,
- 33) zatwierdzanie zasad przekazywania przez Departament Audytu raportów do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej.

Zgodnie z ustawą Prawo bankowe Rada Nadzorcza zatwierdza wewnętrzny podział kompetencji w Zarządzie oraz politykę wynagrodzeń obowiązującą w Spółce.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy również zawieszanie, z ważnych powodów, w czynnościach poszczególnych lub wszystkich członków Zarządu oraz delegowanie członków Rady Nadzorczej, na okres nie dłuższy niż trzy miesiące, do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację albo z innych przyczyn nie mogą sprawować swoich czynności.

Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje obowiązki osobiście. Rada Nadzorcza wykonuje swoje czynności kolegialnie, przy czym każdy członek Rady Nadzorczej ma prawo do otrzymania od Zarządu informacji niezbędnych do wykonywania swoich obowiązków. Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się co najmniej raz na kwartał. Posiedzenie Rady Nadzorczej zwołuje Przewodniczący Rady Nadzorczej, a pod jego nieobecność jeden z Wiceprzewodniczących Rady Nadzorczej, z własnej inicjatywy, na wniosek członka Rady Nadzorczej albo na wniosek Zarządu Spółki. Przewodniczący Rady Nadzorczej może wyznaczyć stałe terminy odbywania posiedzeń Rady Nadzorczej. Zawiadomienie o zwołaniu posiedzenia, zawierające porządek obrad i materiały będące przedmiotem obrad, Sekretarz Rady Nadzorczej wysyła członkom Rady Nadzorczej, co najmniej na 7 (siedem) dni przed terminem posiedzenia.

Rada Nadzorcza zbiera się w dniu Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki i sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Zarządu, w którym wygasają mandaty członków Zarządu, w celu dokonania wyboru członków Zarządu Spółki.

Rada Nadzorcza corocznie podejmuje uchwałę w sprawie sprawozdania z działalności Rady, w której zawarta jest ocena Rady Nadzorczej na temat sytuacji Spółki, ocena pracy Rady Nadzorczej, systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Banku oraz wyniki oceny sprawozdań finansowych Spółki, w tym wnioski Zarządu co do podziału zysku. Dokument ten Rada Nadzorcza przedkłada Walnemu Zgromadzeniu do zatwierdzenia.

Członkowie Rady Nadzorczej mogą brać udział w podejmowaniu uchwał, oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Posiedzeniom Rady Nadzorczej przewodniczy Przewodniczący Rady Nadzorczej, a w razie jego nieobecności jeden z Wiceprzewodniczących Rady Nadzorczej, zaś w razie nieobecności ich obu – członek Rady Nadzorczej wybrany przez pozostałych członków.

Do ważności uchwał Rady Nadzorczej wymagana jest obecność na posiedzeniu co najmniej połowy członków Rady Nadzorczej. Uchwały Rady Nadzorczej zapadają bezwzględną większością głosów. Bez zgody większości niezależnych członków Rady Nadzorczej nie mogą być podejmowane uchwały w sprawach:

- 1) świadczenia z jakiegokolwiek tytułu, przez Spółkę i jakiegokolwiek podmioty powiązane ze Spółką, na rzecz członków Zarządu;
- 2) wyrażenia zgody na zawarcie przez Spółkę lub podmiot od niego zależny istotnej umowy z podmiotem powiązany ze Spółką, członkiem Rady albo Zarządu oraz z podmiotami z nimi powiązanymi;
- 3) wyboru biegłego rewidenta dla przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Spółki.

Każdy członek Rady Nadzorczej obowiązany jest niezwłocznie poinformować o zaistniałym konflikcie interesów pozostałych jej członków i powstrzymać się od zabierania głosu w dyskusji oraz od głosowania nad przyjęciem uchwały w sprawie, w której zaistniał konflikt.

Rada Nadzorcza podejmuje uchwały w głosowaniu jawnym z wyjątkiem powołania i odwołania w głosowaniu tajnym Prezesa Zarządu Spółki oraz powołania i odwołania, w tajnym głosowaniu, Wiceprezesów oraz innych członków Zarządu Spółki. Przewodniczący obrad może zarządzić tajne głosowanie w innych sprawach z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Rady Nadzorczej.

Uchwała Rady Nadzorczej obowiązuje z dniem powzięcia, chyba że przewidziano w niej późniejszy termin wejścia w życie.

Z posiedzeń Rady Nadzorczej sporządzane są protokoły, zawierające: porządek obrad, nazwiska i imiona obecnych członków Rady Nadzorczej, liczbę członków nieobecnych na posiedzeniu wraz z podaniem przyczyny nieobecności, liczbę

głosów oddanych na poszczególne uchwały, zdania odrębne, pełne brzmienie podjętych uchwał. Lista obecnych na posiedzeniu członków Rady Nadzorczej oraz innych osób uczestniczących w posiedzeniu stanowi załącznik do protokołu. Protokoły podpisują wszyscy obecni na danym posiedzeniu członkowie Rady Nadzorczej. Protokoły posiedzeń Rady Nadzorczej za okres jej kadencji gromadzone są w odrębnym zbiorze, przechowywanym przez Spółkę.

W posiedzeniach Rady Nadzorczej, z wyjątkiem posiedzeń dotyczących bezpośrednio Zarządu, biorą udział członkowie Zarządu Spółki. Na wniosek Przewodniczącego Rady Nadzorczej lub na wniosek Zarządu Spółki w posiedzeniach mogą uczestniczyć właściwi dla danej sprawy pracownicy Spółki lub osoby spoza Spółki. Podczas rozpatrywania przez Radę Nadzorczą zagadnień związanych z działaniem kontroli wewnętrznej w Spółce, w posiedzeniach Rady Nadzorczej może brać także udział osoba kierująca Departamentem Audytu. W szczególnie uzasadnionych okolicznościach Przewodniczący Rady Nadzorczej może zarządzić obrady bez udziału osób niebędących członkami Rady Nadzorczej, nawet jeśli co innego wynika z postanowień poprzedzających.

Komitety Rady Nadzorczej

Stałymi Komitetami Rady Nadzorczej są:

- 1) Komitet ds. Audytu,
- 2) Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń,
- 3) Komitet ds. Ryzyka i Kapitału.

Rada Nadzorcza w drodze uchwały może powoływać inne komitety niż wymienione powyżej, złożone wyłącznie z członków Rady Nadzorczej. Uchwała Rady Nadzorczej określa zakres działania takiego komitetu.

W tym trybie w 2003 roku Rada Nadzorcza powołała **Komitet ds. Strategii i Zarządzania**, którego zadaniem ma być bieżąca analiza wszystkich zagadnień związanych z pracą organów Banku oraz poprawianiem ich funkcjonowania. W skład tego Komitetu wchodzi: Marek Belka jako Przewodniczący oraz Stanisław Sołtyśński jako Wiceprzewodniczący oraz Shirish Apte, Grzegorz Bielicki, Igor Chalupiec, Jenny Grey, Marek Kapuściński, Frank Mannion, Marc Luet, Andrzej Olechowski, Anand Selvakasari, Stephen Volk - jako członkowie Komitetu.

Komitet ds. Audytu

W skład Komitetu ds. Audytu wchodzi:

- 1) Grzegorz Bielicki – Przewodniczący Komitetu;
- 2) Frank Mannion – Wiceprzewodniczący Komitetu;
- 3) Shirish Apte - Członek Komitetu;
- 4) Igor Chalupiec - Członek Komitetu;
- 5) Marek Kapuściński - Członek Komitetu;

Komitet ds. Audytu jest stałym komitetem Rady Nadzorczej Spółki, w 2018 r. odbył cztery posiedzenia.

Do kompetencji i obowiązków Komitetu ds. Audytu należy monitorowanie sprawozdawczości finansowej, monitorowanie skuteczności systemów: kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem, monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej oraz monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.

Członkowie Komitetu wykonują swoje kompetencje na podstawie art. 390 Kodeksu spółek handlowych. Komitet składa Radzie Nadzorczej roczne sprawozdania ze swej działalności. Sprawozdanie za każdy kolejny rok kalendarzowy składane jest do końca pierwszego kwartału roku następnego. Sprawozdania są udostępniane akcjonariuszom poprzez umieszczenie ich na stronach internetowych Banku. Na kolejnym, najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej, Komitet składa Radzie sprawozdanie z każdego spotkania Komitetu oraz zaleceń Komitetu omawianych na jego spotkaniach.

W skład Komitetu ds. Audytu powinno wchodzić dwóch członków niezależnych, a jeden z nich powinien być Przewodniczącym tego Komitetu. Przynajmniej jeden członek Komitetu powinien spełniać warunki niezależności, o których mowa w art. 56 ust.3 pkt 1, 3, 5 Ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz nadzorze publicznym i posiadać umiejętności z zakresu branży, w której działa Spółka.

Członkami Komitetu ds. Audytu spełniającymi ustawowe kryteria niezależności są: Grzegorz Bielicki, Igor Chalupiec i Marek Kapuściński.

Następujący członkowie Komitetu ds. Audytu posiadają wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych:

- 1) Grzegorz Bielicki - jest ekspertem w zakresie audytu wewnętrznego, finansów i rachunkowości. W latach 2013-2016 kierował Departamentem Audytu Wewnętrznego Narodowego Banku Polskiego. Grzegorz Bielicki rozpoczął swoją karierę zawodową w KPMG Polska, w Departamencie Bankowo-Finansowym, gdzie przeprowadzał badania sprawozdań finansowych, przeglądy portfela kredytowego oraz analizy due diligence w wielu największych bankach w Polsce. Posiada dyplom magistra ekonomii uzyskany na Wydziale Handlu Zagranicznego Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie;
- 2) Frank Mannion - ukończył National University of Ireland w Galway, uzyskując tytuł naukowy w dziedzinie handlu. Posiada tytuł dyplomowanego księgowego (Chartered Accountant);
- 3) Shirish Apte - posiada dyplom biegłego rewidenta uzyskany w Institute of Chartered Accountants w Anglii i Walii oraz stopień licencjata w dziedzinie handlu. Pan Shirish Apte posiada również dyplom MBA z London Business School.

Następujący członkowie Komitetu ds. Audytu posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu bankowości i finansów, w której działa Spółka:

- 1) Grzegorz Bielicki - z uwagi na wykształcenie oraz doświadczenie zawodowe, obejmujące pracę m.in. w NBP oraz KPMG;
- 2) Frank Mannion – z uwagi na wykształcenie, tytuł dyplomowanego księgowego (Chartered Accountant) oraz doświadczenie zawodowe, obejmujące długoletnią pracę na kierowniczych stanowiskach w Citi;
- 3) Shirish Apte - z uwagi na wykształcenie, dyplom biegłego rewidenta uzyskany w Institute of Chartered Accountants w Anglii i Walii oraz doświadczenie zawodowe, obejmujące długoletnią pracę na kierowniczych stanowiskach w Citi;
- 4) Igor Chalupiec - z uwagi na wykształcenie oraz doświadczenie zawodowe, obejmujące m.in. pełnienie funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku Pekao S.A.

Posiedzenia Komitetu ds. Audytu zwołuje Przewodniczący Komitetu z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Komitetu. Gdyby Przewodniczący Komitetu nie mógł z jakichkolwiek przyczyn zwołać posiedzenia, zwołuje je Zastępca Przewodniczącego. Posiedzenia zwoływane są też na wniosek członka Komitetu lub Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Zawiadomienie o zwołaniu posiedzenia, zawierające porządek obrad i materiały będące przedmiotem obrad, przesyła członkom Komitetu ds. Audytu Sekretarz Komitetu, którym jest Sekretarz Rady Nadzorczej. Posiedzenia Komitetu ds. Audytu odbywają się co najmniej cztery razy do roku, w terminach ustalonych przez Przewodniczącego w porozumieniu z Zastępcą Przewodniczącego Komitetu.

Przynajmniej raz do roku Komitet ds. Audytu spotyka się:

- 1) z Dyrektorem Departamentu Audytu bez udziału kierownictwa;
- 2) z biegłym rewidentem Spółki bez udziału kierownictwa;
- 3) jedynie we własnym składzie.

Komitet ds. Audytu, wedle uznania, może się spotkać również z poszczególnymi członkami kierownictwa Spółki.

Porządek obrad Komitetu ds. Audytu obejmuje punkty stałe oraz sprawy rozpatrywane na wniosek. Lista stałych punktów rozpatrywanych na posiedzeniach Komitetu ustalana jest w drodze uchwały Komitetu. Prawo wnoszenia spraw na posiedzenia Komitetu przysługuje Radzie Nadzorczej oraz poszczególnym członkom Komitetu i pozostałym członkom Rady Nadzorczej.

Sekretarz Komitetu ds. Audytu, na podstawie otrzymanych materiałów, opracowuje projekt porządku posiedzenia wraz z listą osób zaproszonych i przekazuje go Przewodniczącemu Komitetu i Zastępcy Przewodniczącego do akceptacji. Zaakceptowany przez Przewodniczącego Komitetu i Zastępcę Przewodniczącego projekt porządku posiedzenia przekazywany jest wraz z materiałami członkom Komitetu.

W posiedzeniu Komitetu ds. Audytu mają obowiązek uczestniczyć wszyscy jego członkowie. Członek Komitetu, który nie może wziąć udziału w posiedzeniu, powinien zawiadomić o tym Sekretarza Komitetu na siedem dni przed ustaloną datą posiedzenia. Komitet może korzystać z opinii doradców oraz zapraszać na swoje posiedzenia pracowników Spółki lub inne osoby w celu omówienia lub zbadania spraw poruszanych przez Komitet. W posiedzeniu Komitetu lub w odpowiedniej jego części posiedzenia biorą udział osoby zaproszone przez Przewodniczącego Komitetu lub Zastępcę Przewodniczącego Komitetu.

Przewodniczący Komitetu ds. Audytu przewodniczy posiedzeniom Komitetu. W przypadku nieobecności Przewodniczącego obradom Komitetu przewodniczy Zastępca Przewodniczącego. Przewodniczący Komitetu, w porozumieniu z Zastępcą Przewodniczącego Komitetu, może zdecydować o zdjęciu sprawy z porządku obrad, w szczególności w celu uzupełnienia wniosku lub uzyskania opinii.

Uchwały Komitetu ds. Audytu zapadają bezwzględną większością głosów obecnych członków Komitetu.

Przewodniczący Komitetu ds. Audytu w porozumieniu z Zastępcą Przewodniczącego Komitetu może podjąć decyzję o rozpatrzeniu sprawy w trybie pisemnym.

Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń

W skład Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń wchodzi:

- 1) Andrzej Olechowski – Przewodniczący Komitetu;
- 2) Jenny Grey – Wiceprzewodnicząca Komitetu;
- 3) Stanisław Sołtysiński – Członek Komitetu;
- 4) Marc Luet – Członek Komitetu.

Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń jest stałym komitetem Rady Nadzorczej Spółki.

Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń jest ciałem doradczym Rady Nadzorczej, a członkowie Komitetu wykonują swoje kompetencje na podstawie art. 390 Kodeksu spółek handlowych. Komitet składa Radzie Nadzorczej roczne sprawozdania ze swej działalności. Sprawozdanie za każdy kolejny rok kalendarzowy składane jest do końca pierwszego kwartału roku następnego. Sprawozdania są udostępniane akcjonariuszom poprzez umieszczenie ich na stronach internetowych Banku. Na kolejnym, najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej, Komitet składa Radzie sprawozdanie z każdego spotkania Komitetu oraz zaleceń Komitetu omawianych na jego spotkaniach.

Do kompetencji Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń należą następujące sprawy:

- 1) opiniowanie i monitorowanie przyjętych w Banku polityk wynagrodzeń oraz wspieranie organów Banku w zakresie nadzorowania, kształtowania i realizacji tych polityk, ich aktualności, zgodności z praktyką i procesami funkcjonującymi w Banku oraz wpływu na profil ryzyka Banku,
- 2) dokonywanie oceny mechanizmów i systemów funkcjonujących w Banku, w celu zagwarantowania, aby polityki wynagrodzeń przyjęte w Banku uwzględniały wszystkie rodzaje ryzyka, poziomy płynności i kapitału, były zgodne z zasadami należytego i skutecznego zarządzania ryzykiem i wspierały takie zarządzanie oraz były zbieżne ze strategią Banku, celami, kulturą i wartościami korporacyjnymi oraz długofalowymi interesami Banku, w tym ocena potrzeby zastosowania korekty wynagrodzeń o ryzyko ex-post,
- 3) dokonywanie analizy możliwych scenariuszy w celu zbadania, jak polityki wynagrodzeń przyjęte w Banku i praktyka w zakresie wynagrodzeń reagują na zdarzenia zewnętrzne i wewnętrzne oraz przeprowadzanie weryfikacji historycznej kryteriów stosowanych do określania wysokości przyznawanego wynagrodzenia i korekty wynagrodzeń o ryzyko ex-ante na podstawie rzeczywistych wyników pod względem ryzyka,
- 4) rekomendowanie kandydatów do Zarządu Banku, z uwzględnieniem niezbędnej wiedzy, kompetencji i doświadczenia Zarządu jako całości, koniecznych do zarządzania Bankiem, oraz z uwzględnieniem różnorodności w składzie Zarządu Banku,
- 5) określanie zakresu obowiązków dla kandydata do Zarządu Banku, a także wymagań w zakresie wiedzy i kompetencji oraz przewidywanego zaangażowania pod względem poświęconego czasu, niezbędnych do pełnienia funkcji,
- 6) określanie wartości docelowej reprezentacji niedostatecznie reprezentowanej w Zarządzie Banku płci oraz opracowywanie polityki różnorodności w składzie Zarządu Banku zmierzającej do osiągnięcia tej wartości docelowej,
- 7) dokonywanie okresowej oceny, co najmniej raz roku, struktury, wielkości, składu i skuteczności działania Zarządu Banku oraz rekomendowanie zmiany Radzie Nadzorczej w tym zakresie,
- 8) dokonywanie okresowej oceny, co najmniej raz w roku, wiedzy, kompetencji i doświadczenia Zarządu Banku jako całości i poszczególnych członków Zarządu Banku oraz informowanie Zarządu Banku o wynikach tej oceny,
- 9) dokonywanie okresowego przeglądu polityki Zarządu Banku w odniesieniu do doboru i powoływania osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku i przedstawianie Zarządowi Banku zalecenia w tym zakresie,
- 10) dokonywanie, na tle warunków rynkowych, oceny wynagrodzeń otrzymywanych przez członków Zarządu Banku,
- 11) dokonywanie oceny wynagrodzeń otrzymywanych przez członków Zarządu Banku w odniesieniu do zakresu obowiązków członków Zarządu Banku i sposobu ich wykonywania,
- 12) przedkładanie Radzie Nadzorczej rekomendacji co do wysokości wynagrodzenia członka Zarządu Banku, każdorazowo przed jej ustaleniem lub zmianą,
- 13) opiniowanie i monitorowanie zmiennych składników wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, w tym w szczególności osób odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem, kierowanie komórką do spraw zgodności, kierowanie komórką audytu wewnętrznego oraz osób kluczowych, określonych w Polityce wynagrodzeń pracowników Banku Handlowego w Warszawie S.A.,
- 14) dokonywanie wstępnej oceny kwalifikacji kandydatów na członków Rady Nadzorczej oraz przygotowanie rekomendacji co do ich wyboru,
- 15) dokonywanie wstępnej oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej oraz przygotowanie rekomendacji w przypadku, gdy wymagane jest dokonanie ponownej oceny.

Komitet przyjmuje politykę różnorodności w składzie Zarządu Banku, uwzględniając szeroki zestaw cech i kompetencji wymaganych w przypadku osób pełniących funkcję członków Zarządu.

W skład Komitetu wchodzi co najmniej trzech członków Rady Nadzorczej. Liczba członków niezależnych musi być co najmniej taka sama jak liczba członków zależnych, przy czym Przewodniczący jest członkiem niezależnym. Członkowie Komitetu, w tym Przewodniczący i Wiceprzewodniczący, wybierani są przez Radę Nadzorczą w głosowaniu jawnym.

Posiedzenia Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń zwołuje Przewodniczący Komitetu z własnej inicjatywy lub, gdyby Przewodniczący Komitetu nie mógł z jakichkolwiek przyczyn zwołać posiedzenia, Zastępca Przewodniczącego. Posiedzenia zwoływane są też na wniosek członka Komitetu lub Przewodniczącego Rady Nadzorczej. Posiedzenia Komitetu odbywają się co najmniej dwa razy do roku, w terminach ustalonych przez Przewodniczącego Komitetu. Porządek obrad Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń obejmuje punkty stałe oraz sprawy rozpatrywane na wniosek.

Sekretarz Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń, na podstawie otrzymanych materiałów, opracowuje projekt porządku posiedzenia wraz z listą osób zaproszonych i przekazuje go Przewodniczącemu Komitetu do akceptacji.

W posiedzeniu Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń mają obowiązek uczestniczyć wszyscy jego członkowie. Członek Komitetu, który nie może wziąć udziału w posiedzeniu, powinien zawiadomić o tym Sekretarza Komitetu na siedem dni przed ustaloną datą posiedzenia. W posiedzeniu Komitetu lub w odpowiedniej części posiedzenia biorą udział osoby zaproszone przez Przewodniczącego Komitetu, a w szczególności osoby referujące poszczególne sprawy.

Uchwały Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń zapadają bezwzględną większością głosów obecnych członków Komitetu.

Przewodniczący Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń może podjąć decyzję o rozpatrzeniu sprawy w trybie pisemnym. Członek Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń głosujący przeciwko może żądać zamieszczenia w protokole zdania odrębnego.

Posiedzenia Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń są protokołowane. Protokół podpisuje Przewodniczący i Sekretarz. Protokół z posiedzenia Komitetu podlega zatwierdzeniu przez członków Komitetu na kolejnym, najbliższym posiedzeniu Komitetu.

Komitet ds. Ryzyka i Kapitału

W skład Komitetu ds. Ryzyka i Kapitału wchodzi:

- 1) Frank Mannion – Przewodniczący Komitetu;
- 2) Igor Chalupiec – Wiceprzewodniczący Komitetu;
- 3) Marek Belka – Członek Komitetu;
- 4) Grzegorz Bielicki - Członek Komitetu (od dnia 21 marca 2018 roku);
- 5) Marek Kapuściński – Członek Komitetu;
- 6) Marc Luet – Członek Komitetu;
- 7) Andrzej Olechowski – Członek Komitetu;
- 8) Anand Selvakesan - Członek Komitetu;
- 9) Stephen R. Volk – Członek Komitetu.

Członkowie Komitetu wykonują kompetencje określone w Regulaminie na podstawie art. 390 Kodeksu spółek handlowych. Komitet składa Radzie Nadzorczej roczne sprawozdania ze swej działalności. Sprawozdanie za każdy kolejny rok kalendarzowy składane jest do końca pierwszego kwartału roku następnego. Sprawozdania są udostępniane akcjonariuszom poprzez umieszczenie ich na stronach internetowych Banku oraz w jego siedzibie. Na kolejnym, najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej, Komitet składa Radzie sprawozdanie z każdego spotkania Komitetu oraz zaleceń Komitetu omawianych na jego spotkaniach. Regulamin Komitetu jest udostępniany na stronach internetowych Banku oraz w jego siedzibie.

Do kompetencji Komitetu należy nadzór nad wprowadzeniem przez Zarząd w Banku systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz nadzór nad procesem szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego.

W skład Komitetu wchodzi co najmniej czterech członków Rady Nadzorczej, z których jeden jest Przewodniczącym Komitetu. Aby uchwały Komitetu były ważne, w spotkaniu musi uczestniczyć co najmniej trzech jego członków.

Posiedzenia Komitetu zwołuje Przewodniczący Komitetu, z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Komitetu. Gdyby Przewodniczący Komitetu nie mógł z jakichkolwiek przyczyn zwołać posiedzenia, zwołuje je Zastępca Przewodniczącego. Posiedzenia zwoływane są też na wniosek członka Komitetu lub Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Posiedzenia Komitetu odbywają się, co najmniej raz na pół roku, w terminach ustalonych przez Przewodniczącego Komitetu w porozumieniu z Zastępcą Przewodniczącego Komitetu.

Zawiadomienie o zwołaniu posiedzenia, zawierające porządek obrad i materiały będące przedmiotem obrad, przesyła członkom Komitetu Sekretarz Komitetu, którym jest Sekretarz Rady Nadzorczej. Zawiadomienie powinno zawierać porządek obrad oraz materiały dotyczące tematów omawianych na posiedzeniu. Porządek obrad Komitetu obejmuje punkty stałe oraz sprawy rozpatrywane na wniosek. Prawo wnoszenia spraw na posiedzenia Komitetu przysługuje Radzie Nadzorczej oraz poszczególnym członkom Komitetu i pozostałym członkom Rady Nadzorczej.

W posiedzeniu Komitetu mają obowiązek uczestniczyć wszyscy jego członkowie.

Komitet może korzystać z opinii doradców oraz zapraszać na swoje posiedzenia pracowników Banku lub inne osoby w celu omówienia lub zbadania spraw poruszanych przez Komitet.

W posiedzeniu Komitetu lub w odpowiedniej jego części posiedzenia biorą udział osoby zaproszone przez Przewodniczącego Komitetu lub Zastępcę Przewodniczącego Komitetu.

Przewodniczący Komitetu przewodniczy posiedzeniom Komitetu. W przypadku nieobecności Przewodniczącego, obradom Komitetu przewodniczy Zastępca Przewodniczącego.

Uchwały Komitetu zapadają bezwzględną większością głosów obecnych członków Komitetu. Przewodniczący Komitetu w porozumieniu z Zastępcą Przewodniczącego Komitetu może podjąć decyzję o rozpatrzeniu sprawy w trybie pisemnym.

Posiedzenia Komitetu są protokołowane.

12. Dobre praktyki w Domu Maklerskim Banku Handlowego S.A. - spółki z Grupy Kapitałowej Banku

Dom Maklerski Banku Handlowego S.A (DMBH) nie jest spółką publiczną i nie ma obowiązku poddania się Dobrym Praktykom Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. i składania oświadczeń w tym zakresie, jednak z uwagi na istotną rolę pełnioną przez ten podmiot w grupie kapitałowej, należy wskazać na poniższe okoliczności.

DMBH jest członkiem Izby Domów Maklerskich - jako członek Izby jest zobowiązany do przestrzegania Kodeksu Dobrej Praktyki Domów Maklerskich, opracowanego przez Izbę Domów Maklerskich. Kodeks ten nie reguluje kwestii ładu korporacyjnego, dotyczy przede wszystkim zasad ochrony tajemnicy zawodowej, relacji z klientami, postępowania pracowników domu maklerskiego, w tym w relacjach z innymi domami maklerskimi. DMBH jest podmiotem regulowanym ustawą o obrocie instrumentami finansowymi i w związku z tym przestrzega, poza przepisami kodeksu spółek handlowych, pewnych elementów ładu korporacyjnego wynikających z przepisów tej ustawy i rozporządzeń wykonawczych, między innymi, zgodnie z art. 103 ww. ustawy, w skład zarządu powinny wchodzić co najmniej 2 osoby posiadające wykształcenie wyższe, co najmniej 3 letni staż pracy w instytucjach finansowych oraz dobrą opinię w związku ze sprawowanymi funkcjami.

Komisja Nadzoru Finansowego jest informowana przez DMBH o zmianach w Zarządzie. Dodatkowo DMBH posiada obowiązki raportowe do KNF (w tym o zmianach w Zarządzie, o treści określonych uchwał Walnego Zgromadzenia). Ustawa o obrocie reguluje też kwestie nabycia akcji domu maklerskiego. Przewiduje, że centrala domu maklerskiego jest na terytorium Polski. Od dnia 1 stycznia 2015 roku DMBH podlega Zasadom Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych, („ZŁK”) przyjętych uchwałą KNF z dnia 22 lipca 2014 roku. ZŁK są zbiorem reguł określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne instytucji nadzorowanych przez KNF, w tym relacje z udziałowcami i klientami, ich organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania. Celem ZŁK jest podniesienie poziomu ładu korporacyjnego w instytucjach finansowych oraz zwiększenie ich przejrzystości działania, co ma przyczynić się do pogłębiania zaufania do rynku finansowego w Polsce. W dniu 23 grudnia 2014 roku Zarząd DMBH zadeklarował wolę przestrzegania ZŁK przez DMBH, a Rada Nadzorcza zaakceptowała przestrzeganie ZŁK pozostających w ramach kompetencji Rady Nadzorczej. W 12 czerwca 2018 roku Rada zaakceptowała sprawozdanie z przestrzegania ZŁK w 2017 roku.

Trzy zasady ZŁK nie są stosowane przez DMBH:

- a) § 11 ust. 2 (transakcje z podmiotami powiązanymi) – zasada ta nie będzie stosowana w zakresie umów związanych z bieżącą działalnością operacyjną;
- b) § 22 ust. 1 i ust.2 (niezależność członków organu nadzorującego) - zasady te nie są stosowane biorąc pod uwagę bieżący skład Rady Nadzorczej.

13. Polityka różnorodności

Bank Handlowy w Warszawie S.A. w swojej działalności stosuje rozwiązania opierające się na różnorodności, która stanowi znak rozpoznawczy kultury korporacyjnej Citi i jest jej filozofią.

Strategia Banku Handlowego w Warszawie S.A. na rzecz integracji różnorodności polega na promowaniu kultury, która przyciąga najlepszych z najlepszych, w której ludzie są promowani w oparciu o swoje kompetencje i umiejętności, w której docenia się innych i oczekuje wzajemnego szacunku oraz w której możliwości rozwoju są dostępne dla każdego - niezależnie od różnic.

Nasze inicjatywy dotyczące różnorodności działają na trzech poziomach:

- Indywidualnie – Bank upoważnia osoby do wzięcia odpowiedzialności za własną karierę i rozwój osobisty, aby osiągnąć swój pełny potencjał niezależnie od płci, wyznania, rasy, pochodzenia etnicznego, narodowości lub orientacji seksualnej.
- Zespołowo – Bank dąży do zapewnienia atmosfery szacunku, w której różnorodne zespoły wykorzystują zalety szerokiej gamy perspektyw, umiejętności, doświadczenia i podejścia.
- Organizacyjnie - obejmując wszystko, co mają do zaoferowania pracownicy, strategia różnorodności pozycjonuje Bank jako pracodawcę wyboru.

Korzystając z różnych perspektyw i umożliwiając pracownikom rozwój ich umiejętności, stawiamy na wzrost i innowacje dla naszych klientów i pracowników, kierując się zasadą, iż każdy z osobna tworzy wartość tego, co wypracowujemy razem.

Bank w swojej polityce zatrudnienia silnie wspiera różnorodność, angażując się w rozwój talentów stawia intensywnie na karierę i rozwój kobiet, które w Citi Handlowy zarządzają ważnymi jednostkami organizacyjnymi. W 2017 roku 51% zatrudnionych w procesach rekrutacyjnych to kobiety w stosunku do 49% zatrudnionych mężczyzn. W 2018 roku proporcja zatrudnionych w procesach rekrutacyjnych kobiet do zatrudnionych mężczyzn wzrosła: 54% kobiet, 46% mężczyzn. Większość managerów zatrudnionych w Banku w 2017 roku to kobiety, które stanowiły 51% populacji wszystkich managerów. Ten wskaźnik utrzymuje się na takim samym poziomie także 2018 roku.

Średni staż pracy w Banku na przestrzeni ostatnich lat oscyluje na poziomie 8 lat, przy czym wśród kobiet pracujących w Banku średni staż pracy w 2018 roku przekroczył 10 lat. Średni staż pracy w Banku ma tendencję wzrostową i w 2018 roku przekroczył 9 lat.

Różnorodność biznesowa i specyficzne potrzeby Banku wyznaczają kierunki i wymagania dotyczące profesjonalnej wiedzy niezbędnej w zachowaniu najwyższej jakości usług czy to dla klienta wewnętrznego czy zewnętrznego.

Bank dba o wspieranie inicjatyw pracowników i zaangażowanie na rzecz innych i naszej organizacji. Przykładami są tutaj organizacje zrzeszające pracowników Banku wokół różnego rodzaju działalności. Dwie największe i najdłużej działające w Citi Handlowy to CitiClub i CitiWomen.

Citi Handlowy budując swoją politykę wynagrodzeń opiera się na najlepszych praktykach rynkowych, uwzględniając w niej wymogi ładu korporacyjnego, trendy rynkowe, a także kondycję i potencjał organizacji.

Przy ustalaniu wynagrodzeń pracowników Bank odnosi się do doświadczana i kompetencji wymaganych na obejmowanym stanowisku, oceny wyników pracy, obecnego poziomu wynagrodzenia, pozycji na tle nowej grupy pracowników i rynku. W oparciu o te informacje ustalany jest nowy poziom wynagrodzenia pracownika.

Poziomy wynagrodzeń są weryfikowane w regularnym procesie, który odbywa się raz w roku, uwzględniając ocenę roczną pracownika, jego umiejętności i zakres zadań w odniesieniu do informacji z badań rynkowych, odnoszących się do poziomu wynagrodzeń w branży.

Płaca kobiet zatrudnionych w Banku wynosi 97% płacy mężczyzn.

Citi Handlowy, troszcząc się o sytuację bytową swoich pracowników, zapewnia szeroki wachlarz świadczeń dodatkowych, które stanowią jedną z bogatszych ofert na rynku.

Bank stara się być firmą, w której chcą pracować najlepsi, gdzie zatrudnia się i awansuje pracowników na podstawie osiągnięć, a szanse rozwoju są powszechnie dostępne. Celem jest stworzenie miejsca pracy, w którym praktykuje się odpowiedzialne finanse, pracownicy traktują siebie z należyty szacunkiem i poszanowaniem godności oraz mogą liczyć na

wsparcie w kwestii zachowania równowagi między pracą a życiem prywatnym. Bank przestrzega zasad równouprawnienia w rekrutacji pracowników oraz przestrzega przepisów prawa dotyczących uczciwych praktyk związanych z zatrudnieniem i przeciwdziałaniem dyskryminacji.

Bank podejmuje działania prewencyjne w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji, które obejmują szereg działań edukacyjnych, mających na celu podniesienie świadomości w zakresie dyskryminacji, nierównego traktowania, mobbingu oraz działania zmierzające do wypracowania odpowiedniego klimatu organizacyjnego, sprzyjającego zasadom fair play w miejscu pracy (prewencja pierwotna).

Ważnym elementem codziennej działalności Grupy jest dialog z pracownikami. Każdy pracownik ma dostęp do wewnętrznej sieci intranetowej, w której może znaleźć bieżące informacje dotyczące funkcjonowania wszystkich obszarów Banku. Najważniejsze informacje dotyczące Banku i wszelkich zmian, jakie zachodzą w organizacji, pracownicy otrzymują bezpośrednio na swoje skrzynki mailowe w wewnętrznym newsletterze „Puls CitiHandlowy”.

Najwyższa kadra kierownicza Banku organizuje specjalne spotkania z pracownikami, zwane Town Hall-ami. Podczas tych spotkań przekazywane są najważniejsze informacje dotyczące poszczególnych obszarów biznesowych, przedstawiane są wyniki finansowe Banku, informacje o nowych produktach, zmianach organizacyjnych. Każdy pracownik ma wtedy okazję do zadania pytania bezpośrednio prowadzącemu spotkanie Członkowi Zarządu i zaproszonym gościom.

Ponadto pracownicy mają możliwość korzystania z wewnętrznej platformy społecznościowej „Citi Collaborate”. Jej powszechna dostępność umożliwia wymianę informacji oraz zacieśnia współpracę między pracownikami i kadra zarządzającą.

XI. Inne informacje o władzach Banku Handlowego w Warszawie S.A. i zasady zarządzania

1. Informacje dotyczące polityki w zakresie wynagrodzeń

W Grupie Banku Handlowego funkcjonują „Polityka wynagrodzeń pracowników Banku Handlowego w Warszawie S.A.” (przyjęta w dniu 22 grudnia 2017 roku) oraz „Polityka wynagrodzeń pracowników Domu Maklerskiego Banku Handlowego S.A.” (przyjęta w dniu 3 stycznia 2018 roku), zwane dalej „Polityką Wynagrodzeń”, które zastąpiły wcześniejsze polityki w tym zakresie.

Polityka Wynagrodzeń określa przyjęte w Banku i DMBH zasady wynagradzania wszystkich pracowników, w tym w szczególności Osób Kluczowych, oraz ma na celu realizację długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i zapewnienie stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Przyjęta przez Grupę filozofia wynagradzania osób objętych „Polityką Wynagrodzeń Osób Uprawnionych” zakłada zróżnicowanie wynagrodzenia poszczególnych pracowników na podstawie kryteriów finansowych lub niefinansowych, takich jak podejście do podejmowania ryzyka i zapewnienie zgodności z przepisami, w celu odzwierciedlenia ich obecnego lub przyszłego wkładu pracy oraz w celu uzupełnienia mechanizmów skutecznej kontroli ryzyka poprzez ograniczenie motywacji do podejmowania nierozważnego ryzyka dla Grupy i jej działalności oraz poprzez nagradzanie przemyślanej równowagi pomiędzy ryzykiem a stopą zwrotu. Zgodnie z tą filozofią wypłata wynagrodzenia zmiennego osób objętych „Polityką Wynagrodzeń Osób Uprawnionych” jest uzależniona zarówno od krótkoterminowej jak i długoterminowej oceny indywidualnych wyników oraz wyników finansowych Banku albo odpowiednio DMBH lub właściwej jednostki organizacyjnej, przy czym osoby odpowiedzialne za funkcje kontrolne nie są oceniane za wyniki osiągnięte w nadzorowanych przez nie jednostkach. Ocena wyników w Banku lub DMBH odbywa się na podstawie danych za okres trzech lat finansowych, co uwzględni cykl koniunkturalny i ryzyko związane z prowadzoną przez Grupę działalnością gospodarczą.

Nabycie prawa do poszczególnych transz wymaga każdorazowego zatwierdzenia odpowiednio przez Radę Nadzorczą w stosunku do Zarządu oraz Zarządu w stosunku do pozostałych pracowników.

Co najmniej 50% wynagrodzenia zmiennego powinno być przyznawane w formie instrumentów niepieniężnych, których wartość jest ściśle uzależniona od wyników finansowych Banku albo odpowiednio DMBH. Warunek ten spełniają przyjęte przez Grupę akcje fantomowe, których wartość będzie się wahała w zależności od wartości rynkowej akcji Banku. W przypadku DMBH, zgodnie z przyjętą 3 stycznia 2018 Polityką Wynagrodzeń, wartość akcji fantomowych jest uzależniona od wartości akcji zwykłych DMBH. Pozostałą część wynagrodzenia zmiennego stanowi nagroda pieniężna, przy czym dla odroczonej transz nagrody doliczane będą odsetki za okres od przyznania do wypłaty danej części wynagrodzenia.

Nabycie prawa do każdej transzy odroczonej nagrody będzie zależało od wyników Banku albo odpowiednio DMBH w roku kalendarzowym bezpośrednio poprzedzającym datę nabycia prawa do danej transzy.

Polityka wynagrodzeń dotycząca tej grupy pracowników jest bardziej szczegółowo przedstawiona w Raporcie w zakresie adekwatności kapitałowej, ryzyka oraz polityki wynagrodzeń Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. według stanu na 31 grudnia 2018 roku.

Rada Nadzorcza Banku pozytywnie oceniła funkcjonowanie Polityki Wynagrodzeń stosowanej w Grupie.

2. Wynagrodzenia i nagrody, łącznie z wynagrodzeniami z zysku wypłacone osobom zarządzającym i nadzorującym

Łączna wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści krótkoterminowych wypłaconych obecnym i byłym członkom Zarządu Banku w 2018 roku:

w tys. zł

**Wynagrodzenia, nagrody i korzyści
krótkoterminowe**

Sprawozdanie z działalności Banku Handlowego w Warszawie S.A.
oraz Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w 2018 roku

	Wynagrodzenie zasadnicze i nagrody		Inne świadczenia
Sławomir S. Sikora	3 022	372	
Maciej Kropidłowski	1 868	257	
David Mouillé	1 946	779	
Barbara Sobala	958	102	
Witold Zieliński ⁽¹⁾	340	550	
Katarzyna Majewska	946	101	
Natalia Bożek ⁽²⁾	616	54	
<i>Byli członkowie Zarządu:</i>			
Czesław Piasek ⁽³⁾	460	91	
Iwona Dudzińska ⁽⁴⁾	-	11	
	10 156	2 324	

(1) świadczenie pracy do dnia 18 lutego 2018 roku

(2) świadczenie pracy od dnia 21 marca 2018 roku

(3) świadczenie pracy do dnia 31 marca 2018 roku

(4) świadczenie pracy do dnia 31 lipca 2015 roku

Łączna wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści krótkoterminowych wypłaconych obecnym i byłym członkom Zarządu Banku w 2017 roku:

<i>w tys. zł</i>	Wynagrodzenia, nagrody i korzyści krótkoterminowe	
	Wynagrodzenie zasadnicze i nagrody	Inne świadczenia
Sławomir S. Sikora	2 025	282
Maciej Kropidłowski	2 030	228
David Mouillé	1 912	744
Barbara Sobala	958	95
Witold Zieliński ⁽¹⁾	1 127	117
Katarzyna Majewska	942	96
Czesław Piasek	1 207	120
<i>Byli członkowie Zarządu:</i>		
Iwona Dudzińska ⁽²⁾	-	7
	10 201	1 689

(1) świadczenie pracy do dnia 18 lutego 2018 roku

(2) świadczenie pracy do dnia 31 lipca 2015 roku

Łączna kwota „Wynagrodzenia zasadniczego i nagród” obejmuje wartość brutto wynagrodzenia zasadniczego oraz nagrody wypłacone odpowiednio w 2018 roku i w 2017 roku.

Łączna kwota „Inne świadczenia” obejmuje wartość brutto wypłaconego wynagrodzenia dotyczącego odszkodowania z tytułu rozwiązania umowy o pracę, świadczeń rzeczowych, ryczałtu z tytułu używania samochodu służbowego, składki z tytułu polis ubezpieczeniowych, ekwiwalentu za urlop, świadczeń dodatkowych zgodnych z umową o pracę pracowników zagranicznych.

Przekazane w 2018 roku nagrody kapitałowe obejmujące odroczone nagrodę pieniężną przyznaną w latach poprzednich na podstawie Polityki Zmiennych Składników Wynagrodzenia Osób Zajmujących Stanowiska Kierownicze w Banku oraz nagrodę krótkoterminową i długoterminową w akcjach fantomowych Banku przyznaną również w latach ubiegłych:

<i>w tys. zł</i>	Przekazane nagrody kapitałowe	
	Przyznane za 2017 rok	Przyznane za lata 2014- 2016
Sławomir S. Sikora	-	1 946
Maciej Kropidłowski	426	1 338
David Mouillé	545	367
Barbara Sobala	151	209
Witold Zieliński ⁽¹⁾	197	320
Katarzyna Majewska ⁽²⁾	153	75
Natalia Bożek		
Czesław Piasek	191	276
<i>Byli członkowie Zarządu:</i>		
Brendan Carney ⁽³⁾	-	365
Iwona Dudzińska ⁽⁴⁾	-	151
	1 663	5 047

(1) świadczenie pracy do dnia 18 lutego 2018 roku

(2) świadczenie pracy od dnia 11 stycznia 2016 roku

(3) świadczenie pracy do dnia 22 czerwca 2015 roku

(4) świadczenie pracy do dnia 31 lipca 2015 roku

Przekazane w 2017 roku nagrody kapitałowe obejmujące odroczoną nagrodę pieniężną przyznaną w latach poprzednich na podstawie Polityki Zmiennych Składników Wynagrodzenia Osób Zajmujących Stanowiska Kierownicze w Banku oraz nagrodę krótkoterminową i długoterminową w akcjach fantomowych Banku przyznaną również w latach ubiegłych:

w tys. zł	Przekazane nagrody kapitałowe	
	Przyznane za 2016 rok	Przyznane za lata 2013- 2015
Sławomir S. Sikora	589	1 781
Maciej Kropidłowski	594	988
David Mouillé	532	101
Barbara Sobala	156	181
Witold Zieliński ⁽¹⁾	214	290
Katarzyna Majewska ⁽²⁾	153	-
Czesław Piasek	194	250
<i>Byli członkowie Zarządu:</i>		
Brendan Carney ⁽³⁾	-	521
Iwona Dudzińska ⁽⁴⁾	-	164
Misbah Ur-Rahman-Shah ⁽⁵⁾	-	1 341
Robert Daniel Massey JR ⁽⁶⁾	-	63
	2 432	5 680

(1) świadczenie pracy do dnia 18 lutego 2018 roku

(2) świadczenie pracy od dnia 11 stycznia 2016 roku

(3) świadczenie pracy do dnia 22 czerwca 2015 roku

(4) świadczenie pracy do dnia 31 lipca 2015 roku

(5) świadczenie pracy do dnia 18 marca 2014 roku

(6) świadczenie pracy do dnia 19 czerwca 2013 roku

Łączna wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wypłaconych obecnym i byłym członkom Rady Nadzorczej Banku w 2018 roku oraz w 2017 roku:

w tys. zł	2018	2017
Andrzej Olechowski	402	402
Igor Chalupec	272	276
Mirosław Gryszka ⁽¹⁾	13	221
Marek Kapuściński	276	230
Anna Rulkiewicz ⁽²⁾	-	121
Stanisław Sołtysiński	216	216
Shirish Apte	216	241
Marek Belka ⁽³⁾	246	66
Grzegorz Bielicki ⁽⁴⁾	288	-
	1 929	1 773

(1) świadczenie pracy do dnia 5 grudnia 2017 roku

(2) świadczenie pracy do dnia 22 czerwca 2017 roku

(3) świadczenie pracy od dnia 22 czerwca 2017 roku

(4) świadczenie pracy od dnia 6 grudnia 2017 roku

Wynagrodzenie wypłacone i należne w 2018 roku osobom zarządzającym jednostkami zależnymi wyniosło 3 061 tys. zł (w 2017 roku: 3 783 tys. zł).

Osoby nadzorujące jednostki zależne nie pobierały w 2018 i 2017 roku wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji.

3. Informacje o łącznej liczbie i wartości nominalnej akcji Banku oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Banku, będących w posiadaniu członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej

Informacje o łącznej liczbie i wartości nominalnej akcji Banku oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Banku, będących w posiadaniu członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawia poniższa tabela:

Akcje Banku Handlowego w Warszawie
S.A.

Akcje Citigroup Inc.

	Liczba akcji (w szt.)	Wartość nominalna (w zł)	Liczba akcji (w szt.)	Wartość nominalna (w zł)
Członkowie Zarządu Banku				
Sławomir S. Sikora	-	-	23 204	872
Katarzyna Majewska	-	-	29	1
Członkowie Rady Nadzorczej Banku				
Andrzej Olechowski	2 200	8 800	-	-
Shirish Apte	-	-	100 000	3 481
Frank Mannion	-	-	28 091	978
Anand Selvakesari	-	-	21 099	735
Marc Luet	-	-	23 007	801
Stephen R. Volk	-	-	135 559	4 719

Informacje o łącznej liczbie i wartości nominalnej akcji Banku oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Banku, będących w posiadaniu członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawia poniższa tabela:

	Akcje Banku Handlowego w Warszawie S.A.		Akcje Citigroup Inc.	
	Liczba akcji (w szt.)	Wartość nominalna (w zł)	Liczba akcji (w szt.)	Wartość nominalna (w zł)
Członkowie Zarządu Banku				
Katarzyna Majewska	-	-	29	1
Czesław Piasek	-	-	2 550	89
Członkowie Rady Nadzorczej Banku				
Andrzej Olechowski	2 200	8 800	-	-
Shirish Apte	-	-	83 172	3 127
Frank Mannion	-	-	30 859	1 160
Anand Selvakesari	-	-	26 829	1 009
Marc Luet	-	-	12 584	473
Stephen R. Volk	-	-	142 981	5 376

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku żaden członek Zarządu i Rady Nadzorczej nie posiadał akcji i udziałów w podmiotach zależnych Banku.

4. Informacje o wszelkich umowach zawartych między Bankiem a członkami Zarządu, przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Banku przez przejęcie

Z zakresu stosunku pracy, spośród umów o pracę zawartych między Bankiem a członkami Zarządu Banku, wyłącznie w przypadku jednego Członka Zarządu jego umowa o pracę zawiera postanowienie mówiące o odszkodowaniu pieniężnym w wypadku jej rozwiązania za wypowiedzeniem.

Każdego z członków Zarządu Banku obowiązuje zawarta z Bankiem odrębna umowa o zakazie konkurencji. Zgodnie z jej zapisami, w przypadku rozwiązania stosunku pracy z Bankiem, w okresie 12 miesięcy (w przypadku jednego Członka Zarządu przez 6 miesięcy) od dnia rozwiązania umowy o pracę, Członek Zarządu jest obowiązany powstrzymać się od zajmowania działalnością konkurencyjną wobec Banku. Z tytułu powyższego ograniczenia Bank będzie zobowiązany do wypłaty Członkowi Zarządu odszkodowania.

5. Zasady zarządzania

W 2018 roku nie nastąpiły zmiany zasad zarządzania Bankiem, a zasady te przedstawione zostały w Nocie do Roczного Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej Banku.

XII. Umowy zawarte z podmiotem uprawnionym do badania i przeglądu sprawozdań finansowych

W dniu 22 marca 2017 roku Rada Nadzorcza Banku dokonała wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych to jest KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie, działającej pod adresem: ul. Inflancka 4A, 00-189 Warszawa, wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 3546, której powierzone zostało badanie rocznych i przegląd półrocznych sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej Banku za rok 2017 oraz rok 2018. Wybór KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa został dokonany zgodnie z obowiązującymi przepisami i standardami zawodowymi.

Bank korzystał z usług KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w zakresie badania i przeglądu jednostkowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych za rok 2012 i w latach wcześniejszych.

Bank jako jednostka zainteresowania publicznego, w celu spełnienia wymogów zawartych w Art. 130 ust. 1 Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1089, dalej „Ustawa”), wdrożył do stosowania na podstawie uchwał Rady Nadzorczej Banku:

- Politykę wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania sprawozdania finansowego Banku Handlowego w Warszawie S.A. oraz Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. oraz
- Politykę świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie sprawozdań finansowych, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych Banku Handlowego w Warszawie S.A. oraz Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Wynagrodzenie netto wynikające z zawartych umów dot. badania sprawozdań finansowych oraz dozwolonych usług niebędących badaniem (należne lub wypłacone) dotyczące 2018 roku i 2017 roku przedstawia poniższa tabela:

	Dotyczące roku	2018	2017
<i>w tys. zł</i>			
Wynagrodzenie z tytułu badania w odniesieniu do Banku – Jednostki dominującej (1)		421	421
Wynagrodzenie z tytułu przeglądu w odniesieniu do Banku –Jednostki dominującej (2)		177	177
Wynagrodzenie z tytułu badania w odniesieniu do jednostek zależnych (3)		214	227
Wynagrodzenie za usługi pokrewne (4)		325	325
		1 137	1 150

(1) Wynagrodzenie z tytułu badania obejmuje kwoty wypłacone lub należne za usługi związane z badaniem rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku oraz rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku - Jednostki dominującej (dotyczące 2018 roku -umowa z dnia 30 czerwca 2017 roku).

(2) Wynagrodzenie z tytułu przeglądu obejmuje kwoty wypłacone za usługi związane z przeglądem półrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku oraz półrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku (dotyczące 2018 roku - umowa z dnia 30 czerwca 2017 roku).

(3) Wynagrodzenie z tytułu badania obejmuje kwoty wypłacone lub należne za profesjonalne usługi związane z badaniem sprawozdań finansowych jednostek zależnych.

(4) Wynagrodzenie za usługi pokrewne obejmuje pozostałe kwoty wypłacone za usługi poświadczające związane z badaniem lub przeglądem sprawozdań finansowych Banku oraz pozostałe usługi– Jednostki dominującej oraz jednostek zależnych, ale nieuwzględnione w (1), (2) i (3) powyżej.

XIII. Zdarzenia po dacie bilansowej

Z dniem 1 lutego 2019 roku decyzją Rady Nadzorczej Banku z dnia 7 grudnia 2018 roku Pan James Foley został powołany do pełnienia funkcji członka Zarządu Banku na trzyletnią kadencję. Pan James Foley w ramach podziału kompetencji, będzie odpowiedzialny za obszar bankowości transakcyjnej.

Po dniu 31 grudnia 2018 roku nie wystąpiły inne zdarzenia, nieuwjęte w tym sprawozdaniu z działalności, mogące w znaczący sposób wpłynąć na wyniki Grupy.

XIV. Oświadczenia Zarządu Banku

Prawdziwość i rzetelność prezentowanych sprawozdań

Zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządu Banku, którego członkami są: Pan Sławomir S. Sikora – Prezes Zarządu, Pani Natalia Bożek – Wiceprezes Zarządu, Pan Maciej Kropidłowski -Wiceprezes Zarządu, Pan David Mouillé - Wiceprezes Zarządu, Pani Barbara Sobala – Wiceprezes Zarządu, Pan James Foley – Członek Zarządu, Pani Katarzyna Majewska – Członek Zarządu, roczne dane finansowe oraz dane porównawcze zaprezentowane w „Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 roku” zostały sporządzone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości i odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy oraz osiągnięty przez nią wynik finansowy. Zawarte w raporcie rocznym „Sprawozdanie z działalności Banku Handlowego w Warszawie S.A. oraz Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w 2018 roku” zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć oraz sytuacji (wraz z opisem podstawowych rodzajów ryzyka) Grupy w 2018 roku.

Pozostałe informacje wymagane Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2018 r., poz. 757 z późniejszymi zmianami) w szczególności obejmujące transakcje z podmiotami powiązаныmi oraz udzielone poręczenia i gwarancje zostały uwzględnione w Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku.

podpisy Członków Zarządu

21.03.2019 roku Data	Sławomir S. Sikora Imię i nazwisko	Prezes Zarządu Stanowisko/funkcja
21.03.2019 roku Data	Natalia Bożek Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja
21.03.2019 roku Data	Maciej Kropidłowski Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja
21.03.2019 roku Data	David Mouillé Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja
21.03.2019 roku Data	Barbara Sobala Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja
21.03.2019 roku Data	James Foley Imię i nazwisko	Członek Zarządu Stanowisko/funkcja
21.03.2019 roku Data	Katarzyna Majewska Imię i nazwisko	Członek Zarządu Stanowisko/funkcja